

310

A highly decorative border surrounds the central text. At the top, a figure on the left holds a staff, and a figure on the right holds a shield. Between them are draped ribbons. The sides feature columns with figures climbing them. At the bottom, two winged cherubs are shown, one holding a scroll. The entire page is framed by intricate scrollwork and architectural elements.

LIBANII

SOPHISTAE GRAECI
declamatiunculæ aliquot, eæ-
demq; Latinæ, per DES.
ERASMVM ROT.

Cum duabus orationibus
Lysiaë itidem uersis, in
certo interprete, &
alijs nonnullis.

IN INCLYTA BASILEA
ex ædibus Io. Frob. Mense
Martio. Anno M. D. XXII.

REVERENDO IN

CHRISTO PATRI, NICOLAO RVTERIO,

episcopo Atrebatensi, insignis ac florentissimæ Lo
uanienſis Academiae cancellario, illustris.

archiducis Austriae Philippi consi-

liario, S. D. ERA

SMVS ROT.

VM NVPER essem declamationes ali-
quot Græcas nactus, præsul amplissime, eis
q; uertendis periculũ de me ipso facere sta-
tuisssem, quantum in utriusq; linguæ faculta-
te fecissem operæ precium, circũspicienti mi-
hi, cui potissimum hoc progymnasmatũ cõ-
secrarem, tu primus, atq; adeo solus, occurristi. Cui em̃ potius,
etiam si nihil aliud, conuenit studiorum nostrorum prouen-
tus appendere, quàm huius florētissimæ scholæ cancellario,
id est omnium studiorum moderatori, ac principi perpetuo.
Huc igitur sponte eunti, multum & fiducia, & animi addidit,
cum passim per ora mortalium uolitans tuarum uirtutum fa-
ma, tum præcipue hospitis mei Ioannis Paludani, hominis do-
ctissimi atq; humanissimi penè quotidiana prædicatio, qui mi-
hi totius animi tui simulachrum quoddam absolutum ita de-
pinxit oratione, ut nullus Apelles corporis figuram penicillo
expresserit euidentius. Atq; inter innumera tua decora, illud
in primis memorabile, quod cum perpauca mortalium conti-
gerit uni principi diu placuisse, tu singulari quadam sapientia,
raraq;

D. ERASMI AD RVT. EPIS. EPIST.

raraq; morum dexteritate, quatuor iam Burgondionum duci-
 bus, alij post alium, sic perpetuo placuisti, placesq;, ut nullus in-
 ter aulicos proceres tantundem gratia floureret, autoritate pol-
 leret, sapientia prospiceret, consilio prodesset. Quum interim
 usu tam longo nihil unquam de tua synceritate aula detriue-
 rit, tu semper aliquid de illius moribus emendaris. Nec minus
 insignis illa tua laus, quam ea qua uni Nestori tribuit Home-
 rus, quod incorrupta tua in agendo integritas, simplex in dice-
 do libertas, semper fuit principibus gratior, multitudini popu-
 lator, quam aliorum obsequiosa assentatio. Quid ego iam re-
 feram, toties obitas summa cum laude legationes, quae quide-
 faciunt, ut apud exteros quoq; longe lateq;, solis instar, tui no-
 minis splendor sit propagatus. Quid amplissimos honores,
 non tam fortunae munera, quam uirtutum tuarum praemia,
 quos omnes ita gessisti, gerisq;, ut longe plus illis per te, quam
 tibi per illos, dignitatis accesserit: neq; tam tu honoribus, qua
 te honores felices esse uideantur. Verum haec quidem, quia
 sunt amplissima, deterrere poterant, nisi me illa rursus inuita-
 rent, quod audio te, ut literis ac pietate insigniter esse praeditu-
 ita omnes, in quibus egregium aliquod probitatis, aut doctri-
 nae specimen eluceret, singulari semper amore complecti, effu-
 sissima beneficentia solere prosequi. Neq; prorsus alium mul-
 tis iam seculis extitisse, qui pari, atq; tu, studio, libertate, dimica-
 tione, inuidiae contemptu, tum ecclesiae, tum studiorum digni-
 tatem, fortunasq; tueretur. Adeo quicquid facultatis, uel tua
 tibi fortuna largita est, uel peperit industria, id totum ad orna-
 dos, iuuandos prouehendosq; probos, ac doctos uiros confer-
 re gaudes. Haec quidem, & cum his alia plurima ubi cognouis-
 sem, pater humanissime, cum ultro mihi iam dudum ardebat
 animus, tum hospitis adhortatio, quasi currenti calcar accessit,
 ut tuam amplitudinem mihi quoquo modo demererer. Au-
 xit insuper fiduciam, quod recordarer olim, ut refert Plutar-
 chus, tenuem quendam ac plebeum hominem, donato, pra-

*Nestor in
 consilijs &
 liber & gra-
 tiosus.*

*Ex Apoph-
 thegmatis.
 Plutarcai*

D. ERASMI ROTEROD. AD

In uita Maronis. grandi malo, magnam ab Artaxerxe rege gratiã inisse. Tum Maronem Augusti beneuolẽtiam unico disticho redemisse: neq; raro aliãs, summos uiros exiguis munusculis impẽdio fu-
In prefatione historiae naturalis. isse delectatos. Postremo, quod eleganter scripsit Plinius, nu-
Libanii laus minibus ipsis salsa mola litare eos, qui thura non habent. Qui-
Homerus ingeniorũ fons. bus rebus fretus, ausus sum & ipse tuã præcellentia, hos quasi tres flosculos, strenulã uice, dono mittere, de Græcorum rosa-
Dialectos. Decorum. Liberior Spartano. rijs decerptos. Quãdoquidem hoc nomine uel Pæstanas de-
Suauiloquẽtia cum breuitate. Laconis- mus. licias uincunt musarum hortuli, quod nullo mense nõ uernãt. At primus quidem longe bellissimus, ac fragrãtissimus in La-
 tinum sermonem transplantatus est, de cultissimis areolis Li-
 banijs Sophistæ, cui doctorum hominum calculis, inter Attici-
 stas præcipuus locus tribuitur. Eius ille seminarium, hoc est ar-
 gumentum, ab omniparis Homeri campis desumpsit, idẽq; ex
 Antenoris oratione, libro Iliados tertio. Vbi refert Menelaũ,
 atq; Vlyssen, quum ad res repetẽdas Troiam uenissent, apud
 se fuisse diuersatos, & utriusq; speciẽ ac dictionem, à se diligen-
 ter animaduersam describit, confertq;. Dialectos Attica est,
 quanquã nihil omnino Veneris Atticæ deest. In Menelai per-
 sona decorum mire seruauit. Nam & Spartanam illam in dicẽ-
 do simplicitatem libertatemq;, quæ prouerbio quoq; locum fe-
 cit, scite adumbrauit: tum uelut ex Homeric archetypo, regi
 summam animi magnitudinem appinxit, sed summa cũ mo-
 deratione, neq; non animi iucunditate cõiunctam. Nam Pria-
 mum etiam laudat, à populo uero omnem criminis inuidiam
 in unum Paridem confert: ac ne in hunc quidem quicquam
 atrocius aut rabiosius dicit. Porro bellum ita dissuadet, ut ipse
 iam de uictoria securus, tantum ipsorum rebus consulere ui-
 deatur. Deniq; breuiloquentiam nominatim etiam effinxit, q̃
 quidem, præterquã quod homini Laconi quasi gentilia est,
 peculiariter in Menelao, cum subtilitate, elegantia, iucundita-
 teq; fuisse coniunctam Cicero, Fabius, & Gellius testãtur, sed
 omnes eundem autorem Homerum sequuti: cuius hæc uer-
 ba sunt

ba sunt in eo loco, quem modo retulimus:

Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθεε, καὶ μήδ' εἰ παῖσι μ' ὕφανομ
 ἢ τοι μὲν μέλαθ' ἐπιπροχάδην ἀγόρῳνε
 παῦρα μ', ἀλλὰ μάλα λιγέθ', ἐπεὶ σὺ πολὺ μυθεῖ
 οὐδ' ἀφ' αμαρτοεπῆε, εἰ καὶ γῆρ' ὕσθ' ἤεμ.

Quæ nos utcunq; uertimus ad hunc modum:

Verum ubi consilia, & sermones texere cunctis
 Cœpere, strictim est Menelaus pauca locutus,
 Pauca, sed argute nimium: neq; multiloquus, nec
 In uerbis errans, quamuis natu minor esset.

*Pene ad uer-
 bum.*

Porro altera declamatio è Tragœdia sumpta est: tertia ex Iliados ultimo, ubi in comploratione Hectoris ferè similia lamentatur Andromache. utraq; autem ut incerto autore, ita notæ multo inferioris. Quanquam res tota leuicula est, sed in hac placuit primâ huius laboris aleam experiri, ne uidelicet iuxta Græcam parœmiam ἐν ῥοῖ πίδαω πλὴν κοραμείαμ, id est, In dolo figulariam, sed potius ἐν καρὶ τὸν κίνδυνον, id est, In Care periclitarer. Secutus sum ueterem illam M. Tullij regulam, ut in uertendo, sententias modo mihi putarim appendendas, nō annumerāda uerba. Tamen si nouus interpret, religiosior esse malui, quàm audacior. Verum quantum nostro conatu simus assecuti, aliorum esto iudicium. Illud unum testamur, nimirū experimento docti, nihil esse difficilius, quàm ex bene Græcis, bene Latina reddere. Quod si cognouerimus hæc nostra præludia, & quasi primitias, tibi non displicuisse: tum tuo iudicio, tuaq; autoritate freti magno animo ad maiora accingemur, iamq; non flosculos, sed fruges de literarijs segetibus collectas mittere audebimus. Vale pater, ac præsul amplissime, ac me, meaq; studia in tuam clientelam ascribere dignare. Louanij. Anno à Christo nato M. D. III. Decimo quinto Calendas Decembr.

PRIMA EXPERIEN/
tia in uertendis Græcis.

DECLAMATIO

LIBANII SOPHISTAE SVB PERSO/
na Menelai, pro cōcione Troianorum, Helenā
& res repetentis, ni reddāt, armis iniuriā
ulturum se denunciantis, Latina fa
cta, DES. ERASMO
ROT. interprete.

SI QUIDEM Paris, uiri Troiani, uel ul
lam æqui bonicq; rationem habere uoluis
set, nihil in præsentī opus erat, neq; concī
one, neq; armis, neq; legatione: sed tum
nos domi rebus omnibus integris uersare
mur, tum uestræ uobis fortunæ in tuto cō
sisterent. At posteaquam ille rectum post
habuit uoluptati, appulimus, Troiani, non quo quempiam in
iuria uiolemus, sed uti quæ nostra ipsorum sunt recipiamus,
utiq; si licebit. Itaq; Græcorum quidem exercitum è moeni
bus nimirum conspicietis, ac multitudinem oppido quàm in
gentem, & apparatus haud mediocrem: nos tamen adeo ca
uendum nobis, prospiciendumq; putauimus, ne quid præter
æquum committeremus, ut quum arma in promptu sint, uer
bis prius uti maluerimus: ut si qd̄ ius est, id postulatione cōseq
mur, protinus hinc facessamus: sin minus, tū uero quæ proxi
ma sunt experiamur. Neque enim nostri est instituti, ilico ad
manus uenire: neq; rursus fieri potest, ut irrita legatiōe dimis
si conquiescamus. Vobis iam in manu est, utrum malitis Parī
dis uo/

ΜΕΛΕΤΗ ΛΙΒΑ

ΝΙΟΤΣΟΦΙΣΤΟΙ.

Ἴ μὲν ἐβόλετο Ἀλέξανδρος, ὡς τρωῆες, καὶ μετὰ μικρὸν εἶναι δίκαιος, οὐτ' ἐκκλησί-
ας ναῦ ἔδει, οὐδ' ὄπλων, οὔτε πρεσβείας.
Ἀλλ' ἡμεῖς τ' ἅμ' οἴκοι δι' ἐτρίβομεν πᾶσι
ἀγαθοῖς, ὑμῖν τ' ἅμ' ἔξω φόβωμ καθεσθήκει
τὰ πράγματα. Ἐπειδὴ δὲ τῷ δικάϊσ τᾶν

ξίμ δ' οὐτέρων πεποίητε φιλίᾳ ἠδονῆς, ἠκομεν μὲν, ὡς τρωῆες, ἀδική-
σοντες μὲν οὐδένα, τὰ δὲ ἡμέτερα αὐτῶν κομιόμενοι, ἔαμ περ
ἄρα ἔξῃ. τὸ μὲν οὖν στρατόπεδον τῶν ἀχαιῶν ἀπὸ τῶν τευχῶν
ὄρατε δὴ πᾶσ, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ φιλίᾳ πρᾶσθονῆς τὸ μέγαι-
δος. ἡμεῖς δὲ τοσαύτῃ προνοίᾳ χρώμεθα, τῷ μηδὲμ ἀνεπίεικῆς
ποιῆμ. ὥστε ὅ τὰ ὄπλα πρᾶσθήσαντες, προτέρους χρώμεθα τοῖς
λόγοις. ἴμ' εἰ μὲν ἀπὸ τῆς πρεσβείας τῶν δικάϊων τύχων μὲν,
εὐδύνε, ἀπίωμεν, εἰ δὲ μή, τάγε δεύτερα πράττωμεν. οὔτε γὰρ
εἰς ἔργον πρᾶσθῆμα καθεσθῆσιν τῶν ἡμετέρων τρόπων, ἀπρᾶ-
κτα δὲ φιλίᾳ πρεσβείας ἀπελθῆσθῆς, ἠσυχάζειμ οὐκ ἐνεσίμ. Ἐσι τοί-
κων ἐφ' ὑμῖν, ἢ πρὶ πλείονος ποιήσασθῆς τῶν ἠδονῆν Ἀλεξάν-
δρου

δρσ

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

dis uoluptatem uestræ ipsorum anteponere incolumitati, an cum Helena simul & bello liberari. Nam ad hunc usq; diem raptionem uni Paridi imputamus: neque ullam iniuriarum in nos partem, ad communem Troianorum populum autorem referimus. Quamquam mox concilij præsentis exitus, aut hanc nostram confirmabit opinionem, aut certe palam faciet, facinus quidem proprium illius esse, cæterum consilium commune omnium. In hoc enim apparebit uos Alexandri factis communicare, si in dicendis sententijs illi ad gratiam obsequundabitis. Sin uero præter illius sententiam, quod æquum rectumque est, id statuere uoletis, ita demum in eo crimen omne circumscribetur. Ac mihi quidem ea semper fuit consuetudo, ne quibus omnino de rebus orationem in longum proferrem, idq; adeo mihi recte uideor facere. Nam pro causa minus æqua, ne exordiar quidem dicere. Bonis autem causis, & breuem orationem sufficere arbitror. Reor autem, etiam si aliàs uerbosior esse consuesssem, tamen in præsentinegocio oportere ad quàm paucissima sermonem contrahi. Hoc enim uel ex omnibus unum est huiusmodi, ut nihil operosum, nihil magnum postulet, quum liceat aduersarium simplici nudaque rogatione conuincere. Ac mihi iam per Iouem hospitem, responde Pari, an non tulisti, quæ ad te non pertinebant? Igitur restitue. Tulisti per iniuriam? Igitur & pœnam debes. Videlicet è duobus alterum necesse est, aut doceas te nihil abstulisse, aut si fateris istud, desinas etiam uelle defendere. Quod autem me spoliaris ijs, quæ mihi erant charissima, ne dignaberis quidem inficiari. Audio enim te ex malefactis laudem quoque quærere. Id quum ita habeat, æqui honestiq; ratio distabat, ut ab nostris temperares. Ad quæ tu quidem communi hospitem lege admissus, plus quàm hostilia reposuisti. Neq; enim existimetis eum palam in nos structis insidijs rē tantā potuisse. Neq; uero aut illum usq;

Breuior
que
tia Menelai

ενώμη.

Constitutio
cause.

Attingit sta
tū inficialē.

Tractat iu
risdicialē.

ΑΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΡ.

δευ φηι υμετέρας αυτην ασφαείας, η μετὰ φηι ελένης απηλυ
 λάχθαι, και τω πολέμω. μέχρη μὲν οὖν φηι πρὸς ἡμέρας
 Αλεξάνδρω μόνω πῶς ἀρπαγὴν λογιζόμεθα, και τῶν εἰς ἡμᾶς
 ἡσελημνῶν οὐδὲν ἀπὸ τῶν κοινῶν τῶν πρώτων πεποιθῶς νομίζομεν.
 εἰ δὲ φηι νῦν ἐκκλησίᾳ τέλει, η βεβαίωσει ταύτην πῶς
 δόξαμ, η δ' ἔργον ἐκείνῃ, τὸ δὲ βούλευμα κοινὸν ἀπάντων
 ἀποδείξει. ἐν μὲν γὰρ τῷ πῶς Αλεξάνδρω θεραπεύειν χάριν,
 κοινονεῖν δεῖ τῶν πεπραγμῶν, ἐν δὲ τῷ πρὸς τὸ ἐκείνῃ γνώ-
 μην μέτριοι ἔποιεῖν ἐθέλειν, ἐκείνῃ τὸ μέμψιν ὀρίζει. Αἰεὶ μὲν
 οὖν ἐμοίγε σιωπῆς μὴ μακροῦς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἀποτεί-
 νην τοὺς λόγους. καὶ τὸ εἰκότως οὕτω μοι δοκῶ ποιεῖν. ὑπὲρ μὲν
 γὰρ τῶν ἀδίκων οὐδ' ἄν εἴποιμι πῶς ἀρχῆν, τὰ δὲ δίκαια, καὶ βρα-
 χείας ἡγῶμαι δεῖσθαι ῥήσεως. οἶμαι δὲ εἰ και μακρολογεῖν εἰώ-
 ρην, τὸ δὲ πρὸς συσῆλαι ἄν ὡς ἐλάχισον τοὺς λόγους. τῆτι γὰρ
 μόνον τῶν ἀπάντων οὐδὲν ἀπαιτῆ δύσκολον, οὐ δὲ σοφόν,
 ἀλλ' ἀπὸ φιλῆς ἐρωτήσεως, ἐλεῖν δεῖ τὸν ἀνθιστάμενον. και μοι
 ἀπόκρινε πρὸς διὸς ξενίῃ Αλεξάνδρω, ἔλαβες ἢ τὸ οὐ σοὶ προσι-
 σκόντων; οὐκ ἔμ ἀπόδος. ἔλαβες ἀδίκως; οὐκ ἔμ προσοφείλεις
 δίκην. Δεῖ δὲ δῆπρ δύοῖν δάτερον, η μηδὲν εἰληφέναι δεικνύειν,
 η τῶν ὁμολογῶντα μηδὲν ἀντιτείνειν ἔτι. ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀφεί-
 λῃ μὲ τὰ τιμιώτατα πάντων, οὐκ ἀξιῶσαι ἀρνείσθαι. ἀκούω
 γὰρ σεμνύνεσθαι σε τοῖς ἀδικήμασι. τῶν δ' οὕτως ἔχοντι, οὐ
 τῶν δίκαιῶν λόγους ἀποσῆναι σε τῶν ἡμετέρων ἔταξεμ. ἐφ' ἃ τῷ
 κοινῶ μὲ νόμῳ τῶν ξένων εἰσεδέχθης, διέθκας δὲ, τῶν πολε-
 μίῳ πικρότερον. μὴ δὲ οἴεσθαι πῶς ἐπιβυλὴν αὐτὸν ὑμῖν ἐμ-
 φανῆ κατασῆσαντα, τῶν δὲ δυνάσθαι. μὴ δ' οὕτω, μήτε τῶ

LIBANII DECLAMATIO PER ERAM. ROT.

lum usque adeo strenuum esse, aut nos in tantum oscitabundos, ac supinos, ut ille cum denunciatione talia facturus fuerit, nos autem si præscissemus ea fuerimus passuri. Sed quem admodum res acta sit, audite. Paris enim eam, non ut habet, sed quatenus sibi iudicauit conducere, eatenus forsitan uobis retulit, mendacium maleficio tegens. Nemo siquidem eorum qui peccarunt, culpam agnoscit. Quin potius modis omnibus uerum peruertunt, pariter agentes, ut tum ex scelere plus commodi ferant: tum ex inficiatione probi, frugicq; habeantur. Res igitur ex præparato confecta est ad hunc modum. Appulit in Laconicam Paris, cultu quidem ac specie non illiberali uisendus: tum famulitium adducens, unde conijceres eum haud quaquam de plebeiorum esse sorte. Ut uero Spartam ingressus est, præter alia, præcipue mira in obuium quemq; comitate utebatur, non mediocrem probitatem, atq; modestiam adsimulans. Desiderabat autem hospitium. Quæ simul atque audissem, meas, inter alios, partes, potissimum esse ducens, hospiti omnia suppeditare, familiam aperui, & ad ea quæ mihi sunt charissima, uolens lubensq; induxi, nempe uxorem & filiam, nihil dum horum cogitans, Troiani, quæ post mihi acciderunt. Ratus enim Iouem eius negocij præsidem, & conciliatorem esse, persuaseram mihi pari erga deum religione futuros, & qui hospitem excepisset, & qui excipientis humanitatem fuisset expertus, multoq; adeo maiore hunc qui fuisset acceptus: nimirum quo plus commodi cepit is, qui beneficio adiutus est, præ hoc qui beneficium præstitit. Velut & in præsentia quanto putatis animo suspicimus & obseruamus Antenorem hunc uirum excellentissimum, cui quæ optime & cupimus & precamur, nihilq; minus uelimus quæ eiusmodi quippiam in sua illi familia contingere. Itidem & tum hospitem iusta comitate benignitateque prosequerbar.

Prodeat

Narratio.

*Antenori factus
uet Græcus*

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

τομ εἶναι θαυμασόν, μηδ' ὑμᾶς ὑπὲρ. ὡς τὸτομ μὲν ἐκ προση-
 σεως ταῦτ' ἄρ ποιῆσαι, ἡμᾶς δὲ προειδότες ταῦτ' ἄρ παθεῖν.
 ἀλλ' ὅπως ἔχει τ' πρᾶγμα ἀκρόσατε. Ἀλέξανδρος οὐχ ὡς ἔ-
 μελλε τ' ἀληθές φυλάξῃ, ἀλλ' ὡς ὡεῖ' αὐτῷ σωοίσειν, οὕτως ἴσως
 πρὸς ὑμᾶς ἀπήγγελλε, κλέπτωμ φουδολογία πλὴν πονηρίαμ. οὐ
 δεῖς γὰρ πώποτε πῶν ἠδίκηκότωμ ὠμολόγηκεμ ἢ τετόλμη-
 κεμ, ἀλλὰ πάντα τρῶπομ δῖαστρέφουσι τ' ἀληθές, ἐκ μὲν πῶν ἠδι-
 κημάτων πλέομ ἔχεμ, ἐκ δὲ οὐκ ἀρνήσεως χησοὶ δοκῆμ εἶναι
 βυλόμνοι. τ' μὲν τὸ πρᾶγμα τὸτομ ἐσκευωρήθη τὸμ τρῶπομ.
 κατέπλευσεμ εἰς πλὴν λακωνικήμ Ἀλέξανδρος, χῆμα περιβε-
 βληκμῶν οὐ φαῦλομ, καὶ θεραπείαμ ἐπαγόμενῶν, ἀφ' ἧς εἰ-
 κάζετο, οὐ πῶν τυχόντωμ εἶναι, ἀναβάς δὲ εἰς πλὴν σάρατκμ, τά-
 τε ἄλλα, πρὸς τοὺς προτυγχάνοντάς ἐφιλανθρωπεύετο, τ' πρᾶσι-
 τητα πολλῶν, καὶ σωφροσύλω πλάττομῶν ἐδῆτο ξενίζεσθ.
 ἀκρόσωμ δ' ἐγὼ ταῦτα, τ' πρὸ πῶν ἄλλωμ ἐμαυτῷ προσήκεμ ἠγῶ-
 μνος τῶν ξένω πάντα ὑπερετεῖν, ἀνέωξα πλὴν οἰκείαμ, καὶ εἰ-
 σάγωμ ἀσμεῖνος ἐπὶ παῖδα, καὶ γυναικὰ τὰ τιμιώτάτα, οὐ-
 δεῖμ, ὡς τρῶες, ἐννοῶμ ὡμ ὑσερομ ἐπαχομ. συναγωγέα γὰρ τῶ
 πρᾶγματος ἠγῶμῶν εἶναι τὸμ δῖα, πλὴν αὐτῶν ὡμῶν ἀδῶ
 σώζεσθ πρὸς τὸμ δεόν, ὑπό τε τῶ δεξαμῶν τὸμ ξένομ, καὶ τῶ
 τετυχηκότῶ φιλανθρωπίας, μᾶλλον δὲ πλείω πρὸ τῶ ξένω,
 ὅσομ πρὸ τῶ παθῶν ἐν τῶ πεποικηκότῶ μείζω κενέρδηκεμ. ἐπεὶ τ'
 νῦν ἡμεῖς ἐγὼ τε καὶ ὀδυσσεὺς ἀντήνορα τρῶτονι τὸμ βέλτισομ,
 πῶς οἰεσθ θαυμάζομεν, καὶ σωευχόμεθα τὰ βελτίω, καὶ βυ-
 λοίμεθ' ἄρ αὐτῶ μηδὲμ τοῖστο πρὸ τὸμ οἶκομ συμβῆναι. οὕτω
 τοῖνωμ καλῶν ἐμῶν δεξιότητα πρὸ τὸμ ξένομ ἐνδρακνυμῶν, καὶ

LIBANI DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Prodeat Paris, dicatq; num qua re opus habuit, quam non acceperit: num quando diuturnam ipsius consuetudinem molestius ferre uisi sumus: nunquid seu magnum, seu paruum, non præberi sensit: nuncubi parsimoniam nostram aut sordes animaduertit, quam damnarit: num quam in sese iniuriam deprehendit. Si quid omnino his de rebus inculcat, eloquatur, doceat, & nos uix millesimam partem eorum quibus eramus digni passos esse fatebimur. Verum haud quaquam possit, eoque nec assurgit. Nos itaq; quum incustodite atq; inobseruanter ageremus, uidelicet tanquam cum amico iam & familiari, nobisque nostra fiducia securitatem attulisset: id quod & reliquis erga quemlibet consuevit accidere: quod his in rebus fas iusq; suadet, id omne, Troiani, diuersam in partem trãstulit: proq; humanitate maleficiam, pro hospitalitate maleuolentiam, proque hospitio rapinam, pro honore contumeliam, pro fide crudelitatem reposuit: neq; deos metuens, neq; eos, quorum erat expertus benignitatem reueritus, ne uestra quidem causa pudescens, aut Priami patris, quẽ audimus religionis ac numinum egisse curam, ac planè sollicitum fuisse, ut ne quid delinquere uideretur. Hæc omnia, atq; his etiam plura, pro minimo ducẽs, uxorem meã rapuit, insuper & pecuniã uim asportauit: ut de famulis interim, multisq; præterea dicere superse-
deam. Quorsum enim attinet, hæc persequi ad longum, apud eos qui ipsi liquidò norunt? Namque ex ijs quæ huc deportauit, satis ostendit, quantum rerum à nobis abstulisset. ne nunc quidem aliunde quàm nostris damnis diues est. Quod si quis uelit palàm indignitatem negocij pernoscere, nihil alio quopiam mortalium eguerit, tantum ipsius Alexandri domum adeat, eumq; ad hunc perconctetur modum: Mulierculam istam, cedò, unde tandem nactus possides? Num quẽ admodum pater tuus matri tuæ conuixit, itidem tu quoque Helenam domi habes cõiugij iure ductam? Nimirum aut facti pudens mentietur, aut uera loquens, maleficiũ cõfitebitur.

Neq;

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

τῶ χρόνῳ προϊόντῳ, εἰπάτω πρὸς ἀλέξανδρον, εἴτιν
 δεκθεὶς ἠτύχασεν. εἰ τῷ πλείονι φιλίᾳ διατριβῆς δυσχεραίνοντες,
 ὠφθημεν, ἢ μικρόν, ἢ μέζον ἀποστραφέντες, ἤθετο. ἢ μικροί
 ψυχίαν ἡμῶν οἶδε καταγνῶς, εἰ πρὸς ἑαυτὸν ἐνιδῶν ἀδικίαν.
 εἴτιν ὅλως ἐπιλαμβάνεται τῶν πρὸς ταῦτα, λεγέτω, δὲ γνύ
 τω, καὶ πολλοὺς ὧν ὀφείλομεν ὁμολογήσομεν πεπονημένοι.
 ἀλλ' οὐκ ἄρ' ἔχη, δ' ἴο' πρὸς οὐκ ἀνίσαι. οὕτω δ' οὖν ἡμῶν ἀφυλάκτων, ὡς
 ἄν πρὸς τὸν φίλον ἐγνώριστον, καὶ φιλίᾳ πείσεως εἰς ἔραθυμίαν
 ἀγέσκει, πῶς ἄν τις χηρῆσαιτο τοῖς λοιποῖς, μετέστηκεν, ὡς ἔωρε,
 τὸν πρὸς ταῦτα δεσμὸν εἰς πᾶν τ' οὐναντίον, καὶ ἡμεῖς αὖτε πῶς
 μὴ φιλανθρωπία ἀδικία, τῆς ἢ φιλοξενία πονηρία, τῆς δ' ὑπο
 δοχῆν ἀρπαγῆ, πῶς δὲ τιμὴν ὑβρεῖ, πῶς δὲ πίσιν ὁμότητι, οὐ
 θεοὺς φοβηθεῖς, οὐ τοὺς εἴ πεποικκότες ἀιδεοθεῖς, οὐχ' ὑμᾶς
 ἀχυνθεῖς, οὐ τὸν πατέρα φρίαμον, ὅν ἀκρόμεν πρὶτε τὸ θεῖον
 ἐσπυδακέναι. ἢ ὅλως ἐν φροντίδι πεποιθῆσθαι τὸ μηδὲν δοκεῖν
 ἐξαμαρτεῖν. ταῦτα πάντα, ἢ ἔτι πλείω τούτων πρὸς φαῦλον
 θέμεν, ἀφείλετο μὲν τὸ γυναικίον, προσαφείλετο δὲ χρη
 μάτων. ὄγκον, οἰκετὰς δὲ σίωπῶν, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις. τί
 γὰρ ἄν τις μηκύνει, πρὸς ἀκριβῶς εἰδόμενος; εἴ κ' ἔτι ὧν ἦκεν εἰς
 ἡμᾶς ἄγωμ, ὅσων ἡμᾶς ἀπεσέρηκεν, ἔδραξε. καὶ πλῆθος οὐκ
 τῶν ἡμετέρων κακῶν. καὶ ὅς τις βόλεται πῶς πρὸς οἰνίαν σαφῶς
 καταμαθεῖν, οὐχ' ἑτέρος δεήσειται, ἀλλ' εἰσελθῶν οἰκαδ' εἰς ἀλέ
 ξανδρον ἐρέσθω. τούτοις δ' γὰρ γάλακτον, ὡς τὰμ, πόθεν ἔχεις λα
 βῶν; ἢ ὡσπερ ὁ πατήρ σε τῆ μητρὶ τῆ σῆ σωώκηκεν, οὕτω
 καὶ αὐτὸς ἐλένη συζῆς νόμος κοινωνίας ἠγασαμῆς; ἢ γὰρ φεύ
 σεται πῶς πρὸς ἀξιμ ἀχυνόμενον, ἢ τὰλκῆδ' λέγων ὁμολογήσει

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Necque uero quenquam uestrum oportet offendi, si libera nostra uidetur oratio. Primum: neque nos, quæ par est, consequemur, neque uos quæ oportet cognoscetis, nisi negotium, ut gestum est ita narretur. Deinde hinc uel maxime licebit perpendere quantum habeant indignitatis, quæ facta sunt. Etenim si ubi quispiam quæ passus est, ea palam exponit commemoratione offenduntur ipsi qui fecerunt, quomodo consentaneum est eos affectos esse, qui rebus ipsis læsi sunt? Ad hæc autem ne fieri quidem potest, ut postulationem suam quis æquam esse demonstret, nisi facinoris autorem nocentem ostendat. Videte igitur quàm expedita, quamque æqua proponimus. Nam duæ profecto res sunt, quæ reum à causa liberant, aut si nihil omnino patrauit, aut si quæ fecit, iure sunt facta. Quod si neque raptionem inficiari potis est, neque iustam docere sustinet, profecto quod superest, per se liquet. Quæ tandem igitur honesta ratio? Cepi, inquit, ac teneo, molestus ne sis. Atqui non satis est cepisse, neque tenere, Pari. Fit enim, ut & tollat quis unde non deceat, & possideat, non sua. Neque enim ideo protinus iure quis possidet, quia rem nactus est, sed ita demum, si citra culpam. Eoque non simpliciter spectari conuenit, si quid capiatur, sed longe magis quibus rationibus capiatur. Hinc enim & illud perpenditur. Vides impune non esse sacrilegis, res deorum sustulisse. Cæterum si possedisse per se efficax esset ad defensionem, oporteret quicumque rem penes se esse fateantur à negotio liberari. Nunc, ut opinor, solum isthuc, ac præterea nihil, crimini uertendum est, si quis teneat in quæ ius non habet. Itaque non satis est per se manum inieciisse, sed accedat necessum est, citra iniuriam. Neque enim si nunc Paris, exacto patre, & arrepto imperio, uestris fortunis dominari contenderet, rem honestam, aut tolerandam aggredi iudicaretur. Imò neque Priamus hic tacite ferret, contumelia affectus, neque uos eius rei testes: quin protinus

omnes

Ab exēplo.

A simili.

ΑΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ

Ἐκκαὶ ἄρ γνημα. μηδεις ἢ ὑμῖν εἰ μετὰ παρρησίας οἱ λόγοι γίγνοιεν,
 ἢ το ποιείσθω δυσχερές. πρῶτον μὲν γὰρ οὐτ' ἄρ ὑμεῖς πῶν δικαίων τῶ
 χοίμεν, οὐτ' ἄρ ὑμεῖς ἂ προσήκει γνοίητε, εἰ μὴ τῶς προσήκοντες
 λόγους τὰ πράγματα λάβοι. Ἐπειτα ἢ ἐντεῦθεν, ἢ μάλιστά τις κα
 τοίδοι, πόσην ἔχει τὰ πεπραγμένα τῶ ἀτοπίαν. Ἐἰ δ' ἔαρ τις ἂ πεί
 πονθῆεν ἀποπεκαλυμμένως εἴπῃ, ἢ τῶ δ' ἐδρακότων ὑβρις, πῶς εἰ
 κὸς τῶς πεπονηθῶτας, ὑπὸ αὐτῶ τῶ ἔργων διακείσθῃ; χωρὶς ἢ τῶτων οὐκ
 ἐνὶ τῶ πρεσβείαν φανῆναῖ δικαίαν, ἄρ μὴ τῶν ἔργων ἀδικουῶ
 τα τις ἐπιδείξει. Ὅρα τ' οὐω ὡς ἀπλᾶ ἢ δίκαια πρὸς ἐχόμεθα. Δνο δ' ἢ
 πρὸ τῶς ἐγκαλυμμένως ἀφ' ἑνῆαι τῶ αἰτίας πέφυκεν, ἢ τῶ μηδεῖτιοῦ πρὸ
 ποιηκέναι τῶ ἀρχῆν, ἢ τῶ τῶ δικαίας εἶναι τὰ πεπραγμένα τάξεως. Ὅ
 ταν οὐω μὴ τ' ἀρνεῖσθαι τῶ ἀρπαγῆν οἴομαι, μὴ δ' ὡς οὐκ ἀδίκως ἐτολ
 μήθη διδάσκειν, δῆλον δῆ πῶς τὸ λεπτό μιν οἶον. τίς οὐω ὁ σεμνὸς λόγος;
 ἔλαβον, φησὶ, ἢ ἔχω, ἢ μὴ ἐνόχλη. ἀλλ' οὐκ ἀρκεῖ λαβεῖν, οὐδ' ἔχειν.
 Ἀλέξανδρος. Ἐἰ δ' ἢ ἢ λαβεῖν, ὅθεν οὐκ ἀξίον, ἢ ἔχειν τῶ ἀλλότριον. οὐ
 δ' ἢ τῶ λαβεῖν ἐσὶ δ' δικαίως κτίσασθαι, ἀλλὰ τῶ χωρὶς ἐγκλημά
 των ἔχειν. Ὅυκοῦ δ' εἰ τῶ λῆψιν ἀπλῆν σκοπῆν, ἀλλὰ πῶλυ πρὸ ταύ
 της τῶν τρόπων. ἀπὸ δ' ἢ τῶ τῶ ἀκείνη δοκιμάζειν. Ὅρα, ὡς οὐδὲ τῶς εἰ
 ροσύλοις ἀκίνδυνον τῶ τῶ θεῶν εἰληφέναι; καί τῶ γε, εἰ τῶ ἔχειν ἰχθ
 ρὸν ἢ, ἔχειν ὁμολογοῦντας ἔχειν ἀπληθάχθαι πραγμάτων. Ἀλλ'
 οἶμαι, τῶ ἔσι, ἢ οὐδὲν ἐγκλημα ἄρα, τῶ τὰ μὴ προσήκοντα ἔχειν. οὐ
 τως οὐκ ἀρκεῖ τῶ λαβεῖν, ἀλλὰ προσεῖναι δ' εἰ τῶ χωρὶς ἀδικήματα
 οὐ ἢ δ' εἰ τῶ πατέρα τῶ αὐτῶ παρῶσας Ἀλέξανδρος, ἢ τῶ σκῆπτρον
 ἀρπάσας, αὐτὸς ἀντ' ἐκείνους τῶς ὑμετέροισι ἐφεικέναι πράγμασι ἢ ἔ
 σ, μέτριοι ἀντιποιεῖν ἐνομίσθῃ ἀνεκτόν. Ὅυδ' ἄρ ἢνεγκε δῖω πῶ
 οὐτε πρῶτα μὲν, ὁ ἢ δῖο κηλυθῶ, οὐδ' ὑμεῖς οἱ σωθεῖσθε, ἀλλ' εὐδὲς ἄρ

ἅπαντες

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Obiectio. omnes dignum qui lapidibus obrueretur haberetis, tanquam nefaria molientē. Proinde ne tu sic defende quia ceperis, sed iniuriæ nihil esse admissum doce. Nam æquitas, siue meo, siue Priami nomine consideretur, parem uim obtinet. At hostes, inquit, sumus, nos qui hanc orbis partē incolimus, & uos qui alteram. *Confutatio.* Res autem hostium ius est abigere, asportare, diripere sine uicio. Verum num & ius est, Pari, apud hostes hospitem agere, & accipere xenia, & humanitate iuari? Tu scilicet quæ tum desiderabas, ea consecutus es. At oportebat, uir egregie, te iam tum initio uitasse domum hominis, quicū tibi inimicitia intercedebant, ac nequaquam ab hostibus beneficia accipere, neq; contubernalem fieri ijs, quibus cum iam olim, ut tu quidem ais, similitate mutua dissidebas. An tum quidem, ut pro tēpore comodis amicis utebaris, paulo uero post ut hostibus? Atqui medio quidem tempore nihil à nobis ortum est, quod animum tuum offenderit, neque quicquam habes quod exostules. Ergo si ab initio nos pro hostibus habebas quin istud dicebas? Cur aliud tu præ te ferebas, quàm habebas in animo? Sin postea mutato animo uisum est nos lædere, dic per deum, quo nostro merito? Profecto nihil habes quod adferas: sed facinus omnium sceleratissimum, cū animo concepisses, ut hospes quidem ingressus es, discessisti uero tãquam hostis. Deinde fraudem occultans speciosa uocabula maleficijs imponis. Verum haud ulli mortaliū persuaseris. *Verisimile.* Qui sic? Non enim uerba naturæ consentanea sunt. Decet autem ut quæ dicuntur, cum natura respondeant. Si cum longis nauibus, cumq; armis relucēti exercitu aduectus Lacedæmonem, si inimicitia palàm denunciata, si manum contra tollens, si telo emisso, si arrepta lancea, fecit impetū experiens, uel fortuna, uel uirtute fauente uincere, cepit ciuitatem, corporum potitus est, eiq; in prædæ partem Helena cessit, habeat, fruatur. Desipimus nos, qui belli præmia crimen faciamus. Portò

ΔΙΒΑΝΙΟΤ ΜΕΛΕΤΗ.

ἅπαντες ὦθε δ᾽ ἄμ καταλύειν, ὡς οὐχ' ὅσῃα ποιῶντα, μηδέ τ' ἄλλο
 γε, ὡς ἔλαβες. ἀλλ' ὡς οὐκ ἠδίκητη δ᾽ ἄξιον, δ' ἴκαρον, ἀντ' ἐπ' ἐμῶ
 τίς ἄμ τε πρῆάμ' λογίσει, τ' ἄντ' ἰχὺν ἔχει. κῆ μὴμ πολέμιοι φη
 σὶ μῆμῃς οἱ ταύτῃ ἔχοντες πλὴν ἠπείρομ, ὅ ὑμῆς πλὴν ἑτέρων. τὰ δὲ
 πρὸ δυσμῶν ἔξεσι μ' ἄγῃμ, κῆ φέρειμ, κῆ λήϊζεοτα καλῶς. πρὸ ἧ τῶ
 ἐχθροῖς Ἀλέξανδρε καταλύειμ ἔξεσι, κῆ ξενίωμ τυγχάνῃμ, κῆ φιλαπ
 ρωπίας ἀξιῶν; σὺ τοίνυν ὦμ ἐδέηθης, τότῃμ ἔτυχες. ε' ἔμ δ' ἐ σε
 βέλτις ε, πλὴν ἀρχῆμ ἀποφύγῃμ οἰκίαν ἀνδρὸς δυσμῶν, κῆ μη
 δαμῶς ἀγαπᾶμ τὰς πρὸ ἧ πολέμιομ ἐνεργεσίας, μηδὲ ὁμοφροῖον
 γίγνεσθ' ἵς ἐκ παλαιῶμ χρόνῃμ, ὡς σὺ φῆς, εἰς ἐχθρῶμ δ᾽ ἴηρημέ
 νοις. ἢ πότε μῶμ ὡς ἐπιτηδείοις ἐχρῶ, μικρῶ δὲ ὑπερομ ὡς πολέμιο
 οἰς, κῆ μὴμ οὐδὲμ ἐν τῷ μεταξύ παρ' ἡμῶμ εἰς σὲ δὲυχερὲς ὑπῆρξεν.
 οὐδ' ἄμ ἔχεις εἰπεῖμ. εἰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς πολέμιοις ἐνόμιζες, τί οὐκ
 ἔλεγες; τί δὲ οὐ σύμφωνομ πρὸς τὴν γνώμημ τῷ χήματι; εἰ ἧ
 ὑπερομ μεταβαλῶμ, ὡς δ᾽ ἄμ λυπεῖμ, εἰπέ πρὸς νεῶμ, ἀντ' ὅτ' ἄλλ
 οὐκ ἄμ ἔχοις. ἀλλὰ πρᾶγμα πάντῃμ ἀνοσιώτατομ, εἰς νεῶμ λαβῶμ,
 εἰσῆλθες μὲν ὡς ξένος, ἀπῆλθες δὲ ὡς δὲυσμῶν. κλέψας ἧ πλὴν ἐπιβ
 λῆμ, εὐφημομ ὄνομα τῶς κακῶν γήμασι τίθεις. ἀλλ' οὐ δὲ πείσας
 οὐδένα ἀνθρώπων. πόθεν; οὐ γὰρ τῶς ῥήμασιμ ἐπείτα τῶν ἀνθρώπων
 ἢ φύσις. τῆ δὲ φύσει τὰς προσηγούσας ἀκολούθημ ἄξιον. εἰ μὲν οὖν
 πλοίοις μακροῖς, καὶ στρατοπεδῶ καταλάμψωντι τῶς ὅπλοις προ
 σενεχθεῖς τῆ λακεδαίμονι, κῆ πλὴν ἐχθρῶμ ἐν φανερωῶ κατασῆσας, κῆ
 χεῖρα ἀνταράμμου, καὶ βέλος ἀφίεις, καὶ δόρυ δεξάμυμος, ἐνεγ
 κῶμ, ἢ τ' τύχης, ἢ τ' ἀρετῆς νικῆσαι πρὸς ἀχόσης. εἴλε μὲν τ' ἄστυ, τ' δὲ σω
 μάτῃμ ἐκράτησεμ, ἐν λαφύρῃμ ἧ μέρῃ πλὴν ἐλένῳ ἐκτίσασθ', ἐχέτω,
 πρυφάτω. ληστῶμεμ ὑμῆς, ἔγκλημα ποιῶντες οἱ τῷ πολέμῳ τὰ ἄλλα.

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Porro autem, si omnia pacata, præ se ferens classem, apparatus, orationem, uultum, conuictum, consuetudinem, finem intulit longe ab initijs diuersum, sciat multum à furto distare uictoriam, à bellica uirtute, arte compositam fraudem. Illa enim uirum præstantiorem declarat, hæc autem inferiores esse arguit eos, qui dolis assequi conentur, quod uirtute nequeant. Atque ut inferiorum fortunæ ad eos qui sunt præstantiores transeant, neque ratione fortasse uacat, & belli ius permittit. Verum qui inimicitiam ne fateri quidem sint ausi, eos ultro meliorum fortunas inuadere, hoc profecto cum iniuria coniunctum est, & supplicio dignum. Quod igitur indignissima passi exercitum in agros uestros induximus, neque iniuriæ autores, sed ultores, & quod Paridi nihil superest, præter impudentiam, multis ex rebus perspicuum esse puto. Nos tamen lingua prius quam manibus utimur, idque plurimis de causis. Primum enim non statim ad arma ruere, magis autem uerbis experiri, possis ne quod ius est obtinere, id est, profecto homine dignius. Deinde non æquum arbitramur, quæ unus peccauit, horum nomine, ab uniuersis pœnam sumere, quod tamen bello constituto necesse est accidere. Non enim ibi uacat in fontibus parcere, sed intereat necesse est, quisquis ceciderit. Hoc uti ne contingeret, neue quispiam in eas res præcipitaretur, quibus grauari nollet, non recusamus legatione, & suffragijs controuersiam dirimere. Ad hæc autem non mediocri momentum in rebus bellicis adferre credimus, diuinum fauorem. Hunc uero uidemus adesse, non ijs qui plus audet, sed qui causa sunt meliore. Eamque ob rem animo moderantes, à legatione fecimus initium, ut siquid hæc ad finiendam controuersiam suffecerit, nulla præterea re sit opus: sin aliter, diuino auxilio propter causæ æquitatem freti, ita demum ad secunda conuertamur. Vtraque igitur considerate, atque conferentes cum disceptatione prælium, cum uerbis arma, simul & ad præsentem felicitatem respicientes, & quæ

Partis iuridicialis quasi epilogo facto, transit ad suasoriã

ἐν ἅπασιν εἰρηναῖα προδείξας, τὸν καταπλοῦν, τὴν σκευὴν, τοὺς λό-
 γους, τὸ ἄσπαστον, τὴν ὁμιλίαν, τὰς διατριβὰς, ἐναντίον ἐξήγαγε τὸν προ-
 ομιλίω, δὲ τέλος, ἵστω ὅτι πολὺ δ' ἐνὸν χε νίκη κλοπῆς, καὶ πολέμου
 κράτος μεμηχανημένης ἀπάτης. τὸ μὲν ἔστι κρείττωνος ἀπόδειξις ἐχθρῶν,
 τὸ δὲ τὸν χείρονος εἶναι τοὺς ἀπάτη περιουσίας ἐλθεῖν, ἀδ' ἀνδρείας
 οὐ δ' ἐδάκνυται. τὸ μὲν δ' αὖ εἰς τὴν κρείττωνος τὰ πᾶν ἠπρόνων εἶναι κτήματα,
 λόγῳ ἴσῳ ἄν ἐχθρῶν δίδωσι μὲν τὸν πολέμου νόμος. δὲ δὲ τὴν μὲν δ' ὁ-
 μολογήσασιν τὴν ἐχθρῶν ὑπομείναντας, τὰ τὸν βελτιόνων λαμβάνειν,
 εἰς ἀδικήματα τελοῦν, ἐπὶ δ' εἰσὶν ἄν ζημίας. ὅτι μὲν δ' αὖ ὑβρισμένοι,
 καὶ τὰ δ' ἐνότατα πεπονθότες ἐσθραγεύσαμεν εἰς γῆν τὴν ὑμετέραν, καὶ οὐκ
 ἄρχοντες, ἀλλ' ἀμυνόμενοι, καὶ πλήρ' ἀναχωτίας οὐδὲν, ἀλεξάνδρω
 λείπει πολλὰ κότερ εἶναι δ' ἄλλοι οἶμαι. ἡμεῖς ἔτι πρότερον χεῖρον τοῖς λόγῳ
 χρώμεθα πολλῶν ἕνεκα. πρῶτον μὲν τὰ δίκαια τῶν λόγῳ πρῶτον λαμβά-
 νειν. ἀλλὰ μή τις ὄψοις ἐπιπιδῶν, ἀνθρωπινώτερον δ' ἢ πρῶτον δ' εὐ-
 πρῶτον ἢ οὐκ ἄξιον κρίνομεν, ὡς εἰς ἠδίκησε, πρῶτον πάντ' τὴν δίκην λαμβά-
 νειν, ὅπως εἰς πολέμου κατάστασις ἀναγκάσῃ ἢ δὲ γίγνεται. οὐδ' ἔνεσι,
 ἡνικαῦτα τὴν αἰτίας φιλοκρινεῖν, ἀλλὰ ἀνάγκη τὴν πρῶτον ἀπεπρωκότας ἀ-
 πολωλέναι. ἵνα δὲ μή τῶν γένηται, μηδ' ὡς οὐκ ἄν τις βόλοιτο λυπῆ-
 σαι τινὰ προαχθῆ, πρῶτον εἰς, καὶ φήσω δεξάμεθ' ἄν τὰ διάφορα κριθῆναι
 πρῶτον ἢ τῶν τοῖς μεγάλῳ μὲν ἔροπῳ ἐν τοῖς τὸν πολέμου πράγμασι μὲν εὐ-
 νοίαν τῶν θεῶν ἠγάμεθα. ταύτῳ ἢ ὁρῶμεν, οὐ τοῖς θρασυτέροις, ἀλλὰ τοῖς
 ἐπιφανεστέροις ὑπάρχουσιν. διὰ τὸν δὲ μὲν θυμὸν ἐπιχρόντες ἀπὸ πρῶτον
 ἀρχόμεθα. ἵμ' εἰ μὲν ἀρκέσειεν αὐτὴ πρῶτον τὸ πᾶν ἀμεισβητήσιμων
 πέρας, μηδ' ἐνός ἔτι προσδέσσει. εἰ ἢ μὲν τῆν τὸν δαμονίαν συμμαχίαν, διὰ
 τὴν ἐπιείκεια, πρῶτον εὐνότες, οὕτως ἢ δὲ πρῶτον τὰ δεύτερα τρεπόμεθα.
 ὅρατ' οὖν ἀμφοτέρω, καὶ πρῶτον ἀθέντες τῶν συλλόγῳ τὰς μάχας, ἐπὶ
 τοῖς λόγοις τὰ ὄψοις, καὶ πρῶτον πρῶτον εὐδαιμονίαν ἀπιδόντες,

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

& quæ ex illis incōmoda ꝑficisci soleāt, perpēdentes, id qđ potius est elígite. Oportet em̄, Troiani, in huiusmodi negotio ne utiq̃ indiligēter cōsultare: cū illud nō ignoretis, si semel peccatum sit, non fore uobis iterum de integro statuendi facultatē. Etenim ante susceptum bellum, integrum est, in illud omnino non incidere, atq̃ utiliore consilio præsens incommodum evitare. At simul atq̃ ad manus uentum est, ipsa sese mala in immensum propagant. Ac finem deniq̃ certantibus non moderatæ conditiones, sed uictoria imponit. Videte igitur, ne cum in præsentia licet decernere utilia, bellum decernatis, mox autem belli incommodis admoniti, rursus ad consultationem redire cupiatis, cum iam licere desierit. Maxime uero, etiam si nulla instaret dimicatio, nihilq̃ periculi impenderet, tamen oportebat ipsum per se iustum rectumq̃ sequi. Nam qui hoc sunt animo, illis res solent ex sententia succedere. Nunc si uerem reputaueritis, ne si uelitis quidē, liberum sit uobis secus facere. An non uidetis Achiuorū copias per litus campūq̃ effusas tanto numero, ut capiendæ multitudini, & regio ipsa uideatur angusta? Hi quanq̃ pluribus ex oppidis delecti sunt, una tamen oibus mēs est, ad extremū usq̃ iniuria laceffit adesse ad ultionē. Et tāta quidē sūt animi prōptitudine ad rē gerēdā, ut nullo iureiurādo sit opus: tāta rursus iuris iurādi religione sunt astricti, quāta, uel si nolint, ad grauius agendū queant impelli. Iā quis usq̃ adeo uecors sit, qui nō malit citra incōmodū ea restituere, quæ tamē cū infortunio sit depēsurus? An ꝑ Iouem, qđ anceps sit euentus belli? Nō per deos, nō est ullo modo incertus huius exitus belli: quādo ne illud quidē in dubio est, potius ne præmium æquitatis, quàm iniquitatis: & an illam colentes honos, huius uero autores diuersa cōsequantur. Etenim si de neutro istorū ambigitur, protinus indubitatum est & illud, utrorū melior sit causa, eos in certamine fore superiores. Porrò de ijs, qui uobis auxilio futuri sint, auguror enim sic cogitare nōnullos, quasi nō paucos auxiliatores sitis habituri, illud

ΑΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

κ) τὸ ἄσπερ ἐκείνων δυσχερεῖα μ' ἐξετάζοντες, γένεθε τῷ κρείττονος. Δεῖ δὲ
 ὡς πρῶτος, ὑπερὶ τῶν τοιούτων, μὴ ῥαθύμως βυλεύεσθε, ἐκεῖνο εἰδότες,
 ὡς οὐκ ἔστιν ἄσπερ ἁμαρτάνοντες αὐθις γενέσθαι βυλῆς κυρίως. πρὶν
 μὲν ἄσπερ τὸ πολέμῳ, ἔνεστιν ἐν αὐτῷ καθάσπερ μὴ πρὶν περὶ λογί-
 σμῳ βελτίονι, τὸ προσίδη ἀνασεύλακτα, εἰσελθούτα δὲ εἰς τὸ ἔργον,
 αὐτὰτὰ πάθη κατέχει μέχρι πόρρω. καὶ τῆ νίκητὰ πολλὰ κρίνετε τὸ τέ-
 λος, ἀλλ' οὐ κατὰ σωθήκας μετρίως. Ὅρατ' οὖν μὴ πρὸν γινῶναι τὰ δέ-
 οντα, πολέμῳ ἔλθοιτε, τῷ πολέμῳ δὲ λυπηθέντ', αὐθις ἐπιθυμήσθε βυ-
 λείεσθαι, ἢ νίκα πῶτο οὐχ' ἔξετε, μάλιστ' ἢ ἂν, εἰ μηδεὶς ἐπὶ ἡμῶν
 μηδὲ κίνδυνος, ἐχρῆν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ δίκαιον ἀδεδῆναι. τοῖς δ' οὐ
 τῷ γνώμης ἔχουσιν, δὲ οὐρίως φιλεῖ τὰ πράγματα φέρεσθαι. νῦν δέ γε,
 εἰ δὲ μὴ ληρῆν, οὐδὲ βυλομύοις ἡμῶν ἔνεστιν ἑτέρως ποιῆναι. οὐχ' ὀ-
 ράτε τὸν ἀχαιὸν κτλ τὸ νόον, κὴ τὸ περὶ τὸ κεχυμένον, κὴ μικρὸν ἀπο-
 φαίνοντα τῷ πλῆθει τῶν χῶρ; οὗτοι πάντ' ἐκ πολλῶν μὲν σωληλυ-
 θασί πόλε, μίαν δὲ γνώμην ἐχέουσιν ἀμῦναι τοῖς ὑβρισμένοις εἰς
 τέλος, κὴ τσαύτη μὲν προθυμία κάχρηται πρὸς τὰ πράγματα, ὅση δὲ
 χωρὶς ὄρκων ἦκεσθ' ἄν, τσαύτη δὲ ἢ τῶν ὄρκων ἀνάγκη, ὅση δὲ μὴ βυ-
 λομένως προθυμείσθαι, πάντως ἄν ἐπὶ ἀνάγκασαι. τίς οὕτως ἠλίθιος,
 ὅς τις οὐκ ἄν ἔλοιτο χωρὶς τὸ παθεῖν τί δὲ ἀποδῆναι ταῦτα, ὡς με-
 τὰ συμφορᾶς ἀποσίσει, ὅτι μὴ δὲ ἄδηλον τὸ τὸ πολέμου τέλος, οὐ μὰ
 τοὺς θεοὺς οὐδ' ἀμῶν, τὸ τὸ παρόντος ἄδηλον, ὅτι μηδὲ τὸ ἄδηλον, πό-
 τερον δὲ τὸ δίκαιον ἢ καρπὸς, ἢ τὸ πονηρίας ἀμείνων. καὶ πότερον ἐ-
 κείνων τὸ πρᾶξιμ' τιμᾶν, ἢ τοῖς τὰ δὲ πράττεισι σωαίρεται. εἰ δὲ μὴ ἔτε-
 ρον τὸ ἄμφισβητήσιμ', ἢ κακῆνο σαφές ἐυθύς τὸ μετ' ὧν ἄν ἢ τὸ κρεί-
 τονος μέρος, τὸ τῷ ἀποκείσεσθαι τὸ ἐναντίωμ κρατ'. πρὶ τίνων τῶν συμ-
 μαχῶν ἄντ' ὑμῶν. οἶμα γὰρ τινὰς ἐννοῆ ὡς οὐκ ὀλίγ' ἔξετε βοκθοῦς.

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

illud dico, qđ etiā si reliquus exercitus om̄is in ocio se cōtine-
ret uel un⁹ hic Vlysses auxilia uestra in ludibriū uerterit, mul-
titudinem ingenio, solertiaq; reprimens. Hęc neq; bellum de-
trectās, neq; negociorum cupiens dixerim. Plura uero dicere
procliue quidem, sed superuacaneum sit. Nam si his mentem
non adhibebitis, nihil retulerit plura dixisse. Testor autem Io-
uemq; hospitem, cunctosq; simul & deos, & dæmones, qui-
cunq; hanc incolunt regionem, quod & iniuria priores lacessi-
ti Iliū appulimus, & nūc quoq; præoptamus uerbis negociū
conficere, neq; nisi ab alijs adacti bellum sumus inituri.

D I X I.

QVAE DIXERIT

MEDEA SVOS MACTATURA FILIOS.

DECLAMATIO.

VIT ET mihi mea ars auxilio, ut acce-
pta contumelia, non tantum angerer, sed
& pœnas sumerem. Non amplius rex Ia-
son, non amplius Corinthiorum potitur.
Omnes opes subuertit corona, om̄ia uelū
perdidit, omnia cōflagrarūt incēdio. Et ac-
cedit ad calamitatis cumulū dementiæ ge-
nus, qđ illi de me nihil etiā subolet. Quid igit? Sufficere hęc
putabimus, ac præterea nihil regremus? Minime gentiū, imō
superest

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

ἐκεῖνο λέγω, ὅτι καὶ ἄπαρ τὸ λοιπὸν στρατόπεδον ἢ συχίαν ἀγείη,
 ὁδυσσεύς οὐτοσί μόνον γέλωτα, τὸν ἡμετέρου ἀποφανεῖ συμμά-
 χου τῆ συνέσει δὲ πλῆθος ἐλέγχων. ταῦτ' οὐτ' ὀκνῶν τὸν πόλεμον,
 οὐτ' ἐπιθυμῶν πραγμάτων εἰρηκῆ. Πλείω μὲντοι διέξιέναι, πρόχε-
 ρον μὲν, μάταιον δὲ καὶ κενόν. εἰ γὰρ μὴ τούτοις προσέξετε τὸν νόον,
 οὐδέ τ' ὀφείοντο οὐδὲν ὄφελον. μαρτύρομαι δὲ Δία τε ξένιον, καὶ
 πάντας θεούς τε, καὶ δαίμονας, ὅσοι τῆνδε κατέχουσι τὴν γῆν, ὅτι
 καὶ τὴν ἀρχὴν ἀδικῶντων προσέχομαι ἰλίω καὶ νῦν λόγῳ δ' ἵα-
 λῦεσθαι προαρθόμεθα, καὶ πολεμήσομαι ἐτέρων ἀναγκαζόντων.
 τῆς μελέτης τέλος.

MELETH TINAS

ΑΝ ΕΓΓΡΟΙ ΛΟΓΟΥΣ ΜΗΔΕΙΑ

μέλισσα ἀποσφάττην τὸν ἑαυτοῦ παῖδα.

ἴχον ἄρα καὶ αὐτὴ βοήθειαν τὴν πρὸς φιλίαν τέχ-
 νης, καὶ οὐκ ἔμελλον ἀλγήσειν μόνον ἀδικῶ-
 μύην, ἀλλὰ καὶ λήψεσθαι δίκην. οὐκ ἔτι βασι-
 λεὺς ἰάσωρ, οὐκ ἔτι τῶν κορινθίων ἐπαρσό-
 μενον. πλῆστον πάντα ἀνέτρεψεν ὁ σέφα-
 ρον. πάντα διέφθαρεν ὁ πέπλον. πάν-
 τα συγκέχυται τῷ πυρί, καὶ πρόσσει τῆ συμφορᾷ τὸ φιλίαν ἀνοίαν
 μέρον, τὸ μηδὲν ὑποδέσθαι φιλίαν παρ' ἑμῶν. τί οὖν ἀρκῆν ἡ γησὸν
 μεθὰ ταῦτα, καὶ πλέον οὐδὲν ζητήσομαι; μηδ' αὖτως.

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

superest alia uindictandi ratio, superiore atrocior, nihil egens ueneficijs, aut arte clancularia, uerum animo praesenti, uiriliq;, & dextera quae facinus nullum refugiat. Sunt liberi mortaliu omnium impijsimo, & uocatur pater. Hoc e filijs solatium, una cum ipsa appellatione illi adimamus. Haud quaquam me sinit quae iusta sunt expendere, meorum malorum, tum multitudo, tum magnitudo. Sed rationem ineunti mihi, pro, quibus factis quem fructum receperim, omnia ad poenam minora uidentur. Aeeta mihi pater erat, isq; Scytharum rex: tum uirginitas & fama egregia, ac multi inter finitimos proci: deniq; spes praesentibus bonis potiores. Appulit scelestus iste, neq; deos metuens, neq; homines reuerens. Atq; erat omnibus malis circumuallatus, & necesse habebat inuincibilia uincere, tauros ignem efflantes, armatam aciem e terra prosilientem, Draconem peruigilem. Ac dignus quidem erat, qui in his omnibus uinceretur. ut isto cadente uictoria penes patrem meum esset potius, quam Aetae regnum ludibrio haberet, unius nauigij dominus. At ego quicquid est proditorum scelere praecurrens, quicquid amentium stultitia superans, familiares pro hostibus, hostes familiarium loco habui. Et contra patriam, ab alienigenis stabam. Porro artem opposui naturae ferarum. Extinctus est ignis. Tauri iugum duxerunt. Cessit aratro solum longe durissimum. Sopitus apparuit Draco, id quod antea nunquam. Manu tenebam adhuc tementem Iasonem. Ego porro super haec omnia nauem conscendi, multis magnisque persuasa pollicitationibus, sacramentis, meis ipsius beneficijs. Accepit & beneuolentiae meae argumentum, & Iolcus, ubi rex Pelias inimicus senex, ab ijs quas genuerat discerptus est, iuuentutis spe, ultro se fraudi tradens. Et huiusmodi quidem mea in Iasonem, partim domi, partim in Graecia beneficia extiterunt. Gratia uero cuiusmodi Corinthum uidit, & Creontis

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΑΙ

εἰρήτέρα τιμωρία χαλεπωτέρα τ' προτέρα, οὐδὲν δειμνικὸν φαρμακίον,
 ἢ λανθάνουσα μηχανὴς, ἀλλὰ γνώμης ἀνδριότερα, ἢ δεξιᾶς
 μηδὲν ὀκνήουσα. εἰσὶ παῖδες τοῦ πάντων ἀδικωτάτου, καλεῖται πα-
 τὴρ, ἀφελώμεθα ταύτῃ αὐτῶν πλὴν προσηγορίαν, καὶ τὴν προσκορίαν.
 οὐδὲν ἔα μετ' ἡν δικάωμ ἐξετάζωμ τὸ πλῆθος, ἢ μέγεθος τῶν ἐμῶν
 κακῶν, ἀλλ' ὅταν λογιόσομαι τί δράσαίμ, τίνωμ ἀπήλαυσα, πάντε
 πρὸς δίκην ἤγχομαι μικρὰ αἰήτης ἐμοὶ πατὴρ, καὶ σκυθῶν ἢ βασι-
 λεύς, καὶ προσηγορία, ἢ φήμη βελτίωμ, ἢ πολλοὶ τῶν ἐν τέλει, μνηστῆρες,
 ἢ τὸν πρῶτον ἐλπίδες ἀμείνους, κατέπλευσεμ ὁ μῆτις οὐτῶ, ὁ μὴ
 πεθεοὺς δεδιώσ, μητ' ἀνδρώπας ἀδύμους, καὶ ἢμ ἐν πᾶσι κακοῖς,
 ἢ τῶν ἀδυσάτων ἔδει γενέσθαι κρείττων, ταύρων, καὶ ἀφ' ἑνὶ τῶν. ὁ πλε-
 τῶν ἐκ γῆς ἀνατρεχόντων, δράκοντῶν οὐκ εἰδότες καθεύδον. τὸ μὴ
 οὐδὲν δίκαιον ἢμ, ἢ τῶν λαχθῆναι τ' ὄλωμ, ἢ πεσεῖμ αὐτῶ, ἢ πλὴν νίκῃ
 γενέσθαι τ' οὐμὲν πατρὸς, ἢ μὴ καταγέλασαι τ' αἰήτ' βασιλείας ἀνθρω-
 πομ ἐνός, καλοῖσ δεσπότῃ. ἐγὼ δὲ ἢ πάντα μὴ προελθῶν προδότες
 πονηρία, πάντα τ' ἀνοήτους μωρία, τοὺς μὴ οἰκείους ἐχθρούς, τοὺς δὲ
 ἐχθρούς οἰκείους ἠγασάμην. καὶ ἢ τ' πατρὶδῶν ἔσκημ, μετὰ τῶν ἄλλο
 φύλων, καὶ πλὴν τέχνῃ ἀντέταξα τῆ φύσιν τῶν θηρίων. ἔσβεσο τ' καὶ
 ἢνεγκαμ οἱ ταῦροι τὸν ζυγόν. εἰξεμ ἀρότῳ γῆ πάντων σεξέροτέρα, καὶ
 θεύδων ὄφθη δράκων οὐπω πρότερον τῶν παθῶν. ἐν χερσὶν ἢμ δὲ
 ρας τῶν βρέμοντος. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῶτοις ἀνέβαινον εἰς πλὴν ναῦν, πολλοῖς
 πιεύσασα, ἢ μεγάλας ἐπαγγελίας, ὄρκους, αὐταῖς τ' εὐεργεσίαις.
 εἰδέξατ' ἢ ἐμῆς εὐνοίας ἀπόδειξιμ, ἢ ἰολκός, οὐ βασιλεύς πελίας δὴ
 σμυρῆς γέρων ὑπὲρ τῶτων ἄς ἐκέννησε κατεκόπητ, νεότητος ἐλπίδι προ-
 απελθῶν ἀπάτη. τὰ μὴ ἰάσωνα παρ' ἐμῶν τριαῦτα. τὰ μὴ οἰμοί. τὰ
 δὲ ἐπὶ φθὶ ἐλλάσθαι. αἰ δὲ ἀμοιβαὶ τίνες; κόρινθον εἶδε, καὶ πλὴν
 D κρέοντῶ

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Creontis imperium, ac de Glauce audiuit. Cæterum nulla habita ratione eorum quæ feceram, uxorem duxit, quum ex me liberos haberet. Me uiua uidit nuptias. Atq; illa omnia exciderunt animo. præq; imperij cupiditate, mea merita neglecta sunt. Atqui ne ista quidem sufficiebant, insuper expulsa sum, contumelia affecta sum, minis onerata sum. Hæc quidem iustam indignandi causam præbuerunt. Artem uero effugij tantum gratia tenebam, & hæctenus suffecit. Incedamus iam, & per reliqua, quâq; licet eamus. Feri Medea filios, macta filios Iasonis, uiri scelerati, impij patris, hospitis mali. Ne quid te rerum omnium reuocet, non natura, non gestatio, non partus recordatio, non nutritio, non uox, non forma. Plectatur Iason in filijs: hi uero hostium nomine plagam recipiant. Non arripiant eos cognati Glaucæ, neq; iram in illos euomant. Atrox quidem facinus, sed ad prius illud consequens. Cõtra naturam impie agemus: At istud olim ausæ sumus. Fratris cædes ad liberorum cædem deducit. Eiusdem est & hoc animi eiusdẽ dexteræ. Obsecro filij, sub ensem uenite, hic in uos per me adigendus est. Enim uero si probus ille fuisset, nihil horum. Bonæ formæ, bona figura corporum, sed patris imaginẽ referunt. Id facit ut occidam lubentius. Hij quidẽ igitur mox iacebunt. Ego uero è sublimi medioq; aëre, scelestum aspiciam. Atq; ille, gemens, & nihil non faciens, uociferabitur quidem, me uero, nequaquam attinget.

Eiusmodi draconum iugo freta uehar. Supra Athenarum uero urbem ingrediens, inde cruciatum spectabo.

F I N I S.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ:

κρέοντος ἀρχῆν. ἢ πρὶ τῆ γλαύκης ἤκασε. ἢ λόγος οὐδεὶς τῶν ἐμῶν.
 ἀλλ' ἐγάμη παῖδας ἔχωμ. εἶδ' ἐμὴ μέγα μὲν ζώσκει ἐμῶν. ἢ πάντα ἐν
 κῆνα ἐξεβέβλητ. ἢ πρὸς τὸν ἔρωτα τῆ δωασείας, αἱ παρ' ἐμῶν χάρι-
 τες ἠμέληντ. καὶ οὐκ ἀπέχθη ταῦτα, ἀλλ' ἠλαυνόμην, ὑβρίζομην,
 πρὸς πηλακίζομην. εὐτεῦθεν εἰκότως μὲν ἠγανάκτουσιν, πρὸς δὲ τῶν
 μόνων καταφυγῆν εἶδ' οὐ τῶν τέχνων. ἢ δὲ ἤρκεκε. χωρῶμεν δ' ἢ καὶ
 διὰ τῶν λοιπῶν, καὶ δ' ἢ ἐξεσιμῶμεν. πλήττει μὲν δὲ παῖδας τῶν
 ἰάσων, ἀνδρῶν ἀδίκων, πονηρῶν πατρῶν, ξένων κακῶν. μηδ' ἐμὲ σε τῶν
 πάντων διαλλατῆετω. μὴ φύσις, μὴ γαστήρ, μὴ λογισμὸς ὠδίνων,
 μὴ τροφή, μὴ φωνή, μὴ μορφή. ζημιόσθω μὲν ἰάσων τοῖς πασιμ. οἱ δὲ
 τῶν πρὸς τῶν ἐχθρῶν αἰκίαν. μὴ γὰρ λάβοιεν τῶν γλαύκης
 συγγενῆς, μηδ' ἀφῆσαι ἐν αὐτοῖς τὸν θυμὸν. δεινὸν μὲν τὸ ἔργον,
 ἀλλ' ἀκόλαστον ἔστι προτέρων. πρὸς τῆ φύσιν ἀσεβήσομεν, τῶν πᾶ-
 λαι τετολμήκαμεν. ἀδελφῶν φόνον ἐπὶ τὸν τῶν παίδων πρὸς ἀπέμι-
 πει φόνον. οὐδ' αὖτις ἐσὶ τῆ γνώμης, τῆ αὐτοῦ διεξιῶν. ἰκετεύω πάν-
 τες, ὑπὲρ τῆ ξίφου ἤκετε, τῶν εἰς ὑμᾶς ὠθεῖ δ' ἐμῶν. εἰ γὰρ ἐκῆν
 ἢ μὲν ἤκασε, οὐδέμ. καλαὶ αἱ μορφαί, καλὸς ὁ τύπος τῶν σωμάτων,
 ἀλλ' εἰκότασι ἔστι πατρῶν. τῶν δ' ἠδ' ἴω μοι ποιήσαι τὸν φόνον. οἱ μὲν οὖν
 αὐτίκα κείσονται, ἐγὼ δ' ἄνωθεν εἰς ἀέρος μῆσος τὸν ἀλητρίσιον ὄ-
 ψομα, καὶ σένων, καὶ πάντα ποιῶν, βοήσεται μὲν, οὐ δὲ λήψεται
 με, τῶν ζεύγασθαι δ' ἀρκόντων. ἐπιβᾶσα δὲ τῶν ἀδικῶν, ἐκεί-
 νων τῶν λύπιον ἀποθήσομαι.

QVAE DIXERIT

ANDROMACHE INTERFECTO HE
CTORE. DECLAMATIO.

VENIT quod timebam, & uerba mea despiciens Hector ad optima hortatam esse cognouit. Admonueram ut sibi parceret. Ille uero cōtra, suam salutem uilem habuit. Ergo extinctus est nō meis, prohdij, in manibus, uerum ab Achille. Quod ille occubuit, hoc est interisse Priamum Hecubam, fratres, hunc ipsum puellum, me, ciuitatem omnem. Ille tuebatur Ilium. A quo igitur posthac seruabitur? Interierunt, occiderunt omnia, facta sum mulierum infelicissima. Quanta me felicitate, cuius gustum modo dederat fortuna, spoliauit. Erant mihi in regijs pater ac mater, tum fratrum chorus, nitidaq; ac lauta omnia. Accedebat ad hęc aliud maximum omnium, coniunx Hector, bellator insignis. Spectabar, beata dicebar. Et si quis adiens me Andromachen appellabat cognominis uice, adijciebat, imperatoris, uictoris, fortunatā. Oportebat igitur in eadem fortuna pariter consensescere. At nō passus est sœuus iste Achilles, quem quidem in meum exitium produxit Thetis, patrem mihi ademūt, trucidauit fratres seruitutem matri iniecit. Deinde restituta est. Ac ne ea quidē
superest.

ΜΕΛΕΤΗ ΤΙΝΑΣ

Α' Ν ΕΙΠΟΙ ΛΟΓΟΥΣ Α' Ν

δρομάχη ἀναμρεθέντ' ἔκτορ'.

Ἦκει δ' ἠ' πρὸς ἔργον ὁ φόβος, καὶ τοὺς ἑμοὺς λό-
γους ἔκτωρ ὑπιδὼν ἔγνω μετὰ βέλτισα εἶση
γυμένω. πρῆνοῦσ' ἑαυτ' φείδεσθ', ὃ δὲ ἠφείδῃ
σε. τοι γαροῦν τέθνηκεν, οὐκ ἐν ταῖς ἡμετέ-
ραις, ὧ θεοὶ, χερσὶν, ἀλλὰ ὑπὲρ τοῦ ἀχιλλέως. τὸ
δὲ ἑκείνομ τεθνήσκει, τὸν πρῖαμόν βδιν ἀπολω-

λέναι, πλὴν ἐκάβω, τοὺς ἀδελφούς, τῶν τῶ παιδῶν, ἐμὲ, πλὴν πόλιμ
ὄλω. ἑκείν' ἔσωζε τὸ ἰλίον. πόθ' οὐκ ἔτι σωθήσεται; ἔρρει πάντα
καὶ δῖε φθαρταί. καὶ γέγονα ἐπὶ γυναικῶν ἀδλιωτάτη. οἷα με
γεύσας ὁ δαίμων εὐδαιμονίας ἀπεσέρησε. ἦμ μοὶ πατὴρ καὶ μήτηρ
ἐν βασιλείοις, ἑ χορὸς ἀδελφῶν, ἑ πάντα λαμπρὰ. τῶτοις προ-
σεγένετ' αἰζομ ἕτερον, σώσοικ' ἔκτωρ, ὁπλίτης ἀγαθός, ἐβλε-
πόμω, εὐδαιμονιζόμω, καὶ πλὴν ἀνδρομάχῃ τις προσειπὼν,
πλὴν τοῦ στρατηγῶν προσέθνηκεν ἄμ, πλὴν τοῦ κρατοῦντος, πλὴν
μακαρίαν. ἔδει μὲν οὐκ ἔτι γήρως δ' ὁμοίως ἀφικέσθαι ἑ
τύχης. ἀλλ' οὐκ εἶασεν ὁ χαλεπὸς οὗτος ἀχιλλεύς, ὅμ ἠ' θέτις
ἔτεκεν ἐπ' ἐμοί. κατήνεγκέ μοι τὸν πατέρα, ἀπέσφραξε τὸν ἀ-
δελφόν, δ' ὄλειαμ ἐπέβαλε τῇ μητρὶ. εἶτα ἀπέδ' οὐκ, ἢ οὐδὲ αὐτῇ

LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.
superest. Et hæc grauiã quidem, uerum tu tolerabiles redde-
bas erumnas Hector, atq; unus præstabas omnia. Et quibus
eram orbata, ea rebar adesse per te. Sed occisus es, accepisti
uulnus. Nos rapimur, perdimur, instant tristia. Impendet peri-
culum, imminet incendium. Videre mihi uideor Troianos
cædi, uxores per uim indigne tractari, liberos trahi, uidere fer-
rum, uidere flammã. Aperta est hostibus Troia, te haud am-
plius pro portis propugnante. Ah puer, forte prehensum te
quispiam hostium, ad turrin adiget. Strenuus erat pater, à te
pœnas repetent Græci. Me forsitan occidet alia uis. Atque in
hoc quidem fortunata erimus. At non continget. Serui-
tus me manet, & famulatus, plagæ, & in extremum
usq; æui lachrymæ. Haud etiã scio an uisura sim
terram unde nobis hostis iste aduenit.
Mox etiam, quod acerbissimũ est,
concubitus cogar pati eius
qui interemit He-
ctorem.

LIBANII SOPHISTAE DECLAMATIONVM, ERASMO ROT-
TEROD. INTERPRETE,
FINIS.

ΛΙΒΑΝΙΟΣ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ.

καὶ ἐσὶ καὶ ταῦτα δ' ἐνὰ μὲν, φορητὰ δὲ ἐποίησε, ὡς ἔκτωρ, τὰ δυσυχνή-
 ματα. καὶ τὰ πάντα πρῶτα μόνον. καὶ ὡς ἐξερόμην, ὡς μὲν εἶνα
 μοι δ' ἰάσε. ἀλλ' ἀπεσφάγης. ἐδέξω τὴν πληγὴν. ὡχόμεθα. ἀπολώ-
 λαμμεν. πρόσσι τὰ δ' ἐνὰ. πλοσίον δὲ κίχθ' αὖτος. ἔγυς τὸ πῦρ. ὄρα μ' μοι
 δοκῶ τὸς τρῶας κατακοπῆσθαι, τὰς γυναικὰς ὑβριζομένης, τὸς
 παῖδας ἐλκομένους, ὄρα μ' δὲ σίδηρον, ὄρα μ' πῦρ φλόγα. ἀνέωκται
 τοῖς πολέμοις δ' ἰλίον, οὐκ ἔτι σὺ προβεβλημένη τῶν πυλῶν. ὡς
 πεδίον, ἴσως σὲ λαβῶν τις τῶν πολέμων, προσάξει τῷ πνέρι
 γὰρ γενναῖον ἦν ὁ πατήρ. ὀφείλεις δίκας τοῖς ἀχαιοῖς.
 ἐμὲ ἄρα ἀποκτενεῖ τις. τὸ γὰρ εὐτυχήσομαι. ἀλλ'
 οὐκ ἔσι. δ' ἄλεια με μέν, καὶ δ' ἰακονία, πληγαί,
 καὶ δ' ἰά τέλως δ' ἀκρῦα. καὶ μὴ ἴσως ὄψο
 μαί, παρ' ἧς ἡμῖν οὗτος ὁ πολέμι-
 ος ἐπῆλθε. τάχα πρ, εἰ τὸ
 δ' ἐνὸν ἀναγκαθῆσοι
 μαί, μίγνυθα
 τῷ δ' μ' εἰ
 κτωρα
 ἐπεκτονότι.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ Γ. ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΙΟΥ
 ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ.

ISOCRATES AD

NICOCEM REGEM DE INSTITV
TIONE PRINCIPIS, ERASMO
ROTEROD. INTERPRETE.

*Que regi-
bus donare
oporteat.*

*Reges ma-
xime praece-
ptis institu-
endi.*

AETERI quidem Nicocles, qui regi-
bus soliti sunt adducere uel uestes, uel aes,
uel aurum factum, uel aliud eiusmodi re-
rum quippiam, quarum ut ipsos habet in-
opia, ita uobis exuberat copia, mihi pla-
ne uidentur manifestam exercere nego-
ciationem, non dare munus, eademque
longe callidius uendere, quam illi qui quæstum huiusmodi
profitentur. Ego uero munus hoc pulcherrimum simul & uti-
lissimum fore iudicari, quodque maxime deceat, tum me do-
nare, tum te accipere, si tibi rationem queam præscribere, qui-
bus rebus expetendis, rursum quibus fugiendis, optime ci-
uitatem pariter & regnum administrare possis. Nam cum
alia permulta sunt, quæ priuatos homines reddant emen-
datiores, tum in primis illa: primum quod non affluant de-
licijs, sed pro quotidiano uictu solliciti esse cogantur: dein-
de leges quarum præscripto omnes illi gubernantur: præ-
terea autem admonendi libertas, quodque liceat, & amicis inui-
cem increpare, & inimicis insectari mutuo, si quid peccatum
fuerit.

ISOCRATOUS

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ
ΒΑΣΙΛΕΥΙΑΣ ΛΟΓΟΣ.

Ἰ^ο μὲν εἰωθότες, ὦ νικόκλεε, ὑμῖν τοῖς βασι-
λευσιν ἐοθῆτας ἄγειν, ἢ χαλκῶν, ἢ χρυσῶν ἐργ-
γασμῶν, ἢ ἄλλό τι πῶν ριθῶν χρημάτων,
ὧν αὐτῷ μὲν ἐνδεῆς εἰσιν, ὑμεῖς δὲ πλετῆτε,
λίαν ἐδοξαὶ εἶναι μοι καταφανῆς, οὐ δόσιμ ἄλ-
λ' ἐμπερίαν ποιοῦμενοι, καὶ πλὴν τεχνικώτερον

αὐτὰ πωλῶντες πῶν ὁμολογόντων κατὰ κλεύειν. ἐγὼ δ' ἠγνοσαί μιν
ἄρ τάντῳ καλλίστῳ γενέσθαι δωρεῶν, καὶ χρησιμωτάτῳ, καὶ μάλι-
λισα πρέπυσσιν ἐμοί τε δούναν καὶ σοὶ λαβῆν, εἰ δ' ὠκείῳ ὀρίσαι
ποίων ἐπιτηδύματων ὀρεγόμενος, καὶ τίνων ἔργων ἀπεχόμενος,
ἄρισ' ἄρ καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὴν βασιλείαν διοικίης. τοὺς μὲν γὰρ
ἰδιώτας ἐσὶ πολλὰ τὰ παιδεύοντα, καὶ μάλιστ' αὐτὸ μὴ τρυφᾶν,
ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι πρὸς τὴν βίαν κατ' ἐκάστῳ ἀγωνίζεσθαι τὴν ἡμέ-
ραν. ἐπεὶ δ' οἱ νόμοι κατ' οὖν ἕκαστοι πολιτευόμενοι τυγχάνουσιν,
ἔτι δ' ἢ παρρησία, καὶ τὸ φανερώς ἐξῆναι τοῖς τε φίλοις ἐπιπλή-
ξαι καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιθέσθαι ταῦς ἀλλήλων ἁμαρτίαις.

Ε πρὸς

ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

Adulatio regum pestis.

Vtra vita felicior. Incommoda regni.

Vnde regnorum commutationes.

Officium principis.

fuerit. Ad hæc poëta quoque nonnulli prisci, uiuendi præcepta literis prodiderunt, ut consentaneum sit his omnibus rebus eos reddi meliores. At regibus nihil harum rerum suppetit. Imò quos magis quàm cæteros oportebat admoneri, posteaquam imperiũ adepti sunt, ñ semper admonitore carent: propterea quod & mortalium plerique non adeunt ad illos, & qui cum illis habent consuetudinem ad gratiam confabulantur. Siquidem nacti & opum plurimarum possessionem, & rerum maximarum administrationem, dum his occasionibus haud recte utuntur, effecerunt, ut complures ambigant utra uita magis sit eligenda, eorum ne qui priuatam quidem, sed placidam & humanam agunt uitam, an regum. Nam quoties ad honores, ad opes, ad potentiam illorum respexerint, dijs pares existimant, quicumque regno potiuntur. Rursus ubi secum perpenderit metus ac pericula, singulisque consideratis deprehenderit alios extinctos ab ijs, à quibus minime conueniebat, alios in familiarissimos maximèque domesticos peccare compulsos, nonnullos esse quibus horum utrunque euenerit, tum contra satius esse iudicant, quodcumque uitæ genus amplecti, quàm cum eiusmodi malis uel uniuersæ Asiæ imperium tenere. Porro commutationes huiusmodi, fortunæ rerumque tumultus hinc proficiscitur, quod uti sacerdotium, ita regnum quoque cuiuslibet hominis esse credunt, cum res sit una rerum omnium humanarum maxima, quæque summam desideret prudentiam. Itaque consulere quibus rationibus possis in singulis negocijs recte administrandis officio fungi, ut & bona conserues, & mala euites, eorum munus est, qui tecum perpetuam habent consuetudinem. In genere uero, & quæ uitæ studia spectare conueniat, & in quibus exerceri, ipse conabor explicare. Iam quidem an munus, hoc cum absolutum fuerit, argumento suo respondeat, haud facile fuerit statim initio cognoscere, propterea

Γ' ΣΤΟΚΡΑΤΟΙΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

πρὸς δὲ τοῖσι τινέσιν, καὶ τῶν ποικιλῶν τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς
 καὶ κατὰ λείψανον, ὡς τὸ δὲ ἀπάντων τούτων εἰκὸς αὐτοῦ βελ-
 τίως γίνεσθαι. τοῖσι δὲ τυράννοις οὐδὲν ὑπάρχει τιθέναι. ἀλλ' οὐ μάλ-
 λον εἶδεν τῶν ἄλλων παρὰ δεινότητα, ἐπιφάσμα εἰς τὴν ἀρχὴν κατασα-
 θῆσαι, ἀνθεκτοὶ δὲ ἰσχυροί. οἱ μὲν γὰρ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀν-
 τοῖσι οὐ πλησιάζουσιν, οἱ δὲ συνόντες πρὸς χάριμα ὁμιλοῦσιν. ἐπεὶ γὰρ τι-
 κῆροισι γενόμενοι, καὶ χρημάτων πλείω καὶ πραγμάτων μεγίστων,
 διὰ τὸ μὴ καλῶς καὶ ταύτας ταῖς ἀφορμαῖς, πεποιθήκασιν ὡς
 καὶ πολλοὺς ἀμφισβητοῦσιν, πότμον δὲ ἄξιον ἐλέειν τὸν βίον, τὸν τῶν
 ἰδιωτῶν μὲν, ἐπιφάσμα δὲ πραττόντων, ἢ τὸν τῶν τυραννιδόντων.
 ὅταν μὲν γὰρ ἀποβλέψωσιν εἰς τὰς τιμὰς, ἐπὶ τὴν πλείω, ἐπὶ τὰς
 δυνατείας, ἰσοθέως ἅπαντας νομίζουσι τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄν-
 τας. ἐπειδὴ ἄρ' ἢ ἐνεθυμηθῶσιν τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ διεξιόν-
 τες ἔννοιαν τὴν μὲν ὑφ' ἧς ἡκιστα ἐχθρὸν διεφθαρμένους, τὴν δὲ εἰς τὴν
 οὐκ ἐπιφάσμα δὲ ἀμαρτῶν ἢ ἀναγκασμένους. τοῖσι δὲ ἀμφοτέρω ταῦτα
 συμβεβηκότα, πάλιν ὅποσοῦν καὶ ἡγοῦνται λυσιτελεῖν μάλλον, ἢ
 μετὰ τιθέντων συμφροῶν ἀπάσης φησὶ ἀσπίδα βασιλεύειν. ταύτης δὲ τῆς
 ἀνωμαλίας ἐπὶ τὰς ἀρχὰς αἰτιόσιν ὅτι τὴν βασιλείαν ὡς πρὸς ἰε-
 ρωσύνην, πάντοτε ἀνδρῶς εἶναι νομίζουσιν. ὁ τῶν ἀνδρωπίνων πραγ-
 μάτων μέγιστον ὅστις, ἐπὶ πλείονος προνοίας δέομενον. κατὰ ἐκάστην
 μὲν οὖν πρᾶξι, ὡς ἂν τις μάλιστα δύναιτο καὶ τὸν τρόπον διοικῆσαι,
 καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττειν, τὰς δὲ συμφορὰς, διαφεύγειν, τῶν
 αἰετῶν ἐργῶν ἐπὶ συμβουλεύειν. κατὰ δὲ τῶν ἐπιτηδόν-
 των ὡς καὶ σοχάζεσθαι, καὶ πρὸς αὐτὰ διατρίβειν ἐγὼ πα-
 ράσομαι διελεῖν. εἰ μὲν οὖν ἔσαι δὲ δῶρα δὲ ἐργασθῆναι ἄξιον
 φησὶ ὑποθέσεως, χαλεπὸν ἀπὸ φησὶ ἀρχῆς σωιδεῖν.

THUCYDIDIS ORATIO PER ERA. ROT.

propterea quod permulta tum carmine, tum prosa oratione conscripta, donec adhuc in cogitatione & animo componentium uersarentur, magnam sui præbuerunt expectationem. Cæterum eadem absoluta iam & alijs ostensa, opinio nem multo spe inferiorem consequuta sunt. Quamquam hic sanè conatus laudè dandus fuerit, si quæ ab alijs omissa sunt peruestigemus, & imperij gerendi rationem præscribamus.

*Principū in
stitutio utilis
sima.*

Siquidem hi qui priuatos instituunt, ipsis tantum profunt. Verum si quis eos qui multitudini imperant, ad uirtutem adhortetur, hic nimirum utrisque profuerit, tum ijs qui gerunt imperium, tum ijs qui parent imperio, dum pariter & his regnum stabilius, & illis gubernationem mitiorem reddit. Primum munus. Etenim si caput & totius negotij uim recte constituerimus, huc respicientes melius de cæteris quoque partibus differemus. Iam illud nemo inficias ibit opinor, regum esse parteis, ut reipublicæ malis finem imponant, & felicitatem tueantur, & ex pusilla magnam reddant: quandoquidem & cætera, quæ in quotidianis incidunt negotijs, horum gratia sunt agenda. Quin illud quoque in confesso est, quod qui hæc præstare ualeant, deque hisce rebus sint consulturi, non oporteat esse socordes, sed huc eniti, ut cæteris antecellant prudentia. Demonstratum est enim eiusmodi illos habituros imperium, cuiusmodi rationibus ipsi præpararint animum suum. Proinde nullis athleticis sic conuenit exercere corpus, ut regibus animum. Siquidem quæ uel in omnibus ludis publicis proponuntur præmia, nulla parte conferri possunt cum his, quæ uobis quotidie sunt proposita. Hæc itaq; reputantem adniti decet, ut quantum cæteros antecellas honoribus tantundem & uirtutibus eos præcedas. Neq; uero putes in reliquis quidem rebus curam ac diligentiam conducere, id autem ut meliores reddamur, nihil habere momenti.

*Præcipuum
principis mu
nus, quod.*

*Principis an
tecellere sapi
entia.*

*Exercitatio
honesti pluri
mum ualet.*

consulturi, non oporteat esse socordes, sed huc eniti, ut cæteris antecellant prudentia. Demonstratum est enim eiusmodi illos habituros imperium, cuiusmodi rationibus ipsi præpararint animum suum. Proinde nullis athleticis sic conuenit exercere corpus, ut regibus animum. Siquidem quæ uel in omnibus ludis publicis proponuntur præmia, nulla parte conferri possunt cum his, quæ uobis quotidie sunt proposita.

Hæc itaq; reputantem adniti decet, ut quantum cæteros antecellas honoribus tantundem & uirtutibus eos præcedas. Neq; uero putes in reliquis quidem rebus curam ac diligentiam conducere, id autem ut meliores reddamur, nihil habere momenti.

Nec tantæ

Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΙΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἐμμέτρων πημάτων καὶ τῆ καταλογάδην σωφρα-
 μάτων, ἔτι μὲν ἐν ταῖς διανοίαις ὄντα τῶν σωτιθέντων, μεγάλας τὰς
 προσδοκίας παρέχευ, ἐπιτελεθέντα δὲ, ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ὑπερβήθη
 πολὺ κατὰ δεξιέρην τῆ δόξαν τῆ ἐλπίδος ἔλαβεν. οὐ μὲν ἄλλα καὶ τό-
 γε ἐργεῖν καλῶς ἔχει, τὸ ζητῆν. τὰ πρὸς ἀλλήλων, καὶ νομοθετεῖν
 ταῖς μοναρχίαις. οἱ μὲν δὲ τοὺς ἰδιώτας παιδεύοντες, ἐκείνους μόνους
 ὠφελῶσι. εἰ δέ τις τοὺς κρατῶντας τῆ πλῆθους ἐπὶ ἀρετῇ προξέψερ ἀμ-
 φοτέρους ἀμ ὠφελήσῃ, καὶ τοὺς τὰς δυναστείας ἔχοντας, καὶ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῖς
 ὄντας. τίς μὲν δὲ ἀμ τὰς ἀρχὰς ἀσφαλεσέρας, τίς δὲ τὰς πολιτείας προ-
 τέρους ποιήσει. πρῶτον μὲν οὖν σκεπήειν τίς τῆ βασιλευόντων ἔργον ἐσίμ-
 ῃ, καὶ τὸ κεφάλαιον, ἐπὶ τῶν δυνάμιον ὅλα τῆ πράγματος καλῶς πρὸς
 λάβωμεν, ἐν ταῦθα ἀπεβλέποντες, ἀμφοῖν καὶ πρὸς τῆ ἄλλων μερῶν ἐξῆ-
 μιν. οἶμα δὲ πάντα ἀμ, ὁμολογήσαι προσήκει αὐτοῖς, πόλιμ τε δὲ
 εὐχῶσαμ παῦσαι, ἐπὶ καλῶς πράττειν διαφυλάξαι, καὶ μεγάλῃ ἐκ-
 μικρῶς ποιήσει, τὰ δὲ ἄλλα τὰ καθ' ἑκάστῃ ἡμέρῃ συμπιπῶντα, τῶν
 ἕνεκα πρακτέον ἐσί. καὶ μὲν ἐκείνῳ γε φανερόν, ὅτι δὲ τῶν ταῦτα δυνα-
 σομένων, καὶ πρὸς τῶν βουλευσομένων, μὴ ῥαθυμῆν, ἀλλὰ σκοπῆν, ὅ-
 πως φρονιμώτερον διακείσων τῆ ἄλλων. δέδεικται δὲ ὅτι τὰ αὐτὰς εἰ-
 ρισσι τὰς βασιλείας, οἷα παρ' ἀμ τὰς αὐτῆ γνώμας πρὸς ἀσκήσασιμ. ὥσ-
 τε οὐδὲν τῶν ἀθλητῶν οὕτω προσήκει τὸ σῶμα γυμνάσειν, ὡς τίς βασι-
 λεῦσι τῆ ψυχῇ τῆ ἐαυτῆ. ἀπασαί δὲ αἱ πανηγύρις, οὐθὲν μέρος τι θέα-
 σι τῶν τῆ ἄλλων, ὑπερῶν ὑμῖν καθ' ἑκάστῃ ἀγωνίζεσθαι τῆ ἡμέρῃ.
 ὧν ἐνθυμῶμεν, καὶ προσέχῃν τὸν νοῦν, ὅπως ὅσον πρὸς ταῖς τιμαῖς τῆ ἄλ-
 λων προσέχῃς, τοσοῦτον καὶ ταῖς ἀρεταῖς αὐτῆ διοίση. καὶ μὴ νόμιζε τῆ
 ἐπιμέλειαν ἐν μὲν τίς ἄλλοις πράγμασι χρησίμῃ εἶναι, πρὸς δὲ τὸ
 βελτίους ἡμᾶς καὶ φρονιμωτέρους γίνεσθαι μηδεμίαν ἔχειν δυνάμιμ.

Ε 3 καὶ δὲ

ISOCRATIS ORARIO PER ERA. ROT.

Princeps optimis sit familiarissimus. Nec tantæ infelicitatis condemnes mortales, ut artes excogitauerimus, quibus ferarum ingenium curemus, mitiusque ac melius reddamus, nobisipsis ad uirtutem parandam nihil prodesse queamus: contra magis ita sentiens, institutionem simul & curam animum adiutare posse. Et eorum qui tecum uiuunt prudentissimis temet adiunge, & alios quoscunque uales accerse. Nec ullius poëtæ celebris aut sophistæ, putate rudem esse oportere, sed illorum quidem auscultatorem te præbe, horum uero discipulum. Ita temetipsum compares, ut & inferiorum sis iudex, & superiorum æmulus. Nam id genus exercitamenti celerrime talis euades, quales statuimus esse debere eos, qui recte gesturi sint imperium, quique rempublicam, sicut oportet, sint gubernaturi. In primis autem ipse temetipsum in consilium adhibeto, si quidem absurdum existimas deteriores imperare præstantioribus, & stultiores præire prudentioribus. Nam quo uehementius cæterorum amentiam contempseris, hoc diligentius tuam ipsius mentem excoles. Ergo hinc quidem incipiant oportet, qui munus aliquod cum laude gesturi sint. Super hæc autem & ciuium & ciuitatis amantem oportet esse principem. Neque enim equis, neque canibus, neque uiris, neque ulli denique rei quisquam recte possit imperare, nisi gaudeat ac delectetur ijs, quorum curam agere debet. Curæ sit tibi multitudo, & illud super omnia spectes, ut ita imperes, ut gratus & charus sis tuis, haud ignorans & inter oligarchias, id est, respublicas, in quibus penes paucos est rerum potestas, ut inter alias respublicas, eas maxime diuturnas esse, in quibus maxime habetur ratio multitudinis. Porro hanc ita recte moderaberis, si nec sines, ut quis faciat iniuriam alicui, nec patieris iniuria affici quenquam. Verum illud agas, ut optimis quidem honores tribuantur & præmia, cæteri

Ἰ Σ Θ Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ρ Ο Σ Ν Ι Κ Ο Κ Λ Ε Α

μηδὲ καταγῶς τῶν ἀνθρώπων τοσαύτην δυσυχίαν, ὡς πρὶ μὲν τὰ θη-
ρία τέχνας εὐρήκαμεν, αἷς αὐτῶν τὰς ψυχὰς ἡμεροῦ μὲν, καὶ πλεί-
οντα ἀξίας ποιῶμεν, ἡμᾶς δ' αὐτοὺς οὐδὲν ἄν πρὸς ἀρετὴν ὠφελῆ-
σαι μὲν. ἀλλ' ὥς τε καὶ οὐκ ἀμελείας, καὶ οὐκ ἐπιμελείας, δ' αὖ αμεί-
νης τὴν ἡμετέραν ψυχὴν ἐνεργετῆρ, οὕτω δ' ἰάκισσο τὴν γνώμην, ὅ-
τι τῶν τε πρῶτων τοῖς φρονιμωτάτοις πλησίον. καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲ
ἄν δύνῃ μεταπέμψω. καὶ μή τε τῶν ποιητῶν τῶν εὐδοκιμούντων
μή τε τῶν σοφιστῶν μηδενὸς οἷον δ' εἰμ ἀπείρως ἔχειν, ἀλλὰ τῶν μὲν,
ἀρεσάτης γίνω, τῶν δὲ μαθητῆς. καὶ πρῶτα σκεύαζε σαυτὸν, τῶν μὲν
ἐλασσόνων κριτῆρ, τῶν δὲ μείζονων ἀνταγωνιστῆρ. διὰ γὰρ τούτων
τῶν γυμνασίων, τάχιστα ἄν γένοιτο ριζῶς, οἷον ὑπεδέμεθα δ' εἰμ
εἶναι τὸν ὀρθῶς βασιλεύσοντα. καὶ τὴν πόλιν ὡς καὶ δ' ἰοικήσοντα.
μάλιστα δ' ἄν αὐτὸς ὑπὸ σαυτῷ πρῶτα κληθεῖς, εἰ δ' αὖ οὐκ ἡγήσαιο
τοὺς χεῖρας τῶν βελτιόνων ἀρχῆρ. καὶ τοὺς ἀνοκτετέρας τοῖς φρο-
νιμωτέροις προσάττειν. ὅσω γὰρ ἄν ἐξῶμενεσέρως τὴν τῶν ἄλλων
ἀνοίαν ἀτιμάσης, τούτων μᾶλλον τὴν σεαυτῷ διάνοιαν ἀσκήσεις.
ἀρχεσθαι μὲν οὐκ ἐντεῦθεν καὶ τὴν μέλλοντάς τι ποιήσαι τῶν δ' εὐ-
των, πρὸς δὲ τούτοις, φιλόανδρον εἶναι δ' εἰ καὶ φιλόπολιν. ὅ-
τε δ' ἵππων, οὐ τε κυνῶν, οὐ τε ἀνδρῶν, οὐ τε ἄλλων πραγμάτων
οὐδενὸς οἷον τε καλῶς ἀρχαι, ἢ μὴ τις χαίρη τούτοις, ὡς αὐ-
τὸν δ' εἰ ποιῆσαι τὴν ἐπιμέλειαν. μελέτω σοι τὰ πλήθους, καὶ
πρὶ πάντων ποιῶ κεχαρισμένῳ αυτοῖς ἀρχῆρ. Γιγνώσκω ὅτι
καὶ τῶν ὀλιγαρχιῶν καὶ τῶν ἄλλων πολιτειῶν, αὐτὰ πλεῖστον καὶ
νομὸν διαμύσειν, αἱ τινες ἄν ἀριστα τὸ πλεῖστον θεραπεύωσι. καλῶς
δὲ δ' ἡμαθω γήσας ἔάν μή τε τὸν ὄχλον ὑβρίζαι ἕως, μή τε ὑβριζόμε-
νοι πρὶ ὀρθῶς, ἀλλὰ σκοπῆς, ὅπως οἱ βέλτιστοι μὲν τὰς τιμὰς ἔξωσι,
οἱ δ' ἄλλοι

ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

cæteri uero nulla in re per iniuriam lædantur. nam hæc prima maximaque recte administrandæ reipublicæ sunt elementa.

De corrigendis & administrandis legibus.

Si quæ leges erunt aut consuetudines ciuitatis parum rectæ, eas tolle ac muta. Atque in primis da operam, ut eas quàm optimas excogites. Quod minus poteris, quæ apud alios bene constituta sunt, imitare. In uniuersum leges conquire, quæ & iustæ sint, & reipublicæ conducibiles, & inter se consentientes. Deinde quæ & lites quàm paucissimas pariant, & exortas quàm potest ocysissime finiant. Siquidem has res omnes ha-

De iudicijs.

beant oportet, bene conditæ leges. Fac ut earum obseruatio lucro sit ciuibus, forensis autem tractatio damnosa, quo nimirum hanc fugiant, ad illam sint promptiores. In controuersijs ciuium inter se dissidentium, ita iudicis officio fungere, ut nec ad gratiam alicuius, nec secum pugnantes feras sententias, uerum semper de causis iisdem, eadem item pronuncies. Nam

Magnificentiæ principis.

& decet pariter & expedit, ut leges bene conditas, ita regum quoque de iure sententiam certam & immutabilem esse. Ciuitatem tanquam paternam domum gubernato, in apparatu quidem splendidus, ac regalis, cæterum in munijs obeundis accuratus ac diligens, quo pariter & laudem consequaris & facultates suppeditent. Magnificentiam ostentes, non in ullis hisce sumptibus, qui protinus euanescent, sed cum in his quæ iam ante diximus: tum in possessionum pulchritudine, & in amicos beneficentia. propterea quod huiusmodi sumptus, non solum tibi manent, uerumetiam posteris tuis utilitatem relinquent ijs quæ insumpsisti potiolem. In his quæ ad deorum cultum pertinent ita facito, quemadmodum est à maioribus præscriptum. Existimes autem nullum sacrificium pulchrius, nullum esse cultum maiorem, quàm si te ipsum uirum optimum, iustissimumque præstiteris. Siquidem sperandum est homines eiusmodi citius à dijs boni quippiam impetraturos, quàm istos qui multas mactant uictimas.

De religione.

Christiano digna sententiæ

Primos

Γ' ΣΟΦΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕ' Α.

ὁ δ' ἄλλοι μηδὲν ἀδικηθήσονται. ταῦτα γὰρ σοιχεῖα πρῶτα ἐμὲ
 γίγνασθε πολιτείας ἐσὶ. τῶν προσαγμάτων, καὶ τῶν ἐπιτηδών,
 μᾶλλον, κίνα καὶ μετατίθει τὰ μὴ καλῶς καθέστωτα. καὶ μάλιστα
 μὴ εὐρετῆς γίνεσθαι βελτίστων. εἰ δὲ μή, μιμῶσθε τὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις κα-
 λῶς ἔχοντα. ζήτη νόμους δὲ μὴ σύμψαρον δικαίους καὶ συμφέροντας,
 καὶ σφίσι μὲν αὐτοῖς ὁμολογημένους. πρὸς δὲ τοῖς, οἳ τινες τὰς μὴ
 ἀμφισβητήσας ὡς ἐλαχίστας, τὰς δὲ δι' ἀλύσει ὡς οἰόμετε ταχίστας
 τοῖς πολίταις ποιήσασθαι. ταῦτα γὰρ ἅπαντα προσεῖναι δεῖ τοῖς κα-
 λῶς κερδύοις νόμοις. τὰς μὲν ἐργασίας αὐτοῖς καθίσκη κερδ' ἀλέας,
 τὰς δὲ πραγματείας ἐπιζημίους, ἵνα τὰς μὴ φεύγωσι, πρὸς δὲ τὰς
 προθύμως ἔχωσι. τὰς κρίσεις ποιῶσθαι ἅμ' ἅμ' πρὸς ἀλλήλους ἀμφισ-
 βητῶσι, μὴ πρὸς χάριμ μηδὲ ἐναντίας ἀλλήλων. ἀλλ' αἰεὶ ταῦτα ἐμὲ
 πρὸς τῶν αὐτῶν γίγνωσκε. καὶ γὰρ πρέπει καὶ συμφέρει τῶν τῶν βασι-
 λέων γνώμην ἀμετακινήτως ἔχειν πρὸς τὴν δικαίωμ, ὡς πρὸς τοῖς νόμοις
 τοῖς καλῶς κημένους. δι' οἰκὴ τῶν πόλιμ ὁμοίως, ὡς πρὸς τὴν πατρῴωμ
 οἰκῶμ, τὰς μὲν κατασκηνῶσιν λαμπρῶς καὶ βασιλικῶς, τὰς δὲ πράξεις
 ἀκριβῶς, ἵμ' εὐδοκίμης ἅμα καὶ δι' ἀρκῆς. τῶν μεγαλοπρέπειαν ἐνδείκ-
 νῶσθαι μὴ μηδεμίαν τῶν πολιτελῶν, τῶν εὐδύς ἀφανίζομενῶν, ἀλλ' ἐμ-
 τε τοῖς προσηκμένοις. ἐμὲ καὶ τῶν κτημάτων, καὶ τὰς τῶν οἰ-
 λων εὐεργεσίας. τὰ δὲ τὰ αὐτὰ τῶν ἀναλωμάτων αὐτῶν τε σοι πρὸς
 μένει, καὶ τοῖς ἐπιγινόμενοις πλέον. ἄξια τῶν δεδ' ἀπανημέ-
 νων καταλείψεις. τὰ πρὸς τοῖς θεοῖς ποίει μὴ ὡς οἱ πρόγονοι κα-
 τέθεξάν, ἡγοῦ δὲ τὸ τοῦτο εἶναι θυμὰ κάλλιστον καὶ θεραπεῖαν με-
 γίστην, ἔὰν ὡς βέλτιστον καὶ δικαιοτάτον σεαυτὸν πρὸς ἑαυ-
 τὸν μάλλον γὰρ ἐλπίς τοῖς τοιούτοις, ἢ τοῖς ἱερῶν πολλὰ κατα-
 βάλλοντας πράξῃς τί παρὰ τῶν θεῶν ἀγαθόν.

ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

*Quibus maxi-
me sit habendi
us honos.* **Primos honores tribue coniunctissimis, uerissimis, amicissi-
mis.** Eam putato tutissimam corporis tui custodiam, si & a-
micos habueris uirtute praeditos, & ciues tibi bene uolen-
tes, & si ipse prudentia polleas. Nam hisce potissimum re-
*Luxus ciuium
coercendus.* **bus, & parare & tueri regnum possis. Priuatorum domos
curato, existimans & eos qui sua profundunt de tuo depen-
dere, & qui industria rem augent tuis addere facultatibus.**
*Fides in prin-
cipe.* **Quicquid enim possident, qui ciuitatem incolunt, id pro-
prium est bene fungentium principatu. Adeo per omnem
uitam appareas obleruans & amans ueri, ut tuis dictis citi-
*Erga hospites
qualem esse
oporteat.* **us habeatur fides, quam ceterorum iurijurando. Cunctis
quidem hospitibus tutam praebeto ciuitatem, & in contral-
tibus legum obseruantem. Ceterum ex his qui in eam per-
ueniunt plurimi facito, non eos qui tibi munera adducunt,
sed qui abs te cupiunt accipere. Etenim si hos in precio ha-
bueris, plus laudis apud ceteros consequeris. Adimito me-
tum ciuibus, neque uelis admodum formidabilis esse, nisi
qui nihil peccant. Nam utcunque reddideris alios affectos
*Beneuolentia
erga princi-
pem.* **in te, ita & tu in illos eris affectus. Ne quid omnino fece-
ris per iracundiam. uidearis id facere, quoties ita postulabit
tempus. Hactenus seuerus appareas, ut nihil te lateat eo-
rum quae fiunt, mitis autem, ut poenas irroges commissis
*Seueritas
principis.* **minores. Ita principis dignitatem ostendere studeas, non sa-
uitia & atrociter puniendo: sed hoc agens, ut omnes inge-
nio tuo superentur, & te rectius quam ipsi possint suae salu-
Bellum. **ti consulere, putent. Esto bellicosus rei militaris scientia, ac
belli apparatu, pacificus autem nihil praeter ius & aequum usur-
Pax. **pando. Sic cum inferioribus ciuitatibus commercium agito, ut
superiores tecum agere uelles. Certa non de rebus quibuslibet,
*Pro quibus
certandum.* **sed de his duntaxat, quae tibi, si uiceris, emolumentum allatu-
ra. Viles & ignauos existimato, non qui suo bono superantur,
sed eos**************

ἸΣΟΚΡΑΤΟΪΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

τίμα τᾶς ἡ ἀρχαῖς τῶν τιμῶν τῶν δικαιοτάτων, τᾶς ἡ ἀληθεις ἀ-
 ταις δὺς εὐνοίας, φυλακὴν ἀσφαλεσάτω ἢ γὰρ τὸ σῶμα τῶν εἶναι
 τῆν τε τῶν φίλων ἀρετῆν, ἢ τῶν πολιτῶν εὐνοίαν, ὅτι τῶν σαυτῶ
 φρόνησιν. διὰ δὲ τῶν κτᾶν ἢ διασώζειν τὰς τυραννίδας μά-
 λιστα ἂν τις δύναιτο. κύδ' ἂν οἰκῶν τῶν ἰδιωτῶν, ἢ νόμιζε δὺς δα-
 πανωμένους ἀπὸ τῶν ἀναλίσκεν, ἢ δὺς ἐργαζομένους τὰς πλείω
 ποιῆν. ἅπαντα δὲ τὰ τῶν οἰκόντων τῶν πόλιν οἰκῆα τῶν καλῶς βα-
 σιλευόντων εἰσι. διὰ πάντων τῶν ἡδὺν τῶν ἀλήθειαν οὕτω φαίνεσθαι
 τιμῶν, ὡς τε πιστοτέρους εἶναι τῶν λόγων, ἢ τῶν τῶν ἄλλων ὄρκων.
 ἅπαντα δὲ τοῖς ξένοις ἀσφαλῆ τῶν πόλιν παρέχει, ἢ πρὸς τὰ συμβό-
 λα νόμιμον. πρὶ πλείω δὲ ποιῶ τῶν ἀφικνεσμένων, μὴ τῶν σοὶ δῶ-
 ριάς εἰσάγοντας, ἀλλὰ τῶν πρὸς λαμβάνειν ἀξιῶντας. Τιμῶν δὲ τῶν
 φίλων, μάλλον πρὸς τοῖς ἄλλοις εὐδοκίμησας. τῶν φόβους ἐξαίρετῶν
 πολιτῶν, ἢ μήθ' ἄλλ' πρὸς τῶν εἶναι τοῖς μηδὲν ἀδικῶσιν. ὅπως δὲ ἂν
 τοὺς ἄλλους πρὸς σεαυτὸν διαθήσῃ, οὕτω ἢ σὺ πρὸς ἐκείνους ἔξεις. ποίῃ δὲ
 μηδὲν μετ' ὀργῆς. δόκει δὲ τοῖς ἄλλοις ὅταν σοὶ κενός ἢ δεινός μὲν
 φαίνεσθαι, τῶν μηδὲν σε λανθάνειν τῶν γινόμενων. πρῶτος δὲ τῶν
 τιμωρίας ἐλάττους ποιῆσαι τῶν ἀμαρτανολύων. ἀρχικός εἶναι
 θέλει μὴ χαλεπότητι, μὴ δὲ τῶν σφόδρα κολάζειν, ἀλλὰ τῶν πάν-
 τας ἢ τῶν ὅτι σῆς διανοίας, καὶ νομίσειν, ὑπὲρ ὅτι ἑαυτῶν σω-
 τηρίας ἀμφοτέρωθεν βεβλήεσθαι. πολεμικός γίνεσθαι τῶν ἐπισήμοις
 καὶ τῶν πρᾶσκόναϊς, εἰρηνικός δὲ τῶν μηδὲν πρὸς τὸ δίκαιον
 πλεονεκτεῖν. οὕτως ὁμίλει τῶν πόλεων πρὸς τὰς ἢ τῶν ὡς πρὸ
 ἂν τὰς κρείττους πρὸς σεαυτὸν ἀξιῶσθαι. φιλονείκει μὴ πρὶ
 ἅπαντων, ἀλλὰ πρὶ ὧν ἂν κρατήσαντι σοὶ μέλλει σωοίσαμεν
 φάουλος ἢ γοῦ μὴ τοὺς συμφερόντως ἢ τῶν μὲν,

ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

sed eos qui suo malo superant. Magnanimos existima, nō eos
Vera magna qui maiora complectuntur, quā tueri queant, uerū, qui mo-
nimitas. derata quidem concupiscunt, sed quod conantur possunt effi-
Vera felici- cere. Felices & imitandos puta, non hos qui imperium para-
tas. uerunt amplissimum, sed eos qui quod contigit, quā opti-
 me gesserunt. Existima te perfectam felicitatem assecuturum,
 non si cunctis mortalibus cum terrore periculoq; imperes, ue-
 rum si teipsum talem præbueris uirum qualem oportet: atq;
 ita agens, ut res præsentis postulant, moderata concupiscas,
Qui in amici nec horum quicquam tibi desit. Amicos facito, non quoslibet
tiam allegēdi. id ambientes, sed qui tua digni sint indole: nec eos cum qui-
 bus iucundissime sis uicturus, sed quibus adiutantibus quā
 optime rem publicam gubernaturus. Diligentissimus esto in
 explorandis ijs, quos in familiaritatem allegis tuam, memor fu-
 turum, ut omnes qui tecum non habent consuetudinem, te si-
Quibus offi- milem arbitrentur ijs quorum uteris familiaritate. Negocijs,
cia mādanda. quæ per te non geruntur, uiros eiusmodi præfice, tanquam o-
Veri princi- mnium, quæ illi commiserint culpa tibi sit imputanda. Fidos
pis amici. existima, non qui quicquid dixeris fecerisue laudant, sed qui
 errantem increpant. Permite prudentibus libere loquendi fa-
 cultatem, uti si quid extiterit de quo ambigas, habeas cū qui-
Non temere bus rem expendere possis. Qui tibi arte adulantur, discerne
credendū de- ab ijs, qui tecum beneuolentia colunt, ne potior sit malorum
lationibus. quā bonorum conditio. Ausculta quæ loquuntur, alius uicif-
 sim de alio, dans operam ut noris & qui sint qui loquuntur, &
Calumnia. de quibus loquantur. Pari poena afficito, & qui mendacio ca-
 lumniantur aliquem, & qui facinus admittunt. Tibi ipsi nō mi-
 nus atq; alijs imperato: idq; maxime rege dignum esse ducito
 si nulli seruieris uoluptati, sed cupiditatibus tuis magis q̄ ciui-
Studia prin- bus dominaris. Nullam uitæ cōsuetudinem temere neq; citra
cipe digna. delectū admittas, sed huiusmodi exercitijs cōsuesce delectari,
 è quibus tū ipse profecturus sis, tum alijs melior esse uidearis.

Ne quid

ΕΣ ΟΚΡΑΤΟΤΕ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

ἀλλὰ τὺς μετὰ βλάβης πριγινομένους. μεγαλόφρονας εἶναι νόμιζε, μὴ τὺς μείζω πριβαλλομένους ὡς οἱοί τε εἰσι κατασκέμ, ἀλλὰ μετρίων μὲν ἐφ' ἑμμένους, ἄξερ γάλαξ δὲ δ' ὠαμένους οἷε ἄμ ἐπιχρῶσι. Ζήλω μὴ τὺς μεγίστην ἀρχὴν κτησαμένους, ἀλλὰ τὺς ἀρίστα τῆ πρῶτη χησαμένους. Ὁ νόμιζε τελέως εὐδαιμονήσῃ, οὐκ ἔαμ ἄ πάντων ἀνθρώπων μετὰ φόβου ἢ κινδύου ἀρχῆς, ἀλλ' ἔαμ τριῶν ὡς οἱομ χρῆ Ὁ πράττωμ ὡς πρὸς ἐν τῷ πρῶτῳ μετρίων ἐπιθυμῆς, Ὁ μηδενὸς τῶν ἀπορηῆς. Φίλους κτῶ μὴ πάντας τὺς βαλομένους, ἀλλὰ τὺς τῆ σῆς φύσεως ἀξίους ὄντας. μηδὲ μετ' ὡς ἡδιστα σωδ' ἰαξίφης, ἀλλὰ μετ' ὡς ἀρίστα πλὴν πόλιμ διοικήσῃς. ἀκριβῆς πρὸς τὰς δοκιμασίας τῶν σωόντων, εἰδὼς ὅτι πάντες οἱ μὴ σοὶ πλησῖάζοντες ὁμοίους τοῖς χωμένοις νομιῶσι. τοιούτους ἐπίση τῖς πράγμασι τοῖς μὴ διὰ σὺ γινωμένοις, ὡς αὐτὸς τὰς αἰτίας ἔξωμ, ὡς ἄμ ἐκῆνοι πράξωσι. πισοὺς ἢ γὰ μὴ τὺς πᾶμ, ὅτι ἄμ ποιῆς ἢ λέγῃς ἐπαυνοῦντας, ἀλλὰ τὺς τῖς ἀμαρτανομένοις ἐπιτιμῶντας. δίδ' ὡς παρξήσῃαμ τῖς εὐφροῦσιμ, ἵνα πρὸς ὡς ἄμ ἀμολυνοῆς ἔχῃς τὺς σωδοκιμάσοντας. δ' ὄρα Ὁ τὺς τέχνη κολακεύοντας, Ὁ τὺς μετ' εὐνοίας θεραπνόντας, ἵνα μὴ πλέομ οἱ πονηροὶ τῶν χησῶν ἔχωσιμ. ἄκσε τὺς λόγους τοὺς πρὸς ἀλλήλων, καὶ πρὸς γινωρίζεμ ἄμα τὺς λέγοντας ὅποιοι καὶ τῖνες εἰσίμ, καὶ πρὸς ὡς ἄμ λέγωσι. ταῖς αὐταῖς κόλαζε ζημίαις τὺς ἴδω δ' ὡς δ' ἰαβόλλοντας αἷε πρὸς τὺς ἄμαμαρτάνοντας. ἀρχε σεαυτῷ μηδὲμ ἤττομ ἢ Ὁ τῶν ἄλλων. καὶ τοῦτ ἡγῶν βασιλικώτατομ, ἔαμ μὴ δὲ μῖα δ' ἰαλεύῃς τῶν ἡδονῶν, ἀλλὰ κρατῆς τῶν ἐπιθυμιῶν μάλλομ ἢ τῶν πολιτῶν. μηδὲ μίαμ σωσσίαμ εἰκῆ προσδέχε, μηδ' ἀλογίως, ἀλλ' ἐκείναις ταῖς διατριβαῖς ἐδίξε σεαυτῷ χαίρεμ, ἄξω ὡς αὐτὸς τε ἐπιδῶσῃς, καὶ τῖς ἄλλοις βελτίωμ εἶναι δόξῃς.

IOSCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

Ne quid his rebus efferri uidearis quas & mali præstare possint, sed uirtutis nomine tibi placeas, in qua nihil tibi commune sit cum improbis. *Veri honores* Honores uerissimos puta, non qui metu deferuntur in propatulo, sed quoties ipsi apud se animum tuum magis quàm fortunam suspiciunt. Si qua re parùm *Vita prin* honesta te continget delectari, fac clam id facias. Quoties au- *cipis.* tem in maximis uersaberis negocijs, tum populum testem ad mitte. Ne postules ut cæteri quidem compositè uiuant, reges autem incompositè. Quin magis tuam temperantiam alijs *Opinio de* exemplum facito, gnarus totius ciuitatis mores, principis imi- *principe.* tari uitam. Hoc argumento cognosces te rectè imperare, si eos quibus imperas uideris tua cura reddi, simul & opulentiores & temperantiores. Magis enitere ut honestam famam liberis tuis relinquas, quàm ingentes opes. Quippe mortales sunt hæc, illa immortalis, & per famam pecunia parari potest: fama uero numis emi non potest. Ad hæc pecunia contingit & malis, famam nemo parare potest, nisi qui uirtute cæteris antecellat. In uestimentis & corporis ornamentis delitias ostēde, in cæteris autem uitæ munjs temperans esto, sicuti regem decet, ut & qui te conspiciunt, ex apparatus aspectu dignum imperio iudicent, & qui tecum uiuunt, admirantes animi eim, eandem quam illi, de te habeant opinionem.

Sophtistica *præceptu.* Considera semper quid uel dicas uel facias, ut in errata quàm *Ab omni spe* minima incidas. Potissimum quidem est ipsum, rerum pun- *cie mali prin* ctum attingere: cæterum quoniam id perdifficile cognitu, *ceps absit.* malis citra illud subsistere quàm præterire. Magis enim ad mediocritatem facit, quod diminutum est, quàm quod redun dat. Simul & urbanus esse stude, & grauis. Propterea quod *Seueritas con* hoc quidem regem decet, illud autem ad uitæ cōsuetudinem *dita clemētia.* est accommodum. quanquā, id est omniū difficillimū. Reperies enim plerunquē fieri, ut qui graues uideri affectant, frigidi sint, & rursū qui studēt urbani esse, humiles uideātur & abiecti.

Proinde

Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕ' Α.

μη φαίνεσθαι φιλομαθῆμος ἐπὶ τοῖς πιδότοις, ἀλλ' ἢ τοῖς κακοῖς διαπρα-
ξασθῆναι δαυατόμ' ὄξει, ἀλλ' ἐπὶ ἀρετῆς μέγα φρονῶν, ἧς οὐδὲ μέρους τοῖς
πονηροῖς μέτεσι. νόμιζε τῶν τιμῶν ἀληθεστάτας εἶναι, μὴ τὰς ἐν τῷ
φανεροῦ μετὰ δ' ἔσθ' εἰνομύα, ἀλλ' ὅταν αὐτὴ παρ' αὐτῆς οὔτε μάλ-
λόν σοι τῆ γνώμῃ ἢ τῆ τύχῃ θαυμάζωσι. λάνθανε μὲν ἐὰν ἐπὶ τῷ
σοι, συμβῆ τ' φαύλων χαίρειν, ἐνδείκνυσο δὲ πρὸς τὰ μέγιστα σωθ' ἀζωμε
μὴ τῆ μὲν ἄλλως ἀξίως κοσμίως ζῆν, τῆ δὲ βασιλέως ἀτάκτως, ἀλλὰ πῶ
σαυτὸ σωφροσύνη πρὸς ἀδίκμα τοῖς ἄλλοις καθίσκ. γινώσκωμ ὅτι τ' τ'
πόλεως ἦθος ὄλκας, ὁμοιοῦται τοῖς ἀρχασι. σημεῖον ἔσω σοι τῶ καλῶς
βασιλεύειν, ἐὰν τοὺς ἀρχομύσας ὄξας εὐπρεπέστες ἢ σωφρονεστέρας εἰ-
γνομένους δι' ἃ τῆ σὺν ἐπιμέλειαμ, πρὸς πλείονος ποιῶ δόξαμ καλήμ,
ἢ πλεονέκτημα μὲγαμ τοῖς πωσι καταλιπῆμ. ὁ μὲν δὲ θνητὸς, ἢ ἡ ἀθάνατος, εἰ-
δόξη μὲν χεῖματα κτητὰ, δόξα δὲ χεῖμάτων οὐκ ὄνητῆ. καὶ τὰ μὲν καὶ
τοῖς φαύλοις πρὸς ἀγίνετη, πῶ δὲ οὐχ οἰόμ τε, ἀλλ' ἢ τοὺς δι' ἐνεγκόντας
κλήσασθαι. ζύφα μὲν ταῖς ἐδοῦσιν ἢ τοῖς πρὸς τὸ σῶμα κόσμοις, καρτέρες δὲ
ὡς χεῖ τοὺς βασιλέως ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιμ, ἵνα οἱ μὲν ὄξωντες
δι' ἃ τῆ ὄψιμ, ἀξιοῦσέ τ' ἀρχῆς εἶναι νομίζωσιμ, οἱ δὲ σωόντες δι' ἃ τῆ τ'
ψυχῆς ὄξωμ, τῆ αὐτῆ ἐκείνοις γνώμῃν ἔχωσιμ. ἐπισκόπη τῆ λόγ' ἀεί-
πουσ σαυτ', ἢ τὰς πράξεις, ἵμ ὡς ἐλαχίστοις τοῖς ἀμαρτήμασι πρὸς πίπης.
κράτισον μὲν τ' ἀκμῆς τ' καμῶν τυχεράνεμ. ἐπιδέη δὲ ἡ δύσκαμαθῆτως ἐ-
χασίμ, ἐλλείπειμ αἰρεῶ ἢ μὴ πλεονάζειμ. αἱ δὲ μετρίότητες μάλλομ ἐν
ταῖς ἐνδείκας, ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς ἰχύουσιμ. ἀσεῖος εἶναι πρὸς ἡ σέμνος.
τὸ μὲν δὲ τυραννίδι πρέπασ, τὸ δὲ πρὸς τὰς σωσσίας ἀρμόπῆ. χαλεπώ-
ταμ δὲ τῶ πάντων ὄξαι πρὸς μᾶτρωμ. εὐρησθε δὲ ὡς ἐπὶ πολὺ τὸς μὲν
σεμννομένους ψυχροὺς ὄντας, τὸς δὲ βυλομένους ἀσεῖος εἶναι, ταπῆ-
θούσ φαινομένους. δ' αἱ δὲ χρῆσθαι μὲν ἀμφοτέρωσ ταῖς ιδέας ταύταις
πῶ δὲ

ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

*Vsus cū pru-
dentia coniun-
ctus.* Proinde utrisque his rebus sic utendum est, ut quod mali utri-
*Ex euentu
prudencia.* que adiunctū est, euites. Quicquid eorū quæ regē scire cōue-
 nit, uoles cognoscere, id partim usu partim philosophia conse-
 quere. Nam philosophiæ studium uiam ac rationem ostēdet
 tibi, negociorum autem exercitatio præstabit, ut in obeundis
 rebus possis uersari. Obserua, & quid faciant priuati, quid re-
 ges, & quis uniuscuiusque rei euentus. Nam si præteritorum
 memor eris, rectius de futuris statues. Absurdum esse puta in-
 ter priuatos esse, qui mortem oppetere non reculent, quo de-
 functi laudentur: reges autem non hoc esse animo, ut his in
 negocijs uersentur, ex quibus uiuentes honestam consequan-
 tur opinionem. Imagines tuas ita stude relinquere, ut uirtutis
 tuæ magis quàm corporis sint monimenta. Enitere quidem in
 primis, ut in tuto sit & tua & ciuitatis incolumitas. Cæterum
 si te in discrimen traxerit necessitas, potius apud te sit cum
 laude mori, quàm cum dedecore uiuere. In omnibus factis
 tuis imperij rationem habe, dàq; operam, ne quid indignum
 isto honore admittas. Ne commiseris, ut totus intereas: ue-
 rum quando corpus mortale sortitus es, animam immorta-
 lem, immortale animi monimentum studeto relinquere. Cu-
 ræ tibi sit de rebus honestis loqui, ut assuefactus eadem & sen-
 tias quæ dixeris. Quæ tibi consultantī uisa sunt optima, ea re-
 perficito. Quorū æmularis gloriam, horum imiteris & facta.
 Quæ liberis tuis consuleres, ea uelis ipse sequi. Aut utere quæ
 à nobis dicta sunt, aut quæ his meliora. Sapientes existima,
 non istos qui de rebus minutis exacte contendunt, sed qui de
 maximis recte differunt: neque hos qui felicitatem pollicen-
 tur alijs, cum ipsi multarum inopia rerum urgeantur, sed qui
 modeste de seipsis uerba facientes, & in rebus gerendis, & cū
 hominibus uersari possunt, neq; uitæ cōmutatione perturban-
 tur, uerum aduersam iuxtā ac secundam fortunā ferre norūt.

Neg

ἸΣΘΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

πῶς δὲ συμφορὰν τῇ ἐκατέρῃ προσῆσθαι διαφεύγειν, ὅ,τι ἄμ' ἀκρι-
 βῶς εἰδέναι βόλαι, ὧν ὑπὸ αὐτῆς προσήκει τῆς βασιλείας, ἐμπείρῃα μὲ
 τιθίη καὶ φιλοσοφία. τὸ μὲν γὰρ φιλοσοφεῖν τὰς ὁδοὺς σοὶ δείξει. τὸ δὲ ἐπὶ
 αὐτῶν τῶν ἔργων γυμνάσει, δύνασθαι σε χεῖρ' αὐτῆς τοῖς πράγμασι πρὸς
 σφ. θεώρει τὰ γινόμενα καὶ τὰ συμπίπτοντα, καὶ τῆς ἰδιώτης, καὶ τοῖς τυ-
 ράννοις. ἐὰν δὲ τὰ πρὸς ἐλκλυθότα μνημονεύης, ἀμενορ καὶ πρὸς τὸ μέλλον
 τῶν βλαβῶν. δὲν ὁρᾷς ἢ τῶν μὲν ἰδιωτῶν ἐθέλει τινὰς ἀπθνήσκου, ἵνα
 τελευτήσαντες ἐπαυνεθῶσι, τῶν δὲ βασιλέων μὴ τολμᾷς χεῖρ' αὐτῶν
 ὑπὸ τῆς εὐμασί τ' ὅτις, ὅ,τι ὧν ζῶντες εὐδοκίμησασιν. βόλαι τὰς εἰκόνας
 τ' ἀρετῆς ὑπόμνημα μάλλον, ἢ τὸ σώματος καταλιπεῖν. μάλιστα μὲν πε-
 ρὼ πῶς ἀσφάλεια σεαυτῶ, καὶ τῆς πόλεως διαφυλάττειν. ἢ μὲν ἂν ἀναγκασθῆς
 κινδυνεύειν, αἰροῦ καλῶς τεθνάναι, μάλλον, ἢ ζῆν ἀχρῶς. ἐν ἅπασι
 τῶν ἔργων μὲν μνησο τὴν βασιλείαν, καὶ φροντίζε ὅπως μηδὲν ἀνάξιον ὄν-
 τιμῆς ταύτης πρὸς ἑσέ. μὴ πρὸς ἰδέης πῶς σεαυτὸ φύσιν ἅμα πᾶσα δια-
 λυθεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῆς θνητοῦ σώματος ἔτυχες, ἀθανάτου δὲ ψυχῆς, πε-
 ρὼ τὴν ψυχῆς, ἀθανάτου μνήμην καταλιπεῖν. μελέτα πρὸς καλῶν ὑπὸ τῆς
 εὐμασί λέγειν, ἵνα σωεθῆς ὅμοια τοῖς εἰρημύοις φρονεῖν. ἂν δὲ ἄμ-
 σοὶ λογιζομῶ φαίνῃ βέλτιστα, ταῦτα τῶν ἔργων ὑπὸ τῆς εὐμασί. ὧν τὰς δὲ
 εὐμασί ζηλοῖς, μιμῶ τὰς πράξεις. ἂν τοῖς πασι τῶν σεαυτῶ ἄμ' συμ-
 βλαβῆσαι, τῶν τοῖς αὐτῶ ἐμμένειν ἀξίον. χεῖρ' αὐτῶ εἰρημύοις, ἢ
 ζήτη βελτίω τῶν. σοφούς νομίζε μὴ τῶν ἀκριβῶς πρὸς μικρῶν
 ἐρίζοντας, ἀλλὰ τῶν εὐ πρὸς τῶν μεγίστων λέγοντας. μηδὲ τῶν
 τοῖς μὲν ἄλλοις εὐδοκίαν ὑποχυσμένους, αὐτοὺς δὲ ἐν πολ-
 λαῖς ἀπορίαις ὄντας, ἀλλὰ τῶν μέτρια μὲν πρὸς αὐτῶ λέγον-
 τας, ὁμιλεῖν δὲ καὶ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς ἀνθρώποις λαοῖς
 μένους, καὶ μὴ διατραπτομένους ἐν ταῖς τῶ βίῃ μεταβολαῖς, ἀλλὰ κα-
 λῶς καὶ μετρίως, καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς εὐτυχίας φέρειν ἐπισαμένους.

ISOCRATIS ORATIO PER ERĀ. ROT.

Peroratio sophistica.

Isocraticū est bonam uoluntatis partem proæmijs, & perorationibus cōsumere

Nec mirum tibi sit, si in his quæ dicta sunt à nobis permulta sunt, quæ te quoque non fugiebant, quandoquidē ne me quidē ea res latebat. Imò sciebam, cum tanta sit priuatorum hominū ac principum multitudo, nonnullos esse qui hæc dixissent, nonnullos qui audissent, nonnullos qui alios eadem facientes conspexissent, rursus alios, qui nonnulla huius generis exerceant ipsi. At enim in uerbis quæ ad uitam instituendā pertinēt nō oportet spectare nouitatem, quibus neque nouū aliquid, neque incredibile, neque quod abhorreat ab hominū opinione, licet inuenire: uerum hunc elegantissimū esse iudicato, quisquis eorū quæ dispersa sunt in aliorum cogitatione, quæ maximā uim coaceruare potuerit, de quibus optime dicere. Nam & illud sciebam, tum poemata, tum oratione libera conscriptos libros, utilissimos quidem ab omnibus existimari eos, qui uiuēdi tradunt præcepta. atqui non eosdem audiunt libentissime, atque idem illis accidit in his, quod erga admonentes solet, quos ita laudat omnes, ut tamen nolint illis accedere, præoptant autem cū his, qui peccant habere cōmercium, quæ cum his qui à peccando deterrent. Id ita esse, Hesiodi, Theognidis, & Phocyllidis poësis fuerit argumento. Siquidem hos nemo non fatetur, ad mortaliū uitam instituendam optimum dedisse consilium. Cæterū hæc cum dicant, malunt tamen ea sequi quæ ipsorum suadet amentia, quā quæ illorum monita. Adde quod etiam si quis è poëtis eximijs excerperet, quas uocant sententias, in quibus illi potissimum elaborarunt, nō aliter & erga has essent affecti. Libentius enim audirent abiectissimam comœdiam, quæ præcepta tanto artificio conscripta. Et quid attinet recensendis singulis immorari? In summa, si mortalium ingenia considerare uolumus, nimirum cōperiemus maximā horū partem, neque cibis gaudere saluberrimis, neque studijs honestissimis, nec actionibus optimis, nec disciplinis utilissimis, sed modis oibus cū utilitate pugnātes sequi uoluptates, eosque propter temperatis & industrijs haberi, qui nihil earū rerū agunt, quæ ad recte uiuendū requirunt.

Proinde

Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΪΑ

καὶ μὴ θαυμάζει πολλὰ τῶν εἰρημνῶν ὅτι μὴ καὶ σὺ γινώσκεις. οὐδὲ
ἔμειψον δ' ἔλαθεμ, ἀλλ' ἠπιστάμεν ὅτι τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος, καὶ
τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων, οἱ μὲν ἡ τούτων εἰρηκασίμ, οἱ δὲ ἀκηκόασίμ,
οἱ δὲ εἰτέρως ποιῶντας ἐωράκασίμ. ἐν ἧ αὖτε αὐτοὶ τυγχάνουσιν ὑπὸ τῆς εὐνοίας
περὶ ἀλλὰ ἢ οὐκ ἐν τῆς λόποις καὶ τῆς πρὸς τῶν ὑπὸ τῆς εὐνοίας ζητήμα
τάς καλῶς καὶ, ἐν οἷς οὐτε πρὸς ἀδοξοῖν οὐτε ἀπιστοῖν οὐτ' ἐξω τῶν νο
μιζομένων οὐδέ μιν ὄξισιμ ἐυρεῖν, ἀλλ' ἠγεῖται τούτων εἶναι χαριέστατον,
ὅς ἂν τῶν δ' ἰεσσαρμένων ἐν ταῖς τῶν ἄλλων δ' ἰανοίαις ἀθροῖσαι τὰ πλε
σα Διωνηῆ, καὶ φράσαι κάλλιστα πρὸς αὐτῶν. ἐπεὶ κακὸν μοι πρόσκληρον
ἦν, ὅτι τὰ συμβαλλούσα ἐπὶ τῶν ποιημάτων, καὶ τῶν συγγραμμάτων,
κασιμώτατα μὴ ἅπαντες νομίζουσιν. οὐ μὲν ἠδὲ ἴσα γε αὐτῶν ἀπύσισιμ,
ἀλλὰ ταῦτο πεπόνθασίμ ὅπως πρὸς τοὺς νεθετῶντας, καὶ ἔκείνους ἐπαι
νοῦσι μὴ ἅπαντες πελοσῖάζειν δὲ οὐ βόλοντι, ἀλλὰ μάλλον ἀιρῶντη
σωεῖναι τοῖς δ' ἰαμαρτάνουσιν, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀποτρέπουσιν. σκῆψον δ'
ἂν ἡς ποιήσασιν, τῶν ἠσῖόδου καὶ θεόγνιδου, ἐπὶ φοκυλλίδου ποίησιμ. καὶ ἔ
τίς τις φασὶ μὴ ἀρίστους συμβάλλουσι γενεῶν τῶν βίω τῶν τῶν ἀνθρώπων,
ταῦτα δὲ λέγοντες ἀιρῶντη σωδ' ἰατρίῃ ταῖς ἀλλήλων ἀνοίαις μάλλον
ἢ ταῖς ἐκείνων ὑποθήκας. ἐν δὲ εἰς ἐκλέξειν καὶ τῶν προεχόντων ποικί
τὰς καλῶν ἀγνώμας, ἐφ' αἷς ἐκείνοι μάλιστα ἐπὶ δ' ἀγαθῶν, ὁμοίως
ἂν καὶ πρὸς ταύτας δ' ἰατεθεῖν. ἠδ' ἴοιμ ἢ ἂν κωμωδίας τῶν φαυλοτάτης,
ἢ τῶν οὕτω τεχνικῶς πεποιημένων ἀκρόσασίμ. ἐπὶ τί δ' εἶ καθ' ἕμ ἕκαστον
λείποντα δ' ἰατρίῃ, ὅπως ἔτι ἐθέλοιμεν σκοπεῖν τὰς φύσεις τῶν ἀνθρώπων,
εὐρήσομεν δὲ πολλοὺς αὐτῶν, οὐτε τῶν σιτίων χαίροντας τῆς ὑγιήνοτά
τοις, οὐτε τῶν ὑπὸ τῆς εὐνοίας τῆς καλλίστοις, οὐτε τῶν πραγμάτων
τοῖς βελτίστοις, οὐτε τῶν μαθημάτων τῆς ὠφελιματάτοις, ἀλλὰ παν
τάπασίμ ἐναντίας τῶν συμφέροντων τὰς ἡδονὰς ἔχοντας, ἐπὶ δ' ὀκῶντας
καρτερικοὺς εἶναι ἐπὶ φιλοπόνους τοὺς τῶν δ' εὐνοίας τὴν μὴ ποιοῦντας.

ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

*Consilio non
uotis subueni-
endum rebus.*

*Duplex Ho-
meri poësis.*

*Princeps su-
pra uulgares
opiniones.*

Proinde qui possis huiusmodi probari mortalibus, uel admo-
nens uel docens, uel de re quapiam conducibili uerba faciens,
qui si quid dixeris, ut inuident recte sentientibus, ita simplices
arbitrantur eos quibus nihil est ingenij. Porro rerum uerita-
tem usq; adeo fugiunt, ut ne suas quidem ipsorum res noue-
rint. Quin magis molestum est de proprijs cogitare, iucun-
dum de alienis differere: hoc autem sunt animo, ut malint cor-
pore male affecto esse quam mente laborem hunc capere, ut
de re quapiam utili considerent. Cæterum in mutua quidem
uitæ inter ipsos consuetudine deprehendas eos, aut male dicē-
tes, aut male audientes. Rursus quoties soli sunt, reperies eos
non consultantes, sed optantes. Atqui hæc sanè dicta sunt, nō
aduersus omneis, sed eos duntaxat, qui ijs quæ diximus uitij
sunt obnoxij. Illud igitur perspicuum est ei qui studeat uel fa-
cere quippiam, uel scribere, quod uulgo placeat, non saluberr-
mos, sed fabulosissimos sermones esse quærendos, propterea
quod his quidem audiendis delectantur, cæterum cum ipsos
labores & certamina spectant, molestia afficiuntur. Quas ob-
res admirandus est Homerus, nec non primi illi tragœdiæ re-
pertores, qui perspecta penitus hominū natura, utraq; formu-
la ad poëmatis argumentum sunt abusi. Vt enim ille certami-
na præliacq; semideūm expressit fabulis, ita hi fabulas ad cer-
tamina uitæq; actiones deduxerunt, ut ea non iam audiamus
solum, uerumetiam spectemus. Itaq; propositis id genus exē-
plis ostensum est, ijs qui studerent auditorem delectare, ab ad-
monendo consulendoq; abstinendū esse: cæterum ea tum fa-
cienda, tum dicenda quibus perspexerint delectari multitudi-
nem. Atq; hæc quidē idcirco breuiter dixi, quod existimē con-
uenire, ut tu qui non unusquispiā es è populo, sed populi rex,
haud quacq; eandem cū reliqua multitudine de rebus habeas
opinionem, neq; rerū honestarum, neq; hominū beneuolentiā
uoluptate metiaris, quin magis ex recte factis illos aestimes.

Præterea

ΓΕΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

ὡς τε πῶς ἄμ' ἔτις τριτόν, ἢ πρῶτον, ἢ διδάσκω, ἢ χησιμόν
 λέγωμ' ἀρέσασιν. οἱ πρὸς τοῖς εἰρημύοις λόγοις φθονῶσι μὲν τῖς εὐφρο
 νῶσι, ἀπλῶς ἢ ἡγῶν) τὸς ἄλλοις οὐκ ἔχοντες. οὕτω ἢ τὰς ἀληθείας τῶν
 πραγμάτων φεύγουσι, ὥς τε οὐδὲ τὰ σφέτερον αὐτῶν ἴσασιν, ἀλλὰ λυπῶν)
 μὲν πρὸς τῶν ἰδίων λογιζόμενοι, χαίρουσι δὲ πρὸς τῶν ἀλλοτρίων διαλε
 γόμενοι. βέλονται δ' ἄμ' ἑσθ' σώματι κακοπαθεῖν μάλλον, ἢ τῆς ψυ
 χῆς πονεῖν, ὅτι σκέψασθαι πρὸς τὸν ἀναγκαῖον. ἔννοιαι δ' ἄμ' ἔτις ἀνι
 στῶν ἐν μὲν ταῖς πρὸς ἀλλήλους σωσίσαις λοιδοροῦντας, ἢ λοιδοροῦ
 μέντας, ἐν δὲ ταῖς ἐρημίαις, οὐ βελονομέντας, ἀλλ' εὐχομένους. λέγω ἢ
 ταῦτα οὐ μὲν πάντων, ἀλλὰ ἡτὶ τῶν ἐνόχων τῖς εἰρημένοις ὄντων. ἐκῆ
 νο δ' οὐκ ἔστι φανερόν, ὅτι δὲ τοὺς βελομένους, ἢ ποιῶν, ἢ γράφειν τί κε
 χαρισμένον τῖς πολλοῖς, μὴ τὸς ὠφελιμώτατος ἢ λόγων ζητῶν, ἀλλ
 τὸς μωθῶδες ἄρως, ἀκρόντες μὲν ἢ τῶν τριτόν χαίρουσι, θεωροῦντες
 δὲ τὸς ἀγῶνας, καὶ τὰς ἀμίλλας, ἀχθοντες. διὸ καὶ πῶς ὁμῆρος πῖσις,
 καὶ τοὺς πρῶτως εὐροῦντας τραγωδίαν ἀξιῶν θαυμάζων, ὅτι καὶ δόντες
 πῶς φύσις πῶς τῶν ἀνθρώπων, ἀμφοτέρως ταῖς ἰδέαις ταύταις
 κατεχρήσαντο πρὸς πῶς ποίησιν. ὁ μὲν γὰρ τὸς ἀγῶνας καὶ τὸς πο
 λέμους τῶν ἡμιθέων ἐμυθολόγηκεν, ἢ δὲ τὸς μύθους εἰς ἀγῶνας ὅτι
 πράξεις κατέσκησαν. ὥς τε μὴ μόνον ἀκροῦς ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ δεῦρ' ἔτι
 γεγενῆσθαι, τριτόν οὐκ ἔστι πρῶτον ὑπαρχόντων, δὲ δὲ κταί τῖς
 ὑπὸ θυμοῦσι τὸς ἀκρομένους ψυχαγωγῶν. ὅτι τὸ μὲν νοθετῶν
 καὶ συμβουλεύειν ἀφεκτέον, ἐκῆνα δὲ γράφειν, ὅτι λεκτέον, ὅτι ὁρῶσι
 τὸς ὄχλους χαίροντας. ταῦτα δὲ διήλθον, ἢ γούμωός σε δὲ οὐκ
 εἶνα τῶν πολλῶν, ἀλλὰ πολλῶν ὄντα τύραννον, μὴ πῶς ἀπὸ
 γνώμῳ ἔχειν τοῖς ἄλλοις, μὴ δὲ τὰ προυδαῖα τῶν πραγμά
 των, μὴ δὲ τοὺς εὐφρονοῦντας τῶν ἀνθρώπων ταῖς ἡδοναῖς ἀνα
 κρίνειν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν χησιμῶν αὐτοὺς δοκιμάζειν.

ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

Præterea uero quoniã de exercendo ingenio diuersa est philosophorum sententiã, nonnullis ita censentibus è disputatoribus, & ad contentionem paratis rationibus prudentiores, reddi, eos qui ad hæc animũ adiunxerint, alijs rursus è ciuilibus, & de re publica gubernanda præcipientibus, nonnullis ex alijs quibusdam literis id contingere autumantibus: cum illud interim apud omnes in confesso sit, ei qui fuerit recte institutus, ex horum unoquoque colligi consulendi facultatem: nimirum oportet omissis ambiguis ad id quod certum ac confessum est accedere, & ad huius rationem illa de quibus dubitetur explorare. Quanquam illud in primis obseruandum ijs qui recte uelint statuere, ut in omni negotio quid locus, quid tẽpus, quid rei ratio postulet, cõsiderent: quod si minus possint, certe istos qui de gerendis negocijs in genere præcipuunt, cum nihil intelligant eorum quæ ad rem pertinent, reñciant reprobentque. Si quidem palam est eum qui sibi ipsi nequaquam sit utilis, nec alios prudentes redditurum. Porro qui sapiant & cordati sint, quique plus cæteris perspiciunt, hos magni facito, colitoque, memor nullam omnium esse possessionum æque frugiferã, æque regalem atque eum qui possit recte consulere. Existimes autem futurum per illos, ut imperium tuum amplissimum reddatur, qui quàm plurimum adiuuare possint animum tuum. Igitur ego quidem quæ noui admonui, atque his muneribus te honoro, non quæ tu merebaris, sed quæ ipse præstare potui. Cæterum illud optato, ut cæteri quoque, quẽadmodum in initio diximus, non uulgata ista tibi adducant munera, quæ uos plures emitis à donantibus, quàm à uendentibus emeretis: sed huiusmodi potius donaria, quibus si diligenter utaris, idque cotidie, nullũ intermittens diem, nõ solũ non conteres quod in illis solet usu uenire, uerum etiam tum maiora reddes, tum meliora.

*Ex omnibus
exerpendum
quod ad rem
pub. cõducatur.*

*Ex circumstan-
tijs rerum capi-
endum con-
siliũ.*

*Animus prin-
cipis potissi-
mũ colendus.*

ISOCRATIS DE REGNO, ERASMO
ROTEROD. INTERPRETE, FINIS.

ΥΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ.

ἄλλως τε πεπεδημένη πρὸς τῶν γυμνασίων τῶν φιλοσοφίας ἀμφοισβητιῶν
οἱ πρὸς τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντες, καὶ φασίμ, οἱ μὲν δὲ τῶν ἐπι-
σικῶν λόγων, οἱ δὲ δὲ τῶν πολιτικῶν, οἱ δὲ δὲ ἄλλων ἑνῶν φρονι-
μοτέρους ἔσεσθαι τοὺς αὐτοῖς πλησιάζοντας. ἐκείνο δὲ πάντες ὁμο-
λογῶσι, ὅτι δὲ τὸ καλῶς πεπεδημένον, ὅτι ἐκάστου τούτων γενέ-
σθαι συμβαλέουσι διαμύμων. καὶ τοίνυν ἀφέμενον τῶν ἀμφοισβη-
τικῶν ἐπὶ τὸ ὁμολογούμενον ἐλθόντα λαμβάνειν αὐτῶν τὸ ἐ-
λεγχον. καὶ μάλιστα καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν θεωρίαν τῶν συμβαλέου-
σας. εἰ δὲ μὴ τῶν κατὰ τὴν πρᾶγματῶν λέγοντας, καὶ τῶν
μηδὲν γινώσκοντας τῶν δεόντων ἀποδοκιμάζων. δήλον γὰρ ὡς ὁ
μηδὲν ὡς αὐτῶν καὶ σιμῶν, οὐδὲ ἄλλων φρονιμοῦ ποιήσων. τῶν
δὲ νῦν ἔχοντας καὶ διαμύμων ὄρα μὲν πλεονεξίαν τῶν ἄλλων, πρὸς πολ-
λοῦ ποιοῦ, καὶ θεράπευε. γινώσκων ὅτι συμβαλέου ἀγαθῶν, καὶ
σιμῶν καὶ τυραννικῶν πάντων κτημάτων ἐσὶ. ἡγοῦ δὲ
τόττε σοὶ μεγίστην ποιήσων τὴν βασιλείαν, οἱ ἄλλοι δὲ μὲν πρὸς διὰ-
νοίαν τὴν σὴν πλεῖστα ὠφελεῖσαι διαμύμων. ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτε γι-
νώσκων πρὸς ἡνέσων. καὶ ἡμῶν τε τῶν, οἷς τυγχάνω διαμύμων. βού-
λα δὲ καὶ τῶν ἄλλων, ὅπως εἶπον ἀρχομένῶν, μὴ τὰς εἰδησιμῶν
νας ἀγαθῶν σοὶ δωρεὰς, ἀλλὰ ὑμῶν πολὺ πλείονα ἀγοράζει
τε πρὸς τῶν διδόντων, ἢ τῶν πωλόντων, ἀλλὰ τὰ αὐτάς,
ἵνα ἔαμ σφόδρα καὶ καὶ μὴ δὲ μίαν ἡμέραν
διὰ λύπης, οὐ κατὰ τριψίας, ἀλλὰ μείζους
καὶ πλείονα ἀξίας ὄντας
αὐτὰς ποιήσων.

ΥΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙ-
ΛΕΙΑΣ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΛΟΣ.

ISOCRATIS ORA

TORIS AC PHILOSOPHI ORATIO

grauissima ad populum Atheniensem de bello
fugiendo, & pace seruanda, Petro Mosel/
lano Protegenſe interprete.

MNES quidem, qui ad dicendū in hunc
cœtum prodeunt, cōſueuerunt dicere ea
eſſe maxima, & in quæ totius ciuitatis ſtu
dia potiffimū debeant incūbere, de qui
bus ipſi ſententiam ſunt dicturi. Quod ſi
in alijs cauſis in hunc modum præfari cō
uenit, haud quaquam indecorum uideri

Pax & bellū.

poterit, & de his quæ in manibus ſunt, eiufmodi facere exor/
dium. Venimus enim concionem habituri de bello & pace,
quæ res, cum in communi mortalium uita in utranq; partem
plurimum poſſunt, tum ſunt eiufmodi, ut qui de eis cum lau/
de conſilium ceperint, eos uitæ quoq; commoditate felicita/
teq; cæteros anteire ſit neceſſe. Itaque de quibus conſultaturi
cōuenimus, quanta ſit magnitudo hinc liquet. Sed uideo uos,
neſcio quomodo, haud quaquam tanta attentione aureis di/
centibus præbere, quanta illi cura uobis uerba faciunt. Quin
alijs uel animum diligenter aduertitis, aliorum ruruſum ne uocē
quidem æquis auribus ſuſtinetis. Neq; uero hoc admodū mi/
rum uideri debet, cum & aliâs exhibilare, atq; explodere ſolea/
tis omneis, ſi qui ueritati, & non potius ueſtris cupiditatibus
oratione ſua patrocinentur. Quis autem hoc nō iure optimo

*Mali princi
pes & magi
ſtratus corru
pti bonos a
uerſatur, adu
latoribus au
tem gaudent.*

uitio

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΟΦΙΣΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΙΡΓΙΝΗΣ

ΛΟΓΟΣ.

ἴπαντες μὲν εἰώθασιν, οἱ πρῶτοντες ἐνθάδε
ταῦτα μέγιστα φάσκον εἶναι, καὶ μάλιστ' ὡς
δῆς ἄξια τῆς πόλεως, πρὶ ὧν ἄρ' αὐτὴ μέλλωσι
συμβυλεύειν. οὐ μὲν ἄλλ' εἰ καὶ πρὶ ἄλλων ἡ
νῶν πραγμάτων ἤρμοζε τὰ αὐτὰ προσεῖν, δὲ
καὶ μοι πρέπει καὶ πρὶ τῶν νῦν πρῶτων πραγ
μάτων ἐντεῦθεν ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν. ἤκομ' ἄρ' ἐκκλησιάζοντες
πρὶ τε πολέμου καὶ εἰρήνης, ἃ μέγιστον ἔχει δῶναμις ἐν τοῖς εἰσὶ τοῖς
ἐν ἡμετέροις ἀνθρώποις, καὶ πρὶ ὧν ἀνάγκη τῶν ὀρθῶς βουλευομένων ἀμενομ' ἔ
ἄλλων πράττειν. καὶ μὴ οὐκ ἔστι μέγεθος, ὑπὲρ ὧν σωεληκλύδα μιν, τὸν κ
τόν ὄριον. ὅρα δ' ὑμᾶς οὐκ ἐξίσως τῶν λεγόντων τὴν ἀκρόασις
ποιεῖσθαι, ἀλλὰ τῶν μὲν προσέχοντες τὸν νοῦν. τῶν δὲ, οὐδὲ τὴν
φωνὴν ἀνεχομένους. καὶ θαυμάσιον οὐδὲν ποιεῖτε. καὶ γὰρ τὸν ἄλι
λον χρόνον εἰώθατε πάντας τῶν ἄλλων ἐκβάλλειν, πλὴν τῶν
συναγορευόντων ταῖς ὑμετέρας ὑπονομίαις. ὅ καὶ δικαίως
Η ἄρ' ἔστι

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Suasores belli quare haud grauatim audiuntur.

Cupiditas, quantum ualeat.

uitio dederit, quod, cum non ignoretis ab adulatoribus multas, magnasque domus subuersas, & quisque uestrum hanc pestem in priuatis rebus excretur, in reipublicæ tamen administratione non perinde affecti estis? Quin usu uenit, ut dum maxime eos, qui adulatoribus patefaciunt aureis, damnatis, interim ipsi deprehendimini maiorem habere fidem eiusmodi hominibus, quam bonis, & incorruptis ciuibus. Nam quod oratores in hoc sunt toti, & ante omnia meditantur, non ut quæ sint ciuitati profutura, sed uestris auribus grata dicant, eius uos ipsi fuistis autores, & culpa in uos transferenda: atque adeo & nunc rhetorum uulgus ad hoc studium confluit. Neque id immerito, quando ex ipsis nulli non est manifestum, qui bellum suscipiendum suadent, eos esse uobis longe gratiores, quam qui de pace consulunt. Illi enim spem faciunt, quod per uictoriam non fortunas tantum, quæ in hostium urbibus sunt, nobis sumus acquisituri, sed & potentiam pristinam recepturi. Hi uero eiusmodi nihil portendunt, imò consulunt ocio studendum: & cupiditates, quæ ut plurimum æquitatis metam transiliunt, ab insolentis fortunæ strepitu arcendas: ac quod bonæ mortalium parti omnium est difficillimum, præsentem fortunam boni consulendam. Sic enim à spe pendemus & quæ uidentur lucra insatiabiliter affectamus, ut ne hi quidem, qui maximas possident opes, in eis manere uelint, sed præ maiorum cupiditate uel iam parta, & in tuto collocata denuo periculo exponant, quod crimen omnium maxime nobis fuerat declinandum. At nunc uidere uideor quosdam ad bellum magna festinatione non aliter profilire, quam si huc non hominulorum consilia, sed deorum uoces uocarent, hinc certissime fore pollicentes, ut simul res nostras labefactas restituamus, simul ab hostibus uictoriam uel citra negocium reportemus.

Sed enim

ΥΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΒΙΡΗΝΗΣ.

ἔργα ὑμῶν ὑμῶν ὑμῶν. ὅτι σωθεῖσθε πολλοὺς καὶ μεγάλους
οἴκους ὑπὸ τῶν κολακιδόντων ἀναστάτους γεγεννημένους, καὶ μι-
σούντες ἐπὶ τῶν ἰδίων τοὺς ταύτων ἔχοντας πῶν γνώμῳ, ἐπὶ
τῶν κοινῶν οὐχ ὁμοίως διάκρινε πρὸς αὐτοὺς, ἄλλα καταγο-
ροῦντες τῶν προσίεμνων, εἰ χαίροντων τοῖς τοιούτοις, αὐτοὶ φαίνε-
θε μᾶλλον τριούτοις πισεύοντες, ἢ τοῖς ἄλλοις πολίταις. εἰ δὲ αὐτοὶ
πεποιήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾶν, καὶ φιλοσοφεῖν, οὐτὰ μέλλοντα
τῆ πόλει σωσίσαμ, ἀλλ' ὅπως ἀρέσκοντα ὑμῶν λόγους ἐροῦσιμ,
ἐφ' οὓς καὶ νῦν τὸ πλῆθος αὐτῶν σωεῖσθαι ἔμελλε. ἅπανσι γὰρ ὅτι φα-
νερόν, ὅτι μᾶλλον ἤδεσθε τοῖς παρακαλοῦσιμ ἡμᾶς ἐπὶ τῶν πό-
λεμον, ἢ τοῖς πρὶ φιλίᾳ εἰρήνως συμβουλεύουσιμ. οἱ μὲν γὰρ, προσι-
δοκίαν ἐμποιοῦσιμ, ὡς καὶ τὰς κτήσεις τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κο-
μιόμεθα, καὶ πῶν δάναμιμ ἀναληφόμεθα πάλιν, ἢ καὶ πρὸ
τερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες. οἱ δ' οὐδέμ τοιοῦτο προτείνουσιμ,
ἀλλ' ὡς ἡσυχίαν ἔχῃμ δεῖ καὶ μὴ μεγάλων ὑψηλῶν πρὸ τὸ
δικαίον, ἀλλὰ εὖ γὰρ τοῖς πρὸσιμ. ὁ χαλεπώτατον πάντων τοῖς
πλείστοις τῶν ἀνθρώπων ἐσίμ. οὕτω δὲ δεκτέμεθα τῶν ἐλπίδων, καὶ
πρὸς τὰς δοκῶσας εἶναι πλεμμελείας ἀπλήσως ἔχομεν, ὡς τ' οὐ-
δ' οἱ κεκτημένοι τοὺς μεγίστους πλούτους, μῶν ἐπὶ τούτοις ἐθέλου-
σιμ, ἀλλ' αἰετὸ πλείονθ' ὀρεγόμενοι, καὶ πρὶ τῶν ὑψηλόντων
κινδυνεύουσιμ. ὅπως ἀξιόμ ὅτι δεδιέναι, μὴ καὶ νῦν ἡμεῖς ἐνο-
χοὶ γενώμεθα ταύταις ταῖς ἀνοίαις. λίαν γὰρ τίνεσ μοι δοκοῦ-
σιμ ὡρμηθεῖν πρὸς τῶν πόλεμον, ὡς πρὸ οὐ τῶν τυχόντων συμ-
βεβουλοκότων ἀλλ' ὡς τῶν δεῶν ἀκηκοότες. ὅτι καὶ πατορ-
νώσομεν ἅπαντα καὶ ῥαδίως τῶν ἐχθρῶν ὑπικρατήσομεν.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Sed enim prudentium, & cordatorum uirorum est, non de his, quæ qualia sint comperta habent, consilium capere, quando hoc fuerit superuacaneæ curiositatis, uerum quæ iam decreuerint, ipso facto præstare. quæ porrò in consilium ueniant, eorum quis tandem sit futurus exitus, haud quaquam pro certo statuere, sed magis qualibuscunq; cōiecturis uerissimi rerum euentu collecto, sic demum sententiam ferre. Quorum ne-
Principis offi *ciū in estimā* *dis consiliari* *orum suorum* *sententijs.* *Adulatores* *ad gratiam* *loquuntur.* *Qui bellū su-* *adent magna-* *rum calami-* *tatum semper* *sunt autores.* *nō adhuc in memoria habetis, uel iuuenes, si è nullo audiuiſtis per eos quidē, qui paci studendum suadent, nihil unquā mali nobis accidisse. Atqui quātumuis leui de causa bellum exusci-* *tant, eos multarum, magnarumque calamitatum nobis auto-* *res extitisse, quarum in præsentia nullam facimus mētionem,* *imò expediti, & tantum non ad bellū instructi astamus, nihil*

prius

Ι' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καὶ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας πρὶ μὲν ὧν ἴσασι, μὴ βυλεύεσθαι, πρὶ ἐργου γὰρ,
 ἀλλὰ πρὸς τὴν ὧν ἐγνώκασιν. πρὶ δὲ ὧν ἄμ βυλεύοντες, μὴ νομίζεμεν εἶναι
 δέναι δὲ συμβησόμενον, ἀλλ' ὡς δόξῃ μὲν χρωμίσθαι, οὐδ' ἄμ τύχη ἢ γε
 κησόμενον, οὕτω δ' ἰανοῦσθαι πρὶ αὐτῶν. ὧν ὑμεῖς οὐδέτερον τυγχά-
 νετε ποιοῦντες, ἀλλ' ὡς οἰόμεν τε ταραχωδέστατα δ' ἰάκθεσθε. σωελη-
 λύθατε μὲν γὰρ, ὡς δέομεν ὑμᾶς εἶς ἅπαντων τῶν ῥηθέντων ἐκλέξασθαι
 τὸ βέλτιστον, ὡς πρὶ δὲ ἤδη σαφῶς εἰδότες ὁ πρακτέον ὅστις, οὐκ ἐπιλεί-
 τε ἀκρότην, πλὴν τῶν πρὸς ἡδονῶν δημηγορούντων. καίτοι προσῆκεν
 ὑμᾶς εἰπεῖν ἢ βυλεύεσθαι ζητεῖν τὸ τῆ πόλεως συμφέρον, μᾶλλον τοῖς ἐναν-
 τισμένοις ταῖς ἡμετέρας γνώμας προσέχεμεν τὸν νοῦν, ἢ τοῖς κατα-
 χαριζομένοις. εἰδότες οὐδ' ἂν ἐνθάδε πρὶ οὐδ' ὄντων, οἱ μὲν ἄβυλεύεσθαι
 λέγοντες, ῥαδίως εἶς ἀπατάμεν δάσαντες. τὸ γὰρ πρὸς χάριν ῥηθῆναι,
 ὑπισκοτεῖσθαι καθορᾶν ἡμᾶς τὸ βέλτιστον. ὑπὸ δὲ τῶν μὴ πρὸς ἡ-
 δονῶν συμβυλεύοντων, οὐδέ ἄμ πάροισιτε τριῖστον. οὐ γὰρ ὅστις οἰ-
 πως ἄμ μεταπέσαι δωκεῖν ὑμᾶς μὴ φανερόν τὸ συμφέρον ποιή-
 σαντες. χωρὶς δὲ τούτων πῶς ἄμ ἄνθρωποι καλῶς δωκεῖν, ἢ
 κρῖναι πρὶ τῶν γεγενημένων, ἢ βυλεύεσθαι πρὶ τῶν μελλόν-
 των, εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς τῶν ἐναντίων μὲν πρὸς ἀλλή-
 λους εἰς ἀπόνοιαν. αὐτοὶ δὲ αὐτοὺς κοινούς ἀμφοτέροις ἀκροα-
 τὰς πρὸς ἑαυτοῖς. διαμαρτυροῦμεν δὲ τὰ τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μὴ κείναι μνη-
 μονεύουσι, καὶ τῶν νεωτέρων, εἰ μὴ κείνοισ ἀκροάσιν, οὐδ' ἰα-
 μὲν τοὺς πρὸς ἀνοῦντας ἀντέχεσθαι εἰς εἰρήνης, οὐδέ μὴ πῶποτε κα-
 κὸν ἐπάθομεν. εἰ δὲ δὲ τοὺς ῥαδίως τὸν πόλεμον ἀναιρουμένους,
 πολλὰς ἤδη καὶ μεγάλας συμφορὰς πρὶ ἐπέσομεν, ὧν ἡμεῖς
 οὐδέ μίαν ποιοῦμεθα μνείαν, ἀλλ' ἐτοίμως ἔχομεν μηδὲν

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

prius, potiusue existimantes, quæ ut delectu habito triremes instruamus, pecunias exactione cogeramus, & sine discrimine quibusuis mittamus auxilia, uel inferamus bellum. Perinde enim, ac si in aliena urbe de summa rerum periclitaremur, trepidamus. Horum omnium hæc causa est, quod cum deceat non minore sollicitudine reipublicæ commodum, quæ & priuatæ procurare, uos tamen in communibus ciuium rebus non eundem animum præstatis. Sed si quando priuata negocia in deliberationem cadunt, qui melius, quæ uos ipsi sapiunt, eos in consilium adhibetis. Si uero frequente senatu reipublicæ salus agatur, bonis eiusmodi fidem non habetis, & quod insolentius est, inuidetis. Porro malos, qui forte in concione ascendunt, laudatis, & ebrios magis esse populareis censetis quæ sobrios, amateis quæ cordatos, ciuitatis bona dissipanteis quæ qui ne familiaribus quidem copiis parcunt, quo reipublicæ comoda promoueant. Quamobrem monstro simile uidetur, si quis ciuitatem hanc nostram tantisper, dum eiusmodi consiliariis utitur, crescere posse sperat. Ego profecto non ignoro quæ sit lubricum, & periculo plenum uestris placitis dicendo reluctari, & quod stante hac reipublicæ forma, ut magistratus non tam uirtute quæ sorte committantur, liberius loquendi facultas iacet, nulli quæ datur copia aperte agendi, nisi qui sit, aut egregie stultus, aut uestri, hoc est, publici commodi nullam plane gerat curam. Sed interim admiror comædiarum actoribus, quod est omnium absurdissimum, hanc licentiam in theatro impune esse. Et quæ nam hæc peruersitas? His qui singulorum ciuium peccata per uniuersam spargunt Græciam, tantam habetis gratiam, quam tam uix eis, qui de reipublicæ bene meruerunt. At in illos, qui uos obiurgant & libere monent, non alios geritis animos, quæ si malo aliquo rempu. læderent. Hæc tamen, ut dixi se habent non tamen ab his, quæ in animo statui, deterritus desista: quando huc prodii non ut uobis gratificarer, aut honoris acquirendi gratia suffragia uestra ebladerer, sed quæ ipse sentiam, dicerem: primum de quibus magistratus retulerunt: deinde de alijs reipublicæ negocijs.

Omnis in re/ pub. mali causa, quod magistratus magis suum quam publicum commodum querunt.

Comædiarum actores.

Nisi enim

Γ Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Β Ι Ρ Η Ν Η Σ .

εἰς τοῦμπροθεμ ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες, τριήρας πληροῦν, ἢ
 χημάτων εἰσφορὰς ποιῆσαι, καὶ βοηθῆν καὶ πολεμῆν οἷς ἄμ
 πύχομεν, ὡς πρὸς ἐν ἄλλοτρίᾳ τῆ πόλει κινδυνεύοντες. τούτων
 δ' αἰτίον ὅτι, ὅτε προσῆκοι ὑμᾶς ὁμοίως ὑπὲρ τῶν κοινῶν, ὡς
 πρὸς ὑπὲρ τῶν ἰδίων σπουδάζειν. ὑμεῖς δὲ οὐ πῶν αὐτῶν γνώ
 μιν ἔχετε πρὸς αὐτῶν, ἀλλ' ὅταν μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων βουλευῆ
 σθε, ζητεῖτε συμβούλους, τοὺς ἄμενον φρονούντας ὑμῶν αὐτῶν.
 ὅταν δὲ ὑπὲρ τῶν πόλεως ἐκκλησιάζητε, τοῖς μὲν τοιούτοις
 ἀπιστεῖτε, καὶ φθονεῖτε, τῶν δὲ πονηροῦν τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα πα
 ριόντων, ἐπαινεῖτε. καὶ νομίζετε δημοτικότερους εἶναι τοὺς με
 λούοντες τῶν κηφόντων, καὶ τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας τῶν ευφρο
 νούντων, καὶ τοὺς τὰ πόλεως διανεμομένους, τῶν ἐκ πό
 λείας οὐσίας ὑμῖν διηγουμένων. ὡς τε ἄξιον θαυμάζειν, εἴ τις
 ἐλπίζει πῶν πόλιν τοιούτοις συμβούλοις χρωμένῳ, ἐπὶ τὸ βέλ
 τιον ὑπιδύσκει. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν ὅτε πρόσαντες ὅτι ἐναντιοῦσθε
 ταῖς ὑμετέρας διανοίας, καὶ ὅτε δημοκρατίας οὐσης, οὐκ εἰσι παρ
 ῥησία. πάλιν ἐνθάδε μὲν τῶν ἀφρονεσάτων, καὶ μηδὲν ὑμῶν φροντίζου
 σιν, ἐν δὲ τῶν θεάτρῳ τῶν κωμῶν οἰδίσκασιν. ὅ καὶ πάντων ὅτι
 φανότατον. ὅτε τοῖς μὲν ἐκφέρουσιν εἰς τῶν ἄλλων ἔλλκνας τὰ πό
 λεως ἁμαρτήματα ἑαυτῶν ἔχετε χάριν, ὅσῃ οὐδὲ τοῖς ἐν ποιεῖ
 σιν. πρὸς ἧ δὲ οὐκ ὑπὸ κλήροντας ἢ νυθετῶντας ὑμᾶς, οὕτω διὰ τίθεσθε
 δυσκόλως, ὡς πρὸς τῶν κακῶν ἢ πῶν πόλιν ἐργαζομένους. ὅμως δὲ ἐ
 τῶν ὑπὸ χόντων, οὐκ ἄρ' ἀποσαίνω ὡς δι' ἐνοήθη. πρὸς ἐλκλυθα δ',
 οὐ χαριῶμεν ὑμῖν, οὐδὲ χειροτονίαν μνησεύσω, ἀλλ' ἀποφανθ
 ῶν ἀτυγχάνω γινώσκω. πρῶτον μὲν, πρὸς ὧν οἱ πρυτάνεις προ
 βιάσιν, ἔπειτα καὶ πρὸς τῶν ἄλλων τῶν πόλεως πραγμάτων.
ὄνδρον

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

sed & Græcis omnibus odiosos præstitit: breuiter modis omnibus rem nostram afflixit. Quod si pacem fecerimus, & quales communia foedera iubent, tales nos ipsi exhibuerimus, futurum, ut bellis, periculis, denique turbulentissimis turbis, in quas ipsi nos mutuo coniecimus, remotis omnibus, cum magna tranquillitate ciuitatem teneamus, & indies magis ac magis fortunæ nostræ crescant. Nam præterquam quod ab exactio- nibus, & naualis expeditionis muneribus, quas *τηρησάχιας* Græci uocant, alijsque belli oneribus requiescere licebit, agros colendo, mare nauigando, alijsque operibus belli iniuria iamdiu intermissis instando consequemur: ut si ad hoc tempus respiciatur, ciuitatis redditus planè duplicetur, usque adeo ut mercatoribus, peregrinis, inquilinis, à quibus ob bellorum tumultus est deserta, remigrantibus, ciuitas maxima sit futura: sed & quod mihi omnium summum uidetur, habituri simus socios homines uniuersos, & eos quidem non coactos, sed uoluntarios: non qui potentiam nostram reueriti in tranquillo rerum statu nos suspiciant, uerum periculis imminentibus deserant, sed qui hoc sint erga nos animo, quo decet uere socios, & amicos. Præterea quæ nunc nullis uel bellis, uel sumptibus quantumuis magnis recipere possumus, ea pace facta per legationes facile recuperabimus. Neque enim existimandum uel Cerso- bleptem pro Chersoneso, uel Philippum pro Amphipoli nobiscum dimicatu- ros, ubi uiderint nos præ modestia nihil alienum concupiscere. Nunc autem quia semper nostri nosmet poenitet, uidentque nos nunquam non plura affectare, ne imperium hoc in suarum ditionum confinio nimium crescat, non immerito uerentur. At si mores commutauerimus, & opinionem sanio- rem induerimus, non modo à nostra ditione manus abstinebunt, sed & suam partem nobis ultro cedent. Hinc enim hoc lucrifacere uidebuntur, ut dum nostræ ciuitatis potestati inserviunt, hoc prætextu in regnis suis ab hostium incur- su tutius sedeant. Sed & à Thraciæ regni corpore tantam regionem detrah- ere poterimus, ut non solum nobis sit satis, sed &

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκε, ἵνα πάντα τρόπον τεταλαιπώρη
 κερήμας. ἢ μὲν τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα, ἢ τῆς εἰρήνης ἡμᾶς αὐτοὺς πρὸς
 χωρῶν, οἷον αἱ κοινὰ σωθῆναι προσάτησι, μετὰ πολλῆς ἢ ἀσφα
 λείας τὴν πόλιν διοικήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων ἢ κινδύνων
 ἢ ταραχῆς, εἰς ἡμῶν πρὸς ἀλλήλους καθέσμεν, καθ' ἑκάστῳ δὲ τὴν
 ἡμέραν, εἰς εὐπορίαν ὑποδύσομεν. ἀναπεπαυμένοι ἢ τῶν εἰσφορῶν,
 ἢ τῶν τριεταρχιῶν, ἢ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς τὸν πόλεμον λήττειων,
 ἀδελῶν ἢ γεωργῶντες, ἢ τὴν θάλατταν πλέοντες, ἢ ταῖς ἄλλαις ἐργα
 σίαις ὑπὸ χερσίντες. αἱ νῦν δ' ἵνα τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασιν. ὁφόμεθα
 δὲ τὴν πόλιν διπλασίαν ἢ, ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσιν, μετὶ
 ἢ γενομένην ἐμπόρων ἢ ξένων ἢ μετοίκων, ὧν νῦν ἔρημος καθέ
 σκε. τὸ δὲ μέγιστον, συμμαχῶν ἔσομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βί
 βιασμένους, ἀλλὰ πεπρωμένους. οὐδ' ἐν ἢ ταῖς ἀσφαλείαις διὰ τὴν
 δυνάμιν ὑμᾶς ὑποδεχομένους. ἐν ἢ τῆς κινδύνους ἀποσκομένους,
 ἀλλ' οὕτω διακειμένους, ὥς πρὸς τοὺς ἀληθῶς συμμαχῶν καὶ εἰ
 λυσοῦντας. πρὸς δὲ τοῦτοις, ἢ νῦν ἀπολαβῆν οὐδυνάμεθα διὰ πο
 λέμων ἢ πολλῆς δαπάνης, ταῦτα διὰ πρεσβείας ῥαδίως κομιούμε
 θα. μὴ γὰρ οἴεσθε μὴ τε κερσοβλέπῃν ὑπὲρ χερσονήσων, μὴ τε Φίλιππον
 ὑπὲρ ἀμειπύλεδ ἡμῶν πολεμήσειν, ὅταν ἴδωσιν ἡμᾶς μηδενὸς τῶν ἀλ
 λοθῶν ἐπιειμένων. νῦν ἢ εἰκότως φοβῶν γείτονα ποιήσασθαι τὴν
 πόλιν ταῖς αὐτῶν δυναστείαις. ὀρθῶς ἢ ἡμᾶς οὐ σέβοντες οἷον ἢ ἔχωμεν,
 ἀλλ' αἰετὶ πλείονος ὀρετομένους, ἢ μὲν ἢ μεταβαλώμεθα τὸν τρόπον, ἢ δ' ὀ
 ξαν βελτίω λάβωμεν, οὐ μόνον ἀπρησόντες τῶν ἡμετέρων, ἀλλὰ ἢ τῶν αὐτῶν
 προσόδους. λυσιτελήσει ἢ αὐτῶν θεραπεύσασιν τὴν δυνάμιν τὴν τὸν πόλε
 ων, ἀσφαλῶς ἔχον τὰς αὐτῶν βασιλείας. ἢ ἢ δὴ ἢ τῆς θράκης ἡμῶν δεξιῶν
 ῥαυτῶν ἀποτεμείων χώραν, ὥς τε μὴ μόνον αὐτοὺς ἀφθονοῦν ἔχον,

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

sed & Græcis egentibus, ac ob inopiam incertis sedibus errantibus, uiuendi comoditatem præstare queat. Nam si Athenodorus, si Callistratus, ille quidem priuatus, hic uero exul, ciuitates cõdere suffecerunt, cur nõ & nos, modo uelimus, sedes eiusmodi multas obtinere poterimus? Qui porrò inter Græcos primas tenere gestiunt, eos in eiusmodi rebus curãdis magis oportet duces esse, quàm belli, & exercitus peregrini, quorum tamen nos in præsentia mirum quàm sumus cupidi. Proinde de his, quæ legati huc annunciarunt, hæc dixisse nobis sit satis: quãquam alius quispiam plura forsan adiecisset. Post hæc autem sic sentio concionem non ante dimittendã, quàm non solũ suffragiis pacem decreuerimus, sed & cõsiliũ, quo retineri queat, inuenierimus: ne quod ante sæpe, & nunc usu ueniat, nimirum ut ubi paulisper quieuerimus, denuo in easdẽ turbas recidamus. Nec tam præsentia mala effugiamus, quàm ad tempus suspendamus. Atqui horum nihil fieri poterit feliciter, prius quàm uobis persuasueritis, ocium agere, rem esse utiliorẽ, in quàm maius cedere lucrũ, quàm alienarum rerũ curis tumultuari. Tum iusticiã sectari potius quàm iniusticiã, nostrorum curam gerere satius quàm aliena concupiscere. De quibus tamen nullus unquam oratorũ uobis uerba facere est ausus, ipse tamen de his plurimas apud uos orationes sum habiturus: neque id præter rationem, quãdo in his rebus reipub. felicitatem, non autem eis, quæ nunc agimus uideo consistere. Sed enim, qui publica & omnium usu trita dicendi uia posthabita, noua aliqua suadendi ratione populum in sententiã diuersam traducere studet, ei necesse est, non tantum in dicendo plura attingere, & per hoc orationem prolixiorẽ afferre: sed pro iudiciorum uarietate alia quidem uelut in memoriã reuocare, alia rursus incusare, rursus alia laudare, de alijs uero cõsiliũ dare. Vix enim his omnibus quis annisus, ad meliorem mentem uos reducere poterit. Et certe ita se res habet. Omnes quidem mihi uidentur, quæ comoda sunt concupiscere, & ut plus cæteris habeant, conari, sed uiam

Ocium negotio preferendum.

Pro uarietate audientium dictio est temperanda.

Veriss. sententia.

Ι' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Ε' Ι Ρ Η' Ν Η Σ.

ἑλλὰ κὴ τῆς Δεομύοις τῶν ἑλλήνων κὴ δὲ ἀπορίαν πλανωμένοις, ἰκανὰ
 τὸν δῶκατος βίον πρὸς ἑαυτὸν ὅπως γὰρ ἀδηνόδωρον ἐκ καλλίστρατον,
 ὁ μὲν ἰδιώτης ὢν, ὁ δὲ, φυγάς, οἰκῆσαι πόλεις, οἰοί τε γεγόνασιν, ἢ πρὸ
 βυλθθέντες ἡμεῖς, πολλοὺς ἄν τὸ πρὸς τριούρου δωκείκμω κατα-
 χεῖν. καὶ ἡ δὲ πρῶτεύειν ἐν τοῖς ἑλλησιν ἀξιοῦντας, τριούρου ἔργων
 ἡγεμόνας γίγνεσθαι πολὺ μᾶλλον, ἢ πολέμου κὴ στραπέδου ξενικῶ-
 ὦν νῦν ἡμεῖς ὑπὸ θυμοῦντες τυγχάνομεν. πρὶ μὲν οὖν ὢν οἱ πρέσβεις
 ἐπαγγέλλοντες, κὴ ταῦτ' ἰκανὰ, ἐκ πολλὰ ἄν ἴσως τις προδείκῃ τού-
 τος. ἡ γὰρ δὲ δὲ ὑμᾶς οὐ μόνον φησὶ ἀμείνων πρὸς εἰρήνην, ἐκ τῆς
 ἐκκλησίας ἀπελθῆναι, ἀλλὰ ἐκ βυλθουσόμενος ὅπως ἀξιομεν αὐτῶν,
 κὴ μὴ ποιήσομεν ὅπως εἰώθεσθαι. ὀλίγον χρόνον δὲ ἰαλιπόντες πάλιν
 εἰς τὰς αὐτὰς κατασκόμεθα ταραχάς. μὴ δὲ ἀναβολῶν, ἀλλ' ἀπαλ-
 λαγήν εὐρήσομεν ἵνα τῶν κακῶν τῶν πρῶτων. οὐδὲν δὲ τούτων οἶον
 τ' ἐστὶ γενέσθαι πρότερον, πρὶν ἄν πρὸς ἑαυτοὺς, πρὸ μὲν ἡσυχίαν ὠφελίμων
 τέρων κὴ κερδαλεωτέρων εἶναι τ' πολυπραγμοσύνης. πρὸ δὲ δικαιο-
 σύνην, τ' ἀδικίας. πρὸ ἡ δὲ τῶν ἰδίων ὑπὸ μέλῃν, τ' τ' ἀλλοτρίων ὑπὸ
 συμίας. πρὶ οὖν οὐδεὶς πώποτε τῶν ῥητόρων εἰπέμεν ὑμῖν ἐτόλμη-
 σεν. ἐγὼ ἡ πρὶ αὐτῶν τούτων τὸν πλείους τῶν λόγων μέλλω ποιῆσαι
 πρὸς ὑμᾶς. ὅρῳ ἢ τῆς εὐδαιμονίαν ἐν τούτοις ἐνέσθαι, ἀλλ' οὐκ ἐν οἷς
 ἐτυγχάνομεν πράττοντες. ἀνάγκη ἢ τὸν ἕξω τῶν εἰθισμένων ὑπὸ χερσῶν
 τα δὲ κηγορεῖν, κὴ τὰς ὑμετέρας γνώμας μετασῆσαι βυλόμονον,
 πολλῶν πραγμάτων ἀφάτης, ἐκ δὲ μακροτέρων τούτων λόγους ποιῆ-
 σαί. κὴ τὰ μὲν ἀναμνήσασθαι, τῶν ἡ, κατηγορεῖσθαι. τὰ δὲ ἐπαινέσαι, πρὶ ἡ
 τῶν, συμβυλεῖσθαι. μόλις γὰρ ἄν τις ὑμᾶς εἰς ἀπάντων τούτων ἐπὶ
 τ' βέλῳ φρονεῖσαι δωκείκῃ προαγαγεῖν. ἔχει ἢ οὕτως. ἐμοὶ δοκῶ-
 σιν ἅπαντες μὲν ἐπιθυμεῖν τ' συμφέροντος κὴ τ' πλεονέκτητον ἢ ἄλλων.

IOSCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

sed uiam, quæ eò perducatur, ignorare. Quinetiam opinionibus inter se longe, lateq; dissidēt. Namq; alij quidem sunt cordati, & quod potissimum ad rem pertineat, cōiecturis assequi possunt. Rursus alij ab eo quod cōferre poterat quàm longissime aberrant. Id quod & ciuitati huic nostræ accidit. Persuasum enim habemus si multis triremibus mare nauigauerimus, si ciuitates alienas tributum dare, & subinde legatos huc missitare compulerimus, nos quiddam magnopere profuturum cōfecisse: cum interim à ueritate procul absumus. Nam præterq; quod ex illis, quæ sperabamus nihil planè procedit, insuper inimicitias, bella, & sumptus nobis lucri fecimus: idq; non iniuria, quandoquidem ut ante ex eiusmodi curarum tumultu in extrema pericula deuenimus, ita per hoc quod partim iniuria depressos subleuabamus & ciuitatem omnibus exhibebamus æquam, partim aliena non affectabamus, à Græcis ultro offerentibus principatum nacti sumus. Quas artes multo iam tēpore certe parum prudenter, ne dicam stulte, contempnimus. Etenim eò dementiæ prolapsi sunt quidam, ut iniusticiam sui cultoribus probrosam quidē, sed tamen quæstuosam & in quotidiana uitæ usum accōmodam arbitrentur. At iusticiam honestam quidem censeant, uerum parum utilem, ut quæ non tam sui cultores, q̄ alios promouere queat. Quibus falsa planè est opinio, quippe siue opes, siue honestæ uitæ officia, in summa, felicitatem acquirere studeas, nihil tantum præsentis momēti attulerit, quantum uirtus, quæq; ei subiacent partes. Nā per ea bona, quæ in animo possidemus & alias commoditates, si quibus egemus, parare licet. Quapropter qui mētis suæ bona negligunt, interim & occasiones, per quas alijs & rectius sapere, & felicius uiuere possent, sese negligere non aduertunt. Demior aut si quis opinetur fore, ut qui pietatem & iusticiā colant, inq; his perseverare, permanereq; uelint ei peius, quàm mali, sint habituri. Præsertim cum illud constet, bonos eiusmodi & apud deos, & apud homines plura quàm reliquos consequi. Ipse certe

Nulla facultas præstantior uirtute.

ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

οὐκ εἰδέναι ἢ τὰς πράξεις τὰς ἐπὶ ταῦτα φερόσας, ἀλλὰ τὰς δόξαις
 διαφέρειν ἀλλήλων. οἱ μὲν γὰρ ἔχουσιν ἰσχυρὰς ἐπιτοχὰς τῶν δὲ
 οὐκ ἴστανται. οἱ δὲ ὡς οἰοῦνται πλεῖστον ἔσται συμφέροντος διαμαρτυ-
 ραίνονται. ὁ πρὸς τῆς πόλεως συμβέβηκεν. ἡμῖν δὲ οἰομένους μὲν, ἢ τὴν δὲ
 λαοσφάξιν πλείω μὲν πολλὰς τριήρεις, ἐπιτοχὰς τὰς πόλεις, σωτῆ-
 ρας διδόναι καὶ σωεῖν ἐνθάδε πέμπειν, διαπραξάσθαι ἢ τῶν δει-
 οντων, πλεῖστον δὲ διεφύσμεθα τὴν ἀληθείαν, ὧν μὲν γὰρ ἠελπίσο-
 μεν οὐδὲν ἀποβέβηκεν. ἔχθρα δὲ ἡμῖν ἐξ αὐτῶν ἐπιτοχῶν ἐπιτοχῶν
 πάντα πολλὰ γεγονόσιν εἰκότως. ἐπιτοχῶν πρότερον ἐκ μὲν τῶν τοιαύτης
 πολυπραγμοσύνης εἰς τοὺς ἐχάτους κινδύους κατέστημεν. ἐκ δὲ τῶν
 δικαίων τῶν πόλεων πρὸς ἐχθρὸν ἐπιτοχῶν τῶν ἀδικησάντων, ἐπιτοχῶν
 λοστρίων ἐπιτοχῶν, παρῆκόντων τῶν ἐλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἐλάβο-
 μεν. ὧν νῦν ἀλογίως ἐπιτοχῶν ἐκ πολλῶν ἰσοκράτους κατὰ φρονεῖν.
 εἰς τὸ γὰρ ἄνευ ἀνοίας ἐκλήθησιν, ὡς θύπελλήφασιν τῶν μὲν ἀδικί-
 ᾶν ἐπιτοχῶν μὲν εἶναι, κερδαλέαν δὲ ἐπιτοχῶν πρὸς τὴν εἶσομ τὴν καθ' ἡμέραν
 συμφέρουσαν. τὴν δὲ δικαιοσύνην εὐδοκίμοι μὲν, ἀλυσίτελή δὲ καὶ
 μάλοισιν δαμαμένους τὴν ἄλλαν ὠφελῆν, ἢ τὴν ἔχοντας αὐτῶν, κακῶς
 εἰδότες, ὡς οὐτε πρὸς χρηματισμόν, οὐτε πρὸς ἀδελφὴν πράξιν, οὐθ' ὀ-
 λως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐδὲν ἄν συμβάλοιεν τηλικαύτη δύναμις, ὅσοι
 πρὸς ἀρετὴν ἐπιτοχῶν τὰ μέρη ταύτης. τῶν δὲ ἀγαθοῖς οἷον ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ τῶν
 κτώμεθα, καὶ τὰς ὠφελείας, ὧν δὲ οἱ μὲν τυγχάνομεν. ὡς τὸ οἱ τὴν αὐτῶν
 διανοίας ὀλιγοῦντες, λελήθησιν σφᾶς αὐτὴν ἅμα τὴν φρονεῖν ἀμφι-
 νομῶν τὴν βέλτοισιν τῶν ἄλλων πράξιν ὀλιγοῦντες. θαυμάζω δὲ εἰς οἷον
 τῶν τὴν εὐσέβειαν ἐπιτοχῶν τῶν δικαιοσύνην ἀσκούντων καὶ καρτερῶν καὶ μέ-
 νων ἐπὶ τῶν ἐθέλοντας, ἔλαττοισιν ἐξῆν τῶν πονηρῶν. ἀλλὰ οὐκ ἔγωγε
 μένος καὶ πρὸς θεοῖς, καὶ πρὸς ἀνθρώποις πλεονοῦσιν τῶν ἄλλων.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Soli boni factis habent. Ipse certe in hac sum opinione, ut ea, quibus in uitæ usum est opus, bonis uel solis suppetere putem: uerum malos eius generis rebus affluere, quibus carere nõ paulo sit satius. Etenim illis, qui iniquitatem in precio habent, & aliena rapere, summũ putant bonum, simile quiddam accidere uideo, quod & animalibus, quæ sese inescare sinunt. Nam tametsi principio quidem eis, quæ forte corripuerint, fruuntur, tamen haud ita multo post in maxima mala deuenire solent. At qui cum pietate & iusticia uiuunt, tempora omnia in tuto transigunt, & in omnem usq; ætatem felicis conscientia dulcè spes sentiunt. Et si forte hæc in singulis non ita usu ueniant, tamen ut plurimum sic cadere uidemus. Iam uero quia quod in posterum est profuturum, non ita promptum semper est expedire. Cordatorũ hominum fuerit, quæ sepe numero conferunt, præ alijs eligere. Porro omnium absurdissima committunt, qui quanquam iusticiae studium cum præclarius, tum deo gratius existimant, eos tamen, qui iusticiam ipsa uita exprimunt, miserius, quàm qui maliciam colunt, uiuere putant. Atq; utinam quàm est ad manum cuiq; uirtutem laudibus uehere, tam esset quoq; facile, auditoribus, ut ipsis moribus eam referre studerent, persuadere. Nunc autem planè uereor ne omnia hæc frustra dicam. Corrupti enim sumus ab ijs, qui nil nisi fraudes struere possunt: quibus plebs adeo est contemptui, ut si quando bellũ aliquibus inferre destinent, ipsi plebe adeo inconsulta pecunias exigant, interim asserentes operæ precium maiores hoc pacto imitari. Tum asserunt non committendum ut cum per ignauiam alijs risui simus, & illi etiamsi imperata tributa non pendant, nihilominus tamen mare nauigēt. Hos ego lubens equidem interrogarem, quos tandem maiores ad imitandum nobis proponant: eos ne, qui bello Persico in repub. floruerunt: an qui paulo ante bellum Peloponesiacum ciuitatem mortis nolle redderantur? Quos si designent, aliud profecto consulunt nihil, quàm ut libertatem nostram in seruitutis casum demus.

Sin eos

Nihil stultius quàm à stultis maiorũ factis nolle recedere.

ΙΣΘΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

εγω μὲν ἴσπεσμαι τῶν μόνων ὧν δὲ πλεονεκτῶν, τῶν δ' ἄλλων
ὧν οὐ βέλτερόν ἐστιν. ὁρῶ μὲν ἴσπε τῶν ἀδικίαν προσημῶντας καὶ τὰ λα
εἶναι τῶν ἀλλοτρίων, μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι νομίζοντας, ὅμοια πά
χοντας τῶν δελεάζομενοις τῶν ζώων, ἃ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπολαμβάνον
τας ὧν ἄν λάβωσι, ὀλίγω δὲ ὑσερον ἐν τῶν μεγίστοις κακοῖς ὄντας.
τῶν δὲ μετ' εὐσεβείας ἃ δικαιουσύνης ζῶντας, ἐν τε τῶν πᾶσι χρόνοις
ἀσφαλῶς διαίοντας, ἃ πρὶ τοῦ συμπασι τοῦ αἰῶνος ἡδίστης τὰς ἐλπί
δας ἔχοντας. καὶ ταῦτ' εἰ μὴ καὶ πάντων οὕτως εἰδίσαι συμβαίνει, ἀλ
λά τότε ὧς ἐπὶ τὸ πολὺ τῶν γίνεται τὸν τρόπον. καὶ ἡ τῶν εὐφρονῶν
τας, ἐπειδὴ τὸ μέλλον ἀεὶ σωοίσειν οὐ καθορῶμεν, τὸ πολλάκις ὧφε
λῶν τῶν φαίνεσθαι προσημῶντας. πάντων δὲ ἀλογώτατον πεπρόνθα
σιμ ὅσοι κάλλιον μὲν ὑπὸ τῆς δόξης νομίζουσιν εἶναι, καὶ θεοφιλέστερον
πλὴν δικαιοσύνης ἢ ἀδικίας, χεῖρον δ' ὅιοντι βιώσεισθαι τῶν ταύτην χρο
μῶντας τῶν πλὴν πονηρίαν προσημῶντας. ἡ βελόμην δ' ἄν ὅπως προ
χερόν ἐστιν ἐπαυέσαι πλὴν ἀρετῆν, οὕτω ἃ ἴσπε ἴσπε εἶναι πᾶσαι τῶν
ἀκρόντας ἀσχεῖν αὐτῶν. νῦν ἡ δ' ἐδοικα μὴ μάτην τὰ τὰ ταῦτα λέγω. δὲ
εφθάρμεθα ἴσπε πολὺν ἡδὲ χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲν ἀλλ' ἢ φενακί
ζην δυνάμεν, οἱ τῶν τῶν πλῆθους καταπεφρονήκασιν, ὧς δ' ὅταν
βελθῶσι πόλεμον πρὸς ἑναρ δ' ἐνεγκῶν, αὐτοὶ χήματα λαμβάνον
τες, λέγειν τολμῶσι, ὧς καὶ τῶν προγόνων μιμῶσθαι, καὶ μὴ πρῶτον
ἡμᾶς αὐτοὺς καταγελωμῶντας, μὴ δὲ πλὴν δάλατταμ πλέοντας
τῶν μὴ τὰς σωτάξας ἐδέλοντας ἡμῶν ὑποτελεῖν. ἡδ' ἔως ἄν οὐκ ἄν
τῶν πρῶτον, τίσιμ ἡμᾶς τῶν προγεγεννημῶν ὁμοίους κελεύσει γε
γενῆσθαι. πότερον τοῖς πρὶ τὰ πρῶτικὰ γενομῶντας, ἢ τοῖς πρὸ τοῦ
πολέμου τῶν δεκελφῶν πλὴν πόλιμ διοικήσασιν. εἰ μὲν ἢ τῶν τῶν, οὐδὲν
ἀλλ' ἢ συμβελεύσειμ ἡμῶν πάλιν πρὶ ἀνδραποδισμῶν κινδυνεύειν.

Κ εἰ δὲ

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Sin eos, qui apud Marathonem cum uictoria pugnarunt, aut ipsi etiam priores putant, quid reliquum est, quin omnium sint impudentissimi, ut qui, cum eos, qui tum reipublicæ præfuerunt, laudent, nobis tamen uiam longe ab illorum exemplo diuersam ingredi suadeant: maxime cum hic non sine periculo graui peccetur. Qua in re quid equidem faciam, incertum est. An quemadmodum in alijs consueui, ita & hic, quod uerum est, dicam? An ne quem ex uobis offendam ueritus, conticescam? Vt cunque cadat, commodissimum mihi uidetur de huiusmodi rebus differere. Verūtamen uideo uos minus propicios ipsi, qui uos obiurgant, quàm qui malorum omnium fuerunt autores. Quod ad me attinet, pudendū foret, si cui meæ ipsius gloriæ maiorem, quàm publicæ salutis rationem habere uiderer. Quamobrem ut meæ partes erūt ex eo orationis genere, quod ciuilibus rebus procurandis adhibetur, nō quæ gratissima sunt, sed ciuibus utilissima sequi: sic uestri habebit officij, primum omnium expendere, quod morbis quidem, quibus corpusculum hoc nostrū impetitur, abigendis curationes, & omnis generis medicinæ ab eius artis studiosis sunt inuētæ: sed animo ægrotanti, & prauis cupiditatibus laboranti præter orationē, quæ peccantē obiurgare libere audeat, nullū suppetit remedium: deinde considerare, quæ sit ridiculū, quo pluribus doloribus semel defungamur, uisturas quidē & medicorum sectiones fortiter perferre, orationem autem prius auersari quàm planè comperias eiusmodi ne sit, quæ audienti queat prodesse. Atque hæc eo sum præfatus, quod deinceps animus est citra metum, imò modis omnibus libere apud uos uerba facere. Quis enim aliunde huc profectus, si nondum nostro contagio sit corruptus, sed ex improviso his nostris cœptis interueniat, non arbitretur desipere nos & insanire? qui cum egregijs maiorum nostrorum factis nos uenditemus, & eorum exemplis ciuitatem celebrare satagamus, ipsi tamen nihil, quod cū illorum factis conueniat, imò nihil non aduersum facimus?

Nam illi

Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Β' Ι Ρ Η Ν Η Σ.

εἰ δὲ τις ἐν μαρμαθῶνι νικήσῃσι καὶ τις πρὸ αὐτῶν γεγενημένοις, πῶς
 οὐχ' ἀπάντων ἀναχωτότατοι τυγχάνουσιν ὄντες, εἰ τὸς τότε πε-
 πολιτευμένοις ἐπανθῆντες, τ' ἀναντία πράττειν ἐκείνοις, πείθουσιν ἡ-
 μᾶς. καὶ ριαυτ' ἄμα μαρτάνειμ πρὶ ὧν καὶ ἀπορῶ τί ποιήσω. πότει-
 ρα κήσομαι ταῖς ἀληθείαις, ὡς πρὸ καὶ πρὶ τῶν ἄλλων, ἢ κατασίω-
 κήσω, δείσας πλὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθηαμ; δοκῆ γάρ μοι βέλτιον εἶναι
 διαλεχθῆναι πρὶ αὐτῶν. ὁρῶ δὲ ὑμᾶς χαλεπώτερον διαλεγεμένους
 πρὸς ὑπὸ θυμῶντας, ἢ πρὸς τοὺς αἰτίους τ' κακῶν γεγενημένους. οὐ μὴν,
 ἀλλ' ἀχαιθείω ἄρ' εἰ φανείω μᾶλλον φροντίζωμ τ' ἐμαυτ' δόξης, ἢ τ'
 κοινῆς σωτηρίας. ἐμὸν οὖν ἔργον ὅτι καὶ τ' ἄλλων τ' κηδομένων τ' πόλε-
 ως προαρεῖσθαι τῶν λόγων μὴ εἶναι ἡδίστος, ἀλλὰ τὸς ὠφελιμώτατος. ὑ-
 μᾶς ὅτι κή, πρῶτον δὲ τ' ἐρρινώσκημ, ὅτι τ' πρὶ τ' σῶμα νοσημάτων πολ-
 λαί θεραπεῖαι καὶ παντοδαπαὶ τοῖς ἰατροῖς εὑρηνται. ταῖς δὲ ψυ-
 χαῖς ταῖς νοσέσασαι καὶ γεμούσασαι πονηρῶν ὑπὸ θυμῶν, οὐδὲμ ὅτιμ
 ἄλλο φάρμακον, πλὴν λόγῳ ὁ τολμῶν τοῖς ἀμαρτανομένοις
 ὑπὸ πλῆτῆμ. ἐπειδ' οὖν καταγέλασθ' ὅτι τὰς μὲν καύσας καὶ τὰς
 τομάς τῶν ἰατρῶν ὑπομένειμ, ἵνα πλεόνων ἀλγυκόνων ἀπαλ-
 λαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμάζειμ πρὶμ εἰδέναι σαφῶς εἰ-
 ριαύτῳ ἔχουσι πλὴν δ' αὐαμιμ, ὡς τ' ὠφελῆσαι τοὺς ἀκρόντας. τῶν
 τ' ἄνεκα ταῦτα προεῖπομ, ὅτι πρὶ τῶν λοιπῶν οὐδὲμ ὑποσελάμε-
 νῳ, ἀλλὰ παντάπασιμ ἀνθμένως μέλλω ποιῆσθαι τὸς λόγους πρὸς
 ὑμᾶς. τίς γο' ἄλλοθεν ἐπελθῶν, καὶ μήπω σωδ' ἰεφθαρμένως ὑμῖμ,
 ἀλλ' ἄξαιφνης ὑπὸ σὰς τοῖς γιγνομένοις, οὐκ ἄρ' μαίνεσθαι καὶ
 πρὸ φρονεῖμ ἡμᾶς νομίζεμεν, οἱ φιλοζυμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν
 προγόνων ἔργοις καὶ τ' πόλιμ ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐκωμιάζημ
 ἔχομεν, οὐδὲμ δὲ τῶν αὐτ' ἐκείνοις πράττομεν. ἀλλὰ πᾶμ τουναντίον.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Nam illi quidem pro Græcis contra Barbaros continua bella gesserunt. Nos eos, qui domi è suis facultatibus uix uictum sibi quærere poterant, è barbaris euocatos in Græcos, hoc est, nos ipsos immittimus. Illi, quo Græcorum ciuitates in libertatem assererent & eisdem laborantibus succurrerent, imperio sunt dignati. Nos qui omnia sub seruitutis iugum redigimus, & illis contraria facimus adhuc stomachamur, non alio nomine, quàm quod non æquus nobis cum illis antiquis habeatur honor: cum interim, siue rerum gestarum gloria, siue consiliorum opportunitate tanto simus ueteribus illis inferiores, quanto illi quidem pro communi Græcorum salute, patriæ relictae desiderium perferre, & cum hoste, nunc terra, nunc mari sunt ausi decernere. Nos autem ab ea laude tam procul absumus, ut ne pro re quidem nostra familiari amplificanda periculum facere sustineamus. Certe omnibus imperitare uolumus, at militiæ labores perferre nolumus. Et bellum quidem in omnes, penè dixerim, homines mouemus, uerum, ut ceptum quoque feliciter geramus, militari disciplina non ipsi nos exercemus: quin homines alienos partim incertis sedibus uagabundos, partim transfugas, partim alijs facinoribus cooperatos undique huc confluentes conducimus. Quibus si quis alius amplioris mercedis spem faciat, eius statim signa sequuntur. At tamen hæc hominum sentina adeo nobis placet, ut si quando, quod non raro contingit, in liberos nostros peccent, poenam tamen eos, quã hoc facto cõmeruissent, subire nolumus. Sed & si cui res suas rapuerint, si cui uim attulerint, si impotenter quid facerint, quorum crimina ad nos sint peruentura, non solũ nõ grauius factum ferimus, sed interim dum eiusmodi eos perpetrasse accipimus ex animo gaudemus. Quin & eò stulticiæ progressi sumus, ut tametsi illis, quæ ad uictum quotidianum pertinent, ipsi egemus, peregrinos tamen exercitus alere conemur. Tum quo communibus omnium hostibus mercedem pactam

Vt graphice milites istos conductitios depingit.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ Β' ΙΡΗΝΗΣ.

οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες δι' ἐτέλει
 σαμ. ἡμεῖς δὲ τοὺς ἐκ τοῦ Ἰασίας τὸν βίον ποριζομένους, ἐκείθεν ἀνα-
 σήσαντες, ἐπὶ τοὺς ἑλληνας ἡγάγομεν. κακῆνοι μὲν ἐλθούσους
 τὰς πόλεις τὰς ἑλληνίδας καὶ βοκδοῦντες αὐτὰς, τοῖς ἡγεμονίαις ἡ-
 ζιῶσιν. ἡμεῖς δὲ καταδουλοῦμεν, καὶ τ' ἀναντία τοῖς τότε πράτ-
 τοντες, ἀγανακτοῦμεν, εἰ μὴ πλὴν αὐτῶν ἐκείνοις ἡμῶν ἕξομεν. οἱ τοῖς
 σουτορ ἀπολελείμεθα καὶ τοῖς ἔργοις τῶν δ' ἰανόιας τῶν κατ'
 ἐκείνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσοι οἱ μὲν ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων σωτη-
 ρίας, τὴν τε πατρίδα πλὴν αὐτῶν ἐκλιπῆν ἐτόλμησαν, καὶ μαχό-
 μενοι τῶν ναυμαχοῦντες τὸς βαρβάρους ἐνίκησιν. ἡμεῖς δ' οὐδ' ὑπὲρ
 τῶν ἡμετέρων αὐτῶν πλεονεξίας, κινδυνεύειν ἀξιούμεν. ἀλλ' ἄρχαι μὲν
 ἀπάντων ζητοῦμεν, στρατεύεσθαι δ' οὐκ ἐθέλομεν. καὶ πόλεμον μὲν
 μικροῦ δ' εἰς πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀναρούμεθα, πρὸς δὲ τοῦτο
 οὐχ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀσκοῦμεν. ἀλλὰ ἀνθρώπους τὸς μὲν, ἀπόλιδας,
 τὸς δ' αὐτομόλους, τοὺς δὲ ἐκ τῶν ἄλλων κακουργῶν σωεξυκκότας.
 οἱς ὁπόταν τίς πλείονα μισθὸν δίδῃ, μετ' ἐκείνου ἐφ' ἡμᾶς ἀκο-
 λουθήσουσι. ἀλλ' ὅμως οὕτως αὐτοὺς ἀγαπῶμεν, ὥς τ' ὑπὲρ μὲν
 τῶν παίδων τῶν ἡμετέρων ἢ πρὸς τινὰς δ' ἡμαρτοίην, οὐκ ἂν ἐθε-
 λήσαιμεν δίκας ὑποχῆν, ὑπὲρ δὲ τοῖς ἐκείνων ἀρπαγῆς καὶ βί-
 ας τῶν πλεονεξίας μελλόντων τῶν ἐγκλημάτων ἐφ' ἡμᾶς ἤξειν, οὐχ
 ὅπως ἀγανακτοῦμεν, ἀλλὰ καὶ χαίρομεν ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς
 τοιοῦτό τι δι' ἀπραττομένους. εἰς τοῦτο δὲ μωρίας ἐληλύθαμεν, ὥς
 τ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεῆς ἐσμεν τῶν κατ' ἡμέραν, ξενοτροφῆν δὲ ἐπιχει-
 ρήκαμεν, καὶ τὸς συμμάχους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν λυμαινόμεθα. τῶν
 δ' ασμολογοῦμεν ἵνα τοῖς ἀπάντων κοινοῖς ἐχθροῖς τὸν μισθὸν

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

pactam præstemus, sociorū opibus detrahimus, & tributis exi-
 gendis omnia compilamus. Porro maioribus, non ijs solum,
 qui laudem, sed & qui culpam meruerunt, tãto non sumus in-
 feriores, quanto illi, si quando communibus suffragijs bellū ge-
 rere decreuissent, etiamsi arx tum plena auro & argento erat
 tamen suam ipsorum uitam pro cōmunibus decretis exequē-
 dis in periculum dare duxerūt operæ precium. Nos autem cū
 in tantam pecuniarum egestatem sumus redacti, & tanta mul-
 titudine ciuitatē oneremus, non aliter tamen, ac magnus Per-
 sarum rex mercenarijs exercitibus utimur. Olim quidē, si quā-
 do ad naualem expeditionē classes instruerentur, peregrinos
 certe, & seruos nauium dirigendarum labori præficiebant: ci-
 ueis uero cum armis emittebant. Nunc autē peregrinis utimur
 armatis, ciues naues agere cogimus. Itaq; cū in ipsum hostiū
 litus uētum est, ciueis quidē nostri, qui imperium sibi in Græ-
 cos asserunt, remulco saltem instructi è naue prodeunt. At cō-
 ductitiij illi dubia fide homines, quales eos supra paucis expres-
 si, non sine graui periculo rem ferro gerunt. Iam si quis quæ ad
 ipsum ciuitatis statum pertinent, recte administrari cerneret,
 forsā & de alijs nō ita laboraret. Nūc autē cum res longe se ali-
 ter habeant, quis nō uel ob hæc iure optimo nobis indignet?
 Nam cum indigenas nos, nec aliunde trāsatos ipsi iactemus,
 & urbem hāc nostram primam omnium conditā gloriemur,
 uel hoc nomine nos alijs omnibus reip. optime administran-
 dæ præbere exempla cōueniebat. At nunc ipsi nostrā peius sa-
 nè gubernamus & perturbatius, q̄ qui ciuitateis suas nup̄ ad-
 modum cōdiderunt. Et cum nobis ipsi placeamus, ac quasi cæ-
 teris generosiores, superbo spiritu turgeamus, nihilominus ta-
 men nobilitatem hanc nostram alijs, si qui uelint, minus graua-
 te impertimus, q̄ quenquam in suæ obscuritatis consortium
 recipiant uel Triballi uel Leucani. Leges quidem rogauimus
 plurimas, sed harū tam paruā gerimus curam. Vno enim exē-
 plo expresso, & de reliquis facile conijcere quisq; sibi poterit,
 ut cum

ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΪΡΗΝΗΣ

ἐκπορίζωμεν. τοσούτω δὲ χείρας ἐσμὲν τῶν προγόνων οὐ μόνον
 τῶν εὐδοκίμοισιν, ἀλλὰ καὶ τῶν μισθόντων, ὅσοι ἐκεῖνοι ἢ
 ἐπολεμῆν πρὸς ἄλλους ἠκρίσαντο, μεστῆς οὖσης ἀργυρίᾳ καὶ χρυ-
 σίᾳ φιλῶν ἀκροπόλεως, ὅμως ὑπὲρ τῶν δοξάντων τῆς αὐτῶν σώμα-
 τιν ὄντων δὲ κινδυνεύειν. ὑμεῖς δὲ εἰς τοσαύτῳ ἀπορίᾳ ἐκλυ-
 θότες, καὶ τοσούτοι τὸ πλεῖστον ὄντες, ὡς πρὸ βασιλεὺς ὁ μέ-
 γας μισθωτοῖς χρῶμεθα τοῖς στρατοπέδοις. καὶ τότε ἢ εἰ ξι-
 κῆρας πληθεῖν, τοὺς ἢ ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας εἰσεβί-
 βαζον, τοὺς δὲ πολίτας μετ' ὀπλῶν ὀζέσμεν. ναῦ δὲ τοῖς
 ἢ ξένοις, ὀπλίταις χρῶμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκά-
 ζομεν. ὡς δὲ ὁπόταν ἀποβαίνωσιν εἰς πῦρ τῶν πολεμίων, οἱ ἢ
 ἄρχαι τῶν ἐλλήνων ἀξιούντες, ὑπεκρέσσομεν ἔχοντες ἐκβαίνουσι,
 οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσας ὄντες οἷους ὀλίγω πρότερον διῆλθομεν,
 μετ' ὀπλῶν κινδυνεύουσι. ἀλλὰ γὰρ τὰ κατὰ πῦρ πόλιν, ἅμ-
 τις ἰδῶν καλῶς διοικούμενα καὶ περὶ τῶν ἄλλων διαρῆσαι, ἄλ-
 λ' οὐκ ἂν ἐπ' αὐτοῖς τούτοις μάλιστ' ἀγαπηκτέσαι, οἱ τι-
 νες αὐτόχθονες μὲν εἶναι φασί, καὶ πῦρ πόλιν ταύτῃ
 πρότερον διοικῆσαι τῶν ἄλλων, προσήκομεν δὲ ὑμᾶς ἅπα-
 σιν εἶναι παρὰ δόγματι καλῶς καὶ τεταγμένῳ πολιτεύει-
 ναι, χεῖρον καὶ ταραχωδέστερον πῦρ ἡμετέραν αὐτῶν διοι-
 κούμεν, τῶν ἄρτι τὰς πόλεις διοικούντων. καὶ σεμνύομεθα
 μὲν καὶ μέγα φρονοῦμεν ἐπὶ τῷ βέλτιον γεγονέναι τῶν ἄλ-
 λων, ἔσομεν δὲ μεταδίδομεν τοῖς βουλομένοις ταύτης φιλῶν εὐγε-
 νείας, ἢ τριβαλλοὶ καὶ λυκανοὶ φιλῶν αὐτῶν δυσγενείας. πλεί-
 σους δὲ τιθέμενοι νόμους, οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζο-
 μεν. ἐμὲ γὰρ ἀκούσαντες, γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων.

ὡς τε

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

ut cum capitis supplicium ei, qui uel suffragia, uel iudicia pecunia corrumpere deprehendatur, leges decernant, nos tamen tanto sceleri palam obnoxios communibus suffragijs imperatores faciamus. Atque adeo, ut quisque ciueis quamplurimos muneribus corrumpere suffecerit, ita maximarum rerum gubernaculis admouetur. Quanquam autem de reipublicæ statu non minus quam de totius ciuitatis salute satagamus, & populi imperium, popularemque libertatem, Græci δημοκρατίαν uocant, rebus tranquillis, & pacatis crescere, stabiliri: in bellis autem iam bis euersam, & deperditam sciamus, tamen qui pacem cupiunt, tanquam imperium omnibus commune in paucorum potentiam redigere studeant, suspectos habemus. Qui porro bellum inducunt, eos ut popularis libertatis tutores suspicimus, & nobis bene uelle putamus. Et quamuis cum dicendi, tum agendi peritissimi uideri uelimus, tamen temere adeo, & inconsiderate consilia capimus, ut de eisdem uno atque eodem die, non eadem tamen statuamus. Sed quos antequam comitia ingredimur, inculamus eosdem, ubi in comitia uentum fuerit, suffragijs nostris comprobamus. Porro discessione facta non ita magno temporis spatio interiecto, quos ante suffragio elegimus, denuo culpamus. Et cum Græcorum omnium sapientissimi uideri uelimus, consultoribus tamen utimur eiusmodi, cuiusmodi nemo non contemneret. Tum illos ipsos reipub. summæ præfecimus, quibus nemo rem suam familiarem crederet. Quodque omnium est indignissimum, quos uno ore omnes pessimos ciueis confitemur, eos fidelissimos ciuitatis custodes opinamur. Iam incolas tales censemus omnes, quales sibi delegerint patronos, & non illis nos opinionibus sensim indui credimus, quibus magistratus nostros imbutos uidemus. Quid multis? A maiorum nostrorum laude tantum absumus, quantum illi quidem eosdem, & ciuitatis magistratus, & belli duces fecerunt, uidelicet quod quodam populo per cōcionem optime cōsulere poterit, eundem

Hoc ferè hodie in magistratibus usu uenit.

Ι' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Τ Η Σ Π Ε Ρ Ι Ε' Ι Ρ Η' Ν Η Σ.

ὡς τε θανάτῳ φιλητικῆς ὑπὸ κηλυμῆς, ἢ ἡμεῖς ἀλλῶ δεκάζωμ, τοὺς τὰ φανερώτατα ποιῶντας, στρατηγούς χερσονοῦ μιν. Ὁ δὲ μ πλείους διαφθεῖραι τῶν πολιτῶν δυνάμειν, τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων καθίσταμεν. ἀποιδάζοντες δὲ περὶ τὴν πολιτείαν οὐκ ἔχοντες, ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν ὅλης φιλίας πόλεως, ἢ τὴν δημοκρατίαν, εἰδότες ὅτι μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις ἀνεκαστομένη καὶ διαμένοντες, ὅτι δὲ τοῖς πολέμοις διὰ ἡδὴ καταλυθεῖσιν. πρὸς μὲν τὴν φιλίας εἰρήνης ὑπομονήν, ὡς πρὸς ὀλιγαρχικούς ὄντας δυσκόλως ἔχομεν. τοὺς δὲ τὴν πόλεμον ἐμποιούοντας, ὡς τὴν δημοκρατίας κηδομένους, ἔυντες εἶναι νομίζομεν. ἐμπειρότατοι δὲ λόγων ἢ πραγμάτων ὄντες, οὕτως ἀλογίως ἔχομεν, ὡς τε περὶ τῶν αὐτῶν φιλίας αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταυτὰ γινώσκοντες, ἀλλ' ὡς μὲν πρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι κατηγοροῦμεν, ταῦτα σιωπῶντες χερσονοῦ μιν. οὐ πολὺν δὲ χρόνον διαλείποντες, τῆς ἐνταῦθα φιλίας ὁρίσιν, ἐπειδὴ ἄν ἀπίωμεν πάλιν ἐπιτιμῶμεν. προσποιούμενοι δὲ σοφώτατοι τῶν ἑλλήνων εἶναι, τοιούτοις συμβάλοις χρώμεθα, ὡς οὐκ ἔσιν ὅς ἡμεῖς οὐκ ἄν καταφρονήσῃ. καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους κυρίως τῶν κοινῶν ἀπάντων καθίσταμεν, οἷς οὐδεὶς ἄν τῶν ἰδίων οὐδὲν ὑπερέβῃ. τὸ δὲ πάντων χετλιώτατον, ὅτι γὰρ ὁμολογήσαμεν ἄν πονηροτάτους εἶναι τῶν πολιτῶν, τούτους πεισοτάτους φύλακας ἡγούμεθα φιλίας πολιτείας εἶναι. καὶ τὴν μὲν μετοίκους τοιούτους εἶναι νομίζομεν, οἷους περὶ ἄν τοὺς προσάτας νέμωσιν. αὐτοὶ δὲ οὐκ οἰόμεθα τὴν αὐτῶν λίσσασθαι λόξιν τοῖς προεσῶσιν ἡμῶν. τοσοῦτον δὲ διαφέρομεν τῶν προγόνων, ὅσον ἐκοῖνοι μὲν τὴν αὐτοὺς προσάτας τὴν πόλεως ἐποιοῦντο ἢ στρατηγούς ἡρῶν. νομίζοντες τὴν ἐπὶ τῷ βήματι τὰ βέλιστα συμβαλεῖσθαι δυνάμενον,

L

τὴν αὐτὸν

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

eundē hunc & militiæ apud sese rectissima quæq; statuere putarint. Nos autem contra facimus. Nam quibus cōsiliarijs domi in maximarum rerum momentis utimur, eos quasi mentē non habeant, bellorum duces creare dedignamur. At cū quibus consilia neq; de priuatis, neq; communibus rebus cōmunicarit quisquam, eos imperatores emittimus, perinde ac si foris prudentiores futuri de negocijs cū Græci nominis uniuersi, tum præcipue nostræ reipub. cōsilia sint inuenturi facilius, q̄ hic de eis, quæ à magistratibus proponuntur. Atq; hæc dixerim non de omnibus, sed tantum huic culpæ obnoxij. Hic si quæ per eiusmodi errores in repu. hæctenus perturbate cōtigerūt accuratius persequi coner, sat scio, reliqua diei pars me deficeret. Sed fortasse quispiam ex his, qui huic obiurgationi palam sunt obnoxij, cōmotus, sic interroget, quid ergo? si tā parum consilio ualemus, interim tamen res nostræ sunt saluæ, & potentiam nulla alia ciuitate minorē obtinemus? Huic ego sane responderim, aliena nos frui insania, & hostes nobis esse nihilo plus, q̄ ipsi simus, sapientiores. Nam si post eam pugnam, qua Lacedæmonios uicerūt Thebani, & Peloponeso cæterisq; Græcis libertatē, ac leges suas restituerāt, quieuisent, nosq; non minus tum quàm nunc perturbate rempu. administrassemus, certe futurum erat, ut neq; huic obiectioni esset locus, & nobis re ipsa foret compertum, quanto sit satius contentū suis agere modeste, q̄ præ maiorum fame nihil non tentare. Nunc autem in eo cardine res uertitur, ut nostrarum rerum salus à Thebanis, & uicissim Thebanæ rei summa à nobis pendeat. Siquidem, si quando res sit in periculo, nos illorum, illi uicissim nostro gaudent auxilio. Quare si cordati essemus, pecunias quoq; nostras mutuo in ipsas populi conciones cōmunes exhiberemus. Hac enim uia utri sapius collegerint, alterius populi rem promouerint. Sed qui minutula eiusmodi ad calculum uocare norunt, eos quidem deceret non in hostium errore, sed sua ipsorum uirtute & prudentia, salutis spem ponere.

Nam

Hoc illud est
quo sibi & ho
die pleriq; &
magistratus
& principes
placent.

Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Τ Η Σ Π Ο Λ Ε Ω Σ

ἄνθρωποι τῶν ἄριστ' ἀνθρώπων καὶ καθ' αὐτὸν δυνάμειον. ἡμεῖς
 δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ποιῶμεν. οἷς μὲν γὰρ πρὸς τῶν μεγίστων συμβό-
 λους ἔχουμεθα, τούτους μὲν οὐκ ἀξιῶμεν στρατηγούς, ὡς νοῦν
 οὐκ ἔχοντας. οἷς δ' οὐδεὶς ἀμ' οὐτε πρὸς τῶν ἰδίων, οὐτε πρὸς τῶν κοι-
 νῶν συμβαλέσασθαι, τούτους δ' αὐτοκράτορας ἐκπέμπομεν, ὡς ἐκεί-
 σοφώτερες ἐσομένους. καὶ ἔτι βουλευσομένους πρὸς τῶν ἑλληνικῶν πρά-
 γματων ἢ πολιτικῶν, ἢ πρὸς τῶν ἐνθάδε προϋθεμιῶν. λέγω ἢ ταῦ-
 τα οὐκ ἂν πάντων, ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐνόχων τῶν λεγομένων ὄντων.
 ἡμεῖς δ' ἀνὰ μετὰ λοιπὸν μέριμνῶμεν τὴν ἡμέραν εἰπάμεθα τὰς πλημ-
 μελείας τὰς ἐν τῶν πράγμασι γεγεννημένας ἐξετάζειν ἡμεῖς ἡμεῖς
 τάχ' οὐκ ἂν ἴσμεν τῶν σφόδρα τοῖς λεγομένοις ἐνόχων ὄντων ἀγα-
 νακτικῶν ἐρωτήσεων, πῶς οὐκ εἶπε οὕτω κακῶς βυλεύομεθα, σωζόμεθα;
 ἢ δάναμι οὐδὲ μίαν πόλεως ἐλάττω κερταμένωι τυγχάνομεν; ἐγὼ
 δὲ πρὸς ταῦτα ἀποκρινάμεν, ὅτι τὴν ἀντιπάλην ἔχομεν οὐδὲν
 βέλιοι ἡμῶν φρονέοντες. εἰ δὲ μετὰ τὴν μάχην ἢ ἐνίκησαν θηβαῖοι λα-
 κεδαιμονίους, ἐκείνοι μὲν ἐλευθέρωσαν τὴν πελοπόννησον, ἢ τοὺς
 ἄλλους ἑλληνας ἀυτονόμους ποιήσαντες ἡσυχίαν εἶχον, ἡμεῖς δὲ ταῦτα
 ἐξήμαρτάνομεν, οὐκ ἂν οὕτως εἶχε ποιήσασθαι ταύτην τὴν ἐρώτησιν,
 ἡμεῖς τ' ἀνὰ ἐγνωμένον ὅσα κρείττον ἔστι τὸ σωφρονεῖν τοὺς πολυπραγμο-
 νῶν. νῦν δ' ἐν ταῦτα πρὸς ἑσέκκε τὰ πράγματα, ὡς τε θηβαῖοι μὲν ἡ-
 μᾶς σώζουσιν, ἡμεῖς ἢ θηβαίους, ἢ συμμάχους. ἐκείνοι μὲν ἡμᾶς ποιεῖ-
 σιν, ἡμεῖς δ' ἐκείνους. ὡς τ' εἰ νοῦν εἶχομεν ἀλλήλοις ἀμ' εἰς τὰς ἐκκλη-
 σίας ἀγύριον πρὸς εἶχομεν. ὁ πότεροι δ' ἀνὰ πλεονάκεις συλλεγώσιν, οὕτως
 τὴν ἐναντίαν ἀμφοῖν πράττειν ποιῶσι. καὶ δὲ τοὺς ἢ μικρὰ λογίζεσθαι
 δυνάμενους, οὐκ ἐν τῶν ἐχθρῶν ἀμαρτήμασι τὰς ἐλπίδας ἔχοντες
 σωτηρίας, ἀλλ' ἐν τῶν αὐτῶν πράγμασι καὶ ταῖς αὐτῶν διανοίαις.

ISO CRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

*Gravis omni
no admonitio* Nam quicquid id est cōmodi, quod ex illorum imperitia no-
 bis accedit, hoc omne illis forte fortuna resipientibus decede-
 re, & permutatione facta in diuersum abire poterit. Quod ue-
 ro ex nostra nobis uirtute contigit stabilius fuerit, & diutius
 utiq; nobis permanserit. Itaq; ijs, qui eiusmodi excusationū la-
 tebras sibi quærunt, respondere nō admodum fuerit difficile.
*Obiurgantis
officium.* Sed si ex cordatioribus quispiam acrius instet, uera quidē me
 dicere, & quæ in re pub. parum recte fiant, iure optimo repre-
 hendere. Verum nihilominus qui beneuole corripiāt, eorum
 esse officium non solum, quæ perperam fiant, accusare, sed &
 emendandi uiam monstrare, uidelicet quibus fugiendis, qui-
 busq; amplectendis simul ad meliorem mentem queamus re-
 dire, simul tot errorū turbis explicari. Hæc sanè oratio me de-
 stituere posset facultate respondendi, nō quæ uera sunt & rei
 pub. utilia, sed uestris animis grata. Cæterum quādo aperte uo-
 biscum agere & statui, & iam incepī, non cunctandum & hoc
 loco, quid sentiam aperire. Itaq; quibus rebus eum, qui sit futu-
 rus beatus, præditum oporteat, nempe pietate, temperantia, iu-
 sticia, reliquisq; uirtutum generibus, paulo ante diximus. Sed
 ut breuissimo compendio ad ea liceat peruenire, uerissimum
 fuerit, quod iam sum dicturus: tametsi uobis forsan ubi audie-
 ritis durum, & graue uidebitur, imò longe, lateq; ab aliorū sen-
 tentia alienum. Etenim si semel maris imperium affectare desi-
 uerimus, fore arbitrarer, ut ciuitatē hanc nostrā feliciter habita-
 remus, tum nos ipsi meliores euaderemus. Breuiter omnia no-
 bis negocia ex animi sententia procederent. Quādo hæc pro-
 ferendi imperij cupiditas sola est, quæ nos in has turbas conie-
 cit, & eā rempu. subuertit, in qua maiores nostri degētes Græ-
 corum omniū felicissimi fuerūt. Quin fons est malorū omniū
 & eorum quæ nos iam premunt, & quæ per nos in alios deri-
 uantur. Iam uero quanq; non ignoro quā sit arduum, eum,
 qui magistratum, rem omnibus gratissimam & nulli non uel
 summa ope expetitam accuset, uideri tolerabile aliquid dicere,
 tamen

*Malorum ma-
xima causa p-
ferendi impe-
rij cupiditas.*

Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ἢ μὴ γὰρ διὰ τὴν ἐκείνων ἀμαθίαν συμβῆναι ἡμῖν ἀγαθόν, τυχόν
 ἢ μὴ παύσαιτο ἑλάβοι μεταβολῆς ἢ ἄλλου τινος ἐπινοήσαντος,
 βεβαίως ἂν ἔχοι, καὶ μάλλον πρὸς αὐτοὺς ἢ ἡμῖν. πρὸς μὲν οὖν τοὺς εἰ-
 κητὰς ὑπολήψεις ποισμύνας, οὐ χαλεπὸν ἀντιπεῖν. εἰ δὲ δή τις μοι
 πρὸς αὐτὰς ἢ ἐπιεικέστερον διακείμενων, ἀληθεῖς μὲν λέγει με προσομολο-
 γήσασθαι, καὶ προσκηδόντως ὑπὸ ἡμῶν τῶν γιγνομένων, δίκαιον δὲ εἶναι
 φαῖναι τοὺς ἐπὶ εὐνοίᾳ νουθετούτας, μὴ μόνον κατηγορεῖν τῶν πεπραγι-
 μένων, ἀλλὰ ἑ συμβουλεύειν, ποίῳ ἂν ἀπεχόμενοι, καὶ τίνων ὀρεγόμε-
 νοι παυσάμεθα ἂν ταύτῳ ἔχοντες τὴν γνώμην, καὶ τὰ αὐτὰ δεξιὰ μαρ-
 τάνοντες, οὗτος ὁ λόγος ἄπορτος ἂν με ποιήσῃ ἀποκρίσεως οὐκ ἀ-
 ληθῆς, οὐδὲ συμφερούσης, ἀλλὰ ἀρεσκύσης ὑμῖν. οὐ μὴν, ἀλλ' ἐπεδή-
 πει ἀποκεκαλυμμένως ὥρμημα λέγειν, οὐκ ἀποκνητέον ἀποφήνα-
 σθαι, καὶ περὶ τούτων. ἂν μὲν οὖν ὑπάρχῃ δὲ τῶν μέλλουσιν εὐδαιμο-
 νήσῃ, τῆν δ' εὐσεβείαν, καὶ τὴν σωφροσύνην, ἑ τὴν δικαιοσύνην, καὶ
 τὴν ἀλλήλων ἀρετὴν, ὀλίγον πρότερον εἰρηκάμεν. ὥς δ' ἂν τάχιστα
 πρὸς δὲ τῶν γενέσθαι παρ' οὐδὲν ἄλλῳ, ἀληθῆς μὲν ὅτι τὸ εἰρηκόμε-
 νον, ἴσως δ' ἂν ἀκέρασον ὑμῖν, δεινὸν εἶναι δόξῃ, καὶ πρὸς πολὺ φθι-
 τῶν ἄλλων δεξιὰ γινόμενον διανοίας. ἐγὼ γὰρ ἠγούμαι καὶ τὴν πόλιν
 ἡμᾶς ἀμφοτέρωθεν, καὶ βελτίους αὐτοὺς ἔσεσθαι, καὶ πρὸς ἀπάσας
 τὰς πράξεις ὑπὸ δόξαν, ἢ μὴ παυσώμεθα φθι ἀρχῆς ἢ κατὰ θάλασσαν
 ἐπιθυμοῦντες. αὐτὴ γὰρ ὅτι, ἢ καὶ νῦν εἰς ταραχὴν ἡμᾶς καθίστα-
 σα, καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐκείνην καταλύσασθαι. μετ' ἧς οἱ πρόγονοι
 ζῶντες, εὐδαιμόνεσσαν τῶν ἑλλήνων ἡμεῶν, ἑ χερδὸν ἀπάντων τῶν κα-
 κῶν αἰτία, ὧν αὐτὴν ἔχομεν, καὶ τῶν ἄλλοις πρὸς ἔχομεν. οἶδα μὲν οὖν
 ὅτι χαλεπὸν ὅτι δωδεκείας ὑπὸ πάντων ἐρωμένης, καὶ πρῶτα
 χεῖρ γεγεννημένης κατηγοροῦντα, δοκῆν ἀνεκτόν τι λέγειν.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

*Vt feliciter
proponit.*

tamen cum iam ante multorum orationes ueras quidem, sed tamen offensæ proximas, & parit̄ sitat̄o sustinueritis, precor & hæc nō a interim toleretis, nec statim meam insaniā damnetis: quasi ipse apud uos de rebus inopinatis dicere instituerim, de quibus tamen nihil ueri, nihil certi afferre queam. Imò uniuerſis, opinor, hoc manifestum reddam, imperium, quod affectamus, primum neq; iure in nos competere: deinde ad id parandum uires nostras nō esse pares. Postremo ut maxime habeamus & ius, & uires, neq; tamen id nobis conferre. Principio quod eius ius nobis non competat, quia iam ante à uobis sum edoctus, nunc uicissim minori negotio uos edocere possum. Nam quum eandem ditionem Lacedæmonij haberent, quæso uos, quot uerba prodegimus, iam iniustum eorū imperium incusando, iam æquū esse, ut Græci omnes in libertate uiuentes suis legibus uterent̄, iactādo? Deinde quas Græcorum ciuitates in auxilium, quod pro eis liberandis tum cogebatur, non sollicitauimus? Tum ad magnum illum Persarū regem quot legationes emisimus, quæ exponerēt quàm esset iniquum, quàmq; parum utile, unicam ciuitatem Græcis uniuerſis imperare? Nec ante belli finem fecimus terra mariq; periclitādo, quàm Lacedæmonij in fœdera quibus Græcis libertas redderetur, facienda consentirent. Itaq; non per omnia iustum esse, ut potentiores inferioribus imperent, partim tēporibus illis ipsi decreuimus, partim in hac reipub. qualicunq; forma apparet. Porrò quod ad eam ditionem recuperandam nō sufficiant uires, paucis, opinor, ostēdi poterit. Nā si semel partam decies mille talentis tueri non poteramus, qui nam perditam in tanta rerum omnium egestate recuperaremus? maxime cum iam moribus simus præditi non illis, quibus id imperij olim peperimus, sed quibus partum amisimus. Iam hinc certe aperte mihi colligere posse uidemini eam ditionem, etiam si ultro offeratur, nobis non acceptandam. Sed priusquam hic progrediar uisum est paucula quædam præfari. Vereor enim

Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Ε Ί Ρ Η Ν Η Σ .

ὅμως δ' ἐπεδήπῃς ὑπεμείνατε ὅτι ἄλλοις λόγοις, ἀληθεῖς μὲν ὄν-
 τας, ἀλασχεθήμονας ἔ, ὅτι τῶν ὑμᾶς ἀνέχεσθαι δέομαι, ὅτι μὴ κα-
 τὰ νόμους τοσαύτῳ μανίῳ, ὡς ἄρ' ἐγὼ προελόμην διαλεχθῆ-
 ναι πρὸς ὑμᾶς περὶ πραγμάτων οὕτω πρῶτόν, εἰ μὴ ἔλαττον ἀλη-
 θεῖς εἶχον περὶ αὐτῶν. νῦν δ' οἶμαι φανερόν ποιεῖσθαι ἄσασιν, ὡς οὐτε
 δικαίας ἀρχῆς ὑπὸ θυμῷ μερ, οὐτε γενέσθαι δυνάτην, οὐτε συμφερόσης
 ἡμῖν. ὅτι μὲν οὖν οὐ δικαίας, παρ' ὑμῶν μαθῶν, ὑμᾶς ἔχω διδά-
 σκην. ὅτι ἢ λακεδαιμόνιοι ταύτῳ εἶχον τὴν δυνάμιν, ποίους λόγους
 οὐκ ἀνηλώσαμεν, κατηγοροῦντες ἢ τὴν ἐκείνων ἀρχῆς, δι' ἐξίόντες δέ,
 ὡς δικαίον ἔστιν αὐτονόμους εἶναι εὖς ἑλλήνας. τίνας ἔτι πόλεων
 ἢ ἑλληνίδων, οὐ πρὸς ἀλλήλους ἐπὶ τῷ συμμαχίῳ, τῷ ὑπὲρ τῶν
 τῶν συσῆσαν. πόλις ἢ πρεσβείας, ὡς βασιλέα τὴν μέγαν ἀπεσείλαμεν
 διδασκόμενος αὐτὸν, ὡς οὐτε δικαίον ἔστιν, οὐτε συμφέρον, μίαν πό-
 λιν κυρία εἶναι ἢ ἑλλήνων. οὐ πρότερον δὲ πολεμοῦντες ἐπαυσά-
 μεθα, καὶ κινδυνεύοντες καὶ ἡπὶ γῆν, καὶ ἡπὶ θάλατταν, πρὶν ἢ ἐέλ-
 σαν λακεδαιμόνιοι ποιῆσθαι τὰς σωθήκας τὰς περὶ τὴν αὐτονομί-
 ας. ὅτι μὲν οὖν οὐ δικαίον ἔστιν ἄλλοις τῶν ἡπτόνων ἀρχῆν, ἔν-
 ταιίοις τὲ ποῖς χρόνοις ἐτυγχάνομεν ἐγνωκότες, καὶ νῦν ἐπὶ
 τῆς πολιτείας τῆς παρ' ἡμῖν καθεσώσης. ὡς δ' οὐ ἄν δυνήθηνμεν
 τῷ ἀρχῆν ταύτῳ καταστῆσθαι, ταχέως οἶμαι δηλώσασθαι. ἢ
 γὰρ μετὰ μυρίων ταλάντων, οὐχ οἰοίτε ἡμῶν διαφυλάξαι, πῶς
 ἄν ταύτῳ ἐκ τῆς παρούσης ἀπορίας κτήσασθαι δυνήθηνμεν;
 ἄλλως τε καὶ χρόνοις τοῖς ἡδεσῖν, οὐκ οἶς ἐλάβομεν, ἀλλ' οἶς
 ἀπολέσασθαι αὐτῶν. ὡς τοίνυν οὐδὲ διδόμενῳ δέξασθαι τῆς πό-
 λει συμφέρον, δοκεῖτέ μοι τάχιστα ἄν ἐκείθεν καταμαθῆν. μάλ-
 λον δὲ καὶ περὶ τούτων βούλομαι μικρὰ προσηῖν. δέδοικα
 γὰρ μὴ

IOSCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

*Non quid sed
quo animo di-
catur attendē-
dum.*

enim ne dū crebro adeo uos obiurgo, uidear aliquibus ipsum senatū dedita opera accusare. Profecto si de rebus nostris ad eum modum apud alios uerba facerem, crimē hoc utiq; in me hæreret: nunc autem apud uosiplos dico, non huc spectans, ut uos apud alios in crimen uocem, sed ut à noxijs eiusmodi coeptis deducam, & uos ipsi pacē, qua tota hæc oratio nititur, cum in ipsam ciuitatem, tum Græciam omnem reducat. At qui necesse est utrunq; & qui amice monet, simul qui nocēdi studio accusat, quod ad uerba attinet, similia loqui, sed ipsa re, atq; animis inter sese quàm longissime dissidere. Quamobrē erga eos, qui eadem dicunt, auditorem non eodem modo decet affici. Quin eos, qui nocēdi studio male dicunt, tanq; rei pub. inimicos conuenit odisse, qui uero iuuandi animo castigant, laudare, optimosq; ciues iudicare. Tum ex his ipsis, ceteris præstare putandi, qui luculentissime ostēdere, & uelut oculis subijcere queant, cum quæ in agendis rebus sint fugiēda, tū calamitates, quæ ex malis moribus in reimp. scaturiant. Quod si feceritis, celerrime q; apud uos cōsequeretur, ut eis, quæ noxia sunt, posthabitis, meliora sectaremini. De uerborum ergo asperitate, deq; his, quæ hæctenus diximus, quæq; deinceps dicturi sumus, apud uos hoc modo ueniam præfari uoluimus. Nunc autem aliud, unde sum digressus, initium faciam. Equidem quàm sit parum utile uobis maris imperium uel oblatum accipere, hinc uos pulcherrime colligere posse dicebam, si expenderemus, primum quo nam modo respub. sit administrata, qualiq; in statu fuerit prius, quàm hanc potentiā nacti essemus: deinde in quas angustias sensim sit dilapsa res nostra, ex quo imperium in mare habuimus. Nam si hæc inter sese cōposita præsentī animo inspexeritis, quot & quantorū malorū causa ciuitati fuerit, cognoscetis. Certe respub. quæ tū erat, ea quæ postea est inducta, tanto superior florentiorq; fuit, quāto Aristides, Themistocles, & Miltiades uiri erant Hyperbulo & Cleophonte, eisq; qui nunc reimp. habenas tractant, meliores. Quod

ΓΥΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΒΙΡΗΝΗΣ.

γὰρ μή δ' ἴα τὸ πολλὰ κίε ὑπὸ ὑμῶν, δόξω ἴσιν προσερίσθαι πόλεως
 κατηγορεῖν. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πρὸς ἄλλας ἑνάς οὕτως ἐπεχείρησιν δ' ἰεξιέ-
 ραι πρὸ τῶν πραγμάτων, εἰκότως ἄρ' εἶχον τὴν αἰτίαν ταύτην. ὑμῶν
 δὲ πρὸς ὑμᾶς ποιῶμαι τῆς λόγους, οὐ δ' ἰαβάλλημι πρὸς ἑτέρας ὑπὸ
 θυμῶν, ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς βυλόμην παῦσαι τῶν πρώτων ἔργων
 καὶ τὴν εἰρήνην πρὸ ἧς ἄπασα ὁ λόγος ὄσι βέβαιος, καὶ τὴν πόλιν
 καὶ τῆς ἑλλήνας τῆς ἄλλας ἀγαγεῖν. ἀνάγκη δὲ τοὺς νομιζοῦντας
 καὶ τοὺς κατηγοροῦντας, τίς μὴ λόγοις, καὶ πρὸς ἀπολοῦσι, τὰς ἡ δ' ἰωά-
 μεις, ἔχον ἀλλήλους ὡς διοῦν τε ἐναντιώτατας. ὡς τε πρὸ τῶν ταυτὰ λε-
 γόντων, οὐ προσήκει τὴν αὐτὴν ὑμᾶς γνώμην ἔχειν, ἀλλὰ τῆς μὴ
 ἐπιβλάβῃ λοιδοροῦντας, μισεῖν ὡς κακόντας ὄντας τῆ πόλει. τῆς ἡ ἐπὶ
 ὠφελείᾳ νοθεύοντας, ἐπαυνεῖν καὶ βελτίους τῶν πολιτῶν νομίζειν. καὶ
 τῶν αὐτῶν μάλιστ' ἄρ' ἐναργέστατα δ' αὐτὰ μῦθον δηλώσαι, τὰς τε
 πονηρὰς τῶν πράξεων, καὶ τὰς συμφορὰς τὰς ἀπ' αὐτῶν γιγνομένης.
 οὕτω δ' ἄρ' ἡ τάχιστα ποιήσασιν ὑμᾶς μισήσαντας ἅ δ' εἰ, βελούονων ὑπὸ
 θυμῶν πραγμάτων. ὑπὲρ μὴ οὐ τῶν λόγων τραχύτητες, καὶ τῶν
 εἰρημνῶν καὶ τῶν ῥηθῆσεως μελλόντων, ταῦτ' ἔχω λέγειν πρὸς ὑμᾶς,
 ὅθεν δ' ἀπέλιπον, πάλιν ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν. ἔφασκοι γὰρ
 ἐκείθεν κάλλισ' ἄρ' ὑμᾶς καταμαθεῖν, ὡς οὐ συμφέρει λαβεῖν τὴν κα-
 τὰ θάλατταν ἀρχὴν, εἰ κέ τ' αὐθιγὰ τρόπον ἢ πόλις διωκῆτο, πρὶν
 τὴν δ' αὐχμὴν ταύτην κτήσασθαι, καὶ πῶς ἐπείδ' ἢ κατέχευε αὐτῶν.
 ἢ γὰρ ταῦτα παρὰ ἄλληλα τῆ δ' ἰανοία θεωρήσῃτε, γνώσεσθε πό-
 σων κακῶν αἰτία τῆ πόλι γέγονε. ἢ μὴ τοίνυν πολιτεία, τὸσού-
 τω βέλτοισιν ἢ καὶ κρείττοισιν ἢ τότε, ἢ ἕσπερον κατασάσκει, ὅσων
 πρὸ ἀριστῆδης καὶ δεμισοκλῆς καὶ μιλιτιάδης, ἄνδρες ἀμείνους ἢ ἀμ-
 ὑπὸ βόλου καὶ κλεοφώντος, καὶ τῶν νῦν δ' ἡμῶν κατηγορούντων.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Quod si ad populum, qui tum ciuitatem tenebat, cogitatione conuertamini, inuenietis non qualem hodie desidia, egestate, & uana spe plenum, sed eiusmodi, qui in pugnis sua manu omnis, qui regionem hanc inuadebant, uincere potuerint, quiq; periculis pro communi patria Græcia subeundis fortissimorum militum dona ab imperatoribus emeruerint: tum fide a deo bona, ut ei se in manum ultro dederent ciuitates pleraq; omnes. At his nostris succedentibus, immodica potentia, qua per stulticiam abutebantur, nos cōiecit in hanc licentiā, quam nemo sanè laudaret. Pro uictoria porrò, quam ab hostibus illi reportarunt olim, sic ciues instituit, ut neq; sub ipsis urbis moenibus hostibus occurrere audeant. At pro sociorum erga maiores nostros beneuolentiā, & studio, próque gloria, quam ei dabant aliq; Græci omnes, eò odij peruentum est, ut parum ab fuerit quin ipsa nostra ciuitas direpta fuisset, nisi Lacedæmonios, qui denuo aduersum nos bella gerebant, magis propicios, quàm eos qui nobis socij fuerant, sensissemus. Quibus equidem quod male nobis uoluerint, non admodum uitio dederim, quando non uoluntarij, sed laceffiti, ac multis, magnisq; malis à nobis affecti hunc animum in nos induerunt. Quis enim patrum nostrorum insolentiam perferre potuisset, qui ex uniuersa Græcia desidiosissimum quensq; & omni scelerum genere coopertum colligere solebant, atque hominum fece classibus instructis, reliquis Græcis bella inferebant. Atque ad eum modum optimos quosque in alijs ciuitatibus habitanteis expellebant, & eorum bona pessimis quibusque distribuerunt. Cæterum si quæ temporibus illis facta sunt accuratius auderem persequi, futurum forsā esset, ut uos quidem de cæteris consideratius consuleretis, ipse uero calumniam uix effugerem. Etenim pro more habetis eorum, quæ perperam fiunt, non tam autores, quàm incusatores odisse. Ergo cum hoc animo sitis præditi, uereor, ne dum beneficijs uos demereri studeo, mihi ipse malū aliquid accersam.

Attamen

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Attamen ab his, quæ apud animum statui, non omnino desistam. Certe quæ quidem uestris animis maximum sunt allatura dolorem, prætermittam quæ uero patrum nostrorum stulticiam docere uos poterint, eorum inferam mentionem. Nã quasi dedita opera rationem inuenerunt, qua omnium maxime odiosos se facerent, adeo ut pecuniã, quæ forte ex tributis superesset, per talenta distractã in Dionysijs apud Orchestram populo diuidendam decreuerint. At ubi iam plenum erat theatrum, aliud quiddam excogitarunt, nempe eorum qui bello cecidissent, liberos inducebant ex ærario publico nutriendos, sese per hoc utrisque & socijs, & Græcis reliquis ostentantes: illis quidem quanta facultatum suarum præcia mercenarijs militibus sibi perperissent: his uero quanta pupillorum, quos è publico nutrierent, esset multitudo: tum, calamitates in quas propterea, quod plus cæteris habere studerent, incidissent. Atque hæc dum facerent & ipsi ciuitatem scilicet promouebant, & multi, qui parum mente ualebant, eam per hoc beatam prædicabant. Itaque accidit ut dum opum fulgorem mirantur, sibi que hac gratia placet, nihil eorum, quæ postea essent euentura prospicerent, uidelicet quod opes per iniuriam aliunde in ciuitatem conuectæ & pristinas nostras fortunas unã secum fuerant perdituræ. Etenim suas ipsorum familiares copias adeo negligenter curabant, & alienas facultates affectabant, ut quauis Lacedæmonij hostes hanc patriam inuaderent, etiam propugnaculo illo Decelico iam erecto, ipsi tamen classem contra Siculos instruerent, nec puderet, modo in eos qui nunquam aliquo in nos commisso peccarunt, exercitum ducerent, patriam hostibus diripiendam deserere. Quin eò dementiæ sunt prolapsi, ut cum suburbia sua non tenerent, totius tamen Italiæ, Siciliae, ac Carthagini imperia sibi pollicerentur. Porro stulticia mortalibus omnibus tanto fuerunt superiores, quanto alios quidem omneis mala sua & modestiores & prudentiores faciunt. Illi uero tot calamitatibus ne tantillum quidem facti sunt emendatiores. Sed enim

Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Β' Ε Ρ Η Ν Η Σ .

θυμὴν ἀποσκήσομαι παντάπασιν ὧν δ' ἴενοήθην, ἀλλὰ τὰ μὲν πικρο-
 τάτα, καὶ μάλιστα ἄρ' ὑμᾶς λυπήσονται, πρῶτα λείψω. μνησθήσομαι δὲ
 τούτων μόνον, ὅτι ὧν γνώσεσθε πῶς ἄνοιαν τῶν τότε πολιτευομέ-
 νων. οὕτω γὰρ ἀκριβῶς εὐρισκομὲν ὅτι ὧν ἄνθρωποι μάλιστα ἄρ' μισκ-
 θῆμεν, ὡς τ' ἐψηφίσαντο τὸ πρὶ γιγνώμενον ἐκ τῶν φόρων ἀργυρίου
 διελόντες ἢ τάλαντον, εἰς πῶς ὀρχήσαντο τοῖς δ' ἰονυσίοις ἐκφέρειν.
 ἔπειθ' ἄρ' ὡς πλεονεξία ἢ τὸ θεάτρον. καὶ τούτ' ἐποίουσι καὶ παρὰ τὴν γομ τῶν
 παίδων τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότων. ἀμφοτέροις ἐπιδει-
 κνῶντες, τοῖς μὲν συμμάχοις, τὰς ὑμᾶς ἐπιδοσίας αὐτῶν ὑπὸ μι-
 θωτῶν εἰσφερομένης, τοῖς δ' ἄλλοις ἔλκεσι, τὸ πλεονεξία ἢ τὸν ὄρφα-
 νῶν, καὶ τὰς συμφορὰς τὰς δι' αὐτὴν πῶς πλεονεξία ταύτῃ γιγνο-
 μένης, καὶ ταῦτα δρῶντες, αὐτὴν τε πῶς πόλιμ' εὐδαιμονίζομεν. ὅτι πολ-
 λοιτ' νοῦν οὐκ ἐχόντων, ἐμακάριζομεν αὐτῶν. τῶν μὲν συμβήσεσθαι δι' αὐ-
 ταῦτα μελλόντων, οὐδὲ μίαν ποιούμενοι πρόνοιαν, τὴν δὲ πλεονεξίαν
 θαυμάζοντες καὶ ζηλοῦντες. ὅς ἀδίκως εἰς πῶς πόλιμ' εἰσελθὼν, ὅτι
 τὴν δικάως ὑπάρξαντα δι' αὐτῶν ἐμελλε προσεπολεμῆμεν. εἰς τού-
 τ' ἡ κατέσχεσαν τῶν μὲν οἰκείων ἀμελείας, τῶν δ' ἀλλοτρίων ἐπιθυ-
 μίας, ὡς τε λακεδαίμονίων ἐμβεβληκότων εἰς τὴν χώραν, καὶ τῶν
 πείχους ἢ δὴ τοῦ δεκελεικοῦ σωεσκηκότων, εἰς σικελίαν τριήρεις ἐ-
 πλήρουσι, καὶ οὐκ ἠχάνοντο πῶς πατρίδα τεμνομένη καὶ πορ-
 ρουμένη περιτορῶντες, ἐπὶ δὲ τούτοις οὐδέμ' ὡς ποτε εἰς ἡμᾶς ὅτι
 μαρτάνοντες, στρατῶν ἐκπέμποντες. ἀλλ' ἐς τούτ' ἀφροσύνης ἢ λ-
 ονομ, ὡς τε τῶν προαείων τῶν οἰκείων οὐ κρατοῦντες, ἰταλίας ὅτι σικε-
 λίας ὅτι καρχηδόνων ἀρξίμ' προσεδόκησαν. τούτων δὲ διήνεγκαν ἄ-
 νοία πάντων ἀνθρώπων, ὡς τε τῶν μὲν ἄλλων αἰ συμφοραὶ συσέλλασαι
 καὶ ποιῶσι σωφρονεσέροντες, ἐκείνοι δ' οὐδέμ' ὑπὲρ τούτων ἐπαμειβύθησαν.

IOSCRATIS ORATIO PER P. MOSEL

Sed enim interea, dum infelix illud maris imperium tenuerunt, in mala & plura & maiora ceciderunt, quam omni seculorum memoria ciuitati acciderint. Etenim, ut è multis pauca recenseam, triremes ducentæ, quas in Aegyptum duximus unà cū ipsis uectoribus interierunt: circa Cyprum autem centum & quinquaginta. In Ponto decem milia armatorum, partim suorum, partim sociorum perdiderunt: at in Siculis milites quidem quadragies mille, triremes autem quadraginta supra ducetas: postremo in Hellesponto triremes itidem ducentas. Porro naues, quas nunc decem, nunc quinque, nunc plureis perdidimus: & milites, quorum iam milleni iam bismilleni ceciderunt, quis certo numero comprehenderit? Ac uero tot, & tantis cladibus subinde recurrentibus uix per oculum licebat singulis annis ciuium, qui bello cæsi desiderabatur, funera celebrari. Ad quos ludos Græci multi partim uicini, partim remotius habitantes comēbant, non ut mortuos unà nobiscum lugerēt, sed miseriarum nostrarum spectaculo suos oculos oblectarent. Et ne sic tandem senserunt stolidi se simul, & publica sepulchra ciuibus indigenis, & simul tribus & rationaria quibus magistratum nomina inscribuntur alienigenis implere. Iam quanta sit eorum, qui his malis succubuerunt multitudo, hic uel maxime quis poterit colligere, quod illustissimorum uirorum familias, ac domos, quæ tyrannicos illos tumultus, bellumque Persicum effugerunt, eius imperii, quod nunc captamus tempore emortuas, ac funditus euerfas inuenimus: ut si de reliquis considerando huc uelut ad exemplar respicere uelis, uideas penè permutatos ad unum omnes. Atqui ciuitatem conuenit existimare felicem, non quæ ciueis quam plurimos ex omni hominum genere citra delectum collectos habeat, sed potius, quæ maiori cura nobilitatem eorum, qui primi ciuitatem habitauerint, studet conseruare. Tum uiros admirari decet, neque quod per occasionem tyrannidem occupent, neque qui potentiam iusto maiorem habeant, sed qui etiam si maximis honoribus sunt digni, tamen qualescunque honores sibi à populo delatos boni consulant.

Hæc enim

Quæ ciuitas felix.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καί τοι πλείοσι καὶ μείροσι κακοῖς προΐεπεσον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης,
 ἥν ἐν ἅπαντι τοῦ χρόνου τῆ πόλει γεγενημένω. εἰς Αἴγυπτον μέρ
 γε δ' ἰακόνια πλεύσασα τριήρεις, αὐτοῖς πληρώμασι διεφθάρκον,
 πρό δὲ κύπρον πενήκοντα καὶ ἑκατόν. ἐν δὲ τοῦ πόλεως, μυρίας δ'
 πλείους αὐτῶν ἑπὶ τῶν συμμάχων ἀπόλεσαν. ἐν σικελίᾳ δ', Τέταρα
 μυριάδας καὶ τριήρεις τετραράκοντα ἑπὶ δ' ἰακονίας. εἰ δὲ τελευτάϊον ἐν
 ἑλληπόντῳ δ' ἰακονίας, τὰς δὲ καὶ δέκα ἑπὶ πέντε ἑπὶ πλείους τότων
 ἀπολλυμένων, ἑπὶ τοὺς καὶ χιλίας ἑπὶ διχιλίους ἀποδινήσκοντας, τίς
 ἄρ' ἔξαρθμήσει; πλὴν ἐν ἡμῶν τότων ἥν ἐγκυκλίω ταφὰς ποιεῖται
 καὶ ἑκάστον ἐν ἑαυτῷ, εἰς ἃς πολλοὶ καὶ τῶν ἀσυγατόνων καὶ τῶν ἄλ
 λων ἑλλήνων ἐφοίτων οὐ συμπενθήσοντες τῶν τεθνεώτων, ἀλλ' ἐφη
 ρησόμενοι ταῖς ὑμετέρας συμφοραῖς. τελευτήσαντες δ' ἔλαθον σφῶν
 αὐτῶν, τοὺς καὶ τὰς τάφους τῶν δημοσίων τῶν πολιτῶν ἐμπλήσοντες, τὰς δ'
 φασίαι ἑπὶ τὰ γραμματεῖα τὰ ληξιαρχικά, τῶν οὐδὲν τῆ πόλει προ
 σκόντων. γνοίη δ' ἄν τις ἐκῆθεν μάλιστ' ἑπὶ πλῆθος τῶν ἀπολλυμέ
 νων. τὰς γένε τῶν ἀνδρῶν τῶν ὀνομαστοτάτων, καὶ τοὺς οἴκους τοὺς με
 γίστους, οἱ ἑπὶ τὰς τυραννικάς εἰσεῖς, καὶ τὸ προσικὸν πόλεμον διεφύγον,
 εὐρήσομεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἥς ἐπιθυμῶμεν ἀναστάτους γεγενημένους.
 ὥς τ' εἴ τις σκοπεῖται βούλοιτο περὶ τῶν ἄλλων, ὥς πρὸς παράδειγμα
 ταῦτ' ἀναφέρω, φανείημεν ἄρ' μικρῶν δ' ἄρ' ἀντηλλαγμένοι. καί τις
 καὶ πόλιμ μὲν εὐδαιμονίαν, μή τιμὴν δὲ ἀπάντων ἀνθρώπων εἰκῆ
 πολλοὺς πολίτας ἀνδροῖζουσαν, ἀλλὰ τὴν τὸ γένος τῶν δὲ ἀρχῆς τῆ
 πόλιμ διοικούντων μάλλον τῶν ἄλλων διασώζουσαν. ἀνδρας δὲ καὶ
 λαόν, μή τοὺς τὰς τυραννίδας κατέχοντας, μή δὲ τοὺς μείζω δυνασεί
 ας τοῖς δικαίως κερταμένους, ἀλλὰ τοὺς ἀξίως μὲν ὄντας τῆ μεγίστης
 ἡμῶν, εὐεργοντα δὲ ἐπὶ ταῖς ὑπὸ τῆ πλῆθος διδομέναις δωρεαῖς.
 ταύτης

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL:

*Que opt.
potentia.*

Hæc enim est potētia, qua sola, neq; princeps, neq; senatus ul-
lam aut honestiorem, aut stabiliorem, aut etiam pluris æstimā-
dam poterit consequi. Quæ cū illo qui belli Persici tēpore in rep.
floruerunt, haberent, nō quemadmodū nos nunc latronū &
prædonum exemplo sic degebant, ut iam immodica rerū co-
pia affluerent, iam frumenti penuria laborarent, iā obsidionis
discrimine premerentur, breuiter in summis malis uersarētur.
Verum quod ad uictum quotidianū attinet, neq; egestate la-
borabant, neq; luxu diffuebant. Porrò in reipu. gubernandæ
seueritate, iusticiāq; & item uirtutibus eiusmodi alijs, inter sese
pulcherrimo certaminis genere cōtendebant. Quibus rebus
sunt cōsecuti, ut ætatē suā suauius longe, quæ cæteri, peragerent.
Has ueterū arteis, quia posterī neglexerūt nō imperare, sed ty-
rannidem exercere cœperūt. Quæ duo tametsi eodē recidere
uidētur, lōgissimo tamē interuallo inter sese dissidēt. Nam ut
principis est officiū suis ipsius curis & studijs subditorū statū
reddere feliciorē, ita tyrannis mos est ciuiū laboribus, & malis
ocium sibi, & uoluptatē parare. Atqui necesse est, qui eiusmodi
res conantur, & in tyrānicas calamitates incidere, atq; eisdē
retaliari malis, quibus ipsi alios afficere studuerunt. Id quod &
ciuitati accidit. Etenim pro eo, quod aliorū arces nostris præsi-
dijs occupare ueteres solebāt, maiores nostri hostes suæ ipsorū
dominos factos conspexerunt. At quod olim hostiū liberos à
parentum complexu abductos obsides capiebamus, pro eo ci-
ues multi coacti sunt suos per obsidionem peius quæ eis conue-
nit, instituere, educareq;. Tum autē cū olim alienos agros colu-
erint patribus nostris per hostiū incursus, suos multis iā annis
ne uisere quidē licuit. Quam ob rem siquis nos roget an tan-
tuli temporis imperium, tot ac tantis ciuitatis incōmodis eme-
re parati simus, quis utiq; huic assentiret, nisi qui forsan sit mē-
te planè captus, ut neq; sacerdotū, neq; parentū, neq; liberorū,
breuiter nullius gerat curam, sed imperiū suo tantū seculo du-
raturum spectet, cuius sententiam sequi sit indignissimum.

*Tyranni &
principis dis-
crimen.*

Quin

Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Τ Σ Π Ε Ρ Ι ' Ε Ί Ρ Η ' Ν Η Σ.

ταύτων ἢ ἐξ ὀσίᾳ μὴ οὐδείς, οὐτε ἀνήρ, οὐτε πόλις λαβὴν ἂν δάωαιτο
 πονηροτέρων, οὐδὲ ἀσφαλεσέων, οὐδὲ πλείονος ἀξίᾳ. ἢ μὲν περὶ
 τὰ περσικὰ γενόμενοι ἔχοντες, οὐχ ὁμοίως τοῖς λησαῖς ἐβίωσαν.
 τότε ἢ πλείω τῶν ἱκανῶν ἔχοντες, τότε δὲ σιτοδείαις ἢ πολιορκίαις,
 ἢ τοῖς μεγίστοις κακοῖς κατεσώτες. ἀλλὰ περὶ μὲν τὴν τροφὴν τὴν καθ'
 ἡμέραν, οὐτ' ἐν ἐνδείαις, οὐτ' ἐν ὑπερβολαῖς ὄντες. ἐπὶ δὲ τῇ φιλίᾳ πο
 λιτείας δικαιοσύνης καὶ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς ἑαυτῶν φιλοζυμοῦμενοι,
 καὶ τὸν βίον ἢ δῖον τῶν ἄλλων δῖάγοντες, ὧν ἀμελήσαντες οἱ γε
 νόμου μετ' ἐκείνων, οὐκ ἄρχην, ἀλλὰ τυραννίην ἐπεχείρησαν. ἃ δ' οἱ
 καὶ μὲν τὴν αὐτὴν ἔχον δάωαιμ, πλείονος δ' ἀλλήλων κεχώρισται.
 ἢ μὲν γὰρ ἀρχόντων ἔργον ὄσι, τὸν ἀρχομένους ταῖς ἑαυτῶν ὑπὸ με
 λείαις ποιῆν ἐν δαίμονες ἔργα, τοῖς δὲ τυράννοις ἐδῶ κατέσκηκε, τῶν
 ἢ ἄλλων πόνοις ἢ κακοῖς, αὐτοῖς ἢ δοναῖς πρᾶσκονάζειν. ἀνάγκη ἢ
 τὸν τοιούτοις ἔργοις ὑπὸ χειρῶν, τυραννικαῖς ἢ ταῖς συμφοραῖς πε
 ριπέτην, ἢ τοιαῦτα πάχεαι, οἷα περὶ ἂν καὶ τὸν ἄλλους δρασσοίμ.
 ἢ ἢ τῇ πόλει σωέσασαι. ἀντὶ μὲν ἢ τῶν φρεσῶν τὰς τῶν ἄλλων ἀκροπό
 λης, τ' αὐτῶν ἐπέδον τὸν πολέμους κυρίως γενομένῳ. ἀντὶ δὲ τ' πατρ
 δας ὁμήρους λαμβάνειν, ἀποσώοντες ἀπὸ πατέρων καὶ μητέρων,
 πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἠνάγκασθησαν τὸν αὐτῶν ἐν πολιορκίᾳ χεῖ
 ρον παιδεύειν καὶ τρέφειν, ἢ προσῆκεν αὐτοῖς. ἀντὶ δὲ τῶν γεωργῶν
 τὰς χώρας τὰς ἀλλοτρίαις, πολλῶν ἔτων οὐδ' ἰδέσθαι αὐτοῖς ἐξεγί
 νητο τὴν αὐτῶν. ὡς τε εἶλε ἡμᾶς ἐρωτήσασαι, εἰ δεξαίμεθ' ἂν τούτων
 νόμον ἀρξάντες, τιαῦτα πάχεαι τὴν πόλιν ὑπὸ δῶν, τίς ἂν ὁμολο
 γήσασαι. πλὴν εἰ μή τις παντάπασιν ἀπονενοημένος ὄσι, ἢ μηδ' ἰσθῶν,
 μήτε γονέων, μήτε παίδων, μήτε ἄλλων μηδ' ἐνός φροντίζοι, πλὴν
 τῶν νόμου μόνον τῶν καθ' ἑαυτὸν. ὧν οὐκ ἀξίον τὴν δῖάνοιαν ζῆλον.

N ἄλλα

ISO CRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Quin eos magis æmulari conuenit, qui omnium earum rerum cura solliciti nihil minus pro communi omnium gloria, quàm propria elaborant, quicquid, si detur optio, malint cum iusticia modicas facultates, quàm per iniusticiam summas opes. Etenim quia eiusmodi uiros se reipub. præstabant nostri maiores, & ciuitatem posteris felicissimam tradiderunt, & uirtutum suarum memoriam immortalem reliquerunt. Ex quibus utraq; hæc discere perfacile est. Primum, quod hæc nostra religio uiros alijs præstantiores alere potest: deinde quod imperium illud, quod uocant, nam in re nihil aliud est, quàm calamitas, in hoc uelut natum est, ut quicumque id amplectatur, eos peiores faciat. Cuius rei maximum est indicium, quod non modo nos, sed & Lacedæmoniorum ciuitatē ita corrupit, ut hi, qui illorum uirtutes laudibus ferre consueuerant, nō amplius in orationem assumere uere queant, nos quidem ob immodicam populi libertatem, rerum successu abusos: at Lacedæmonios si eam potentiam acti fuissent per eā occasionem, tum sese, tum alios felices facere potuisse. Ac citius quidem & lōge minore negotio tam malum esse imperij illius uelut genium ostenderint, ut rempub. quam septingentis iam annis turbatā nec periculis, nec calamitatibus uidit nemo, eam non ita tēpo re longo labefactarit, & ruinæ proximā fecerit. Nam pro honestis studijs, quæ apud eos olim erant in precio, nunc priuatos quidem reddidit totos iniquos, desides, licentia solutos, auaros. Sed communes ciuitatis magistratus sociorum quidē contemptus, aliena uero rapiendi libido inuasit. Tum iureiurandi ac foederum religio ab his pro nihilo duci cœpit. Etenim iniurijs, quibus Græcos uexarunt, tanto nostros præcelluerunt, ut ad priora facinora, seditiones, & cædes adiecerint. Quas ob res perpetuas, nec unquam è memoria delendas inimicitias inter se gerunt. Et cum aliās in eiusmodi rebus suscipiēdis cauti, & religiosi fuerunt, eius imperij tempore inconsiderate a deo, & cupide bellicis periculis sese exponebāt, ut neq; à focis, neq; ab

ΓΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΗΝΗΣ.

ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἢ πολλὴν πρόνοιαν ἀπάντων ἢ τῶν τριῶν περὶ
 ποιημάτων, ὅτι μηδὲν ἤτορ ὑπὲρ τῆς κοινῆς δόξης ἢ τῆς ἰδίας φιλοπονε-
 μένων, ἢ προαρεσμάτων μέτρητον βίον μετὰ δικαιοσύνης μᾶλλον, ἢ
 πλεονεξίας μετὰ ἀδικίας. ὅτι γὰρ οἱ πρόγονοι τούτους πρὸς ἐπι-
 χοντες, τὴν τε πόλιν εὐδαιμονεσάτωσαν τῶν ὑπογενομένων πρὸς ἑαυτοὺς.
 ὅτι οἱ αὐτῶν ἀρετῆς, ἀθάνατον τὴν μνήμην κατέλιπον. ὅτι ὡς ἀμφο-
 τερα ῥαδιόμ' ὅτι καταμαθεῖν, ὅτι τὴν χώραν ἡμῶν ὅτι δάσασθαι τρέφειν
 ἄνδρας ἀμείνους ἢ ἄλλων, ὅτι τὴν καλεσμένῳ μὲν ἀρχὴν, δεύσαν ἢ συμ-
 φορᾶν, ὅτι πέφυκε χεῖρους ἀπαντας ποιεῖν τῶν ἡωμένων αὐτῆς. μέγε-
 τον ἢ τεκμήριον. οὐδὲ μόνον ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν λακεδαίμωνίων πόλιν
 διέφθαρεν οὕτως, ὡς τε τοῖς εἰθισμένοις ἐπαυεῖν τὰς ἐκείνων ἀρετὰς,
 οὐχ οἷόν τ' ὅτι ἐπιπέμ' ἔτρ' ἔμ' λόγον, ὡς ἡμεῖς μὲν διὰ τὸ δημοκρατῆ-
 ῶν, κακῶς ἐχρησάμεθα τῶν πραγμάτων. οἱ δὲ λακεδαίμονιοι ταύτῳ
 τὴν δάσασθαι πρὸς ἐλαστον, εὐδαιμονίας ἀμὴν ἢ ἄλλας ἢ σφᾶς αὐτῶν
 ἐποίησαν. πολὺ δὲ θάπρον ἐν ἐκείνοις ἐπεδείξατο τὴν φύσιν τὴν ἀνι-
 τῆς. τὴν δὲ πολιτείαν, ἢ ἐπ' ἀκοσίους ἔτεσιν, οὐδεὶς οἶδεν οὐδ' ὑπὲρ κιν-
 δάσων, οὐδ' ὑπὸ συμφορῶν κινηθεῖσαν, ταύτῳ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἄλευ-
 θῆναι, ἢ λυθῆναι πρὸς ἀμικρόν ἐποίησαν. ἀντὶ δὲ τῶν καθεστώτων παρ' αὐ-
 τῶν ὑποκρίσεως, τῶν μὲν ἰδιώτας ἐπέπλησαν ἀδικίας, ῥαθυμίας,
 ἀνομίας, φιλαργυρίας, τῶν κοινῶν τὴν πόλεως, ὑποψίας μὲν τῶν συμμά-
 χων, ὑποθυμίας ἢ τῶν ἀλλοτρίων. ὀλιγορίας ἢ τῶν ὄρκων ὅτι τῶν συνθηκῶν.
 τῶν δὲ ὑπεβάλλοντο τῶν ἡμετέρων, τῶν εἰς τῶν ἔλλακτας ἀμαρτήμασιν, ὅ-
 σον πρὸς τῶν πρότερον ὑπάρχουσι, σφᾶς ἢ δάσασθαι ἐν τῶν πόλεσιν ἐπι-
 κησάντων. ὅτι ὡς ἀφ' ἐμνήσασθαι ἐχθρας πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι. οὕτως ἢ
 φιλοπολέμῳ ἢ φιλοκινδύῳ διέτεθησαν, τῶν ἄλλων χρόνον πρὸς τὰ τα-
 αῦτα πεφυλαγμένων μᾶλλον ἢ ἄλλ' ἔχοντες, ὡς τε οὐδὲ τῶν συμμάχων.

ISO CRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

neq; ab his, quibus maximis erant beneficijs deuincti manus abstinerint. Quin etiã ubi iã imperiũ nacti essent, Persarum regi pepercerũt, q; sibi in belli cõtra nos suscepti sumptus plus q̃ quinquies mille talẽta suppeditarat: neq; Chijs, q; ex locijs om̃ibus naualis prælii pericula prõptissimi subierũt: neq; Thebanis, tametsi hi pedestribus copijs præcipuũ robur addiderunt. Ac Thebanos quidẽ statim sunt adorti, uerũ in regẽ, Clearchum, ac Strathiã immiserũt. Chiorũ uero primarios è sedibus suis fugarunt, eorũq; triremes è portu extractas secũ abduxerunt. Neq; uero tot ac tanta in amicos cõmittere eis fuerat satis, sed eisdẽ fermẽ tẽporibus & Epirũ uastabãt, insula sc̃q; circũiacãtes iniurijs uexabãt. Sed & euersis Italiã Siciliãq; rebus pub. tyrãnos præficiebãt. Nec huius mali flãma à Pelononeso abstinuit: quin eã insulã seditionũ ac bellorũ procellis cõcussit. In summa quã ciuitatẽ bello nõ tẽtarũt, aut qbus uim nõ attulerunt? An nõ Eleis ditionis partẽ detraxerũt? Nõ Corinthiorũ fines distraxerũt? Nõ Mantinẽses è suis sedibus fugatos disperferunt? Nõ expugnarũt & Phliasios? Postremo nõ & inuaserunt Argiuos? Certe nõ ante quieuerũt, q̃ alios quidẽ omneis afflixissent, sibi ipsi uero cladẽ illã apud Leuctra cõparassent. quã cãdẽ qui eis malorũ omniũ causã faciũt, uehementer sanẽ errãt. Neq; em̃ per eã cladẽ in sociorũ odiũ puenere, sed iniuriarũ nomine, quas ante exercuerunt, & tum infeliciter pugnauerunt, & postea suã ipsorũ patriã in periculũ cõiecerũt. Porro causas tribuere oportet nõ malis, quæ in fine obueniũt, sed ipsis primis peccatis, per quæ in eiusmodi infelices exitus tandem quasi per gradus deuenitur. Quare si quis calamitatum omnium fontẽ eis tum inuentũ diceret, cũ maris imperium captare cõpissent, hic omniũ fuerit uerissimus. Siquidẽ ex eo tẽpore Lacedæmoniorũ potentia degenerare cõpuit. Nam propterea quod in eorum repub. cui unus summus erat princeps, omnia recto fiebant ordine, pariterq; ciues militari disciplina ad fortitudinẽ exercebãtur, imperio marino facile sunt potiti.

Verum

ΥΣΘΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΒΕΡΗΝΗΣ.

ουδ' ἄλλωμ' ευεργετῶμ' ἀπέχοντο τῶν σφετέρωμ' αὐτῶμ', ἀλλὰ βασιλέως μὲν
 αὐτοῖς εἰς τὸ πρὸς ἡμᾶς πόλεμον πλέομ' ἢ πεντακόσια τάλαντα πρῶτα
 χόνη, χίωμ' δὲ προθυμότερα πάντων τῶν συμμάχων συσκινοῦσθαι
 πάντων τῶν ναυτικῶν, θηβαίων ἢ μεγίστων εἰς δὲ περὶ συμβαλομένων,
 οὐκ ἔφθασαν πλὴν ἀρχὴν καταχόντες, καὶ θηβαίοις μὲν, εὐθύς ἐπεβόλευ-
 σαν. ἐπὶ δὲ τῶν βασιλέα, κλέαρχον καὶ στρατὰμ' ἐπέπεσαν. χίωμ' ἢ τῶν
 πρώτων μὲν τῶν πολιτῶν ἐφυγάδουσιν, τὰς δὲ τριήρεις, ἐκ τῶν νεωρίων δὲ
 ἐκύσαντες ἀπάσας, ὥχοντο λαβόντες. οὐκ ἤρκεσεμ' δ' αὐτοῖς ταῦτα ἐξ-
 αμαρτῆμ', ἀλλὰ πρὶ τούτων αὐτῶν χόνη, ἐπόρθουμ' μὲν τὴν ἠπείρου. ὑβριζομ'
 δὲ, τὰς νήσους, ἀνήρουμ' δὲ τὰς, ἐν ἰταλίᾳ καὶ σικελίᾳ πολιτείας, καὶ τυραν-
 νίδας καθίσασαν. ἐλυμαίνοντο ἢ πλὴν πελοπόννησον, ἐν μεσῶν πολέ-
 μων καὶ σάσεωμ' ἐποίκησαν. ἐπὶ ποίαν δὲ τῶν πόλεων οὐκ ἐστράτευσαμ',
 εἰ πρὶ τίνων αὐτῶν οὐκ ἐξήμαρτον; οὐκ ἠλείωμ' μὲν μέρος τι τῆς χώρας ἀ-
 φείλοντο, πλὴν δὲ τῶν τῶν κορινθίων ἔτεμον; μαντινέας δὲ διώκισαμ';
 φλιασίους δὲ ἐξεπολιόρηκαμ'; εἰς δὲ πλὴν ἀργείων ἐνέβαλομ'; οὐδέμ' δὲ
 ἐπαύοντο, οὐδὲ μὲν ἄλλους κακῶς ποιῶντες, αὐτοῖς δὲ τὴν ἠπείρου τὴν ἐν λεύκ-
 τροις πρῶτα σκιδνάζοντες, ἢμ' φασὶν ἕνεκα αἰτίας γενέσθαι τῆς πάσης τῶν κα-
 κῶν, οὐκ ἀληθῆ λέγοντες. οὐ γὰρ διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν συμμάχων ἐμι-
 σήθηκαμ', ἀλλὰ διὰ τὰς ὑβρίδας τὰς ἐν τοῖς ἐμπροσθεμ' ἡσίοις, καὶ ταῦ-
 τω ἠπείρηκαμ', καὶ πρὶ τῶν αὐτῶν ἐκινδύνομεθαμ'. καὶ δὲ τὰς αἰτίας ὑπὸ φέ-
 ρημ', οὐ τοῖς κακοῖς τοῖς ἐπὶ τῆς τελυτῆς γιγνομένων, ἀλλὰ τοῖς πρώτοις
 τῶν ἀμαρτημάτων. ἐξ ὧν ἐπὶ πλὴν τελυτῶν ταῦτα κατινέχθηκαμ',
 ὥστε πολὺ ἄνους πῶς οὐκ ἄμ' ἀληθέσσερα τυγχάνοι λέγωμ'. εἰ φασὶν τό-
 τε πλὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γεγενῆσθαι τῶν συμφορῶν, ὅτε πλὴν ἀρχὴν ἐν
 θαλάτῃς πρῶτα λάμβανον. ἐκ τῶν τότε δ' ἀνάμεινον οὐδὲν ὁμοίαν τῆς πρότερον
 ὑπεχόσθη. διὰ μὲν δὲ τὴν καὶ πλὴν ἡγεμονίαν εὐταξίαν, καὶ τὴν καρτίαν τὴν
 ἐν αὐτῆς μελετομένην, ἔσθ' ὡς τὴν καὶ θάλατταν ἀρχῆς ἐπεκράτησαμ'.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL

*Cuiusmodi
res sit immo-
dica potētia.*

*Bona pars ho-
minū in rerū
delectu errat.*

Verum cum per imperij tempus licentia diffuerent, non ma-
gno negotio honore tum imperij, tū principatus sui sunt exu-
ti. Neq; enim leges, quas à maioribus acceperunt, amplius ser-
uabant, neq; in pristinis permanebant moribus. Sed cū quic-
quid liberet, hoc etiam licere sibi putarent, in maximam rerū
perturbationem se ipsi coniecerunt. Nec perspexerūt immodi-
ca illa potentia, quanq; eam ambiunt omnes, q; sit res lubrica,
q; à mente alienet sui cupidos, quodq; natura similis est mere-
tricibus, quæ spectatoribus amorem quidem sui instillant, sed
eos irretitos misere perdunt. Sanè quod per omnia sint simi-
lia, eandemq; uim habeant, multis exemplis uobis est osten-
sum. Si quidem, qui potentia plus cæteris ualuerunt, eos uide-
as in maximas semper incidisse calamitates. Et ut à nobis ac
Lacedæmonijs sumam initium, an non hæ ciuitates, quæ ante
modestissime gubernabantur, & summam habebant gloriam,
posteaquam potētiam illam immodicam & maris imperium
nactæ sunt, ex æquo retrocedere cœperūt? Certe quemadmo-
dum, qui eisdem cupiditatibus laborant, eisdem quoq; mor-
bis sunt obnoxij: ita nostri & Lacedæmonij, quoniam eandē
uiam sunt ingressi, & similiter errarunt, ac per hoc tandem in
idem præcipitium deuenerunt. Et nos quidem cum sociorū
omnium in nos odiū exasperassemus & libertas nostra in ser-
uitutis periculum esset adducta, Lacedæmoniorū auxilio ser-
uati sumus. Illi uero cum in eorum excidium conspirassent o-
mnes, ipsiq; ad nos confugissent, per nos salutem sibi inuene-
runt. Et adhuc, si dñs placet, laudare oportebit imperiū, quod
adeo infelices habet exitus? Quin potius execramur, & mo-
dis omnibus fugimus, quod utrāq; ciuitatē multa adeo grauiā
q; perpulit tum facere, tū pati? Iam uero qđ antehac homines
nō aduerterint illā maris ditionē habētibus, tātorū eē malorū
fontē, quodq; eius imperij gratia & à nobis, & à Lacedæmo-
nijs est pugnatū, nō admodū mitū uideri debet: quando bonā
mortalium partem in rerum delectu hallucinari deprehendas
tum plures

Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Ε Ι Ρ Η Ν Η Σ .

Πῶς δὲ πλὴν ἀκολασίᾳ πλὴν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς γεγενημένῳ, ταχέως
 κακείνης τῆς ἡγεμονίας ἐσερήθησαν. οὐδ' ἔτι τὸν νόμον ἐφύλαττον, οὐδ'
 πρὸ τῶν προσόντων πρὸ ἔλαβον, οὐδ' ἐν τῆς ἡδουσιμ' ἀνέμενον, οἷος πρό-
 τερον εἶχον. ἀλλ' ὑπολαμβάνοντες δεῖναι ποιεῖν αὐτοῖς, ὅτι ἄρ' ἐ-
 ληθῶσιν, εἰς πολλὴν ταραχὴν κατέεικον. οὐδ' ἠδ' ἔσαν πλὴν ἐξουσίᾳ
 ἢ πάντες εὐχοντο τυχεῖν, ὡς δύσχευτος ὄντων, οὐδ' ὡς πρὸ ἀφρονεῖν πρὸ
 τῶν ἀγαπῶντας αὐτῶν, οὐδ' ὅτι πλὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχει ταῖς ἐταίρῃς,
 ταῖς ἐξ ἄρ' ἢ ἐαυτῶν ποιοῦσαι, τὸν ἢ χρωμύνας ἀπολλυῦσαι. καὶ τοι
 φανερώς ὑπὸ ἐδ' ἡκτὴ ταύτῃ ἐχέει πλὴν δ' αὐαμιρ. τὸν ἢ ἐν πλείους
 ἐξουσίας γεγενημένους, ἴδιοι τῆς ἄρ' ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς πρὸ πετῶ
 κότας ἀρξάμενος ἀφ' ἡμῶν, ἢ λακεδαμονίων. αὐταῖς ἢ αἰ πόλεις καὶ
 πολιτευόμενοι πρότερον σωφρονέσασα, ἢ δ' ὄξων ἔχουσαι καλλίστω,
 ἐπειδὴ ταύτης ἔτυχον, ἢ πλὴν ἀρχὴν ἔλαβον, οὐδ' ἐμ' ἀλλήλων διήνεγ-
 καρ. ἀλλ' ὡς πρὸ προσήκει τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑπὸ θυμῶν καὶ φθὶ αὐτῶ
 νόσθ' δι' ἐφθαρμένοις, καὶ ταῖς πράξεσι ταῖς αὐταῖς ἐπεχειρήσασα, ἢ τοῖς
 αὐτοῖς ἀμαρτήμασι πρὸ ἀπλησίως ἐχέειν, καὶ τὸ τελευτάτω, ὁμοίως
 ταῖς συμφοραῖς πρὸ ἐπεσομ. ἡμεῖς τε τὴν μισηθέντες ὑπὸ τῶν συμμά-
 χων, καὶ πρὸ ἀνδραποδισμῶν κινδυνεύσαντες, ὑπὸ λακεδαμονίων ἐ-
 σώθημεν. ἐκείνοι τε πάντων αὐτῶν ἀπολέσασα βεληθέντων, ἐφ' ἡμᾶς
 καταφυγόντες, δι' ἡμῶν τῆς σωτηρίας ἔτυχον. καὶ τοι ὡς καὶ πλὴν τοιαύ-
 τῃ ἀρχὴν ἐπαυεῖν, πλὴν τὰς τελευτὰς οὕτω πονηρὰς ἔχουσαι, ὡς δ'
 οὐ μισθῶν ἢ φεύγει τὴν οὕτω δ' ἡνὰ καὶ πολλὰ ποῖ ἀμφοτέρων τὰς πόλεις
 ἐπάρασσαν, καὶ παθεῖν ἀναγκάσασα. οὐκ ἄξιον ἢ θαυμάζω, εἰ τὴν ἄλλοι
 χρόνον ἐλάθον ἀπαντὰς τοσούτων οὐκ ἂν καὶ αἰτία τοῖς ἔχουσι αὐ-
 τῶν. οὐδ' εἰ πρὸ μάχης ἢ ὑφ' ἡμῶν καὶ λακεδαμονίων. εὐρήσετε ἢ τῶ
 πλείους τῶν ἀνθρώπων πρὸ τὰς αἰετῶν τῶν πραγμάτων ἀμαρτάνοντας

καὶ

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

tum plures quidem malorum, quàm bonorum cupidos. Ad
 hæc reperire licet qui pro inimicis melius, quàm pro sese con-
 silium captent. Id quod tam in maximis, quàm minimis licet
 obseruare. Quid enim non ad eum modum est factum? Prin-
 cipio nos ipsi, an non ea facere statuimus, per quæ Lacedæmo-
 nijs totius Græciæ obtigit imperium? Illi uero perperam adeo
 res suas sunt moderati, ut nos haud ita multo post denuo eo-
 rum salutem nobis asseruerimus: deinde Atticorum immodi-
 cum habendi studium ciuitates nostras in Lacedæmoniorū
 ius transtulit: ut & Lacedæmoniorum iniuria ferox suas ciui-
 tates Atticorum ditionem subire coëgit. Postremo magistratuum,
 qui populo in democratia præerant uitio factum est, ut
 populus ipse ὀλιγαρχίαν, in qua quadringenti rerum sum-
 mæ præessent, maluerint. Porro triginta tyrannorum in sub-
 ditos libido effecit, ut uel tyrannici satellitū oppressoribus fa-
 cti simus magis populares. Sed quod ad minora illa, & quo-
 tidianæ uitæ rationem attinet, multos sanè recensere quis pos-
 set, qui edulij ac studijs eiusmodi gaudent, quæ tum corpori,
 tum animo detrimentum adferunt. At, quæ utrique & cor-
 pori & animo fuerant profutura, ea molesta, parumque salu-
 bria putant. Tum eos iudicant constantes, qui in his, tametsi
 malis, permanserint. Itaque si ex his in quibus semper uiuitur,
 quæque maiori sunt curæ, peiora plures sibi eligunt: quid mi-
 rum si de totius maris imperio, de quo nihil unquam pensicu-
 latius est cogitatum, hallucinantur, & inter sese bello certant?
 Iam in ciuitatibus, quæ unius imperio parent, uidetis, quàm
 sint multi principatum ambientes, quorum quisque ut uoti
 fiat compos, nihil non tum facere, tum pati paratus est. Atta-
 men eam conditionem, quæso uos, quæ molestia, quæ calami-
 tas non comitatur? An non statim ipse principatus ingressus
 infinitis te implicat malis, & in extremam necessitatē coniicit:
 ut cum ciuibus uniuersis bellum gerere cogaris, & intestino
 prosequaris odio eos, à quibus nihil mali unquam sis passus?

Olim nulli
 populo erant
 gratiores, q̄
 qui tyranno-
 rum stipato-
 res intereme-
 runt.

Principatus
 incommoda.

Ad hæc

Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Ε' Ι Ρ Η' Ν Η Σ.

καὶ πλείους μὲν ὑπὸ θυμίας ἔχοντας τῶν κακῶν, ἢ τῶν ἀγαθῶν, ἀμενομένης βυβλομύτης ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν, ἢ σφῶν αὐτῶν. Ἐταῦτ' ἴδιοι τίς ἀμ' ἐπὶ τῶν μεγίστων. τί γὰρ οὐχ οὕτω γέγονεν, οὐχ ἡμεῖς μὲν ταῦτα προηγήμεθα πράττειν, εἰς ὧν λακεδαιμόνιοι τῶν ἐλλήνων δεσπότῃ κατέστησαν, ἐκείνοι δ' οὕτω κακῶς προύστησαν τῶν πραγμάτων, ὡς θ' ἡμεῖς οὐ πολλοῖς ἔτεσι μ' ὑσερον, πάλιν ὑπὸ πολάσαι Ἐκρήσας γενέσθαι φησὶ ἐκείνων σωτηρίας. οὐχ ἢ μὲν τῶν ἀττικίζόντων πολυπραγμοσύνη, λακωνίζων τὰς πόλεις ἐποίκισεν, ἢ δὲ τῶν λακωνιζόντων ὑβρις, ἀττικίζων τὰς αὐτὰς ταύτας ἠνάγκασεν; οὐ δ' ἴα μὲν πλὴν τῶν δημοκρατούντων πονηρίαν, αὐτὸς δ' ἄμ' ἐπεθύμησε τὴν ὀλιγαρχίαν τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων κατασάσκει, δ' ἴα δὲ πλὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα μανίαν, πάντες δημοτικώτεροι γέγοναν τῶν φυλῶν καταλαβόντων. ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων, καὶ τῶν εἶς καθ' ἡμέραν ὑπὸ δειξασιν ἄμ' ἕως πολλοῦ, χαίροντας μὲν καὶ τῶν ἐδεσμάτων, καὶ τῶν ὑπὸ τῶν θυμάτων τῶν καὶ τὸ σῶμα καὶ πλὴν ψυχῶν βλάβησι, ἐπίπονα ἢ καὶ χαλεπὰ νομίζοντας, ἀφ' ὧν ἀμφοτέρων ταῦτ' ἀμ' ὠφελοῖντο, καὶ καρτερικοῦς εἶναι δοκῶντας, τῶν ἐν τῶτοις ἐμμένοντάς. εἰζίνες οὖν ἐν οἷς ἀεὶ ζῶσι, Ἐπὶ ὧν αὐτῶν μάλλον μέλα, τὰ χεῖρω φαίνονται προαερέμιοι, τί διαμασθῶν εἰ πρὸς τὴν ἀρχὴν φησὶ καὶ τὰ δάλατταν ἀγνοῶσι καὶ μάχονται πρὸς ἀλλήλους, πρὸς ἧς μηδείς πώποτε λογισμὸς αὐτῶν εἰσῆλθεν; ὅρα περὶ καὶ τὰς μοναρχίας τὰς ἐν ταῖς πόλεσι καθισταμένας, ὅσας ἔχουσι τῶν ἐπιθυμιῶν, Ἐταῦς ἐτοίμους ὄντας οὐκ οὐκ πάχην, ὡς περὶ κατὰ χεῖρ αὐτὰς. αἷς τί τῶν δεινῶν, τί τῶν χαλεπῶν οὐ πρόσσιμον οὐκ εὐδύς ἐπειδ' ἀμ' λάβωσι τὰς διαμασθῶν ἐν τοσούτοις κακοῖς εἰσὶν ἐμπεπλεγμένοι, ὡς τὴν ἀναγκάζουσα πόλεμῶν μὲν ἀπαισι τῶν πολιτῶν, μισθῶν δὲ τῶν τῶν, ὑφ' ὧν οὐδὲν κακὸν πεπρόνθασιν

○ ἀπισθῶν

ISO CRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Ad hæc charissimis amicis & iucundissimis sodalibus diffusus, corporis tui salutem mercenarijs hominibus deponas, quos antea ne uideris quidem unquam? Quod genus custodes, tibi non minori sollicitudine sunt timendi, quam & insidiatores. Denique suspectos adeo habeas omnes, ut in congressibus uel intimis & arctissimis necessitudinis uinculo coniunctis parum fidere audeas. Neque id iniuria: quando illud constat, qui ante tyrannidem obtinuerunt, eorum alios à parentibus è medio sublatos, alios à liberis, alios à fratribus, alios ab uxoribus circumuentos: porro eorundem familias ex hominibus penitus extirpatas. Attamen in tot calamitatum aleam miseri sua sponte se ipsi coniiciunt. Ergo si qui in repub. primas tenent, ac alijs sapietiae opinionem de se dederunt, ita sibi malorum sunt autores, suisque calamitatibus applaudunt, quid attinet alios admirari, qui res eiusmodi ambiunt? Neque uero me fugit orationem meam qua parte tyrannos attingit, uobis cum primis esse gratam, qua uero imperium, auribus uestris planè displicere. Nam pessimis omnino laboratis affectibus. Siquidem quæ in alijs obseruata, damnatis, eadem in uobis ipsis ne animaduertitis quidem. At qui prudentis, & cordati hominis, haud scio an non maximum est signum, si earundem rerum æstimationem in omnibus consimiliter facere uideatur. Quæ censendi regula à uobis semper modis omnibus negligitur. Etenim tyrannides quidem graues, & noxias putatis non alijs solum, sed & his, qui eas exercent. At maris ditionem summorum bonorum causam iactatis, quæ tamen siue perturbationum multitudinem, siue muneris administrandi difficultatem spectes, à monarchijs differt omnino. Et rem Thebanam, propterea quod uicinos suos iniuria afficiant, laborare censetis, ipsi uero cum socios uestros nihilo melius tractetis, quam illi Bœotiam, uos nihil non ad rem pertinens facere persuasi estis. Quin ergo in primis, si me audire uultis, omissis uanis illis consultationibus, animos uestros ad ipsam rempub. atque adeo nos ipsos conuertitis.

Sicq;

Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΙΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

επιστήμῃ δὲ καὶ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἑταίροις τοῖς ἑαυτῶν. παρακατατίθεισθαι δὲ, πλὴν τῆν σωματικῶν σωτηρίαν μισοφόροις ἀνδρῶν ποίῃ, οὐδὲ πώποτε εἶδον; καὶ μηδὲν ἥττορ φοβῆσθαι οὐδὲ φυλάττοντας, ἢ τοὺς ἐπιβουλεύοντας; οὕτω δ' ὑπόπῃως πρὸς ἅπαντας ἔχῃ, ὥς τε μή δὲ τοῖς δικαιοτάτοις διαρρήσῃ πλῆσιάζοντας, εἰκότως. σωίξασιν γὰρ τοὺς πρὸ αὐτῶν τετυραννικότας, τοὺς μὲν ὑπὸ γονέων ἀνηρημένους, τοὺς δὲ ὑπὸ παίδων, τοὺς δ' ὑπὸ ἀδελφῶν, τοὺς δ' ὑπὸ γυναικῶν. εἴη δὲ τὸ γένος αὐτῶν ἢ ἀνδρῶν ἠφανισμένον. ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοσούτας τὸ πλεῖστον συμφορὰς ἐκόντες σφᾶς αὐτοὺς ὑποβάλλασιν. ὅπου δ' οἱ πρωτεύοντες, καὶ δόξας μεγάλας ἔχοντες τοσούτων κακῶν ἐρῶσι, τί δ' εἴ τις ἄλλους θαυμάζει, εἰ τοιούτων ἔργων ὑπιδυμοῦσιν. οὐκ ἄγνοῶ δὲ, ὅτι τὸν μὲν πρὶ τῶν τυράννων λόγον, ἀποδέχεσθαι, τὸν δὲ πρὶ τῆς ἀρχῆς, δυσκόλως ἀκούετε. πεπόνθατε γὰρ ἅπαν ἄσχιον. ἀ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὄρατε, ταῦτ' ἐφ' ὑμῶν ἀγνοεῖτε αὐτῶν. καὶ τῶν φρονίμως διακείμενων, οὐκ ἔλαττορ ἦτο σημεῖον ὄσιν, ἢ μὲν τὰς αὐτὰς ταύτας πράξεις ἐπὶ πάντων ὁμοίως φαίνονται γνωρίζοντες, ὧν ὑμῖν οὐδὲν πώποτ' ἐμέλησεν, ἀλλὰ τὰς μὲν τυραννίδας ἢ γένοιτο χαλεπὰς εἶναι καὶ βλαβεράς, οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔχουσιν αὐτάς, πλὴν δ' ἀρχὴν τῆς ἡπείρου θάλατταν, μερίσων ἀγαθῶν αἰτίαν. τῆ δ' οὐδὲν, οὐτ' ἐν τῆς πάθεισιν, οὐτ' ἐν ταῖς πράξεσιν ἢ μοναρχιῶν διαφέροσθαι. καὶ τὰ μὲν τῆς θεοαίμων πράγματα, νομίζετε πονηρῶς ἔχειν, ὅτι τοὺς πρῶτοίκους ἀδικῶσιν, αὐτῶν δ' οὐδὲν βέλτιον τῶν συμμάχους διοικοῦντες, ἢ ἐκεῖνοι πλὴν βοιωτίαν, ἢ γένοιτο πάντας τὰ δέοντα πράττειν. ἢ μὲν οὖν ἐμοὶ πείθεισθε παυσάμενοι τὰ πάντα πᾶσι μὲν εἰ καὶ βδελύεσθαι, προσέξετε τὸν νόμον ἡμῖν αὐτοῖς καὶ τῆς πόλεως.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Hic attendat
cordatus le/
stor.

Sicq; accuratius disquiritis, quid nam sit illud quod ciuitates hæ duæ, nostra dico, & Lacedæmoniorum ab exiguis profecta initijs eò creuerint, ut imperium totius penè Græciæ aliquandiu tenuerint, ac rursum rerum cardine commutato, ex tanta potentia in libertatis amittendæ periculum reciderint: tum quid nam sit causæ quod Thessali quidem, qui summas opes cum summa potentia coniunctas habebant, nunc duriter uitam agunt: Megarēses autem, cum iam inde ab initio familiares copiæ eis fuerint, exiguum neq; habeant fertile solū, neq; portus, neq; argenti fodinas, sed saxa colant, domos tamē magnificentissime possideant. Et illorum quidem arces tametsi eis suppetunt plus quàm ter mille equites & sagittarij innumerabiles, alij tenent, hi uere quantumuis exiguis copijs instructi, totam suam regionem ex animi sententia uel nullo obstrepente, gubernant. Ad hæc illi semper intestinis bellis sese conficiunt, hi uero quamuis inter Peloponesiorum, Thebanorum, ac nostræ ciuitatis perpetua bella sedem habeant, nihilominus in summa tranquillitate, & pace uitam transigunt. Nam si hæc atque eiusmodi alia apud animum uestrum diligenter expendere, dubio procul malorum omnium causam inuenietis iniuriam, licentiam, & immodicum habendi studium: at cōtinentiam, & moderationem bonarum omnium fontem. Quam uirtutem in priuatis quidē laudatis, quicq; eā exercent, eos inter ciues omnes tranquillissime uiuere, & cæteris meliores putatis. Et ut communes omnium custodes magistratus hac laude probentur nihil ad rem pertinere censebitis? Certe ut uirtutes magno studio sunt exercendæ, ita uitia fugienda cum omnibus, tum uero maxime magistratibus. Nā priuatus quispiam etiamsi peccat, tamen aliquoties usu uenit, ut ipsas errati pœnas morte anteuertat. Verum ciuitates, in quas redundat, si quid à magistratibus cōmissum fuerit, quia non perinde, ac homines emoriuntur, semper manent factis digna supplicia, eaq; non tantū ab hominibus, sed & ipsis diuis.

Nobilis sententia.

Quæ

Γ' ἘΠΙΣΤΟΛΑΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καὶ φιλοσοφῆσατε, καὶ σκέψασθε τί ὅ ποιῆται τὰ πόλεις ταύτας λέγω δὲ τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐκ τῶν πόλεων μὲν πραγμάτων ἑκατέρωθεν ὁρμηθεῖσαν, ἄρξαι τῶν ἑλλήνων, ἐπὶ δὲ ἀνυπαέρβλητον τῶν δῶαμιμ ἔλαβον, πρὶ ἀνδραποδισμῶν κινδυνεύουσα. καὶ διὰ τὴν τῶν δευτέρων μὲν μεγίστους πλούτους παραλαβόντες, καὶ δῶαμιμ μεγίστων, καὶ πλείων ἔχοντες, εἰς ἀπορίαν καθέστηκασι. μεγαρεῖς δὲ μικρῶν ἀυτῶν καὶ φαύλων τῶν δὲ ἀρχῆς ὑπάρχόντων, καὶ γὰρ μὲν οὐκ ἔχοντες, οὐδὲ λιμνῶν, οὐδὲ ἀργυρεῖα, πέτραι δὲ γεωργούντες, μεγίστους τῶν ἑλλήνων οἴκους κέκτηνται. καὶ κείνων μὲν τὰς ἀκροπόλεις, ἄλλοι τινὲς αἰεὶ κατέχουσι, ὄντων αὐτοῖς πλέων, ἢ τριχιλίων ἰσθμίων, καὶ πελτασῶν ἀναριθμητῶν. οὗτοι δὲ μικρὰν δῶαμιμ ἔχοντες, τῶν αὐτῶν ὅπως βδελύσσονται διοικῶσι. καὶ πρὸς τοῦτοις οἱ μὲν σφίσιμ αὐτοῖς αἰεὶ πολεμῶσιμ, οὗτοι δὲ μεταξὺ Πελοποννησίων, Ἀθηναίων, Ἐπὶ ἡμετέρας πόλεως οἰκοῦντες, τῶν εἰρήνων ἄγοντες διατελοῦσιμ. ἢ ἢ ταῦτα, Ἐπὶ τὰ τριαῦτα διεξίητε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ἐυρήσατε, τῶν μὲν ἀκολασίαν καὶ τῶν ὑβρίων τῶν κακῶν αἰτίαν γιγνομένην, τῶν δὲ σωφροσύνην, τῶν ἀγαθῶν, ἢ ἢ ὑμεῖς ἐπὶ μὲν τῶν ἰδίων ἐπαινεῖτε, καὶ νομίζετε τῶν ταύτην ἡμῶν μένους ἀσφαλῆστα ζῆν, καὶ βελτίους εἶναι τῶν πολιτῶν. τὸ δὲ ποιῶν ὑμῶν, οὐκ οἶεσθε δεῖν τοιοῦτο παρασκυδάζειν. καὶ τοὶ προσήκει τὰς ἀρετὰς ἀσκεῖν, καὶ τὰς κακίας φεύγειν, καὶ πολὺ μᾶλλον ταῖς πόλεσιμ, ἢ τοῖς ἰδιώταις. ἀνήρ μὲν γὰρ ἀσεβὴς καὶ πονηρὸς, τυχὸν ἂν φθάσει τελευτῆσαι, πρὶμ δὲ εἶναι δίκην τῶν ἡμαρτημένων. αἱ δὲ πόλεις διὰ τῶν ἀδυνασίων, ὑπομένουσι καὶ τὰς παρὰ τῶν ἀνδρώπων, καὶ τὰς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Quæ uobis prudenter sunt expendenda, ne in animū admittatis eos, qui in præsens quidem gratiosis uerbis aures uestras demulcent, sed temporis futuri nullam habent rationem: nec animum inducatis eis credere qui multis quidem uerbis suum erga rempu. studium coram populo iactent, sed re ipsa totam ciuitatem labefaciunt, quemadmodum & prius: mox ubi publicani pro cōcione orandi auctoritatem nacti essent, eò demētix ciuitatem redegerūt, ut cuiusmodi nobis supra recēsui designare sustinuerint. Quo loco omnīū maxime mirari succurrit, eis nos auctoritatē populū cōcionibus tenendi, cōmunibus suffragiis deferre, nō qui perinde sint affecti ac fuerunt, qui rēp. ex parua magnam fecerunt, sed qui non alia tum dicant, tum faciant, q̄ qui optimam à maioribus acceptam suo uitio prodiderunt, præsertim cum modo sciatis unicum esse, quo respu. promoueatur, si quod ad honores attinet, boni malis præferentur. Sed & compertum habeatis popularem libertatem sub illis ueteribus multis quidem annis neq̄ perturbatam, neq̄ in aliam formam cōmutatam: uerum eandem sub his recentioribus iam bis euersam: tum ciues, qui partim tyrānis, partim triginta illis præfectis rerum potentibus successerunt in urbem reductos nō sycophantarum horū opera, sed prudentia eorū, qui hoc hominū genus semper oderunt, quiq̄ nomen sua uirtute celebre habuerint. Et quanq̄ tot à ueteribus nobis sint relicta monumenta, quæ quid quisq̄ reipu. uel profuerit, uel nocuerit, aperte declarant: tamen eiusmodi oratorum uersutix a deo nobis placent, ut tametsi oculis coram cernamus bellorū, aliarumq̄ perturbationū, quas illi excitarāt, causa, ciues quidē multos patrimoniū sui facultatibus excidisse, illos uero è summa paupertate summis opes conscendisse, non tamen uel nostro nomine indignemur, uel illis suam felicitatē inuideamus. Imò & ipsam ciuitatem in crimen uocari sustineamus, quasi ea Græcos affliget, & tributis imperatis premat, illos uero, nempe oratores malos, patiamur fructus hos omnes capere.

Tum

Quod maxime rēpub. promoueat.

Γ' ΕΚΚΡΑΤΟΥΣ ΗΕΡΙ' ΕΙΡΗΝΗΣ.

ἔρην ἠδὲ συμφωνίους, καὶ μὴ προσέχων τὸν νοῦν τοῖς ἐν τῷ παρόντι
 καὶ χαριζομένοις, τοῖς δὲ μέλλοντι χρόνῳ, μηδ' ἐμίαν ὑπὸ μεί-
 λειαν ποιομένοις. μὴ δὲ τοῖς φίλοις ἢ τὸν δῆμον φάσκουσι, ὅ-
 λω δὲ πῶς πόλιν λυμαινομένοις, ὡς καὶ πρότερον. ἐπειδὴ παρ' ἐ-
 λαβὸν οἱ τοιοῦτοι πῶς ἐτί τοι βήματα δαυασείαν, εἰς τοσαύτην
 τὴν ἄνοιαν προήγαγον πῶς πόλιν, ὥς τε παρ' αὐτῶν, διὰ
 τῶν ὀλίγων πρότερον ὑμῖν δικησάμεν. ὃ καὶ πάντων μάλιστα ἄρ-
 γῆς θαυμάσιον, ὅτι προχειρίζεσθε δικαγωγούς, οὐ τοὺς πῶς αὐτῶν
 γνώμεν ἔχοντας τοῖς μεγάλοις πῶς πόλιν ποιήσασιν, ἀλλὰ δι-
 ὅμοια καὶ λέγοντας καὶ πράττοντας τοῖς ἀπολέσασιν αὐτῶν. ὅ-
 ταῦτ' εἰδότες, οὐ μόνον τῷ ποιῆσαι πῶς πόλιν εὐδαίμονα τοὺς
 χρόνους τῶν πονηρῶν διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ πῶς δημοκρατίαν ἐ-
 πί μ' ἐκείνων, πολλοῖς ἔτεσιν, οὐτε κινηθῆσθαι, οὐτε μεταστῆσθαι.
 ἐπὶ δὲ τούτων, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ δις ἤδη καταλυθῆσθαι, καὶ τὰς
 φυγὰς τὰς ἐπὶ τῶν τυράννων, καὶ τὰς ἐπὶ τῶν τριάκοντα γεγενη-
 μένας, οὐ διὰ τοὺς συκοφάντας κατελθόντας, ἀλλὰ διὰ τοὺς μισθῶ-
 ντας τῶν πλούτων, καὶ μεγάλῳ ἐπ' ἀρετῆς δόξαν ἔχοντας. ἀλλ' ὅ-
 μως τηλικούτων ἡμῖν ὑπομνημάτων καταλειμμένων, ὅτι ὡς
 ἐφέκατέρω αὐτῶν ἢ πόλις ἐπραττεῖν, οὕτω χαίρομεν τὰς τῶν
 ἡγετῶν πονηρίας, ὡς εἰ ὄρωντες διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰς τα-
 ραχὰς αἷς αὐτοὶ πεποιθήκασι, τῶν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς ἐκ τῶν πα-
 τρώων ἐκπεπρωκότας, τούτους δὲ ἐκ πενήτων πλοσίους γεγενημέ-
 νους, οὐκ ἀγανακτῶμεν, οὐδὲ φθονῶμεν τὰς εὐπραγίας αὐτῶν, ἀλ-
 λ' ὑπομένομεν πῶς πόλιν διαβολὰς ἔχουσαν, ὡς λυμαίνετο ἡ δα-
 σμολογῆν τῶν Ἑλλήνων, τούτους δὲ τὰς επικαρωσίας λαμβάνοντας.

καὶ εἰ

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Tum populo quidē, cui imperiū uerbotenus tantū tribuūt, cō-
 ditionem esse priorē, q̄ his qui paucorū potētia, Græci ὀλιγῶ-
 χίας dicunt, seruiūt. Hos uero per nostrā stulticiā ex angusti-
 sima re familiarī ad magnū fortunæ splendorē peruenisse. At
 qui Pericles, inquit, qui longe ante hoc tēpus populī suffra-
 gio orator in rep. cōstitutus erat, cū ciuitatem magis quidem
 nutantem, q̄ post acceptū maris imperiū, tolerabilius tamen
 adhuc institutam accepisset, nō ad suū ipsius quæstum studia
 conuertit, sed familiam suā ipsius minorem, q̄ à patre accepe-
 rat, reliq̄. At in arcē præter ea, quæ sacris dicauit, intulit octies
 mille talenta. Hi autem, qui nunc præsunt, tantum ab illius fa-
 ctis absunt, ut dicere etiā non uereantur, se per reipub. curam
 priuatis commodis studere non posse. Cum interim per hāc
 scilicet rei familiaris negligentiam, eos tantum profecisse appa-
 ret, quantū alioqui à dñs ne optassent quidē unquam. Ad hæc
 & illud obijciunt plebem nostram haud quāq̄ latam degere,
 imò sic tractari, ut ciuium nemo uiuat neq̄ commode, neque
 molliter. Quin ciuitatem plenam esse complorationibus, sic
 enim aiunt, alios quidem huc adigi, ut paupertatē, egestatēq̄
 suam apud sese, & quod aiunt, in sinu deplorarēt: alios uero de
 imperatorum, ac ministeriorum multitudine queri. Tum exa-
 ctiones, atq̄ æris alieni sollicitudinē iactāt. Quæ omnia eius-
 modi dolorem faciunt, ut qui magnas habent facultates, mise-
 rius penē uiuant, q̄ qui perpetua paupertate depressi in diui-
 tiarum spem sese nunquam erexerunt. Demiror autem uos, si
 hoc perspiciere non potestis, nullum hominum genus plebi pe-
 silentius, quā sint maligni rhetores, atq̄ in repub. oratores.
 Nam præter aliam calamitatem, quam secum adferunt, uos &
 his, quorū in singulos dies eget usus, spoliare student. Vidēt
 enim qui domestica facultate ius suū tueri sufficiūt, eos & pro
 reipub. commodis stare, & eorum qui optima tum dicunt,
 tum faciunt, partes sequi. At, qui partim in foro, partim populī
 concionibus uictū quaritant, eos inopia coactos à se pēdere,
 uidelicet

Rabula forē/
 ses & id ge/
 nus homines
 litium fabri.

ΥΣΘΚΡΑΤΟΤΕ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καὶ τὸ μὲν δῆμον ὁρφασιμ ὄντι δῆμ τῶν ἄλλων ἀρχῶν, χεῖρω πράττοντα τῶν ταῦς ὀλιγαρχίας δὲ λυθόντων. οἷς δ' οὐδὲν ὑπῆρχεν ἀγαθόν, τούτους δ' ἰὰ τὴν ἀνοίαν τὴν ἡμετέραν, ἐκ ταπεινῶν εὐδαίμων γεγενημένους, καὶ τὸν πρὸ τῶν τρίτων δημαγωγὸς κατασῶς, πρὸ λαβῶν τὴν πόλιν, χεῖρω μὲν φρονέειν ἢ πρὶν καταχῆσαι τὴν ἀρχὴν, ἔτι δὲ ἀνεκτῶς πολιτευσόμενοι, οὐκ ἐπὶ τὸν ἴδιον χρηματισμὸν ὤρμησεν, ἀλλὰ τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἑαυτοῦ κατέλιπε, ἢ πρὸ τοῦ πατρὸς πρὸ ἐλαβε, ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἀνήνεγκε δίκτα κισθίλια τάλαντα, χωρὶς τῶν ἱερῶν. οὗτοι δὲ τοσοῦτον ἐκείνους διενκνούχασιν, ὡς τε λέγειν μὲν τολμῶσι, ὡς δ' ἰὰ τὴν κοινῶν ὑπὸ μέλαιαν, οὐ δῶνται τῆς αὐτῶν ἰδίῳις προσέχων τὸν νοῦν. φαίνεται δὲ τὰ μὲν ἀμελέμενα, τοσαύτῳ εὐκλεῖστα τὴν ἐπίδοσιν, ὅσην οὐδ' ἂν εὐξαοῖτο τοῖς θεοῖς πρότερον ἡξίωται. τὸ δὲ πλεῖστον ἡμῶν, οὐ κήδεσθαι φασί, οὕτω δ' ἰακείμενοι, ὡς τε μηδένα τῶν πολιτῶν ζῆμῆδέως μὴ τε ξαδύμως, ἀλλ' ὁδυμῶν μεστὴν εἶναι τὴν πόλιν. οἱ μὲν δὲ, τὰς πενίας ἢ τὰς ἐνδείας ἀναγκάζοντες δι' ἐξίεναι καὶ θρηνηῖν πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, οἱ δὲ τὸ πλεῖστον τῶν προσαγμάτων, ἢ λήτρυγιῶν καὶ τὰ πρὸ τὰς εἰσφορὰς, ἢ τὰς ἀνιδόσεις, ἀρτυτάς ἐμποιεῖ λύπας, ὡς τ' ἀλγῖον ζῆμ τὸν τὰς οὐσίας κερκτεμένους, ἢ τὸν συνεχῶς πενομένους θαυμάζω δ' εἰ μὴ δῶνασθε σωιδίην, ὅτι γένεθ' οὐδὲν ὅτι κακόνδερον τῶν πλεῖστον, πονηρῶν ῥητόρων καὶ δημαγωγῶν. πρὸς δὲ τῆς ἄλλοις κακοῖς, καὶ τῶν τὴν ἡμέραν ἐκάστω ἀναγκάων οὗτοι μάλιστα βόλονται πανίσειν ἡμᾶς. ὁρῶσι δὲ τοὺς μὲν ἐκ τῶν ἰδίων δωαμένους τὰ σφέτερον αὐτῶν διοικεῖν, τὸ πόλεως ὄντας καὶ τῶν τὰ βέλτερα λεγόντων. τὸν δ' ἀπὸ τῶν δικασκρίων ζώντας, καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐντενδερλιμμάτων, ὑφ' αὐτοῖς δ' ἰὰ τὴν ἐνδεῖαν ἠναγκασμένους εἶναι.

Ρ καὶ πολλῶν

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

uidelicet, qui magnam debeant gratiam delationibus, criminibus, atque id genus alijs sycophantarum strophis. Quibus omnibus locum dat illorum magistratus. Itaque iucundissimum eis fuerit, in rei familiaris angustijs, in quibus ipsi aetatem agunt, & ciues uniuersos conspicerent. Cuius rei maximum est indicium, quod non huc spectant, qua uia egentibus uictum subministraret, sed quibus technis eos, qui aliquid habere uidentur, caeteris exaequent. Quae ergo dabitur a tot malis requies? Equidem, quae mihi huc pertinere sunt uisa, magna ex parte recelui, non quidem ordine accuratius seruato, sed ut quaeque pro tempore inciderebant. Verumtamen minori negotio dictorum meminisse poteritis si quae urgere maxime uidebantur, denuo paucis perstringere tetro. Igitur ex his per quae res nostrae collapsae erigi, inque melius restitui queant, primum fuerit, si publicis negotijs consiliarios adhibuerimus tales, quales in priuatis rebus nobis contingere optaremus, nec posthac in errore ita simus pertinaces, ut populares existimemus esse sycophantas istos, ὀλιγαρχικούς αὐτ, hoc est qui communem omnium libertatem in suam & paucorum aliorum potentiam redigere studeant, uiros bonos, & honestos, quando cognitum habetis neutros horum, quod uulgo uel per adulationem, uel per inuidiam audiunt, natura esse posse. Quin potius cuique gestit animus eiusmodi reperi. instituere, in qua ipse maxime in precio sit futurus. Proximum uero, si animum induxerimus non aliter uti socijs, quam & amicis. Nec uerbotenens tantum eis libertatem permittamus, re ipsa uero facultatem eos pro sua libidine tractandi ducibus nostris concedamus. Nec dominorum, sed sociorum exemplo imperium in eos geramus, praesertim cum iam satis edocti simus potentiam nostram sociorum ciuitatibus singulis quidem esse superiorem, sed uniuersis longe inferiorem. Porro tertium est, si post pietatem, quae diuis debetur, tanti putemus nihil, quam ut Graecis bonam de nobis opinionem dare modis omnibus studeamus. Nam si his armis instructi erimus uoluntarij quique non imperium modo, sed & seipsum in nostram manum dederint.

Quod

*Nobilis & ue
riss. sententia.*

Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΒΙΡΗΝΗΣ.

καὶ πολλὰ χάριμ ἔχοντας ταῖς ἰσαγγελίαις καὶ ταῖς γραφαῖς, ὅτι
 ταῖς ἄλλαις συκοφαντίαις ταῖς δι' αὐτῶν γιγνομέναις. ἐν οὖν ταῖς
 ἀπορίαις ἐν αἷς αὐτοὶ δωασεύουσιν, ἐν ταύταις ἡδὲ ἀμ' ἰδιοῖεν ἅ-
 παντας ὄντας τὸς πολίτας, τεκμήριον δὲ μέγιστον. οὐ γὰρ τοῦτο
 σκοπεῖσιν ὅτι τὸς τῶν δεινομένων τὸν βίον ἐκποριοῦσιν, ἀλλ'
 ὅπως καὶ τὸς ἑχθροὺς τί δοκοῦντας, τοῖς ἀπόροις ὀφισώσασσι.

τίς οὖν ἀπαλλαγὴ γένοιτ' ἂν τῶν πονηρῶν κακῶν; δειλεῖν γὰρ μὴ
 τὰ πλεῖστα πρὸς αὐτῶν τούτων, οὐκ ἐφεξῆς, ἀλλ' ὡς ἕκαστον τῶν κα-
 ρῶ σωέπιπτε. μᾶλλον δ' ἂν ἡμῖν ἐγγύοιτο μνημονεύειν, εἰ σωαγα-
 γῶν τὰ μάλιστα κατεπείγοντα, πάλιν ἐπανελθεῖν αὐτὰ πειραθείλω.
 εἰ δ' ὅτι ἐπ' ἐπανορθώσαμεν τὰ φθιπέως καὶ βελτίω ποιήσα-
 μεν, πρῶτον μὲν ἡμῶν συμβούλους ποιῶμεθα τοιούτους πρὸς τῶν κοι-
 νῶν, οἷους πρὸς ἂν πρὸς τῶν ἰδίων ἡμῖν εἶναι βουλευθῆμεν, καὶ παυ-
 σῶμεθα δημοζικούς μὲν νομίζοντες εἶναι τοὺς συκοφάντας, ὀλιγαρ-
 χικούς δὲ, τοὺς καλοὺς καὶ καθαροὺς τῶν ἀνδρῶν, γνόντες ὅτι φύσει
 μὲν, οὐδεὶς οὐδέτερον τούτων εἶσιν. ἐν ἧ δ' ἂν ἕκαστοι τιμῶνται,
 ταύτῃ βούλονται καθεστάναι πῶς πολιτεία. δεύτερον, ἡμῶν ἐ-
 δεκῆσωμεν καὶ τοῖς συμμάχοις ὁμοίως, ὡς πρὸς τοῖς φίλοις,
 καὶ μὴ λόγῳ μὲν αὐτῶν ἀυτονόμους ἀφίωμεν, ἔργῳ δὲ τοῖς στρατι-
 γοῖς αὐτοῖς, ὅτι ἂν βούλονται ποιῆν ἐνδιδώμεν. μὴ δὲ δεσπο-
 τικῶς, ἀλλὰ συμμαχικῶς αὐτῶν ὑπιστασώμεν. ἐκείνο καταμα-
 ρνόντες, ὅτι μίαν μὲν ἕκαστος τῶν πόλεων κρείττους ἐσμὲν, ἀπα-
 σῶν δὲ, ἥτις. τρίτον δ', ἡμῶν μηδὲν πρὸς πλείονα ἢ γῆθε μετὰ γε τῶν
 πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶν, τοῖς πρὸς αἷ τῶν ἑλλήσιμ ἐυδοκιμῶν. τῶν γὰρ οὕτω
 διακείμενοις, ἐκόντες καὶ τὰς ἡγεμονίας, ὅτι σφῶν αὐδὺς ἐνδιδόασιν.

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Quod si quæ dixi, opere executi fueritis, insuperq; uosipsi cōparaueritis, bellicosos quidem in militari disciplina, & apparatus, mansuetos uero, ac pacificos nihil præter æquum faciendo futurum, ut nō uestram modo ciuitatem reddatis feliciorē, sed & totius Græciæ statum promoueatis. Neq; enim, ubi uiderint ciuitatem nostram huc spectare, & iam instructā, ut si qui iniuriam patiantur, eis subueniant, ulla ciuitas quicq; ferocius designare audebit. Imò cunctabundi ad res nouas incipiendas erunt, sicq; in summa quiete degēt. Attamen siue hoc siue illud fecerint, euētus in nostrū cōmodum cedit. Etem si ciuitates, quæ inter alias sunt eminentiores, ab eiusmodi iniurijs dehinc abstinerint, id beneficij nobis acceptū feret. Sin alijs per uim iniuriā facere conabuntur, omnes profecto, quos uel ipsa iniuria, uel metus tangit, ad nos supplices cōfugient, nihil non offerentes nō modo imperium, sed & seiplos. Quibus rebus futurum est, ut nunq; desint, quorum ministerio malignari uolentes, propulsemus. Imò ad manū semper auxiliares copiarū multarū suppetāt. Nam cui ciuitati, imò cui omnino homini nō erit in uotis nostræ amicitia, societatisq; fieri participēs maxime cum uidebit nos ad utrūq; iuxta paratos in pace quidem iustissimos, ad bellum uero potentia summa instructos, tum nobis ut in animo, ita & manu esse alios defendere, nos ipsos autem nullius auxilio indigere. Iam uero q; ingens in ciuitate rerum omnium expectandus esset profectus, si exteri omnes magnifice adeo de repub. nostra sentirent. Tum autē quantas opes in ciuitatem uelut influere uisuri essemus, si nos per Græciam uniuersam in felici statu seruari constaret. Quis uero nō uel summis laudibus efferret eos, qui tot ac tantorum bonorum extitissent autores. Quanq; autem singula, quæ in animo meo cogito, oratione complecti non licet, hoc tamen nunc docebo, uidelicet, cōmodissimū esse, ut eis, q; inter tot iniquos, & quasi insanos à rectæ rationis tramite nō declinarunt, libertas & reipub. salus committatur, nec ut ante boni publici corruptores

Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ Ε' ΙΡΗΝΗΣ.

ἢ οὐκ ἐμμείνητε τῆς εἰρημένων, καὶ πρὸς τοῦτοις ὑμᾶς αὐτοὺς πᾶ-
 ράχητε, πολεμικοὺς μὲν ὄντας ταῖς μελέταις καὶ ταῖς πρᾶσιν αἰσ,
 εἰρημικοὺς ἤ, τοῦ μὴδὲ πρὸς τὸ δίκαιον πράττειν, οὐ μόνον εὐδαίμονα
 ποιήσετε ταύτῳ τῷ πόλει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. οὐδὲ δ' ἄλ-
 λη τὴ πόλεω, οὐδὲ μία φλὴσὶ πρὶ αὐτοὺς θυμαρτάνειν, ἀλλ' ὁκνή-
 σασι, καὶ πάλιν ἡσυχίαν ἔξοσι, ὅταν ἴδωσι μὴ ἐφειδρεύσαν πλὴν ἡμετέ-
 ρων πόλει, καὶ πρᾶσιν αἰσμένω τῆς ἀδικημένων βοηθεῖν. οὐ μὴν ἄλλ'
 ὁπότερον ἂν ποιῶσι, τό γ' ἡμέτερον, καλῶς ἔξει. Ἐ συμφερούτω. ἢ μ-
 τε δ' ὅξῃ τῆν πόλεω ταῖς προεχόσαις, ἀπέχεσθαι τῶν ἀδικιμά-
 των, ἡμεῖς τῶν ἀγαθῶν πλὴν αἰτίαν ἔξομον. ἢ μὴ τῶν χειρῶν
 ἀδικῶν, ἐφ' ἡμᾶς ἅπαντες οἱ δεδιότες, Ἐ κακῶς πάχοντες, καταφεύ-
 ξοντες, πολλὰς ἰκετηρίας καὶ δεήσεις κρίνοντες, καὶ διδόντες, οὐ μόνον τῷ
 ἡγεμονίαν, ἀλλὰ Ἐ σφᾶς αὐτοὺς, ὡς τ' οὐκ ἀπορήσομεν μεθ' ὧν κωλύ-
 σομεν τοὺς θυμαρτάνοντας, ἀλλὰ πολλοὺς ἔξομ, τοὺς ἐτοίμως σωσάτω-
 νισομένους ἡμῖν. ποία δ' ἢ πόλις, ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἔπιθυμήσῃ με-
 ταχῆναι τῆς φιλίας, Ἐ τῆς συμμαχίας τῆς ἡμετέρας, ὅταν ὀρῶσι τοὺς αὐτοὺς
 ἀμφοτέρω, καὶ δίκαιοτάτους ὄντας, Ἐ μέγιστον δάναμι κερκτικμένους, Ἐ
 τοὺς μὴ ἄλλως σώζειν καὶ βυλομένους, καὶ δάναμένους, αὐτοὺς ἢ μὴδὲ μῖστος
 βοηθείας δεομένους; πόσην δὲ καὶ προσδοκᾶν ἐπίδοσιμ τὰ τῆ πόλεω
 λήψασθαι τῆς φιλίας εὐνοίας πρὸς τῶν ἄλλων ἢ πρὸς ἑαυτοὺς; πόσον ἢ πλᾶτ'
 εἰσφύησασθαι καὶ εἰς τῷ πόλει, δι' ἡμῶν ἀπάσης τῆς ἑλλάδος σωζομένης;
 τίνας δ' οὐκ ἐπαινήσασθαι τοὺς τοσούτων, καὶ τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίους
 γεγεννημένους; ἀλλὰ δ' οὐ δάναμαι διὰ πλὴν ἡλικίαν ἅπαντα τοῦ λό-
 γου πρὸς λαβεῖν, ἀτυγχάνω τῆς διανοίας καθορῶν. πλὴν ὅτι καλὸν ὄξει,
 ἢ ταῖς τῶν ἄλλων ἀδικίαις καὶ μανίαις πρώτους εὐφρονήσαντας,
 προσῆναι τῆς τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας, ἀλλὰ μὴ

ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

corruptores per conuítium dicantur: deinde si qui uirtutum splendore fuerint conspicui, hi in pristini honoris gradum restituantur. Porrò caput omnium, in quod hæctenus à me dicta contendunt, quodq; reipub. negocijs existimandis respicere oportet, illud dicere uere possem, nèpe quod oportet, si uoueritis calumnias, quibus hoc tempore male audimus, dissoluere, si à bellis frustra iam sæpe susceptis requiescere, si principatum in omne tempus firmum ac stabilẽ nancisci, odisse certe quicquid est tyrannicæ ditionis, atq; item insolentis potentatus omneis. Semper enim in memoria hære debent calamitates, quæ ex eo fonte in rempu. manare solent. Sed ut hæc uitanda sunt, ita rursus admiratione æmulationeq; dignum planè Lacedæmoniorum regnum. Horum enim regibus peccandi licẽtia est minor, quàm quibusuis priuatis. At reges ipsi cæteris qui tyrannidem in subditos exercēt, eo sunt feliciores, quod qui hos occiderunt, à communis reipu. ciuibus amplissima munera accipiunt. Pro illis uero, qui non in pugnae discrimine mortem audent oppetere, abiectiores habentur his qui ordinem deserunt, & abiectis armis aufugiunt. Quare nõ im merito eiusmodi principatus multorum uotis est obnoxius. Ac nobis quidem, ut nunc se res habent, eum honorem, quem illi à suis ciuibus habent à Græcis perfacile fuerit impetrare, si persuasi erunt potentiam nostram sibi non seruitutis, sed salutis causam fore. Porrò cum multæ sanè, & uariæ orationes ex hoc argumento duci possint, mihi tamen finem dicendi facere duo suadent, primum huius orationis prolixitas: deinde annorum meorum multitudo. Iuniores autem ac dum magis q̃ ego ætate uigentes partim cohortor, partim iubeo in hoc genere plura tum dicere, tum scribere. Si quidem hac uia maximas ciuitates, & quæ alios sub iugum mittere cõsueuerunt, ad uirtutẽ, pariter ad iusticiã perducēt, usq; adeo, ut Græcia rebus omnibus florente, & rei literariæ status in melius prouehatur.

*Principatus
Lacedæmoniorum,*

LVCLIANI TY-

RANNICIDA, DES. ERASMO RO/
TERODAMO INTERPRETE.

ARGVMENTVM DECLAMATIONIS.

Quidam in arcem ascendit, uti Tyrannum occideret: atq; ipsum quidem non repperit, uerum filium eius interemit, gladiumq; in uulnere reliquit. Adueniens Tyrannus, ubi filium extinctum conspexit, eodem ense necem sibi consciscit. Is qui ascenderat, Tyrannicq; filium peremerat, præmium tanquam Tyrannicida petit.

DECLAMATIO.

VM DVOS eodem die Tyrannos occiderim iudices: alterum quidem ætate iã affecta: alterum æuo florentem, & ad scelerum successionem capeffendam paratum: unicũ tamen pro ambobus præmium petitum uenio: qui quidem unus omnium quotquot unquam Tyrannicidæ fuerũt, unico uulnere duos maleficos fuerim amolitus, neciq; dederim: filium uidelicet ense, patrem indulgenti charitate qua filiũ adamabat. Itaq; Tyrannus pro his quæ commisit, abunde magnas pœnas nobis dependit: quippe qui & uiuus aspexerit, filiũ prius morte sublatum: & quod est omnium maxime nouum, compulsus sit denicq; ipse sui tyrãnicida fieri. At illius filius mea quidem manu peremptus est: cæterum occisus, alteram ad cædem operam

ΔΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

Γ' ᾠθεσις φη μελέτης.

Ἀμύλθεος εἰς πλὴν ἀκρόπολιν, ὡς ἀποκτενῶν τὸν τύραννον, εἰ αὐτὸν
τὸν μὲν οὐχ ἔβουλε, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ ἀποκτείναι, κατέλιπε τὸ ξίφος ἐν
τῷ σώματι. ἐλθὼν ὁ τύραννος, εἰ τὸν υἱὸν ἰδὼν ἤδη νεκρὸν, τῷ αὐ-
τῷ ξίφει αὐτὸν ἀπέκτεινε, αὐτῆ δ' ἀνελθὼν καὶ τὸν τυράννον υἱὸν
ἀνελὼν γέρας, ὡς τυραννοκτόνον.

τὸ τυράννον ἀποκτείναι, ὡς ἄνδρες δικασαί, μί-
ᾶς ὑμέρας, τὸν μὲν ἤδη πρῆβηκότα, τὸν δὲ ἀκμά-
ζοντα, καὶ πρὸς διαδοχὴν τῶν ἀδικημάτων ἐτοι-
μότερον, ἤκω μίαν ὁμῶς ἐπ' ἀμφοτέροις αὐτή-
σων δωρεὰν μόνον τῶν πώποτε τυραννοκτόνων
πληγῆ μίᾳ δύο πονηροῦς ἀποσκιδνασάμενος καὶ φονεύσας. τὸν μὲν παῖ-
δα τῷ ξίφει, τὸν πατέρα δὲ τῆ πρὸς τὸν υἱὸν φιλοσοφία. ὁ μὲν οὖν τύ-
ραννος ἀνδρῶν ἐποίησεν, ἱκανὴν ἡμῖν δέδωκε τιμωρίαν. ζῶν
μὲν τὸν υἱὸν ἐπιδὼν προανηρημένον παρὰ πλὴν τελευτῶν, τελευτᾶν
δὲ ἠναγκασμένον τὸ παραδοξότατον αὐτὸς αὐτὸν γενέσθαι τυ-
ραννοκτόνον. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνους τέθνηκε μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ, ὑπεκρέτησε

Q δέ μοι

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

operam mihi suam cōmodauit: dum qui uiuo patri scelerum socius fuerat, eiusdem post mortem, quatenus licuit, extitit parricida. Ego itaq; sum is, qui tyrannidem sustuli, pariterque mecum gladius, quo cuncta confecta sunt, meus: tametsi cædis ordinem commutarim, ac morem modumq; nouarim cōficiendi sceleratos: nempe hunc qui ualentior erat, ac sese defendere poterat, ipse perimens: porrò senem soli gladio reueruans. His igitur de causis & amplius quiddam à uobis me cōsequuturum arbitrabar: præmiacq; laturū, quæ numero æquarent eos, qui essent interempti, utpote qui non præsentibus modo malis uos leuarim, uerumetiam futurorum formidine: quicq; stabilem pepererim libertatem: nullo relicto qui scelerū capeffat successionem. Verum interim tantis rebus strenue peractis, in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à uobis discedam, ac ne solus non feram mercedem, quàm leges à me seruatae præstituunt. At qui contra dicit, is mihi uidetur non reipub. studio, quemadmodum ait, hoc facere, sed quod extinctos esse illos grauius ferat: atq; eum qui illis mortis autor extitit, ulcisci conetur. Vos igitur iudices mihi paulisper attendite: dum tyrannidis mala tametsi ipsi optime nostis, commemoro. Siquidem hoc pacto futurū est, ut & beneficii mei magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatu uoluptatis: reputantes nimirum quibus sitis leuati malis. Neq; enim quemadmodum alijs quibusdā sæpenumero accidit, itidem & nos simplicem tyrannidem atq; unicā seruitutē sustinebamus: nec unius domini uiolentiam tolerabamus, uerum soli omnium quos similis habuit calamitas, duos p̄ uno tyrānos habebamus, & in geminas cōtumelias distrahebamur ifelices. Porrò senex multo erat moderatior: q̄ppe ad iras lentior, ad supplicia segnior, & ad cupiditates tardior: utpote cui iā ætas uehemētia impet⁹ cohiberet, uoluptatūq; cupiditates refrenaret. Quin ad suscipienda maleficia filij instinctu nolēs impelli ferebat: ipse alioqui

ΛΟΓΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

δε μοι εἰ ἀποθανὼν πρὸς ἄλλομ φόνου. ζῶντι μὲν σωαδίη, τῷ πατρὶ,
 μετὰ θάνατον δὲ πατροκτονήσας ὡς ἐδάμαρ. τὸ μὲν οὖν τυραννίδα ὁ παύ-
 ρας εἰμι ἐγὼ, καὶ τὸ ξίφος ὁ πάντα εἰργασαί με ὄμ. τὴν δὲ τάξι μὲν ἠέλλα
 ξα τῆν φόνου, εἰ τὸ τῆν τρόπον ἐρανοτόμησας τῆν πονηρῶν τελευτήσας. τὸ
 μὲν ἰσχυρότερον καὶ ἀμύνασιν δυνάμενον αὐτὸς ἀνελὼν, τὸν γέροντα δὲ
 μόνου πρὸς αὐτῆς τῆν ξίφας. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ πρὸς τὸ πρῶτον ἡ ἐπί τῶν τοις
 ὡμῶν γενήσεσθαι μοι παρὲς ὑμῶν, εἰ δὲ ὡρεῖς λήψασιν ἱερίσιν καὶ τῆς
 ἀνηρηκῶσι, ὡς ἂν οὐ τῆν πρῶτον ἀπαλλάξας ὑμᾶς μόνου, ἀλλὰ εἰ
 φησὶ τῆν μελλόντων καὶ ἐλπίσθαι, εἰ τὴν ἐλθούσας βέβαιου πρὸς αὐ-
 γῶν, οὐδὲν ὅς πρὸς ἀλλήλων κληρονόμους τῆν ἀδικημάτων. μετα-
 ξὺ δὲ κινδυνεύω τῶν ταυ καταρθῶσας, ἀγέρας ἀπελθῶν παρὲς ὑμῶν.
 εἰ μόνος σέρεσθαι φησὶ πρὸς τῆν νόμων ἀμοιβῆς, ὅς δὲ ἰεφύλαξας. ὁ μὲν οὖν
 ἀνελέγω οὐρσὶ δοκί μοι οὐ κηδόμενος ὡς φησὶ τῆν κοινῶν τῶν ποι-
 ῶν, ἀλλὰ ἐπί τῆς τελευτηκόσι λελυσηκῶν, καὶ ἀμυνόμενος τὸ ἐκεί-
 νοις τὸ θανάτου αἴτιον γενεκῶν. ὑμεῖς δὲ ἀνάχεσθαι με ὡς ἄνδρες εἰ-
 κασαι πρὸς ὀλίγον τὰ ἐν τῆ τυραννίδι, καὶ πρὸς εἰδόμεν ὑμῶν ἀκριβῶς
 δικασμένους. καὶ τὸ μέγεθος οὕτω μάθουτ ἂν, τὸ εὐεργεσίας φησὶ ἐμῶν, καὶ
 αὐτὸ μᾶλλον εὐφρανέσθαι, λογιζόμενοι ὡς ἀπὸ κλάσας γητε. οὐ γὰρ ὡς πρὸς
 ἄλλοις ἴσιν ἡδὲ σωέβη πολλάκις ἀπλῶν εἰ ἡμεῖς τυραννίδα εἰ μί-
 αμ δὲ λείων ὑπεμείναμεν, οὐδὲν ὅς ὑπὸ κνήσας καμῶν ὑπὸ θυμῶν δὲ σπῶ-
 τας, ἀλλὰ μόνου τῆν πῶποτε τὰ ὅμοια δυσυχησάντων, εἰ ὁ ἀντιένος
 τυράννης εἰχομεν, καὶ πρὸς διττὰ ὅς δυσυχησας ἀδικήματα διηρῶμεθα.
 μετρίωτερος δὲ ὁ πρὸς οὐτῆς ἡμ πρὸς πολὺ, εἰ πρὸς τὰς ὀργὰς ἡπιώτερος,
 καὶ πρὸς τὰς κολάσας ἀμβλύτερος, καὶ πρὸς τὰς ὑπὸ θυμῶν βρα-
 δύτερος. ὡς ἂν ἡδὲ φησὶ ἡλικίας τὸ μὲν σφοδρότερον φησὶ ὀρμῆς ἐπε-
 χόσας, τὰς δὲ τῆν ἡδονῶν ὀρέξας χαλιναγωγόσας, καὶ πρὸς γε τὴν
 ἀρχὴν τῶν ἀδικημάτων ὑπὸ τῆ παιδείας ἄκωμ προσῆχθαι ἐλέγετο.

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

nō admodū tyrānicus, nisi qđ illi morē gerebat. Siquidē indulgēs in filiū supra cō credi queat, erat: id qđ re declarauit, ita ut filius illi esset oīa. Illi parebat: p uim faciebat quicqđ ille iusserat: supplicio afficiebat quoscunq; praeceperat, ac prorsus in oībus illi obsecūdabat. In summa: filius in patrē tyrannū quendā agebat: pater filij cupiditatū satelles erat. Tametsi huic ppter aetatem honorem cedebat adolescens, soloq; imperij nomine temperabat: tamen res & caput Tyrannidis erat ipse. Et quanquā tutamentum, praesidiūq; principatui ab illo mutuaret, scelerū tamen emolumentis solus fruebatur. Ille erat qui satellites cōtinebat: qui custodias obtinebat: qui tyrannidem affectantes ē medio tollebat: q insidias formidabat: ille qui castrabat ephēbos, qui coniugia uiolabat: illi uirgines producebantur. Tum si quæ cædes, si quæ exilia, si quæ pecuniarum expilationes, delationes, contumeliæ, ea omnia iuuenis temeritate gerebantur. Porro senex illi obsequebatur, comitemque scelerum sese praebebat, ac comprobabat duntaxat filij sui flagitia. Itaque cum ea res nobis erat intoleranda: propterea quod quum animi cupiditatibus ex imperio potestas accedit, nullum flagitijs modum imponunt: tum illud in primis discruciat, quod prospiceremus diuturnam, uel æternam potius seruitutem eam futuram: & per successionem alij post alium domino tradendam rempub. populumq; homini scelesto hæreditatis instar obuenturum. Nam id alijs spem non exiguam facit, quod apud sese reputant, quod inter se dicunt: at mox coërcebitur: at mox demorietur: paulo post liberi sumus futuri. Verum de his nihil eiusmodi sperabatur: quin potius iam intuebamur, paratum Tyrannidis hæredem. Vnde factum est, ut ne aggredi quidem quisquam fortium ciuium, & qui eadem quæ ego animo statuisset, auderet. Sed desperabatur ab uniuersis libertas, atque inexpugnabilis tyrannis uidebatur: quippe quum esset cum tam multis confligendum ac dimicandū. At me nihil ista deterruerūt: neq; perpensa negocij difficultate refugi, neq; ad

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ

οὐ πάνυ τυραννικὸς αὐτὸς ὤμ, ἀλλ' εἰκὼμ ἐκείνω. φιλότεκνος δ' ἐς ὑπερ-
 βολῶν ἐγγύεσσι, ὡς εἰδείξε. καὶ πάντα ὁ παῖς ἡμ' αὐτῷ, καὶ ἐκείνω ἐπέθετο
 τ, ὅτι ἠδίκηκε ὅσα κελεύει, καὶ ἐκόλαζε μὲν οὐκ ἐπὶ ἀπείροι, καὶ πάντα ὑπεκρίθη,
 ὅτι ὅλως ἐτυραννείτω ὑπὸ αὐτῷ, ὅτι διορυφόρος τῶν τ' παιδῶν ὑπερθυμῶν
 ἡμ'. ὁ νεανίας δὲ φησὶ μὴ ἕμης πρὸς ἑκάστην κατ' ἡλικίαν ἐκείνω, καὶ μόνον
 ἐξίστατο τῷ ἀρχῆς ὀνόματι. τὸ δ' ἔργον τ' τυραννίδος ὅτι κεφαλῶν
 λαομ' αὐτὸς ἡμ'. καὶ δὲ μὴ πισὸν ὅτι ἀσφαλὲς ἀπ' αὐτῷ πρὸς τῆς δ' ὕψους
 εἰς αὐτὸν, πλὴν ἂν ἀπόλαυσιν μόνον ἐκαρπύωσιν τῶν ἀδικημάτων. ἐκείνος ἡμ'
 ὁ τοὺς διορυφόρους σωέχων, ὁ πλὴν φρεσῶν κρατύνων, ὁ τῶν τυραννῶν
 μένους ἐκκόπτων, ὁ τοὺς ὑπερβλέποντας φοβῶν, ἐκείνος ὁ τοὺς ἐφήθεσσι
 ἀνασπῶν, ὁ ἐνυβρίζων τοῖς γάμοις, ἐκείνω αἱ πρὸς θενοὶ ἀνήγοντο. ὅτι εἰ
 νεὲς σφαγαί, ὅτι εἰ νεὲς φυγαί καὶ χερμάτων ἀφαρέσεις, καὶ βάραι ὅτι
 ὑβρίεις πάντα ταῦτα, τολμήματα ἡμ' νεανικά. ὁ γέροντος δ' ἐκείνος, ἡκο-
 λῶσαι καὶ σωκρίκει, ὅτι ἐπὶ μόνον τὰ τ' παιδῶν ἀδικήματα. ὅτι τὸ
 πρῶτον ἡμῖν ἀφόρητῶς καθήκει. ὅταν δ' αἱ τ' γνώμης ὑπερθυμίας, τῶν ἐκ
 τ' ἀρχῆς ἐξουσίαν προσλάβωσιν, οὐδ' ἓνα ὄρον ποιῶσιν τ' ἀδικημάτων.
 μάλιστ' ἢ ἐκείνο ἐλύπη, τὸ εἰδέναι μακρὰν, μάλλον ἢ αἰδέϊον τῶν δ' ὕψους
 λείων ἐσομύλων, καὶ ἐκ δ' ἰαδοχῆς πρὸς ἀδοθησομένῳ τῶν πόλιν ἄλλοτε ἄλλ-
 ω δ' εὐδοκίῃ ὅτι πονηρῶν, κληρονόμημα γενεσόμενον τῷ δήμῳ, ὡς τῶν
 γε ἄλλοις οὐ μικρὰ ἕως ἐλπίεσσι αὐτῶν, τὸ λογίζεσθαι καὶ πρὸς αὐτῶν λέγει, ἀλλ'
 ἡδὴ παύσεται, ἀλλ' ἡδὴ τεθνήξε. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι γενεσόμεθα. ἐ-
 πὶ ἐκείνῳ ἢ οὐδὲν τῶν τ' ἡλπίζετο, ἀλλ' ἐορῶν ἡδὴ ἐπιμονὴ τῷ ἀρχῆς
 δ' ἰαδοχῶν. τῶν γὰρ οὐδ' ἐπιχρηστέως ἐτόλμα τῷ γεννητῷ. ὅτι τὰ αὐτὰ
 ἐμοὶ προαρεσμένῳ, ἀλλ' ἀπέγνωσο παντάπασιν ἢ ἐλευθερίᾳ ὅτι ἄμα-
 χος ἢ τυραννίς εἰδοίκα, πρὸς τῶν τ' ἐσομένης τῶν ὑπερθυμῶν. ἀλλ' οὐκ
 ἐμὲ ταῦτ' ἐφόβησεν, οὐδ' ἐδυσχερῆσεν τῶν πράξεσσι λογιστῶν ἀπώκνησεν.

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

neq; ad suscipiendum discrimen trepidavi, uerum solus: solus inquam, aduersus adeo ualidam, uariamq; Tyrannidem, uel non solus potius, sed gladio comite conscendi: quippe qui mihi sit auxiliatus, mecumq; ex parte Tyrannum interemerit, quum mors mihi interim ob oculos obuersabatur: at è diuerso perpendiculari, quod publicam libertatem mea cæde redempturus essem. Ergo ubi in primam irruissem custodiam: neq; mediocri negotio satellites submouissem, occidens interim, in quem incurrissem, & quicquid obsisteret amolians, ad ipsum negocij caput ferebar: ad unicum Tyrānidis robur, ad nostrarum calamitatum fontē: atq; irrupto arcis propugnaculo, cum uiderem illum fortiter tuentem sese, multisq; uulneribus resistentem, tamen occidi. Et iam tum erat sublata Tyrannis, iam tum mihi confectum facinus. Ex eo tempore liberi omnes, nisi quod reliquus adhuc erat senex solus, inermis, nudatus custodijs: iamq; amisso magno illo suo satellite desertus, neq; deinde dignus forti dextra. Ibi nimirum mecū ipse iudices, hac animo reputabam. Cuncta mihi pulchre habent, cuncta cōfecta sunt, cuncta eò quo destinaram, perducta. At eum qui reliquus est, quo tādē modo pœnas dare conuenit: Me quidē, meaque dextera nequaquam est dignus: præsertim si post splendidum facinus iuuenile atque magnificentum interimatur, priorem illam cædem dedecoraturus. Carnifex aliquis quaerendus est illo dignus: uerum post calamitatem ne uel hanc ipsam lucrifaciat, uideat: discrucietur: appositum habeat ensē: huic reliqua mando. Hæc ubi mecum statuissem, ipse quidem illinc discedo. At ille peregit id, quod ego prædiuinaueram: Tyrannum occidit: summamque meæ imposuit fabulæ. Adsum igitur popularem administrationem uobis adportans: cunctisq; bono iam ut animo sint, edicens, ac libertatem annuncians. Iam meis fruimini factis. Vacua, sicut uidetis, sceleratis hominibus arx. Imperat nemo: quin & magistratus creare liberum est, & causas agere, & ex legibus contradicere.

Atq;

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

οὐδὲ πρὸς τὴν κίνδυνον ἀπειδφλεία. μόνος ἢ μόνος πρὸς οὕτως ἰχθυῖ
 ράμῃ καὶ πολλὰ πλὴν τυραννίδος. μάλλον δὲ οὐδὲ μόνος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ξί
 φος, ἀνήμῃ τὴν συμμεμαχημένη, ἐπὶ τὸ μέρος σωτε τυραννοκτονηκότος,
 πρὸ ὀφθαλμῶν μὴ τὴν τελευτῶν ἔχωρ, ἀλλαζόμενος ἢ ὅμῃ τὴν κοινῶν
 ἐλευθερίαν τὴν σφαγῆς τὴν ἐμῆς. ἐντυχῶν ἢ τῆς πρώτης φρεσῆς, ἐπὶ τρεῖς ἄμε
 νος, οὐξ ἀδίως τὴν διορυφόρος καὶ τὴν ἐντυγχάνοντα κτείνωρ καὶ τὸ ἀνθιστά
 μονορ πᾶν διαφθείρωρ, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τὴν ἔργωρ ἰέμῃ, ἐπὶ
 πλὴν μόνῃ τὴν τυραννίδος ἰχθῶν, ἐπὶ πλὴν ὑπόθεσιρ τὴν ἡμετέρωρ συμφο
 ρῶν, καὶ ἐπιστῆς τῆς ἀκροπόλερ φρεσῆς, ἐπὶ ἰδῶν γεννικῆς ἀμωόμε
 νορ καὶ ἀνθιστάμῃ πολλοῖς τραύμασιρ, ὅμῃ ἀπέκτενα. καὶ ἢ μὴ τυραν
 νίς ἦδη καθήρητ, ἐπὶ πέρας εἰχέ μοι τὸ τόλμημα, ἐπὶ δὲ ἀπὸ ἐκείνῃ πάν
 τες μὴ ἐλεύθεροι. ἐλείπερ δὲ ὁ εἶς εἶναι μόνος ἀνοπλος, ἀποβεβληκῶς τὴν
 φύλακας, ἀπολωλεκῶς τὴν μέγαν ἐκείνορ αὐτὴν διορυφόρορ, ἔρημος οὐξ
 γενναίως εἶναι χφρὸς ἀξίως. ἐνταῦθα τοίνυν πρὸς ἐμαυτῆ, ὡς ἀνδρες δικα
 σαι τὰ πρῶτα ἐλογισάμην. πάντ' ἔχει μοι καλῶς. πάντα πέπρακτ.
 πάντα κατώρθωτ. τίνα ἂν ὁ πρῶτοιπος κολαθῆν τρώω; ἐμῶ μὴ ἢ ἀ
 νάξιός ὅτι καὶ τὴν ἐμῆς δεξιῶς, καὶ μάλιστ' ἐπὶ ἔργω λαμπρῶ, καὶ νεανικῶ,
 καὶ γενναίως ἀνηρημένος, κατασχῶν κακείνῃ τὴν σφαγῆν. ἀξίῃ δὲ εἶναι
 δὴ ζητῆσαι δὴ ἡμίον, ἀλλὰ μετὰ τὴν συμφορᾶν, μὴ ἢ τὴν αὐτῆς κερδαίνωρ
 ἰδέτω. κολαθῆτω. πρῶτα κείμην ἔχέτω τὸ ξίφος. τῶτ' τὰ λοιπὰ ἐντέλλο
 μαί. ταῦτα βεβησάμην, αὐτὸς μὴ ἐκπεδῶρ ἀποκλαπτόμῃ. ὃ ἢ ὅπως εἶω
 πρὸν μανθόνσάμῃ, δὴ ἐπράξατ, καὶ ἐτυραννοκτόνησε, καὶ τέλος ἐπέθηκε
 τῆς ἐμῆς δράματι. πάρεμι οὐκ, κομίζωρ ὑμῖν πλὴν δημοκρατίαν ἐ
 θαρξῆμ ἦδη προκηρύττωρ ἅπασιν, ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν εὐαγγελίζόμενος. ἦδη
 οὐκ ἀπελαύετε τὴν ἔργῃ τὴν ἐμῆ. κενὴ μὴ ὡς δεῖτε πονηρῆ καὶ ἀκρόπολ. ὡπὶ τὰ
 πρῶτ' οὐδεῖς, ἀλλὰ ἐπὶ ἡμᾶρ ἔξεσι καὶ δικάζωρ καὶ ἀνυλέγῃ καὶ τῆς νόμους,
 καὶ πάντα

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Atq; hæc omnia uobis mea contigerunt opera, meaq; fortitudine: uidelicet ex una illa cæde, post quã pater iam uiuere non quibat. Aequum itaq; censeo, ut his pro meritis debitum mihi à uobis præmium donetur: non quod lucri auidus, aut sordidus quispiam sim: nec is qui mercedis gratia de patria benemereri statuerim: uerum quod præmio cupiam officia mea comprobari, neq; repudiari, aut inglorios fieri conatus meos, si uelut irriti, præmioq; indigni iudicentur. At hic contradicit, negatq; æquum facere me, qui decorari munere, præmiumq; ferre cupiam. Neq; enim Tyrannicidam esse me, neq; quicquam à me pro legis sententiã confectum esse: uerum facinori meo deesse quiddam, ad hoc ut præmium postulem. Percõtor igitur illum, quid præterea requiris à me? Nõne uolui? Nõne ascendi? Nõne occidi? Nõne libertatem peperit? Num quis imperat? Num quis iubet? Num quis minitatur dominus? Nũ quis nocetium manus effugit meas? Haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis: omnes restitutæ leges: libertas manifesta, Democratia stabilis: inuiolata connubia: pueri tuti: uirgines absq; periculo: publiciamque felicitatem solennibus feriis celebrat ciuitas. Quis igitur horum omnium autor? Quis est qui illa sustulit? hæc peperit? Etenim si quisquam præ me dignus honore sit, cedam præmium: desistam à petendo munere. Quod si solus omnia peregi, audens, periclitans, ascendens, interimens, excrucians, alterum ultus in altero: quid mea calūniaris officia? Quur facis ut populus parum erga me gratus existat? At enim num occidisti Tyrannum? Porrò lex Tyrannicidæ præmium decernit. Verum dic mihi: nunquid interest, utrum ipse interimas, an mortis causam ministres? Mea profecto sententiã, nihil. Verum hoc solum spectauit legis cõditor: libertatē, Democratiam, sceleratorũ sublationē. Huic honorē decreuit: hoc præmio dignũ iudicauit: quod quidem inficiari non potes, quin mea contigerit opera. Etenim si occidi eum: quo occiso, ille non poterat uiuere, nimirũ ipse cædem peregi.

Ego

ΑΔΥΚΙΑΝΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

Ἐπάντα ταῦτα γέγονη δι' ἐμὲ ὑμῖν, Ἐδὲ πῶς τὸ λῆμα πῶς ἐμῆς
 κατ' ἐνὸς ἐκείνου φόνο, μεθ' ὃν οὐκ ἔτι ζῆν πατήρ ἐδύνατο. ἀξίω δ' οὐκ
 ἐπί τ' ἔστι, πῶς ὀφειλομένω δ' ὀθῆναι μοι παρ' ὑμῶν δωρεὰν, οὐ τιλο
 κερδῆς, οὐδὲ μικρολόγου τις ὦν, οὐδ' ἐπὶ μισθῶ πῶς πατρίδα εὐεργετήν
 προσηκνύουσα, ἀλλὰ βεβαιωθῆναι μοι βεβλόμενος, τὰ κατορθώματα τῆ
 δωρεᾶ, Ἐμὴ διαβληθῆναι, μὴ δ' ἀδοξομ γενέσθαι πῶς ὑπὸ χείρῳ πῶς
 ἐμῆς, ὡς ἀπελθῆναι γέρῳ ἀναξίαν κεκριμένην. οὐτσί' ἢ ἀνελθῆναι κῆ φησίμ,
 οὐκ εὐλογοῦ ποιεῖν με ὑμᾶς δέλοντα, κῆ δωρεὰν λαμβάνειν, οὐδ' εἶ
 ναι τυραννοκτόνον οὐδὲ πεπραχθῆσά μοι ὑπὸ τῶ νόμου, ἀλλ' ἐνδῆμ
 ὑπὸ τῶ ἔργῳ τῶ ἐμῶ, πρὸς ἀπαίτησιν τῆ δωρεᾶς. πυνθάνομαι τοίνυν
 αὐτῶ τί λοιπὸν ἀπαίτησιν παρ' ἐμῶ; οὐκ ἐβλήθην; οὐκ ἀνῆλθον; οὐκ
 ἐφόνοντο; οὐκ ἠλθον δέρωτο; μή τις ἐπιτάγη; μή τις κελεύη; μή τις ἀπα
 ρῆ δ' εἰσώτης; μή τις με τῶ κακῶργῳ διέφυγε; οὐκ ἄρ' εἶποις, ἀλλ'
 λὰ πάντα εἰρήνης μεσῶ, Ἐπάντες οἱ νόμοι, Ἐλευθερία σαφῆς, Ἐδη
 μοκρατία βέβαιος, κῆ γάμοι ἀνύβριστοι, κῆ παῖδες ἀδελφοί, κῆ πρῶθενοι ἀ
 σφαλῆς, Ἐεορτάζου πῶς κοινῶν εὐτυχίῳ ἢ πόλις. τίς οὐκ, ὁ τῶ τῶ
 ἀπάντων αἰῶνος; τίς ὁ ἐκείνου μὴ παύσας, τὰ δ' ἐπὶ πρῶτον κηλῶς; εἰ γὰρ τις
 ὅστις πρὸ ἐμῶ ὑμᾶς δίκαιος πρῶτον γέρω, δέξισαμα φησὶ δω
 ρεᾶς. εἰ δὲ μόνος ἐγὼ πάντα δι' ἐπραξάμην, πολμῶν κινδυνεύω, ἀνι
 ῶν, ἀναρῶν, κολάζω, δι' ἀλλήλων ὑμῶν ἔμνοσ, τί με δ' ἰαβάλλει
 τὰ κατορθώματα; τί δὲ ἀχάρισον πρὸς με τῶ δῆμον πρῶτον εἶναι; οὐκ ἄρ'
 ὅμ ἐφόνοντο τῶ τυραννομ. ὁ δὲ νόμος τυραννοκτόνον δίδωσι τῶ δωρεὰν.
 διαφέρει ἢ εἰπέ μοι τί ἢ αὐτῶ ἀνελεῖν, ἢ τῶ θανάτῳ πρῶτον αἰτίαν;
 ἐγὼ μὲν ἄρ', οὐδὲ μ' ὀμιῶ. ἀλλὰ τῶ μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε πῶς ἐλευ
 θερίαν, πῶς δημοκρατίαν, πῶς τῶ δεινῶν ἀπαλλαγῶν, τῶ ἐτίμησε, τῶ
 ἀξίον ἀμοιβῆς ὑπέλαβε, ὅπως οὐκ ἄρ' εἶποις, μὴ δ' ἐμὲ γενέσθαι. εἰ
 δὲ ἐφόνοντο δ' ὅμ ἐκείνου ζῆν οὐκ ἐδύνατο, αὐτῶ εἰργασμα τῶ σφαλῶν.

R ἐμός ὁ

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Ego occidi, sed illius manu. Itaque ne discepta de cædis modo, neque illud expende quemadmodum interierit: uerum an iam perierit, & an quod perijt, id à me sit profectum. Quandoquidem & illud excussurus mihi uideris: atque his aduersus benedepu. meritos calumnijs usus. Si quis non gladio, uerum lapide, lignoue, aut alio quouis pacto peremerit. Quid porro si fame Tyrannum obsedissem, ad mortis necessitatem compellens, num ibi quoque requisitus eras à me cædem, mea ipsius manu peractam: aut desiderari adhuc quiddam diceres, ad id ut legi factum à me satis uideatur, atque id cum scelestum acerbius etiam atque atrocioere mortis genere trucidassem? Vnum hoc duntaxat specta, hoc require, hoc excute. Quis nocentium reliquus, aut quæ metus expectatio, aut quod calamitatum uestigium? Quod si purgata omnia, si pacata: profecto sycophanticum est, modum rei gestæ calumniantem præmio frustrari uelle, quod ijs quæ uirtute confecta sunt debeat. Equidem & illud memini disertum in legibus: nisi forte propter diutinam seruitutem oblitus sum eorum, quæ ab illis dicuntur: Causam mortis esse duplicem, puta, si quis ipse occidat, aut si non ipse quidem occidit, neque manu facinus peregit, uerum compulit, præbuitque mortis occasionem: ex æquo & hunc quoque lex censet supplicio affici oportere, idque iure optimo. Neque enim statuit minus ualere oportere audaciã, quam facinus. Ac postea superuacaneum est cædis rationem, uiamque spectare. Deinde hunc qui sic occiderit, tanquam homicidam poenas oportere dare censebis, ac nequaquam absoluendum esse. At me qui per omnia consimili modo rempu. iuui, non censes ea capere oportere, quæ ijs debentur, qui beneficio iuuerunt? Neque enim illud dicere possis, me quidem imprudentem fecisse, sed exitum quendam commodum fortuitu fuisse consequutum præter animi sententiam. Nam quid præterea iam formidassem, eo qui ualidior erat interempto? Cur autem gladium in uulnere reliquisssem, nisi planè quod erat euenturum, id ipsum prædiuinasssem?

Nisi

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ἑμὸς ὁ φόνος, ἢ χεὶρ ἐκείνου, μὴ εἶναι ἀκριβολογῶν ἔτι πρὸς τὸ
 πρὸς τὴν πελοπόννησον. μὴ δὲ ἐξέταζε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μὴκέτ' ἔστι
 εἰ δὲ ἐμὲ τὸ μὴκέτ' εἶναι ἔχει. ἐπεὶ κακῆνο προσεξετάζει μοι δοκῶν,
 καὶ συκοφαντήσασιν τὸν εὐεργέτα, εἰς μὴ ξίφει, ἀλλ' ἀλίθω, ἢ ξύ-
 λω, ἢ ἄλλω τῷ τρόπῳ ἀπέκτανεν. τί δὲ εἰ λιμῶν ἰζεπολιόρηκε τὸν
 τύραννον, πλὴν ἀνάγκη τῆς τελευτῆς πρὸς ἔχον, ἀπὸ τῆς ἀμύνης τότε
 παρ' ἑμῶν ἀντόχηρα πλὴν σφαγῶν, εἰ ἢ ἐνδῆμ' ἔλεγες μοι τί πρὸς
 τὸν νόμον, καὶ ταῦτα χαλεπώτερον, τὸ κακῶς πεφονευμένον;
 εἰ μόνον ἐξέταζε. τὸν ἀπαίται. τὸ πολυπραγμόνα. τίς τῶν ποι-
 ητῶν λείπεται, ἢ τίς ἐλπίς τῆς φόβου, ἢ τί ὑπόμνημα τῶν συμφο-
 ρῶν; εἰ ἢ καθαρὰ πάντα καὶ εἰρηνικὰ, συκοφαντοῦνται ὅτι τῷ τρό-
 πῳ τῶν πεπραγμένων χρωμένον, ἀποσεσῆμ' ἐθέλει πλὴν ἐπὶ τῆς πε-
 πονηκένῳ δωρεάμ. ἐγὼ ἢ καὶ τὸν μέμνημαι δικηγόρον ἐν τῆς
 νόμοις, ἐκτὸς, εἰ μὴ δὲ πλὴν πολλὰν δὲ λείαμ ὑπὸ λήκσμαι τ' ἐν αὐ-
 τῆς εἰρηκένῳ, αὐτίκα θανάτου εἶναι διττὰς εἰς αὐτὸς ἀπέκτανεν,
 ἢ εἰς μὴ αὐτὸς μὲν ἀπέκτανεν, μὴ δὲ τῆς χεὶρὶ ἔδρασε τὸ ἔργον, ἢ ἀνάγκη
 σε δὲ καὶ πρὸς ἔχον ἀφορμῶν τῶν φόνοσ τὰ ἴσα. καὶ τὸν ἀξιότ' ὁ νό-
 μῳ αὐτὸν ἀντικόλλασθαι, μάλα δικαίως. οὐ γὰρ ἐβόλετο τὸν πε-
 πραγμένον, ἴσον γίνεσθαι τὸν ἀδείας, καὶ πρὸς τὴν λοιπὸν ἢ ἐξέτα-
 σις, τ' τῶν τῆς σφαγῆς. εἶτα τὸν μὲν οὕτως ἀποκτείνονται, κολάζου-
 ῶσιν ἀνδρὸς φόνοσ δὲ δικαιοῖσ, καὶ οὐδ' αὖτως ἀφῆσθαι θέλει, τὸν ἢ καὶ τὸν αὐ-
 τὸν τῶν τῶν τρόπων εἰς πεπονηκένῳ πλὴν πόλιμ, οὐ τῶν ὁμοίων ἀξιώσασιν
 τῆς εὐεργέτασ; οὐδὲ γὰρ ἐκῆνο ἀμ' ἔχοισιν λέγειν, ὡσὲν ἐγὼ μὲν ἀπλῶσ,
 αὐτὸν ἔπραξα, ἢ κολάσθησε δὲ ἔτι τέλει ἄλλωσ χησόν, ἐμῶσ μὴ θελήσασιν
 τοσ. τί ἢ ἐπὶ ἐδεδίασ, τ' ἰχυροτέρωσ πεφονευμένωσ; τί δὲ κατέλιπον τὸ
 ξίφος ἐν τῆς σφαγῆσ, εἰ μὴ πάντως τὸ ἐσόμνον αὐτὸν προεμαντῶσ μὲν.

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Nisi forsan illud dices: hunc qui extinctus est, Tyrannum nō esse: neq; hanc appellationem in illum competere: neque uos multum præmiij hoc nomine, si ille fuisset occisus, decreturos fuisse. Atqui istud dicere non queas. An Tyranno interempto, ei qui cædis causam ministravit, præmium negabis? O curiositatem: de illo laboras, quo pacto interierit, quum interim libertate fruaris? Aut ab eo qui democratiam restituit, nescio quid superuacaneum præterea requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei gestæ spectat. Quæ uero ad id conducunt, ea omnia missa facit, neque iam ultra curiosius excutit. Quid enim, an si Tyrannum exegerit quispiam, non is iam Tyrannicidæ præmium cepisset? cepisset opinor: idq; iure optimo. Siquidem & hic pro seruitute libertatem peperisset. At id quod à me patratum est, non exilium habet, non in posterum instaurandæ Tyrannidis metum, uerum absolutam sublationem, totiusq; generis internitionem, omneq; malum radicitus excisum. Et mihi, per deos, iam ab initio ad finem usq; si uideretur, rem totam perpendite: nunquid eorum quæ ad leges pertinent sit prætermissum: & nunquid in me desideretur ex his, quæ Tyrannicidæ oportebat adesse. Principio mentem prius oportet suppetere fortem, & amantem reip. quæq; pro cōmuni bus cōmodis periculum adire non recuset, quæq; priuato suo interitu multitudinis incolumitatē ausit redimere. Num hac parte quicquam mihi defuit? Num frangebar animo? Num quum præscirem per quæ pericula mihi perurpendum esset, per ignauiam refugi? Profecto non potes dicere. In hac interim parte tantum commorare, atque æstima: an non uel uoluisse tantum ista, ac statuisse, præclarum facinus futurum fuisse uideatur? Ac putato me solius animi, uolūtatisq; argumento præmiū postulare, tanq; qui beneficio iuuerit. Tū si uolūtati meæ facultas defuisset, uerum alius post me Tyrannū occidisset, dic mihi, num absurdum aut præter æquum fuerat dare præmiū? Maxime. Si dicerē: ciues, uolui, statui, aggressus sū:
uoluntatis

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ἐκτός ἐι μὴ τῶν φῆς, ὡς οὐ τύραννος ὁ τεθνεὼς ἦν, οὐδὲ ταύτῃ ἐί-
 χε τὴν προσηγορίαν, οὐδὲ Δωρεᾶς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀποθάνοι, ἢ
 δέως ἄρ' ἡμεῖς ἐδώκατε, ἀλλ' οὐκ ἄρ' εἰποίς. εἶτα τῶν τυράννων πεφο-
 ρομένον, τῷ πλὴν αὐτίαν παραχρῆν τ' σφαγῆς οὐκ ἀποδώσει τὴν
 Δωρεάν. ὡς οὖν πολυπραγμασύνης, μέλας δ' ἐσοί πῶς ἀπέθανεν, ἀπε-
 λαύοντι οὖν ἐλευθερίας, ἢ ὅμ τὴν δημοκρατίαν ἀποδεδωκότα πρὶν
 τότερόμ' ἢ προἰπαυτῆς; καί τ' ὅ γε νόμος ὡς φῆς τὸ κεφάλαιον
 ἐξετάζει τῶν πεπραγμένων, τὰ διὰ μέσσω δὲ πάντα ἐᾷ, ὅτι οὐκ ἐῖ πο-
 λυπραγμονεῖ. τί γὰρ ὅτι οὐκ ἐξελάσας τις τύραννον, ἤδη ἡμῆν ἔλαβε
 τυραννοκτόνον; ὅτι μάλ' ἀδικαίως. ἐλευθερίαν γὰρ κακῆνος ἀντὶ δ' ὅ-
 λείας παρέχεται. τὸ δ' ὑπὲρ ἐμῶν γεγεννημένον, οὐ φυγῆ, οὐδὲ δευτέρως
 ἐπαναστάσεως ἐλπίς, ἀλλὰ παντελής καθάρσις, καὶ πανωλεθρία παν-
 τὸς τῶν γένων, καὶ ῥιζόθεν τὸ δαιμόνιον ἄπαν ἐκκεκομμένον. καί μοι
 πρὸς θεῶν ἡδ' ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος εἰ δοκεῖ πάντα ἐξετάσας, εἰ ἢ τῶν
 πρὸς τὸν νόμον παραλείπειν, ὅτι εἰ οὐδ' εἴ τῶν προσεῖναι ὀφειλόντων
 τυραννοκτόνον. πρῶτα μὲν δὴ, γνώμῃ προὔπαρχον καὶ γενναίαν,
 καὶ φιλόπολιν καὶ πρὸ τῶν κοινῶν κινδυνεύειν ἐθέλσασαν, καὶ
 τῷ οἰκείῳ θανάτῳ τὴν πολλῶν σωτηρίαν ὠνησομένη. ἄρ' οὐ
 οὐκ πρὸς τῶν ἐνεδέχασα; ἐμαλακίᾳ; ἢ προσιδόμενος ἵνα τῶν
 διὰ μέσσω κινδύνων ἀπώκησασα; οὐκ ἄρ' εἰποίς. μένε τίνω ἐπὶ
 τούτῳ ἐτι μόνου, καὶ νόμιζε τῶν δεύσασαι μόνου, καὶ τῶν βου-
 λεύσασαι ταῦτα, εἰ καὶ μὴ χρῆσθαι ἀποβεβήκη. ἐκ τε οὖν γνώ-
 μης αὐτῆς κατασάντα με, γέρας ἀξιοῦν, ὡς εὐεργέτῳ λαμβά-
 νειν. ἐμῶν μὲν οὐ δυνάμεντος ἄλλ' ὅδε μετ' ἐμὲ, τετυραννοκτονη-
 κότη, ἄλογον εἶπέ μοι, ἢ ἄγνωμον ἦν παραχρῆν; καὶ μά-
 λιστα εἰ ἐλεγὸν ἄνδρες, ἐβουλόμην, ἠθέλησα, ἐπεχείρησας.

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

uoluntatis experimentū dedi, solus dignus sum qui præmiū feram. Quid tum responsurus fueras? Nunc porrò nō hoc dico, sed insuper ascendī, periclitatus sum, atq; innumerabilia priusquam iuuenem occiderem, patraui. Neq; enim usq; adeo facilem, factūq; procliuem esse rem existimetis, custodias perire, satellites opprimere, unumq; hominē tam multos amoliri. Quin isthuc penē maximum est omnium, quæ sunt in Tyrannicidio, totiusq; negocij caput. Nam ipse iam Tyrānus nō magna res est, neq; expugnatu, neq; confectu difficilis, uerum ea quæ tuentur continentq; Tyrannidem: quæ quidē si quis superarit, is nimirum cuncta quæ destinauit, peregerit, & perpusillū est id quod superest. Sed ad Tyrannos peruenire nūquam mihi cōtigisset, ni prius qui illum cingunt custodes oppressissem, omnesq; satellites ante debellassem. Nihil adhuc addo, uerū in his rursus immoror. Custodiā oppressi, satellites superauī. Tyrannum incustoditum, inermē, nudum reddidi: Vtrum his rebus confectis, non tibi uideor honore dignus, an adhuc cædem ipsam à me requires? Quinetiam si cædem quæris, ne ea quidem desiderabitur. Nō sum incruentus, uerū cædem peregi, magnā ac strenuam, nempe iuuenis ætate ac uiribus florentis, atq; omnibus formidandi, per quē ille ab insidijs erat tutus, cui uni fidebat, qui complurium satellitū instar erat. An non igitur, quæso te, præmio dignus uideor, sed tantis rebus gestis honore fraudabor? Quid enim si satellitem unū, atq; adeo quid si Tyrāni ministrum quēpiam interemissem? Quid si seruum aliquem charum? an non hoc quoq; magnum uisum fuisset, cōscendisse, mediāq; in arce, medijs in armis, aliquem è Tyranni familiaribus iugulare? Nunc & hunc ipsum qui occisus est, cuiusmodi sit considera. Filius erat Tyranni, uel Tyrannus potius, crudelior, dominus intolerabilior, ad supplicia dirior, ad contumelias uiolentior, quodq; est maximum, hæres ac successor omnium, quicq; in longum nostras calamitates posset prorogare. Vin' hoc solum mihi cōfectū esse

Ipsū

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ

ἐπεφράθην τὴν γνώμην, μόνος ἀξιόσ ἐίμι ζυμᾶσθαι. τί ἄρ' ἀπεκρίνω τότε;
 νῦν δέ, οὐ τὸ φημι, ἀλλὰ ἡ ἀνῆλθον, καὶ ἐκινδύνασα, καὶ μυρία πρὸς τὴν
 νεανίσκου σφαγῆς ἐποίησα. μή ἔστι οὕτω ῥᾶσος μή δ' εὐχερὲς ὑπολάβητε
 εἶναι τὸ πρᾶγμα, φρῆσά μ' ὑπεβῆνα, καὶ διορυφόρων κρατῆσαι, ἡ
 ῥέψασθαι ποσὸν μόνον, ἀλλὰ χεῖρόν τῃ μέγιστον ἐν τῇ τυραννοκτο-
 νίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τὸ ἔργον, τὸ ὅτι οὐ ἔστι δὴ αὐτός γε ὁ τύραννος μέγας καὶ
 δυσάλωτος, ἡ δυσκατέργαστόν ὅτι, ἀλλὰ τὰ φρῆσῶντα καὶ σωέχοντα
 πρὸς τυραννίδα, ἅ ἕως ἄρ' νικήσῃ. πάντα οὕτως κατώρθωσε, ἡ τὸ λοι-
 πόν, ὀλίγον. τὸ δὲ δὴ ἄχρι τῆν τυράννων προσελθῆναι, οὐκ ἄρ' ὑπερξέ-
 μοι, μή οὐχὶ τῆν πρὸς αὐτοὺς φυλάκων καὶ διορυφόρων ἀπάντων κεκρα-
 τηκόσ, κακείνας ἀπαντας προενενηκκόσ, οὐδὲμ ἔτι προστίθῃμι, ἀλλ'
 ἐπὶ τούτων αὐτίς μένω, φυλακῆς ἐκράτησα, διορυφόρους ἐνίκησα, τὸν τυ-
 ραννον ἀφύλακτον, ἄνοπλον, γυμνὸν ἀπέδωκα. ζυμᾶς ἀξιός ἐπὶ τού-
 τος εἶναι σοι δοκῶ, ἡ ἔτι ἄσφατῆς παρ' ἐμῶ τὸν φόνον; ἀλλ' εἰ ἡ φό-
 νον ζητεῖς, οὐδὲ τούτ' ἐνδέσθαι, οὐδ' ἀναίμακτός ἐίμι, ἀλλ' εἰργασμαί με-
 γάλω ἡ γενναίω σφαγῆν νεανίσκου ἀκμάζοντος, ἡ πᾶσι φοβεροῦ.
 δὴ ὁμ' ἀνεπιθέσθαι κακῆνος ἡμῶ μόνω ἐθάξῃ, ὡς ἀντὶ πολλῶν ἡρῆν
 διορυφόρων. ἄρ' οὐκ ἀξιός ὡς οὕτως δωρεᾶς, ἀλλ' ἄζυμος ἐπὶ τηλι-
 κούσις γένωμαι; τί ἔστι διορυφόρον ἕνα, τί ἔστι ὑπεκρέτην τινὰ τὴν τυράν-
 νου ἀπέκτείναι; τί δ' εἰ οἰκέτω τίμιον οὐ μέγα ἄρ' ἔδοξε, καὶ τὸ ἀνελη-
 θόντα ἐν μέσῃ τῇ ἀκροπόλει, ἐν μέσοις τοῖς ὅπλοις φόνον ζυμᾶς ἐρ-
 γάσασθαι τὴν τυράννου θύλακας; νῦν ἔτι καὶ τὸν πεφονευμῶν αὐτὸν ἴδε. ἡ ὅς
 ἡμ' τυράννου, μάλλον δὲ τύραννος χαλεπώτερος καὶ δεσπότης ἀπαρᾶ-
 κτης, ἡ κολασῆς ὡμότερος, καὶ ὑβρισῆς βίαιότερος. τὸ ἔτι μέγιστον, κλη-
 ρονόμος τῆν ὄλωμ ἡ δ' ἰάδοχος, ἡ ὑπὸ πολλὴν πρᾶτῆναι τὰς ἡμετέ-
 ρας συμφορὰς δυνάμενος. βούλη τοῦτο μόνον πεπράχθαι μοι;

ῥῆμ δέ

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Ipsum uero Tyrannum uiuere adhuc, fuga ereptum: Iam horum nomine præmium postulo. Quid dicitis? Non dabitis? An non & illum uerebamini? An non dominus, an non grauis, an non intolerandus erat? Porro nunc negotij caput, denique ipsum perpendite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quàm fieri potuit, pulcherrime confeci. Tyrannumque aliena cæde occidi, non simpliciter, nec uulnere uno, id quod fuerat optatissimum illi, uidelicet tantorum facinorum sibi conscio, sed postea quàm illum prius multo dolore excarnificassem: tum, quo nihil habebat charius, miserabiliter prostratum coram oculis ostendens, puta filium in ipso æui flore, tametsi sceleratum quidem illum, attamen & ætate uigentem, & patri similem, sanguine taboque oppletum. Hæc nimirum sunt parentum uulnera, hinc gladij uerorum Tyrannicidarum, hæc mors digna crudelibus Tyrannis, hæc ultio tantis sceleribus congruit. Cæterum protinus interire, protinus excidere sibi, neque huiusmodi ullum spectare spectaculum, profecto nihil habet Tyrannico supplicio dignum. Neque enim ignorabam uir egregie: non ignorabam, inquam, neque quenquam alium lauit, quanta ille charitate filium sit prosequutus: adeo ut illo extincto, ne paululum quidem temporis sibi in uita morandum esse fuerit ducturus. Atqui haud scio, an omnes patres hunc ad modum affecti sint erga liberos: uerum hic etiam ultra reliquos habebat quiddam, idque merito: quippe qui conspiceret illum unicum esse qui curaret, seruarétque Tyrannidem, quique solus pro patre pericula susciperet, & tutamen imperio adderet. Itaque si non ob charitatem, certe ob rerum desperatorem sciebam illum protinus exiturum è uita: perpensurum enim, iam nihil esse cur uelit uiuere, adempto tutamine, quod illi filius ministrauerat. Nimirum effeci, ut hæc omnia illum agminatim circumlisterent, forma, dolor, desperatio, formido: quique in posterum imminebant metus: his aduersus illum auxilijs sum usus, atque ad id extremum illud consilium adégi.

Interijt

ΛΟΓΚΙΛΗΝΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

Ζῆμ Δ εἴ τὸν τύραννον δι' ἀπεφυγότα; γέρας δὴ ἐπὶ τούτοις αἰ-
 τῶ. τί φατέ; οὐ δῶσετε; οὐχὶ κακῆνον ὑφ' ἑωραδίε; οὐ δ' εὐπότης; οὐ βα-
 ρύς, οὐκ ἀφόρκτος ἤμ; νῦν δὲ, καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐννοήσατε. ὁ
 γὰρ οὗτος ἀπατῆ παρ' ἐμῶ, τοιοῦτος ἐνὶ ἡμῶν, ἄριστα δι' ἐπραξάμην, ὁ
 ἐμ τύραννον ἀπέκτεινα ἐτέρω φόνω, οὐχ' ἀπλῶς, οὐδὲ πληγῆ μιᾶ,
 ὅπως εὐκτατότατον ἤμ αὐτῷ, ἐπὶ τηλικούτοις ἀδικήμασι, ἀλλὰ λύπη
 προβαλόντα πολλῆ, ὅτι ἐν ὀφθαλμοῖς δείξας τὰ φίλτατα οἰκτρῶς
 προκείμενα, ἢ ὅτι ἐν ἡλικίᾳ, εἰ ὁ πόνηρόν, ἀλλ' οὐκ ὁ ἀκμάζοντα, καὶ
 ὁμοίον τῷ πατρὶ, αἵματός καὶ λυδρῶς ἐμπεπλησμένον. ταῦτ' ἐστὶ
 πατέρων, τὰ τραύματα, ταῦτα ξίφει δικάσιον τυραννοκτόνων. οὗ-
 τος θάνατος ἄξιός τῶν τυράνων. αὐτὴ τιμωρία πρέσβρα τοσού-
 τος ἀδικήμασι. τὸ δ' εὐθύς ἀποθανεῖν, τὸ δ' εὐθύς ἀγνοῦσαι, τὸ ἢ μηδὲν
 φεῖσθαι θάνατον ἴδῃ οὐδὲν ἔχει τυραννικῆς κολάσεως ἄξιον. οὐ γὰρ
 ἠγνόσθαι, ὡς οὗτος, οὐκ ἠγνόσθαι, οὐδ' ἢ ἄλλων οὐδ' εἰς, ὅσων ἐκείνους ἐννοί-
 αμ πρὸς τὸν ἦόν ἐιχε, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἠξίωσεν ὑπεβῆναι οὐδ' ὀλίγον
 αὐτῷ χρόνον. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως πρὸς τοὺς παῖδας
 τοιοῦτοι. ὁ δὲ, καὶ πρὸς τὸν ἦόν τι τῶν ἄλλων ἐιχε. εἰκότως, ὁ-
 ρῶν μόνον ἐκείνον κηδεμόνα, καὶ φύλακα τῆς τυραννίδος, καὶ
 μόνον προκινδυνεύοντα τῷ πατρὶ, καὶ πῶς ἀσφάλειαν τῆς ἀρ-
 χῆς πρὸς τὸν ἦόν. ὡς τε εἰ καὶ μὴ δι' αὐτὸν ἐννοίαν, ἀλλὰ δι' αὐτὸν
 ἀπόγνωσιν εὐθύς ἠπιστάμην τελευτησόμενον αὐτόν, καὶ λογιού-
 μενον, ὡς οὐδὲν ἔτι τῷ ζῆν ὄφελος τῆς ἐκ τῆς παιδὸς ἀσφα-
 λείας καθηρημένης. ἅπαντα τοίνυν αὐτῷ ἀνθρώπου περιέσκη, πῶς
 φύσιν, πῶς λύπην, πῶς ἀπόγνωσιν, τὸν φόβον, τὰς ἐπὶ τῶν
 μελλόντων ἐλπίδας χρόνων. ἐπ' αὐτὸν ἐχρησάμην τοῖς συμ-
 μάχοις καὶ πρὸς τὸν τελευτησάμενον ἐκείνῳ σκέψιν κατηνάγκασα.

S ἀπέθανεν

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Interiit itaq; uobis orbus, excruciatuſ, ploraſ, lachrymans. Lu-
xit luſtum, non illum quidem diuturnum, uerum qui ſatis ma-
gnuſ eſſet patri. Poſtremo quod eſt omnium acerbiffimũ, ipſe
ſibi necem conſciuit: quod quidem mortis genuſ, præ cæteris
miſerrimum, multoq; atrociauſ, q̃ ſi per aliũ inferatur. Vbi mi-
hi gladius? Num quiſ aliuſ eum agnoſcit? Num cuiuſ alteriuſ
hoc geſtamen erat? Quiſ eum in arcem induxit? Ante Tyrã-
num quiſ eo eſt uſuſ? Quiſ eum ad illum miſit? O enſiſ parti-
ceps, ſucceſſorq; meorum egregie factorum, poſt tanta peri-
la, poſt tantuſ cædeſ cõtemnimur, & indigni præmio iudica-
mur. Nam ſi huiuſ tantum nomine præmium à uobis poſtula-
rem, ſi ſic dicerem iudiceſ, Tyrãnum quum mori uellet, quum
id temporis inermem ſe deprehendiſſet, meuſ hic illi gladi-
uſ inſeruiuit, & ad conſequendam libertatem auxilio fuit uni-
uerſiſ, hunc quoq; laude, præmioq; dignum iudicaſſetis. Por-
rò domino tam populariſ rei non gratiam retuliſſetis? Nõne
inter eoſ qui de Rep. benemeriti ſunt, ſcripſiſſetis? Nõne gla-
dium inter ſacra monumenta cõſecraſſetis? Non illum ſecun-
dum deoſ ueneraremini? Nunc mihi conſiderate, quæ ueriſ-
ſimile eſt feciſſe Tyrannũ, quæ dixiſſe, priuſq; ſibi mortem con-
ſciſceret. Quũ iuueniſ à me trucidaretur, ac multuſ etiã uulne-
ribuſ cõfoderetur, idq; in hiſ corporiſ partibuſ, quæ cõſpicuæ
magiſ, magiſq; ſint oculiſ obuia, uidelicet ut q̃ maxime diſcu-
ciaret eũ, qui genuerat, quõq; primo ſtatim conſpectu pturba-
ret, miſerabiliter inſclamabat, parentẽ implorans non adiutorẽ
nec opitulatorẽ, quippe qui lenex iã eſſet, atq; inualiduſ, uerũ
domesticarum cladium ſpectatoreſ. Nam ego interim diſceſ-
ſeram, autor qui fueram totiuſ tragœdiæ, relinquens actori ca-
dauẽ, ſcenam, gladium, reliqua quæ ad actum fabulæ pertine-
bant. At ille aſtans, ubi filium conſpexit, quem habebat unicũ,
ſemiuiuum, ſanguinolentum, cæde conſperſum, tum uulnereſ
perpetua, plurima ac letalia, hũc ad modũ exclamauit: O nate
extincti ſumus, interepti ſumus, tanq; Tyrãni iugulati ſumus.

Vbi

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ἐπέθανεν ὑμῖν ἄτεκνος, λελυπημένος, ὀδυρόμενος, δακρύων, πε-
 πενθηκῶς πένθος, ὀλιγοχρόνιον ἄλλ' ἱκανὸν πατρὶ, ἃ τὸ δεινότα-
 τόν αὐτὸς ὑφ' αὐτῷ ὅς περ θανάτων οἰκτιρῶς ἃ πολλῶν χαλεπώτερος,
 ἢ εἰ ὑπ' ἄλλῳ γίνοιτο. πῶς μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος ἔτι γνωρίζει; μή τις
 ἄλλῳ ὄπλον τῶν ἡμῶν; τίς αὐτὸ ἐξ τῆς ἀκρόπολις ἀνεκόμισε; πρὸς τὸν
 τυράννον τίς ἐξήλασε; τίς αὐτῷ ἐπ' ἐκείνον ἀπέστειλε; ὡς ξίφος κοινῶ-
 νῶν ἢ Διὰδοχῶν ἢ ἐμῶν κατρηθωμάτων. μετὰ τοσούτους κινδύους,
 μετὰ τούτους φόβους ἀμελῶμεθα, ἢ ἀνάξιτοι δοκῶμεν δωρεῶν. εἰ δὲ
 ὑπερὸν μόνον τούτων πλὴν ἡμῶν ἦταρ, πᾶς ὑμῶν. εἰ δ' ἔλεγον, ἄνδρες, ἀ-
 ποθανῆν ἐδελήθημεν τῷ τυράννῳ, ἢ ἀνόπλων ἐπὶ τῷ καρῶν κατήλκην
 μένω, ξίφος ἔτι ἐμὸν ὑπεκρέτησε, ἃ πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐλευθερίας σωθή-
 ησε παντὶ, τῶν τιμῶν τε ἃ δωρεῶν ἀξίον νομίζατε. δεσπότην οὕτω
 δημοτικῶν κτήματων, οὐκ ἂν ἠμείψαθε; οὐκ ἂν ἐν τῷ εὐεργέταις
 ἀνεγράφατε; οὐκ ἂν τὸ ξίφος ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ ἂν μετὰ
 τῶν θεῶν ἐκείνο προσεκυνήσατε; νῦν μοι ἐννοήσατε, οἷα πεποιθέναι
 εἰκὸς τὸν τύραννον, οἷα δὲ εἰρηκέναι πρὸς τὸ τέλος. ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ ἐμῶν φο-
 νηόμενος ἃ ὑπεσκόμενος πολλοῖς τραύμασιρ ἐς τὰ φανερά τῷ σώ-
 ματι, ὥς ἂν μάλιστ' ἀλυπήσῃ ἐμελλοντὶ γεγονηκότα, ὥς ἂν ἐκ τῆς
 πρώτης θείας διαταρᾶς. ὁ δὲ ἄνεβόκσερ οἰκτιρῶν, ὑπὸ βωόμενος τὸν
 γεγονηκότα, οὐ βοκθῶν, οὐδὲ σύμμαχος. ἢ δὲ δὲ πρὸς οὐτὰ καὶ ἀδρα-
 νῆ, ἀλλὰ δεατὶ τῶν οἰκείων κακῶν. ἐγὼ δὲ ἀπληλαττόμηρ ποικτῆς ἢ
 τῆς ὅλης τραυλίας γεγονημένος, καταλιπὼν δὲ τῷ ὑποκριτῇ, δὲ νε-
 κρῶν, ἢ τῆς σκηνῆς ἃ τὸ ξίφος, ἢ τὰ λοιπὰ τῶν δράματων. ἐπεισὰς δὲ
 ἐκείνος, ἢ ἰδὼν ὑμῶν, ὅν ἔειχε μόνον ὀλίγον ἐμωνέοντα, ἢ μαγμένον, ἐ-
 μπεπλησμένον τῶν φόβων, ἃ τὰ τραύματα σωεχῆ, ἢ πλῆρὰ ἢ καίρια,
 ἀνεβόκσε τούτο, τέκνον ἀνηγήμεθα, πεφονεύμεθα, πετυραννοκτῆνῆμεθα.

LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Vbi mactator? Cui me seruat? Cui me relinquit? qui quidem iam dudum propter occisum te filium extinctus, nisi forte me tanquam senem contemnit, ac lento supplicio me conficit, producitque mihi mortem, redditque mihi caedem longiorem. Atque haec loquutus, ensem quaerebat. Nam ipse inermis erat, propter ea quod per omnia filio fideret: uerum ne is quidem deerat, ut qui iam dudum fuerit a me paratus, atque ad facinus futurum relictus. Euulso igitur a caede gladio, atque a uulnere exempto, ait, Dudum me occidisti, nunc finem malis impone gladio. Ades patri lugenti solamen, senilemque manum & infelicem adiuua, iugula, Tyrannum occide, luctu libera: utinam prior in te incidissem, utinam in caede priorem occupassem locum. Occidissem quidem, sed tanquam Tyrannus duntaxat, sed qui crederem mihi superesse ultorem. nunc autem tanquam orbis occumbo, nunc tanquam cui desit etiam mactator. Atque haec ubi diceret, gladium adegit, tremens neque sat potens. Cupiebat quidem, uerum non suppetebant uires ad facinus exigendum. Quot hic supplicia? Quod uulnera? Quot mortes? Quot Tyrannicidia? Quod praemia? Postremo spectastis omnes iuuenem dudum prostratum, nec exiguum profecto, neque mediocre uirium opus, ac senem huic circumfusum, atque amborum sanguinem commixtum, libertatis illam & uictorialem uictimam, meique gladii facinora. At gladius ipse in medio amborum, declarans quod non indignum se domino praestitit, testansque quod mihi fidam nauasset operam. Id si a me ipso fuisset paratum, minus fuerat futurum. Nunc autem illustrius est ipsa nouitate. Atque ego quidem sum is, qui Tyrannidem sustuli. Caeterum actio in multos est distributa, quemadmodum in fabulis fieri consuevit. Ac primas quidem partes egi ipse: Secundas autem filius: Porro tertias Tyrannus ipse. Nam gladius omnibus inseruiuit.

LVCIANI TYRANNICIDAE, DES. ERASMO
ROTEROD. INTERPRETE FINIS.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

πῶς ὁ σφάειρος; τί νι με τήρῃ; τί νι με φυλάτῃ, δ' ἰὰ σὺ τέκνον προανή/
 ρημένον; ἢ μή ἔως γέροντος ὑπεφρονεῖ, ὅ τῃ βραδυτῆτι κολάζειρ
 δέορ, κῆ πῶσταιναι μοι ὄμ φόνον ὅ μακροτέρων μοι τῶ σφαγῶ ποιι
 εἶ. ὅ ταῦτα λέγωμ ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς δ' ἄνοπλο ἦμ, δ' ἰὰ τὸ πάν
 τα ὅτῃ παιδί θαρξῆρ, ὅλλ' οὐ δὲ τὸτ ἐνεδέεσε, πάλαι δ' ἦμ ὑπ' ἐ
 μῶ ὅ τοιτο προπῶσκεινασμῶορ, ὅ πρὸς τὸ μέλλον τόλμημα, κα
 ταλειμῶορ. ἀποσάσας δ' ἠ ὄλι σφαγῆρ, ὅ τ' τραύματος θ' ζελῶρ
 τὸ ξίφο, φησὶ πρὸ μικρῶ μέρ με ἀπέκτενας, νῦν δ' ἀνάπασορ ξί
 φο, πατρὶ πενθῶντι πῶσταιναι ἐλθε, κῆ πρεσβυτικῆ χειρὶ δύσνι
 χῶσῃ σωμαγώνισα, ἀπόφαζορ, τυραννοκτόνκορ, καὶ τῶ πενθῆρ ἀ
 πάλαξορ. εἶδε, πρῶτως σοὶ ἐνέτυχορ, εἶθε πῶ τὰξιμ πρῶύλαβορ τ'
 φόνος. ἀπέθανορ ἄρ, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνορ, ἀλλ' ἐνομίζωμ ἔξειρ
 ἐκδικορ. νῦν δ' ὡς ἄτεκνος, νῦν ὡς οὐδ' φονέωρ εὐπορῶρ. κῆ ταῦθ' ἄμα
 λέγωμ, ἐπῆγε τῶ σφαγῆρ, τρέμων, οὐ δύσάμνος, ὑπὸ θυμῶρ μ', ἀσθε
 νῶρ ἢ πρὸς πῶ ὑπεκρεσίαμ τῶ τλημάτορ. πῶσσαι κολάσειρ ταῦτε
 πόσσαι τραύματα; πόσοι θάνατοι; πόσσαι τυραννοκτονία; πόσσαι δ' ὠρ
 αί; ὅ τέλος ἐωράκατε πάντες τ' μ' νεανίαμ προκείλορ ὄουδὲ μικρῶρ.
 οὐ δ' εὐκατάγώνισορ ἔργορ, τὸμ πρεσβύτηρ ἢ αὐτῶ πρὶ κεχυμῶορ,
 κῆ ὄ ἄιμα ἀμφοῖμ ἀνακεκραμένορ, πῶ ἐλευθέριορ ἐκείνλω, ὅ ἐπινί
 κιορ σπονδῶ, κῆ τὰ ἔργα τ' ξίφος τῶ ἐμῶ. αὐτὸ ἢ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ
 ἀμφοτέρωρ ὑπὸ δ' ἄκνύμωορ, ὡς οὐκ ἀνάξιορ γέγνηται τ' δεσπότηρ,
 κῆ μαρτυρόμενορ ὄτι μοὶ πισῶς δὴ κηονήσαρ. τ' το ὑπ' ἐμῶ γενόμενορ
 μικρότερορ ἦμ. νῦν δὲ λαμ πρῶτερορ ὄσι τῆ καινότητι. κῆ ὄ μ' καθε
 λῶρ πῶ τυραννίδα πῶσσαι, εἰ μὲ ἐγώ, μεμέρισα δ' ἐρ πολλοὺρ δ' ἔρ
 γορ, ὡς πρὸ ἐν δράματι. κῆ τὰ μ' πρῶτα ἐγώ ὑπεκρινάμλω, τὰ δεύτερα
 ἢ ὄ πᾶσι, τὰ τρίτα ἢ ὄ τύραννος αὐτὸρ, τὸ ξίφορ ἢ πᾶσιμ ὑπεκρέτασερ.

LUCIANI SAMO-

SATENSIS ABDICATVS DES. ERASMO
ROTERODAMO INTERPRETE.

ARGVMENTVM DECLAMATIONIS.

Quidam abdicatus artem medicinæ didicit. Patrem insania laborantem, reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cum sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc noueram insaniam correptam sanare iussus, abdicatur.

DECLAMATIO.

HAUD quaquam noua sunt hæc Iudices, neq; miranda, quæ in præsentia facit pater, neq; nunc primum ad hunc irascitur modum, uerum hæc lex illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Verum illud mihi nouo calamitatis genere accidit, quod cum nullum proprium sit crimen, quod mihi possit imponi, tamē in periculum uocor, ne poenas dem artis nomine, nisi huic iubenti per omnia parere possit. Qua quidem re quid fieri possit absurdius? uti curē ex præscripto, non iam quatenus ars ualeat, sed patris arbitrato. Quare optarim equidem ut medicorum ars, eiusmodi quoque remedium aliquod haberet, quod non modo laborantes insaniam, uerum etiam præter æquum irascētes liberare possit, nimirum quo liceat & patris iracundiæ mederi. Nunc autē ipsa quidem insaniam leuatus est, cæterum iracundia magis etiam exasperatur. Quodque est omnium grauissimum, erga cæteros omnibus sanus est, in me unum insanit, à quo morbo fuit liberatus.

Videtis

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΑΠΟΚΥΡΗΤΤΟΜΕΝΟΣ.

τ' ἑσόδους τῆς μελέτης.

Ἀποκρηχθεὶς ὡς ἰατρικῶν ἐξέμαθε, μανέντα τὸ πατέρα αὐτοῦ ἢ ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον ἰασάμενος φαρμάκῳ δόσει, ἀνελήφθη αὐτὸς εἰς τὸ γένος. μετὰ ταῦτα μεμνηῖα πλὴν μητρὸς ἰάσασθαι κελυθόμενος ἀποκρηύττεται.

Ἔκκαινα μὲν ταῦτα, ὧς ἄνδρες δικασαί, οὐδὲ πρὸς δόξαν ὑπὸ τῆ πατρὸς ἐν τῷ πρῶν ἐτιγνόμενα, οὐδὲ νῦν πρῶτον τὰ ριαῦτα ὀργίζετ'· ἀλλὰ πρόχρηστος οὗτος ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ σωθῆναι ἐπὶ τοῦτ' ἀδικεῖ τὸ δικασήριον. ἐκείνο γὰρ καινότερον νῦν δυσυχῶ, οὐ γὰρ ἔγκλημα μὲν ἴδιον οὐκ ἔχω, κινδύον δὲ ὑμῶν ὑποχῆμ' ὑπὲρ τῆ τέχνης, εἰ μὴ πάντα δάμνατ' αἰθεροῦσιν κελυθόν. οὐ τί γένοιτ' ἄρ' ἀτοπώτερον; θεραπεύειν ἐκ προσάμαρτος οὐκ ἔστι ὡς ἡ τέχνη δάμνατ', ἀλλ' ὡς ὁ πατήρ βόλετ'; ἐβλόμην μὲν οὐκ ἴατρικῶν, καὶ ριζόμην ἔχον φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τοὺς μεμνηότας, ἀλλὰ αὐτὸς ἀδίκῳ ὀργισομένους, πάντων ἐδάμνατ', ἵνα καὶ τὸ πατρὸς νόσημα ἰασάμην. νῦν δὲ τὰ μὲν τῆς μανίας αὐτοῦ τέλει πέπαυται, τὰ δὲ τῆς ὀργῆς μάλλον ὑπὸ τείνεται. καὶ τὸ δυνότατον, ὅτι μὲν ἄλλοις ἀπασὶ σωφρονεῖ, κατ' ἐμοῦ δὲ τὴν θεραπεύσασθαι, μόνον μαίνεται. τὸν μὲν οὐκ ἴδιον τῆς θεραπεύσεως.

ὄρατε

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Videtis igitur cuiusmodi mercedem curationis feram, cū rursum ab illo abdicor, iterum alienor à familia, ceu ob idipsum ad breue tempus receptus, ut maiore infamia sæpius eijcerer domo. At ego quidem in his quæ præstare queam, ne expecto quidem patris iussum, ut qui pridem non accersitus ad opitulandum accesserim. Verum ubi res est eiusmodi, ut nulla omnino spes sit, tum nec aggredi uelim. Porro in hac muliere multo etiam minus ausim, neq; id temere. Siquidem reputo quæ in me facturus sit pater, si res non successerit, cum iam abdicet nondum aggressum curationem. Quare doleo Iudices, nouerca uicem, grauiter laborantis. Erat enim proba. Deinde patris nomine, quem huius morbus excruciat. Maxime tamē mea ipsius causa, qui uidear immorigerus patri, cum non possim quæ iubeor præstare, partim ob morbi magnitudinē, partim ob artis imbecillitatem. At sanè non arbitror æquum esse ut abdicer, si quod efficere non queam, id ne recipiam quidē. Itaq; quibus de causis prius abdicarit me, facile fuerit ex hoc negotio conijcere. Quanquam ad illas, opinor, satis respondi, ipsa post acta uita. Ad hæc autem quæ nunc obijcit, pro uirili sum respōsurus, si prius de statu meo pauca uobis exposuero. Ego intractabilis ille, & immorigerus, patrem dedecorans, & indigna genere meo patrans, id quidem temporis multa id genus uociferanti, ac sine fine occlamanti, paucis contradicendū esse duxi. Verum domo cedēs, existimaui mihi grauiissimi iudicij instar fore, uerumq; calculum, ita actam deinde uitam, ut appareret me à paternis illis criminibus, quàm longissime abesse, sed potius honestissimis studijs dedisse operam, cumque optimis uiris habuisse consuetudinem. Iam uero & eiusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabar fore, ut aliquādo pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsaq; in filium crimina strueret. Neq; deerāt qui ista morbi initium interpretarentur, minasq; ac tela paulo post irruere mali. Nepe odiū absq; causa, mores asperos, cōuitia parata, censuram

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ὄρατε διομ' ἀπολαμβάνω ἀποκηρύττομενος ὑπ' αὐτ' ἄλιμ, ὅτι γέ-
 νος ἀλλοτρίου δέυτερον, ὡς πρὸς δ' ἄτ' ἀναληφθεὶς πρὸς ὀλίγον ἴμ
 ἀλιμότερος γένωμαι πολλάκις ἐκπεσὼν τῆς οἰκίας. ἐγὼ ἕν' ἴμ τῆς
 δωατῆς, οὐδέμ κελυθῆναι πριμένω. πρῶτω γ' ἴμ ἀκλῆτος ἦκομ, ἐπί-
 πτώ βοήθειαν. ὅταν δ' ἔλθῃ τελέως ἀπεγνωσμένω, οὐδ' ἐπιχειρῆμ, βό-
 λομα, ἐπὶ δὲ φιλγυακὸς ταύτης εἰκότως, ὅτι ἀρλμότερος εἰμι. λο-
 γίζομαι ἔτι δια πάδοιμ' ἄμ ὑπὸ τοι πατρὸς ἀποτυχῶμ, ὅς οὐδ' ἀρ-
 ξάμ, ὅς θεραπείας, ἀποκηρύττομα. ἀχθομα ἴμ οὐκ, ὡς ἄνδρες δικα-
 σαί' ἐπὶ τῆς μητρὸς χαλεπῶς ἐχόση. ἔχθη ἔτι ἴμ, ὅτι ἐπὶ τῆς πατρὸς
 ἐκείνημ ἀνὶωμλῶ, ὅτι δὲ μέγιστον ἐπ' ἐμαυτῶ, ἀπειθῆμ δοκῶν, καὶ ἄ-
 προσάττομα ὑπὸ τῆς οὐδωαμλῶ, ὅτι δ' ὑπερβολὴμ τ' νόσος καὶ ἀδ' ἔ-
 νειαν τ' τέχνης. πλὴν οὐ δ' ἴκατον οἶμα ἀποκηρύττειν τ' ἄμ ἡ δ' αὐατῆ
 ποιῆμ, μὴ δὲ τ' ἀρχὴν ὑπὸ χυρῶμ. δ' ἄρ' ἴμ οὐκ αὐτίαν, καὶ πρότερον
 ἀπεκήρυξέ με ξάδιομ σωιδῆμ ἐκ τ' πρῶντων. ἐγὼ δὲ ὅτι πρὸς ἐκείνας
 ἴμ ὡς οἶομα, ἴκανῶς τῶ μετὰ ταῦτα βίω ἀπελογησάμ. καὶ ταυτὶ ἕν' ἄ-
 νῶν ἐκκαλεῖ, ὡς ἄμ οἶός τε ὡ, ἀπολογησόμεμα. μικρὰ ὑμῶν δικησάμε-
 νος τ' ἐμῶν. ὅς δ' δυσάγωγος ὅτι δυσωφθῆς ἐγὼ, ὅς κατεχύνωμ τ' πατέρων,
 καὶ ἀνάξια πράττωμ τ' γένος, τότε ἴμ αὐτῶ τὰ πρῶτα ἐκείνα βοῶν ὅτι δ' ἴα
 τῆνομένω, ὀλίγα ἔχθη ἀνὶ λέγειν ὡμλῶ. ἀπελθῶμ ἕν' τ' οἰκίας, ἐνόμι-
 ζόμε μοι δικασῆριον ἔσεσθ' μέγα, ὅτι ψῆφομ ἀληθῆ τ' μετὰ ταῦτα βίον
 ὅτι φαίνεσθ' πάμπαν τ' τ' πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφεςκῶ-
 τα, καὶ πρὸ τὰ κάλλιστα τῶν ὑπὸ τῆς δυνάτω, ἐσπῶ δ' ἀκότα, καὶ τῆς ἀρί-
 σοις σωόντα. προεωρῶμ ἕν' ὅτι τῆς τῶ ἴμ, καὶ ὑπὸ πῆδον μὴ δ' ἔως οὐ-
 σφόδρα καθεσκηότερ πατρὸς ἀδίκως ὀργίζεσθ', καὶ ἐγκλήματα ψυδῆ
 κατ' ἕν' σωιδῆναι. ὅτι ἴσάμ ἴνεος οἰμανίας ἀρχὴν, ταῦτ' εἶναι νομί-
 ζοντες, καὶ ἀπειλῶν, ὅτι ἀκροβολισμὸν οὐκ ἔς μακρὰν ὑπὸ πεσομένου
 τῶ κακῶ μῖστος ἀλογομ, καὶ νόμον ἀπηνῆ, καὶ βλασφημίας προχείρους,

Τ καὶ δικά-

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

censuram seueram, clamorem, iracundiam, in summa, omnia
 plena bilis, unde usu uenturum credebam, ut mihi aliquando
 arte medicinæ foret opus. Proinde foras profectus, ac proba-
 tissimorum, quos in peregrinis regionibus nancisci potui, me-
 dicorum usus doctrina, plurimo labore, uehementiꝫ animi
 studio artem perdidici. Porro domum reuersus, offendo pa-
 trem manifesta iam insania laborantem, & ab huius loci me-
 dicis desperantibus destitutum, qui non altius introspiciunt,
 nec admodum exacte morbos dijudicant. At ego sanè sicuti
 par erat facere frugi filium, neq; superioris abdicationis iniu-
 riam recordabar, neque ut accerserer operiebar. Neque enim
 erat quicquam, quod illi proprie imputare possem. Verum
 peccata illa omnia fuerant aliena. Nempe quemadmodum
 modo dicebam, ipsius morbi. Ergo cū inuocatus accessissem,
 non sum equidem protinus medicatus: neque enim hic no-
 bis mos est, neque id præcipit ars, uerum illud omnium pri-
 mum iubemur obseruare, sanabilis ne sit morbus, an insanabi-
 lis, atque artis terminos prætergressus. Ac tum si eiusmodi fue-
 rit malum, ut commode possimus aggredi, aggredimur, totò
 que adnitimur studio, ut ægrotum seruemus, Quod si uideri-
 mus iam inualuisse, superasseque, nec manum admolimur
 omnino: idque uetustam quandam legem eorum, qui primi
 medicinæ prodiderunt artem, secuti. Qui negant tentandos
 esse morbos, qui iam inualuerunt. Itaque cum patrem adhuc
 intra spem esse perspicerem, neque malum supra artis uires
 esse, diu obseruatis ac pensitatis singulis, ita demum aggredie-
 bar, ac pharmacum fidenti animo porrexi. Multi sanè eorum
 qui tum aderant, suspectam habebāt administrationem phar-
 maci, calumniantes curationem meam. Iamque parabant in-
 ius uocare me. Aderat autem & nouerca pauida atque diffi-
 dens, non id quidem odio mei, sed quod metueret, utpote
 probe sciens illum grauiter laborare. Nam sola nouerat o-
 mnia, quippe familiaris & assidue conuiuens ægrotanti.

Attamen

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΟΣ.

καὶ δικαστήριον σκυθωτῶν, ἢ βοήμ, καὶ ὄργων, ἢ ὄλων, χολῆς μεσῶ
 πάντα. διὸ δὴ τάχα μοι καὶ ἰατρικῆς δεήσειμ ποτὲ προσεδόκωμ. ἀπὸ
 δημήτρως οὖν, ἢ τῆς εὐδοκιμωτάτης τῆς ἐπὶ ἑλί ἄλλοδαπῆς ἰατρῶν
 συγγενόμηνος, καὶ πόνοι πολλῶν, ἢ προμηθεία λιπῶν ἡγεσάμηνος ἔζη
 μάθομ τῆ τέχνῳ. ἐπειλῶν ἢ καταλαμβάνω τῶν πατέρων, ἢ φῶν
 ἢ δὴ μεμνηότα, ἢ ὑπὸ τῶν ὑπὸ χωρίων ἰατρῶν ἀπεινωσμένον, οὐκ ἐξ
 βάθος ὄροντων, οὐ δὲ ἀκριβῶς φυλοκρινόντων τὰς νόσους. πολλὸν ὅπως
 γεϊκόσ ἢμ ποιῆμ, ἡγεσόμεν, οὐ τε ἐμνησικάκηται ἢ ἀπὸ κρύψεως, οὐ
 τε μετὰ πεμπῆος γενέσθαι πρὶέμενα. οὐδὲ ἢ εἰχόμεν ἢ αὐτῶν ἰδιομ ἐγκα
 λῶν, ἀλλὰ πάντα ἐκείνα ἢμ ἀλλότρια τὰ ἀμαρτήματα, ἢ ὡς πρὸ ἔφημ
 ἢ δὴ ἑλί νόσους. πρὸ ἐλῶν οὖν ἀκλήτες οὐκ ἐυθύς ἰασάμην. οὐ γὰρ οὕτω
 ποιῆμ ἔδος ὄσιμ ἢμ, οὐδὲ ταῦτα ἢ τέχνη πρὸ αὐτῆ, ἀλλὰ πάντων
 πρῶτον διδάσκόμεθα σωσόμεν, εἴ τε ἰάσιμόν ὄσι τὸ νόσημα, εἴ τὸ ἀνήκε
 σον, καὶ ὑπὸ βεβηκόσ τῶν ὄρων τῆ τέχνης. ἢ νικαῦτα ἢμ μὲν ἐμμετα
 χείρισον ἢ, ὑπὸ χερσῶν, ἢ πᾶσιν πρὸ δὴμ ἐσφερόμεθα σῶσαι τὸ νο
 σόντα. ἢμ δὲ κεκραυκός ἢ δὴ, καὶ νενικηκόσ τὸ πάθος ἰδωμεν, οὐδὲ
 πλὴν ἀρχῆμ προῖπόμεθα, νόμον ἢνὰ παλαιόμ τῶν προπατόρων τῆ
 τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες, οἴφασι, μή δὲμ ὑπὸ χερσῶν τῆς κεκρα
 τημένοις. ἰδὼν οὖν ἢμ πατέρων ἐν ἐντόσ ἑλί ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος
 οὐχ ὑπὲρ πλὴν τέχνῳ ὑπὸ πολὺ τηρήσας, καὶ ἀκριβῶς ἔζητάσας ἐκα
 λον, ἐπεχείρημ ἢ δὴ, ἢ τὸ φάρμακον τεθαρήκκώτως ἐνέχεον. καί τοι,
 πολλοί τῶν πρὸντων, ὑπὸ πῆνον πλὴν δόσιμ, καὶ πλὴν ἰασιμ διέβαλ
 βον, καὶ πρὸς κατηγορίας πρὸς κινδύοντο. παρῶν δὲ καὶ ἢ μητρῶν
 φοβουμένη, καὶ οὐ ἀπιστῶσ τῶν μισῆμ ἐμέ, ἀλλὰ τῶν δειδέναμ, καὶ
 ἀκριβῶς εἰδέναμ, πονήσως ἐκείνον διακείμενον. ἢ πῶσατο γὰρ
 μόνη τὰ πάντα σωσῶσ, καὶ ὁμοδίαται τῆ νόσῳ. πλὴν

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Attamen ego nihil his rebus deterritus, sciebā enim futurum ut mihi signa non mentirentur, neque falleret ars, adhibui curam, obseruato tempore idoneo. Quamquam erant amici nōnulli, qui mihi consilium darent, ne fiderem: ne forte si res male successisset, maiorem aliquam calumniam mihi accerferem, quasi patrem ueneno ultus essem, memor iniuriarum, quibus me affecerat. In summa, ille protinus conualuit, pristinae redditus sanitati, cognouitq; omnia. Familiares admirabantur, denique laudabat & nouerca, ac palam omnibus utriusque nomine gaudebat, tum mihi laudem affecuto, tum illi ad sanā mentem reuerso. Atq; hic quidem, nam illud de eo testari possum, neq; contatus, neque quopiam his de rebus in consilium adhibito, simulatque rem omnem è familiaribus cognouit, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit, seruatorem ac beneficum appellans, confitens sese certum experimentum mei cepisse, deq; illis ante factis semet excusans. Id factum compluribus attulit uoluptatem, nimirum quotquot aderant probi. Cæterum urebat eos, quibus abdicatione filij iucundior fuerat reuocatione. Proinde uidebam tum non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed erat cuius & colorem illico uerti sensi, & oculos turbari, & uultum iracundum, quemadmodum ex inuidia, odióque solet accidere. Nos igitur, ut est consentaneum, in complexibus & animi gaudijs uersabamur, utpote utroque alteri reddito. Cæterum nouerca paulopost ægrota-re protinus cœpit, morbo, iudices, graui, & impotenti. Nam statim obseruabam, ut nascebatur malum. Neq; enim simplex erat, aut leuis insanie species, quin potius uetus quidam morbus, qui iam pridem delituerat in animi domicilio, erupit, uictorq; in apertum prodijt. Sunt autē nobis cum alia multa signa, insanabili laborantis insanía, tum illud commune in hac obseruaui muliere. In cæteros placatior est, ac mitis, atque illis præsetibus cōquiescit morb⁹. Quod si quē cōspexerit medicū, imò si

ΛΟΙΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ἀλλ' ἔγωγε οὐδέμ' ἀποδείξαι, ἢ πισάμω γὰρ οὐ φόνό μ' ἔμελλε
 τὰ σημεῖα οὐδέ προδῶσθαι πῶς τέχνῳ, ἐπ' ἔγομ' πῶς ἴασιμ' ἐν και-
 ρῷ φη' ἐπιχειρήσεως. καί τ' ἡμῶι ἕνεκα τῶν φίλων, σωβούλθον
 μὴ θρασυέσθαι, μὴ καὶ δ' ἰαβολώϊνα μείζω ἐνέγκῃ μοι τὸ ἀπο-
 τυχεῖν, ὡς ἀμωομένω τῶν πατέρων φαρμάκω, καὶ μνησικακήσαντι,
 ὧν ἐπεπόνθειν ὑπὸ αὐτοῦ. καὶ τὸ κεφάλαιον σῶος μὲν οὐτὸς εὐδύς ἦν,
 καὶ ἐσώφρονά πάλλω, καὶ πάντα δ' ἰεγίγνωσκεν, οἱ πρῶντες δὲ ἐθαύ-
 μαζον. ἐπήνει δ' ἡ καὶ ἡ μητρὶς, ὅτι φανερά πᾶσιμ' ἦν χαίρειν, ἡμῶι
 εὐδοκίμῳ, καὶ κείνῳ σωφρονῶντι. οὐτὸς δ' οὖν, μαρτυρεῖν γὰρ αὐτῷ
 ἔχω, μὴ τε μελήσας, μὴ τε σύμβουλον ἕνα, πρὶ τούτων προσλαβῶν,
 ἐπεδὴ τὸ πᾶν ἤκαστε τῶν πρῶντων, ἐλύε μ' τὴν ἀποκήρυξίμ', ἡ δὲ δὲ
 ὑπὸ χῆς ἐποιεῖτό με, σωτήρ' ὅτι εὐεργέτῳ ἀποκαλῶν, ἀκριβῆ πεί-
 ραν εἰληφέναι ὁμολογῶν, καὶ πρὶ τῶν ἐμ' προθεμ' ἐκείνων ἀπολογώμε-
 νος. τούτο γενόμενον εὐφρανε μ' πολλοὺς ὅσοι πρῆσαν χησοί, ἐλύθη
 δ' ἐκείνους, ὅσοις ἀποκήρυξις ἦν ἡδίων ἀναλήψεως. εἶδον γὰρ τότε, οὐ
 πάντας ὁμοίως ἡδωμένους τῷ πράγματι, ἀλλ' εὐθύς ἕνας ὅτι χεῖρα
 βρεπομύλω, καὶ βλέμμα τεταραγμύλω, καὶ πρόσωπον ὠρισμύλω, ὅτι
 ἐκ φθόνου καὶ μίσους γίνετο. ἡμεῖς μ' οὖν ὡς τὸ εἶκος ἐν εὐφροσύνῃ
 θυμολογῶμεν ἡμερ', ἀλλ' ἄλλους ἀπειληφότους. ἡ μίτρις δὲ μετὰ μικρόν, εὐ-
 θύς νοσῆν ἤρξατο, νόσον, ὧν ἄνδρες δίκασαι, χαλεπὴν ὅτι πρῶτον. ἀρ-
 χόμ' ὅτι εὐθύς δ' ἐθενδὸν πρὸ φύλαξας. οὐ δ' ἀπλῶς οὐδ' ὑπὸ πόλαον
 τὴν μανίαν τὸ εἶδος, ἀλλὰ ἡ παλασθὸν ὑπὸ κερῶν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀ-
 πέριξεν, καὶ ἐς τὸ φανὲς ἐξενίκησε. πρῶτον μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἡμῖν ὅτι σκι-
 μῖα τῶν ἀνιάτως μεμνηότων, ἐμ' δὲ ἐκείνο κοινὸν ἐπὶ φη' γυναι-
 κὸς ταύτης πρὸ φύλαξας. πρὸς μ' δ' ἄλλους ἡμερωτέρων καὶ πρᾶξαι
 ὅτι, καὶ παρόντων εἰρήκην ἄγει ἡ νόσος. ἀρ' δὲ ἕνα ἰατρὸν ἴδω-

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

imò si uel audierit tantum de medico, in hunc supra modum incenditur. Quod & ipsum argumento est, illam graui & insaniabili teneri malo. Hæc cum perspicerem, equidem acerbe ferebam, miserebatq; mulieris, ut debui, præter meritum tãto laborantis infortunio. Pater uero ob imperitiam, neq; enim nouit, uel originem mali, quo tenetur, uel causam, uel morbi magnitudinem, iussit uti medicarer, ac simile pharmacum exhiberem, arbitratus idem esse insanix genus, eundem morbum, eãdem ægrotationem, quæ similem curandi rationem admitteret. Verum ubi id quod erat uerissimum dico, fieri nullo pacto posse, ut mulier seruetur, fateorq; me morbo imparem esse, indignatur, ac succenset, aitq; me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini uertens artis imbecillitatẽ. Atque huic quidem accidit, quod solet ijs qui dolent. Succensent enim omnes ijs, qui libere uerum loquuntur. Tamen ego sanè pro uiribus illi respõdebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. Ac primum quidem à lege sumam initium, per quam hic me parat abdicare, ut intelligat sibi non esse posthac eandem abdicandi facultatem, quæ prius fuit. Neq; enim legislator omnibus, ó pater, istam potestatem permittit, neq; uti quoslibet filios, neq; quoties libuerit, abdicet, neq; quibuslibet de causis: uerum quemadmodum patribus concessit, certis de causis irasci, ita prospexit & liberis, ne id immeretibus accidat. Eaq; gratia iussit, ne libera esset, ac citra iudiciũ uindicta, sed ad iudices uocat, æstimatores cõstituit, qui neq; per iracundiã, neq; p calumniam, quod iustũ sit iudicent. Nouerat em̃ frequenter accidere multis, ut ob causas iniquas ad irã cõmouerentur, hic quidem alicui falsæ calumniæ credens, ille famulo fidẽ habẽs, aut uxori cuipiam inimicæ. Quare noluit rem iniudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim capi, uinciq; , uerum & æquam infundit, & ratio redditur, & nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem solum hoc autoritatis datur patri, ut ad

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ Α' ΡΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

Ἐποῦτ' ἀκρόσῃ μόνου κατ' ἐκείνου μάλισα προξύνετ' ὅπρ' ἢ αὐτὸ τ' ἴσ',
 ἢ πονήρωε, ἢ ἀνκέεωε ἔχευ' ὅσι τε κμήριον. ταῦτα ὀρῶν, ἐγὼ μὲν ἦν ἴ
 ὄμην, Ἐπὶ γυναικὰ ὤκτειρα ἀξίαν ὄυσαν, Ἐπὶ πρῶτ' ἰ προσῆκομ δ' ὕσθ
 χῶσθ' ὁ πατήρ δὲ ὑπὸ ἰδιωτείας, οὐδ' οἶδ' ἐμ' οὐτε ἀρχὴν ἢ κατέχου
 τος κακῶ, οὐτε πλὴν αἰτίαν, οὐτε τὸ μέτρον τῶ πάθος, ἐκέλευεμ ἰα
 θῆαι, ἢ τὸ ὁμοίον ἐγχείαι φάρμακον. ὡς τ' ἔμ' εἶναι μανίας εἶδος, Ἐ
 μίαν τ' ἰ νόσον, ἢ τ' ἀξέωσθημα ταυτὸν, Ἐπὶ πρῶτα πλησίαν πλὴν δευραπεί
 αμ δεχόμενον. ἐπεὶ δὲ ὅπρ' ἀληθείαι, ἀδύναται εἶναι φημί σώζε
 θῆαι πλὴν γυναικὰ, ἢ ἠτῶσθ' ὑπὸ φθι νόσον ὁμολογῶ, ἀγανακτῆ Ἐ
 ὀργίζετ', ἢ φησὶν ἐκόντα καθυφίεσθ', ἢ προδιδόναι πλὴν ἀνδρωπομ,
 ἐγκαλῶν ἐμοὶ πλὴν ἀδένφαρ φθι τέχνης. Ἐπὶ πάσῃ μὲν σώκθεις τοῖς
 λυπυμένοις. ὀργίζοντ' γὰρ ἅπαντες τοῖς μετὰ πρῶτα κησίας τ' ἀληθῶ
 λέγουσιμ. πλὴν ἐγώ γε ἄμ' οἶός τε ὦ, δικαιολογήσομαι πρὸς αὐτὸν,
 ἢ ὑπὲρ ἐμαυτὸν ἢ τ' τέχνης, ἢ πρῶτόν γε ἀπὸ τ' νόμου ἀρξομαι. καθ
 ὅμ' οὗτός με ἀποκκρύψαι ἐθέλετ', ἢ εἶδ' ἢ, οὐκ ἔθ' ὁμοίαν ὄυσθ' αὐτῶ, νῦν
 τε Ἐπὶ πρότερον πλὴν ἰσχύαν. οὐδ' ἄσασιμ, ὦ πάτερ, ὁ νομοθέτης, οὐδ'
 πάσας ἡέας, οὐδ' ὀσάκεις ἄμ' ἐθέλωσιμ ἀποκκρύψαιμ σωκεχώρηκεμ,
 οὐδ' ἐπὶ πάσας αἰτίαι, ἀλλ' ὡς πρῶτ' ἰ πατράσι τὰ τηλικαῦτα ὀργί
 ζεσθ' ἐφῆκεμ, οὕτω ἢ τ' παίδων προνοήσεμ. ὡς μὴ ἀδίκῃ αὐτὸ πάσχω
 σι. Ἐπὶ δ' ἰα τ' οὐκ ἐλευθέραν ἐφησίνεσθ', οὐδ' ἀκριτομ πλὴν ἰμωρίαν,
 ἀλλ' εἰς δικαστήριον ἐκάλεσε, καὶ δοκιμασῆαι ἐκάθησι, τοὺς μὴ τε
 πρὸς ὀργλῶν, μὴ τε δ' ἰαβολῆν τὸ δίκαιον κρινόντας. ἢ ὅτ' ἢ πολλοῖς πλ
 λάκεις ἀλόγως αἰτίαι ὀργῆς πρῶτα μὲν ἀε. ἢ τ' μὲν μὲν, ἢ οὐδ' εἶ ἰνι δ' ἰαβο
 λῆ πεθόμωμ, τ' ἢ οἰκέτῃ πισεύοντα, ἢ γυναικῶ ἐχθρῶ. οὐκοῦν ἢ γῆτ' ἀδ' ἰ
 κασομ γίνεσθ' τὸ πρῶτα, οὐδ' ἰσθ' ἐρήμης τὸς παῖδας εὐθύς ἀλίσκε
 σθ', ἀλλὰ ἢ ἰδ' ὡρ ἐγχεῖτ', ἢ λόγος ἀποδίδοτ', ἢ ἀνεξέτασομ οὐδέμ
 καταλείπει. ἐπεὶ τίνυμ ἔξεσι, ἢ τ' μὲν ἐγκαλῶν μόνον ὁ πατήρ κύριος.
 τῶ ἰσθ' ἰα

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

ut ad iudices uocet, uerum iudicandi autoritas, an merito accuset, id penes uos, qui iudicio praesidetis. Ac nondum spectate crimen, quod mihi imponit, cuiusque gratia nunc indignatur, uerum illud prius expendite, nunc posthac illi ius sit abdicandi, qui semel abdicauerit, iamque sit usus facultate, quam lex concedit, atque hanc paternam potestatem expleuerit, deinde rursus in familiam receperit, ac superiorem abdicationem irritam fecerit. Nam ego certe iniquissimum istud esse dico, ut liberorum quoque sint infinitae poenae, ut multae condemnationes, ac metus perpetuus, utque lex nunc irato inseruiat, mox deinde faciat irritum, quod actum est, rursus ut eodem modo ualeat: in summa, ut ius sursum ac deorsum torqueatur, utcumque patribus pro tempore uisum fuerit. Verum initio quidem aequum erat uti concederet cumque indignante pariter indignaretur, ac puniendi ius faceret ei, qui genuisset. Porro ubi semel potestatem absumpserit, ac lege sit abusus, iracundiam expleuerit, post haec rursus in familiam receperit, & in hanc opinionem discesserit, ut frugi putet, in his perseueret necessum est, neque postea resiliendum, aut retractanda sententia, neque rescindendum iudicium. Neque enim scire poterat, opinor, is qui natus fuerat, frugi ne, an contra esset euasurus. Atque hanc ob causam permissum est, ut genere indignos abdicent, quos cum educabant, cuiusmodi essent futuri nesciebant. Caeterum ubi non coactus, sed suapte sponte atque autoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit mutare factum, aut quis legis usus superest? Etenim ipse legislator hunc ad modum tecum egerit. Hic si improbus erat, dignusque quem abdicares, quid accidit uti reuocares? Cur denuo in familiam reduxisti? Cur legem irritam fecisti? Nam liber eras, tibi que in manu erat ista non facere. Neque enim tibi concedendum est, ut legibus tuo arbitratu abutaris, utque iudicia utcumque mutatus sit animus tuus, eodem trahantur. Neque uti nunc irritentur leges, nunc rursus ualeant, iudices interim testes sedeant, uel ut rectius dicam, ministri tuae uoluntatis, modo punientes

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

τὸ κρῖναι δὲ εἰ εὐλογα αἰτιάται, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μὲν ὁμοίως
 ὑπὸ φέρει ἐφ' ὃ νῦν ἀγανακτεῖ, μηδ' ἔπω σκοπεῖτε. πρότερον δ' ἐκεί-
 νο θύετα ἄρατε, εἰ ἐν δ' οὔτερον, ἀποκηρύττεται αὐτῶ, ἅπασι ἀποκηρύξαντι,
 ἡκιστα μὲν τῆ πρὸς τὸ νόμον θύετα, καὶ ἀποπληρώσαντι τὴν πατρι-
 κὴν ταύτην δ' ὡσαύτως, εἴτε αὐθις ἀναλαβόντι, ἐλθόντι τὴν ἀπο-
 κήρυξι μ. ἐγὼ μὲν γὰρ ἀδικώτατον εἶναι φημι, ὅτι τοῖσδε, ἀπερ' ἀντι-
 νέων, καὶ τῶν παίδων τὰς ἡμωρίας, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας ἐπὶ
 φόβον αἰδέϊον, ἐπὶ νόμον, ἄρτι μὲν σωρογίζεσθαι, μετὰ μικρόν ἢ λύ-
 εσθαι, καὶ πάλιν ὁμοίως ἰχυρόν εἶναι, ἐπὶ ὅλῳ ἄνω ἐκ κάτω σρέφειν
 τὰ δίκαια, πρὸς δ' ἐπὶ καὶ δ' οὐκ ἔστις παρὰ τῆσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον
 ἀξιῶν ἐφ' ἑνὸς, καὶ ἀγανακτεῖν ἡμῶν ἀγανακτεῖν, ἐκείνον τὴν ἡμωρίας
 ποιεῖν τὸν γεγεννηκότα. ἢ μὲν δ' ἅπασι ἀναλώσει τὴν θύετα ἐκ κατακ-
 σθη τῶν νόμων, καὶ ἐμπλοκῆ τὴν ὄργην, εἴτα, μετὰ ταῦτα ἀναλάβη,
 ἡκιστα μὲν εἶναι μεταπειθεῖς, ἐπὶ τούτων ἀνάγκη μὲν μὲν, ἐκ μὲν ἐτι
 μεταπιδῶν, μὴ ἢ μεταβλεψέσθαι, μὴ δὲ μεταποιεῖν τὴν κρίσιν. ἢ μὲν
 ἢ τὸν γεννηθέντα, πονηρόν ἢ ἡκιστα ἀποβήσεσθαι οὐδὲν οἶμαι γνώρισμα
 ἢ μὲν, καὶ δ' ἰὰ τὸν τοῦ ἀναξίτου τὴν γένεσιν πρὸς αὐτῶν συγκεχώρηται, τῶν ὅτε
 ἢ γνόστον ἀναθρεψαμένους. ὅταν ἢ μὴ κατ' ἀνάγκην ἀλλ' ὑπὸ θύετα αὐ-
 τὸς ἢς ὑφ' ἑαυτῶν, ἐκ δοκιμάσει ἀναλάβη, τίς ἐν μηχανῇ μεταβάλ-
 λεσθαι, εἰ τίς ἐν χρήσει ὑπόλοιπος τὸ νόμον; φαίη δ' ἄρα πρὸς σέ οὐ νο-
 μοθέτης, εἰ πονηρός οὗτος ἢ μὲν, καὶ τὸ ἀποκηρυχθῆναι ἀξίον, τί παρὼν
 ἀνεκάλει; τί δ' αὐθις ἐπ' ἀνήγει εἰς τὴν δικίαν; τί δ' ἔλυες τὸν νόμον; ἐ-
 λεύθερος ἢ ἦσθα, ἐπὶ μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριος. οὐ γὰρ δὴ ἐν τρυφῇ σοὶ
 δ' οὔτερον τῶν νόμων, οὐδὲ πρὸς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀνάγεσθαι τὰ δι-
 κασήρια, οὐ δ' ἄρτι μὲν λύεσθαι, ἄρτι δὲ κυρίως εἶναι τῶν νόμων, καὶ τῶν
 δικαστῶν παρὼν μάρτυρας, μᾶλλον ἢ ὑπεκρίτας τῶν σοὶ δοκούντων, ὅτε μὲν

V κολάζοντας,

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

punientes, modo absoluentes, quando cunq; tibi uisum fuerit. Semel genuisti, semel educaſti, pro his ſemel item abdicare potes, atq; ita potes, ſi iſtud merito facere uidearis: uerum ut hoc fiat ſine fine, ut perpetuo, ut frequēter, ut facile, id uero ſupra patris ius eſt. Quare per Iouē iudices, ne permittatis huic, ut qui ſua ſponte receperit, ſuperioris iudicij ſententiam irritarit, iram damnarit, ruruſum ad eādem prouocet pœnam, & ad patriam recurrat poteſtatem, cuius tempus iam exceſſit, euanu- itq; priuilegium, nec huic uni quicquam ualens, quippe ante hæc conſumpta. Etenim illud conſiderate, quemadmodum in reliquis iudicijs, ubi iudices ſortibus ferunt ſententiam, ſi quis perperā pronunciatū exiſtimat, permittit lex alios adire iudices. Porro ſi qui ipſi ſuapte ſponte iudices conſtituerint, delectisq; arbitris cauſam cōmiſerint, poſthac nō idem licet. Etenim ſi quis, quorum ſententijs initio ſtare non cogebatur, hos ſponte delegerit, iam æquum eſt boni conſulere quæ ſtatuerint. Itidem ſanè tu quoq; quem antea liberum erat non recipere, niſi dignus maioribus uideretur, hunc ſi probum arbitratus eſſe, denuo recepisti, iam deinde non erit abdicandi ius. Siquidem indignum eſſe in quē iſta denuo fiant, ipſe teſtatus es, iā de integro frugi filium eſſe conſeſſus. Itaq; nō conuenit pœnitere receptionis, ſed firma reconciliatio ſit oportet, nimirum poſt toties pronunciatam ſententiam, ac rem bis iudicatam, primū cum abdicares, alterum, cum ipſe mutaſti conſilium, meque in familiam reuocaſti, reſciſſis decretis ſuperioribus, cōfirmas illa quæ poſtea ſunt placita. Proinde perſeuerā in his quæ proxime ſtatuisti, tuumq; ipſius iudiciū ſerua. Pater ſis oportet, quādo quidem id abs te decretum, id probaſti, id ratum feciſti. Ego quidem ſi natura non eſſem filius, ſed adoptatum abdicare uelles, ne tum quidem exiſtimarim tibi licere. Quod enim initio liberum erat non facere, id ſemel factum, iniquum eſt reſcindere. Porro eum qui primum natura ſit filius, poſtea iudicio, ſententiāq; accerſitus, quæſo num par eſt ruruſum expellere,
& eadem

ΛΟΓΙΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

πολάζοντες, ὅτε ἢ διαλλάττοντας, ὅπόπαμ σοι δοκῆ, ἀπαξ γέ ἐννηκας,
 ἀπαξ ἀνατέροφας, ἀπαξ ἢ δ' ἀποκηρύττην ἀντί τῶν ἔχας. Ὅτε
 ἢμ δικάως αὐτὸ ποιῆμ δοκῆς, τὸ δ' ἀπαυσομ ἴτ' αἰδῖον, ὅ πολὺ
 ὅ ῥάδιον, μῆζον ἢδὴ τ' πατρικῆς ὅβριμ θύσσιας, μὴ δ' ἢ πρὸς Διὸς, ὅ
 ἀνδρες δικασαί, συγχωρήσητε αὐτῶ ἐκδῶσιον τ' ἀνάληψιμ πεποικμέν
 ὄν, ἢ λύσαντι τ' ἰνῶσιμ τ' πάλαι δικασκρίσ, ἢ ἀκυρώσαντι τ' ὄργλι, αὐ
 θις, ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἰμωρίαν ἀνακαλίμ, ἢ ἐπὶ τὴν θύσσιαν τὴν πα
 τρικῆν ἀνατρέχαμ, ἢς ἔξωρος ἢδὴ, ὅ ἔωλος ἢ προθεσμία, ἢ μόνω τῶν
 ἔκκυρος, ὅ προσδέδ' ἀπανημῶν. ὄρατε γάρ π' ὅ ἐν τῆς ἄλλοις δικα
 σκρίοις ὡς ἀπὸ μ' τ' κλήρω λαχόντων δικασῶν, ἢμ ἴε ἀδικομ ὀικίαι
 γέ ἐν ἡδὴ τὴν κρίσιμ, δίδωσιμ ὁ νόμος, ἐς ἕτερον ἐφῆναι δικασκρίον.
 ἢμ δ' ἴνες ἐκόντες αὐτῆ σωθῶντ' δικασῶν, ἢ προελόμιοι ὑπὲρ ἔφωσι
 διαίταμ, ὄνκ ἔν, ὄις ἢ θύσῆμ, μὴ ἢ τὴν ἀρχὴν ἐμμένειμ, ἐι τῶν ἴε
 παίρετ' εἴλετο, σέρσαμ ὅβι δίκαιος τῆς ἐγνωσμένοις. ὄυτῶ δ' ἢ ἢ σὺ, ὄμ
 θύσῆμ, μκκέτ' ἀναλαμβάνειμ, ἐι μὴ ἢμ ἀξίῳ ἐδόκη τῶ γένος, τῶτ' ἢ
 εἰ χησὸμ ἢ γησάμῃος εἶναι πάλιν ἀνήλφας, ὄνκ ἔτ' ἀποκηρύττημ ἔ
 ξης. ὄν ἢ, ὄνκ ἀξίος αὐθις παθεῖμ ταῦτα, ὑπ' αὐτῶ σ' μεμαρτύρηται,
 ἢ χησὸς ἢδὴ ἀνωμολόγη. ἀμετανόητ' ὄν τὴν ἀνάληψιμ ἢ τ' δ' ἴ
 ἀλλαγὴν βέβαιον εἶναι προσήκη, μετὰ κρίσιμ ὄυτῶ πολλῶν, ἢ δ' ὄο δι
 κασκρίια. ἐμ μ' τ' πρῶτ' ἢμ, ἐφ' ὄν πρῆτῆσω, δεύτερον δ' ἢ τ' σὸμ, ὄτε μετε
 βελεύσω, ἢ ἀνάδασον ἐποίκατε τὰ πρότερον ἐγνωσμένα λύσαν, βει
 βαλοῖς τὰ μετ' ἐκῆνα βεβλημῶν. μένε τίνω ἐπὶ τῶν τελευταίωμ, ἢ
 φύλαττε τὴν σαυτ' κρίσιμ, πατέρσα σε εἶναι δ' ἢ. τῶτ' ἢ ἔδοξέ σοι, τῶτ'
 ἐδοκίματε, τῶτ' ἐκύρωτε. ἐγὼ μ' ὄν δ' ἐι μὴ φύσα παῖς ἢμ, θέμενος δ' ἢ
 ἀποκηρύττημ ἢδελος, θύσῆναι ἢμ σοι ὄμῃ. ὄ ἢ τὴν ἀρχὴν ποιῆμ δ' ὄ
 κατ' ἢμ, τῶτ' ἀδικομ λύειμ ἀπαξ γενόμιομ. τ' ἢ ὅ φύση, ὅ αὐθις προαι
 ρέση, ἢ γνῶμη ἐσπεποικημῶν, ὄως ἔυλογον αὐ ἀπωθῆσθαι,

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

& eadem familiaritate priuare sapius? Age quid si forte seruus essem, ac tu quidem primum improbum esse ratus, in uin-
 cula coniecisses, deinde ubi cognitum est me nihil peccasse,
 manumississes, num tibi liceret, ut cunq; contigerit iralci, rursus
 in eadem reuocare seruitutem? Minime liceret. Istiusmodi igitur
 acta, leges firma uolunt esse, ac perpetuo ualere. Ergo cum
 pluribus etiam argumentis docere possim, nō esse ius huic ab-
 dicare denuo, quem semel abdicatum, sponte sua receperit, ta-
 men finem faciam. Nunc spectate cuiusmodi filium parat ab-
 dicare. Atq; illud nondum dicam, me tum imperitum abdicat-
 um fuisse, nunc abdicari medicum: nihil enim mihi in hac cau-
 sa suffragetur ars, tum iuuenem, nunc ætate prouectū, ut ætas
 etiam ipsa fidem faciat, me nihil peccasse. Nam leue fortassis
 hoc quoq; uerum tum quidem, etiamsi nullo commisso pecca-
 to, ut ego quidē dixerim, sed nec benemeritus, alienabar à fa-
 milia. Nunc porrò cum nuper salutem dederim, ac beneficus
 extiterim, exigor. Quare qd fieri potest ingratius? ut mea ser-
 uatus opera, tantoq; elapsus à discrimine, protinus sanationē
 illam huiusmodi factis penset, nulla meritorum habita ratiōe,
 sed usq; adeo facile mandarit obliuioni, atq; in solitudinem abi-
 gat eum, qui iure sit obsecutus, cum præter ius eijceretur, neq;
 solum non meminerit iniuriæ, uerum etiam & salutem attule-
 rit, & sanæ menti restituerit? Neq; enim exiguo iudices, neq;
 uulgari in hunc collato beneficio, tamen huiusmodi malis nūc
 uideor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in statu
 tunc fuerit, uos tamen omnes nostis, quid facientem hunc, si-
 mul & patientem, & quibus affectum modis, ego curandum
 susceperim, ac medicis reliquis desperantibus, fugiētibus fami-
 liaribus, nec propius accedere audentibus, talem reddidi, ut
 etiam accusare possit, ut de legibus differere. Quin magis si
 exemplum quæris pater, cum propemodum talis esses, qualis
 nunc est uxor, ad pristinam sanitatem reuocaui. Quare non
 est æquum, ut pro his officijs, huiusmodi mihi gratia reponat,
 utq; in

ΔΟΥΚΙΑΝΟΥ Α' ΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

καὶ πολλὰ κίς τ' μιᾶς οἰκίότητος ἀποσερεῖμ; εἰ δ' οἰκέτης ὦμ ἐτύγχα
νομ, κὴ τ' μὲ πρῶτον πονηρὸν οἰόμῃος ἐπέδηξας, μεταπειθεὶς δὲ ὡς οὐ
δεμ ἠδίκωμ, ἐλεύθερον ἀφῆκας εἶναι, ἄρ' ἄμ σοὶ πρὸς καιρὸν ὀργισθῆν
εἰ, αὐθις δὲ ζῆμ ἐς πλὴν ὁμοίαν δ' ἄλειαμ ἐπανάγειμ; οὐδ' ἀμῶς. τὰ δ' ἑταῖ
τα, βέβαια εἰ δ' ἰαπαντὸς κύρια ὑπάρχειμ οἱ νόμοι ἀξιῶσιμ. ὑπὲρ μὲ
οὐκ ἔμκκέτ' ἐξῆναι τὸ τῷ ἀποκηρύττειμ ὅμ ἀπαξ ἀποκηρύξας, ἐκὼμ
ἀνέλαθειμ. εἰ πολλὰ εἰπέμ ἔχωμ, ὅμως παύσομαι. σκέψασθε δὲ ἠ
δη οἶον ὄντα, εἰ ἀποκηρύξῃ με. εἰ οὐδέπω τῶτό φημι, ὡς τότε μὲ ἰδί
ώτλω, νῦν δ' ἰατρὸμ. οὐδέμ δ' ἄμ πρὸς τῷ ἢ τέχνη συναγωνίσασατ, οὐδ' ὄτε
τότε μὲ νέον, νῦν δ' ἠδὴ κὴ προβεβηκότα, κὴ τ' πισὸμ τ' μηδέμ ἀδίκῃσαι
ἄμ πρὸς τ' ἠλικίας ἔχοντα. μικρὸμ ἢ ἴσως εἰ τῷ. ἀλλὰ τότε μὲ εἰ καὶ
μηδὲμ ἠδίκημδύος ὡς ἄμ ἔγωγε φαίλω, ἀλλ' οὐ δ' εἰ πεπονθῶς, πρὸς τῷ
το τ' οἰκίας, νῦν δ' ἠ σωτῆρα ἐναγχομ, εἰ εὐεργέτωμ γεγενημδύομ. οὐ τί γέ
νοιτ' ἄμ ἀχαριστότερον, σωθέντα δ' ἰ ἐμέ, κὴ τηλικῶτμ κίνδυνον δ' ἰαπε
φουγτότα, τῷς τριῶν εὐθύς ἀμείβεσθ, τ' θεραπείας ἐκείνης οὐδ' ἕνα λό
γον ἔχοντα, ἀλλ' οὕτω ῥαδίως ὑπὸ λελθῶς, εἰ ἐπὶ πλὴν ἐρημίας ἐλαύ
νῃμ, τὸμ ἐφκθῆντ' ἄμ δικάσας ἐφ' οἷς ἀδίκως δὲ βέβηκω, μὴ μόνον δ'
οὐ μνησικακήσαντα, ἀλλὰ κὴ σώσαντα εἰ σωφρονεῖμ πρὸς ἀσκθῆσαντα. οὐ
ἢ μικρὸμ, ὡς ἄνδρες δικάσαι, οὐδ' ἢ τυχὸμ εἰ πεπρηκῶς αὐτ', ὅμλ' ἢ τῷ
ὄτ' νῦν ἀξιῶμαι. ἀλλ' εἰ κὴ οὐκ ἀγνοεῖτα τότε, πάντες ὑμεῖς ἴσε, οἷα
πρὸς τῷ αὐτ', εἰ πάχοντα, κὴ ὅπλ' δ' ἰακείμζομ ἐγὼ πρὸς ἀλαβῶμ, τ' μὲ ἄλ
λωμ ἰατρ' ἀπεγνωκότωμ, τ' δ' οἷ εἰωμ φουγόντων, κὴ μὴ πλησίον προ
σιέναι τολμόντων, τῷτόμ ἀπέφηνα, ὡς εἰ κατηγορεῖμ δ' ἰααδῷ, εἰ πρὸς
τ' νόμων δ' ἰαλέγεσθ. μάλλον δ' ὄραε, ὡς πάτρ, τὸ πρὸς ἀδίκωμ, τοῖτόμ
όντα σε παρ' ὀλίγον οἷα νῦν ἢ γυνῆ ὄβη, πρὸς τῷ ἀρχαίαμ φρόνησ' ἐπα
νήγατομ. οὐ δ' ἰκαομ οὐκ ἑταῖτλω μοι γενίωσ' ἀντ' ἐκείνωμ τῷ ἀμοιβῶν.

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

utq; in me unum tantummodo sanus sis. Etenim te non mediocribus à me beneficijs affectum esse, uel ex his ipsis, liquet quibus me criminaris. Nam quem ob hoc odio persequeris, quod uxorem extremo laborantem periculo, grauissimeq; affectam non sanem, qui fit, ut eundem non multo potius charissimum habeas, quum simili morbo liberarim, non gratias agas, tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem est ingrattissimum, simulatq; ad te redisti, protinus in ius trahis: salute donatus, punis, & ad uetus recurris odium, eandem recitas legem. Egregiam igitur mercedem persoluis arti, dignamq; pro remedijs refers gratiam, qui quidem aduersus medicum tantum sanus es. Vos autem iudices, huic concedetis, ut de bene merito poenas sumat, ut salutis autorem expellat, ut eum qui sanitati restituerit, oderit, ut per quē reuixit, ulciscatur? Haud profecto concedetis, siquidem quod æquum est, facietis. Etenim si maximum aliquod flagitium in præsentia cōmissem, tamen superioris beneficij nomine, non mediocriter mihi debebat: cuius respectu, memoriaq; conueniebat hunc præsentem iniuriam negligere, & ob illa priora facile ignoscere: maxime si tam ingens sit beneficium, ut omnia superet, quæ postea possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem seruaui, qui mihi totius uitæ debitor est: cui præstiti ut sit, ut sapiat, ut intelligat: præsertim cum cæteri omnes iam desperarent, seq; morbo impares esse faterentur. Nam & illud opinor, ad meriti mei cumulū accedit, quod cum id temporis filius nō essem, cū nihil esset causæ, quæ me cogeret curationē suscipere, uerum cū liber essem, atq; alienus, à naturali causa solutus, tamē haud dissimulaui, sed ultroneus, inuocatus, iniussus adñ, succurri, adnissus sum, sanaui, restitui, meū ipsius patrē seruaui, de abdicatione me purgaui, irā beneuolētia sedauī, legē pietate sustuli, magnoq; beneficio, reditū in familiam emi, atq; in tempore adeo periculoso fidem erga patrem demonstraui, meq; ipsum

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ἈΡΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

οὐ κατ' ἐμῶν σε μόνον σωφρονεῖν, ὅτι γὰρ μὴ μικρὰ ὑπὸ ἐμῶν εὐκρηγέτη
 σαι. καὶ ἀπὸ αὐτῶν, ὧν ἐγκαλεῖς δ' ἕλόν βῆσι. ὅς γὰρ ὡς ἐν ἑσχατίαις οὐσαμ
 πλὴν γωαῖκα, ἢ παμπονήρως ἔχουσα, οὐκ ἰώμεον μισεῖς, πῶς οὐ πο
 λὺ μάλλον, ὅτι σε ἴσ' ὁμοίωμ' ἀπὸ ἡλλάξια, ὑπερβαπῶς, καὶ χάριμ ὁμολο
 γεῖς, τῶν οὕτω δ' ἐν ὧν ἀπὸ ἡλλάξ μύθος; σὺ δὲ ὅπως ἀγνωμονέσατομ σω
 φρονήσας εὐθύς ἐς δίκασήριον ἄγεις, ἢ σεσωσμύθος, κολάζεις. καὶ ἐπι
 δ' ἀρχαῖον ἐκείνο μῖσος ἀνατρέχεις, καὶ τὸν αὐτὸν ἀναγιγνώσκεις νόμον.
 καλὸν γάρ τὸν μισθὸν ἀποδίδως τῆ τέχνης, ἢ ἀξία ἀμοιβὰς τῶν φαρ
 μάκων, ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ὑγιάνων μόνον. ὑμεῖς δ', ὧ ἀνδρες δίκασαι, τῶ
 εὐεργέτῳ τῷ τῷ κολάζειν ὑπὸ τρέφετε, ἢ τὸν σώσαντα ἰζελαύνειν, ἢ τὸν
 σωφρονήσαντα μισεῖν, καὶ τὸ ἀνασθέντα ὑμωρεῖσθαι, οὐκ, ἢ μὴ γετα δίκαια
 ποιῆτε. ἢ εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἀμαρτάνων ἐτύγχανον, ἢ μοι τίς οὐ μι
 κρὰ, φροοφλομύθῃ χάρις ἐς ἢ ἀποβλέποντα ἴσ' τῶν, ἢ ἢς μεμνημέ
 νομ καλῶς εἶχε. τῶν μὲν πρῶτον καταφρονεῖν, δὲ ἐκείνα ἢ πρόχειρον
 πλὴν συγγνώμῃ ἔχειν, ἢ μάλιστα εἰ τῆλικαὐτῆ ἢς ἢ εὐεργεσία τυγχά
 να, ὡς πάντα ὑπερπαίειν τὰ μεταταῦτα, ὅπως οἶμαι καμοὶ πρὸς τῶν
 ὑπάρχων, ὅμ' ἔσωσα. ἢ ὅς τ' εἶς πάντος, ἢ εὐσεβείας ἐσὶ μοι, καὶ ὧ τ' εἶναι
 καὶ σωφρονεῖν, ἢ τὸ σωτεῖναι πρὸς ἔχουσα, ἢ μάλιστα ὅτε οἱ ἄλλοι πάν
 τες ἢ δὴ ἀπεγνωσέμεν, ἢ ἔτ' εἶναι ὡμολόγησ' τ' νόσθ. τῶν ἢ μείζον ὅ
 μοι πρὸς τῶν ἐμῶν εὐεργεσίαν, ὡς οὐτε ἕως ὧν τότε, ὅν τε ἀναγκαῖον τῶ
 θεραπείας ἔχωμ ἀντίαν, ἀλλ' ἐλεύθερος καθεσῶς, καὶ ἀλλότρητος, τ' φυσικῶ
 κῆς αἰτίας ἀφαιμένος. ὅμως οὐ πρὸς εἶδον, ἀλλ' ἐδελοντῆς, ἀκλήρης, ἀυ
 τεπάγγελτος ἢ κομ, ἐβοήθησα, προσελκπαρίσα, ἰασάμην, ἀνέσησα. καὶ
 πατέρα ἐμαυτ' δὲ φύλαξα, ἢ ὑπὲρ τ' ἀποκηρύξεως ἀπελογησά
 μημ, ἢ τῆ εὐνοίᾳ τῶν ὀργῆν ἐπαυσα, καὶ τὸ νόμον ἔλυσα, τῆ φιλοσοφίᾳ,
 καὶ μεγάλης εὐεργεσίας, πλὴν ἐς τὸ γένος ἐπάνοδον ἐπρῆσάμην, καὶ ἢ
 οὕτως ὑπὸ σφαλῆ καὶ ἢ πλὴν πρὸς τὸν πατέρα πίσιν ἐπεδεδάμην.
καὶ μετὰ

LVC. ABDICĀTVS PER ERĀ. ROT.

meq̄ ipsum artis auxilio insinuauī, ac tristibus in rebus legitimus filius apparui. Quam multa enim me fuisse passum arbitramini, quantum & exhausisse laborum: dum adsideo, dū obseruio, dum opportunitates capto, nunc cedēs patris uehementiā, nunc artem admouens ad breue tempus concedente morbo. Est autem hoc omnium quæ sunt in arte medicorum periculosissimū, huiusmodi medicari, ac propius accedere ad hos, qui ad eum sunt affecti modum. Fit enim non raro, ut exæstu ante malo, rabiem in proximos exerceanť. Me tamē nihil horum piguit, neq̄ grauatus sum, uerum aderam, modis omnibus cum morbo luctans postremo superauī pharmaco. Ne uero quisquam hoc audito, protinus apud se cogitet: Quis aut quantus labor miscere pharmacū. Etenim multa prius sunt faciēda, præstruēda uia dando pharmaco, præparandum corpus, quo facilius recipiat medicationem, deq̄ omni corporis habitu sollicitus sit medicus oportet, inaniens, extenuans, cibis idoneis alens, mouens ad omne quod conducit, somnos accersendi rationes excogitās, solitudines arte reperiēs. Quibus in rebus ægroti cæteri facile pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatem intractabiles sunt, ac gubernatu difficiles, ipsiq̄ medico periculosi, neq̄ qui facile cura expugnentur. Proinde sæpenumero cum effecerimus, ut iam speremus proxime adesse morbi finem, leue aliquod erratum incidens, renouato malo, cuncta illa superiora facile subuertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam graui sit luctatus, qui malum malorum omniū expugnatu difficillimū uicerit, huic ut iterū abdicet permittetis, utq̄ leges in benemeritū interpretet̄ suo arbitratu cōcedetis atq̄ eū cū ipsa natura bellū gerere sinetis: Ego naturæ parens iudices, patrē mihi ipsi seruo, custodioq̄, etiā si hic qdē iniuria me afficiat. Quod si filiū benemeritū, leges, ut ait, secutus, pdit, & à familiā alienat, hic nimirū liberorū osor erit. Ego pius i patrē, ego naturā āplector. Iste naturā cōtēnit, fasq̄ & ius uiolat.

O patrē

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ἉΠΟΚΗΡΥΤΤΩΜΕΝΟΣ.

καὶ μετὰ τὴν τέχνην ἑμαυτὸν εἰσεποίησα, ὡς ἐν ἑστίῳ ἔοικε ἐν τοῖς δὲ φησὶ
 ἀνεφάνην. πόσα γὰρ οἶσθε παθεῖν με; πόσα καμῖν πρὸντα; ὑπερηρέτων
 τα, καροφυλακίζοντα; ναὶ μὲν εἰκοντα τῆς τοῦ πατρὸς ἀκμῆς, ναὶ δὲ πλὴν
 τέχνῳ ἐπάγοντα, πρὸς ὀλίγον ἐνδιδόντος τὴν κακῶν. ἔσι δὲ τῶν ὄντων
 ἀπάντων τῶν ἐν τῆ ἰατρικῇ δὲ ὠλισφαλέσασιν, οὗς ριζοῦσιν ἰατρῶν, καὶ
 πλησίστιον οὕτω διακεκμημένοι. ἐς αὐτοὺς πλεονεξίᾳ πολλὰς ἰαφίᾳσι
 πλὴν λύπῃ, ὡς ζέοντες τὴν πάθος. καὶ ὁμοῦ πρὸς οὐδὲν τῶν ἀποκόνη
 σα, οὐδ' ἀπεδείχθησα, σωῶν ἢ καὶ πάντα τρόπον ἀντεξεταζόμενος τῆς νό
 σῳ, ποτε λυθῆναι ἐκράτησα τῶν φαρμάκων. μή τ' ἀκρόατος εὐθέως ὑπο
 λάβῃ τις. ποῖος ἢ ἡ πόσις ὁ κάματος ἐγχείω φάρμακοι. πλὴν τὸ πρὸ
 τῶν γενέσθαι δὲ, καὶ προοδοποιῆσαι τῆς πόσις, ὡς προπρῶτα σκευάσαι ῥαδί
 ον ἐς ἰασίμ τὸ σῶμα, ὡς τὴν ἀπάσης ἕξεως φροντίσαι, κενῶντα, καὶ ἰχναί
 νοντα, καὶ οἷον ῥητέροντα, καὶ κινῶντα ἐς ὅσον ῥησίμοι, καὶ ὑπνῶσιν ὠλισ
 ζοντα, καὶ ἠρεμίας μηχανόμοι. ἅπασιν οἱ μὲν ἄλλοι ἡ νοσῶντες, ῥαδίως πα
 θεῖν ἄν, οἱ μεμνηότες ἢ, διὰ τὴν ἐλευθερίαν τὴν ὑπὸ δυσάγωγος καὶ δυσκνί
 ὀχητος, καὶ τῶν ἰατρῶν ὠλισφαλίς, καὶ τῆς θεραπείας δυσκαταγώνισοι. ὅτ' ἄν
 εἶναι πλὴν ἀκίς πρὸς ἡμῶν, ἡδὴ πλησίον γενέσθαι τὴν τέλῳ, καὶ ἐλπίσωμ, ἐμ
 πεσόμ ἡ μικρὸν ἀμάρτημα, ἐπακμάσαντος τὴν πάθος, ἅπαντα ῥαδίως
 ἐκίνα ἀνέβρεφε, ὡς ἀνεπόδῃσε τὴν θεραπείαν, καὶ τὴν τέχνην διέσφηλε. τὸ
 οὕτω ταῦτα πάνθ' ὑπομεμενηκότα, ὡς οὕτω χαλεπῶ νοσήματι προσπα
 λείοντα, καὶ πάθος ἀπάντων παθῶν τὸ δυσκατωτάτω νενικηκότα, ἐν
 τῶν ἀπρηκρῦτην ὠλισφίετε, καὶ τῶν νόμων ὡς βόλεϊ ἐρμηνεύειν κατ' ἐνεργ
 γείτω συγχωρήσετε, ὡς τῆ φύσει πλεμῖν αὐτὴν ἑάσετε; ἐγὼ τῆ φύσει πρὸ
 μῶς σώζω καὶ διαφυλάττω, ὡς ἄνδρες δικασαί, τὴν πατέρα ἑμαυτοῦ, καὶ μ
 ἀδικῆ οὐτος. εἰ ἢ τὸ εὐεργετικώτα παῖδα τῶν νόμοις, ὡς φησὶ ἀκολοῦθ
 διαφθείρει, καὶ τὴν γένῃ ἀπρεφῆ μισόπαις οὐτος, ἐγὼ φιλοπάτωρ γίνωμαι
 ἐγὼ τὴν φύσιν ἀπαζόμα, οὐτος τὰ τὴ φύσει πρῶτα, καὶ καθυβρίζῃ δίκαια.

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

O patrem iniuste prosequentem odio. O filium iniustius amantem. Nam mihi ipsi uitio uerto, patre compellente, quod odio habitus, cum præter causam amo, & magis amo quam oporteat. Atqui natura comparatum est, ut patres liberos amet magis, quam liberi parentes. Verum hic studio tuum leges cõtemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ seruant, tum naturam quæ parentes ad uehemens natorum desiderium incitat. Nõ solum enim cum plures habeat in me beneuolentiæ causas, maiorem, uti debebat, beneuolentiã non adiungit atque addit, aut quod est minus, me saltem imitatur, meumq; æmulatur amorem. Sed ó calamitatem, quin insuper odit amantem, charitate prosequentem expellit, benemerentem lædit, complectentem abdicat, legesq; liberis fauentes, ceu liberis infensas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moues pater. Non sunt ista, non sunt, inquam, quemadmodum tu uis, leges bene conditas, male interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad beneuolentiã pertinent. Hic inter sese consentiunt, & altera utriq; auxilio est ad delendas iniurias. Contumelia afficis benemeritum. Offendis naturam. Cur legibus quoq; simul cum natura facis iniuriã? Quæ cum honestæ, iustæ, liberorum amantes esse cupiant, nõ pateris esse, quippe quas aduersus unum filium, tanq; aduersus multos sæpius tentes. Nec sinis in supplicijs quietem inuenire, quæ uelint in beneuolentiã liberorum erga parentes conquiescere: quanquam alioqui ne positas quidẽ aduersus eos, qui nihil peccarint. At sanè leges ingratiitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. Atqui non solum nõ refert gratiam, uerumetiam punire conatur ob ea ipsa quibus adiutus est beneficio. Cõsiderate num quicquã facere possit iniquius? Itaq; non posse hunc iam abdicare denuo, qui paternam potestatem semel expleuerit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tanta præstiterit beneficia, expellere, familiãq; exigere, satis opinor, demonstratum.

Nunc

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

ὁ πατὴρ ὁ μισθόντος ἀδίκως, ὁ πατὴρ ὁ φιλοῦντος ἀδικώτερον. ἐγὰρ
 ἄλλο ἐμαυτοῦ τοῦ πατρὸς ἀναγκάζοντος, ὅτι μισθόμενος οὐδέ μοι φε
 λῶ, ἢ φιλοῦντος, ἢ προσῆκε, καί τοι γε ἡ φύσις τῆς πατρῴας τῶν πα
 τέρων μάλλον, ἢ τῆς πατρῴας τῶν πατέρων ἰσότης φιλοῦντος. ἀλλ' οὐ
 κὲν ἐκὼν ἐπὶ τοὺς νόμους προσῆκε, οἱ δὲ οὐδέ μιν ἀδικηκότας πατρῴας φε
 γένε φυλάττεσσι, ἢ τῶν φύσιν, ἢ τῶν γεννηθέντων ἔλκει πρὸς πόθον τῶ
 γεγεννημένων πολὺν, οὐχ' ὅπως μείζους ἀρχὰς εὐνοίας ἔχωμ πρὸς
 ἐμὲ, μείζονα τὰ δίκαιά μοι τῶν εὐνοίας ἐσφύρι, ἐπὶ ἰσότητι. ἢ τό γε
 ἔλαττον ἐμὲ μιμῆται, ἢ ζηλοῖ τῶν φίλων; ἀλλ' οἱ μοι τῶν συμφουῶν, προ
 σέβει ἐπὶ μισθὸν φιλοῦντος, ἐπὶ ἀγαπῶντα ἐλαύνει, ἢ εὐεργετῶντα ἀδικῶν, ἐπὶ
 ἀπαζόμῳ ἀποκκερῦται, ἐπὶ τοὺς φιλοῦντας νόμους ὡς μισθόμε
 νος κατ' ἐμὸν μεταχειρίζεται. ὁ μάχης ἢ ἐσώσας πάντες τῆς νόμοις
 ἢ τῶν φύσεως. οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι ὡς θέλεις. κακῶς ἐρμωεύεις, ὁ πα
 τέρων, καλῶς κημένους τῶν νόμους. οὐ πολὺ μὲν φύσις ἢ νόμος ἐν ταῖς
 εὐνοίαις, ἀκολυθῶσιν ἀλλήλοις ἐν ταῦτα, ἐπὶ συναγωνίζοντες τῆς λύσει τῶ
 ἀδικημάτων. ὑβρίζεις τῶν εὐεργετῶν, ἀδικῶν τῶν φύσιν. τί ἢ τῶν νόμους συν
 ἀδικῶν τῶν φύσει; οὐκ καλῶς ἐπὶ δίκαιος, ἢ φιλοῦντας εἶναι θέλον
 τας, οὐ συγχωρεῖς, καθ' ἑνὸς πατρὸς ὡς κατὰ πολλῶν κινῶν πολλάκις,
 ἐπὶ ἡσυχάζειν οὐκ ἐὼν ἐν ταῖς ὑμωρίαις τοὺς ἐν ταῖς τῶν πατέρων πρὸς
 τῶν πατέρων εὐνοίας ἡσυχάζειν ἐθέλοντας. καί τοι γε ἐπὶ τῆς μη
 δὲ μὲν ἡμαρτηκόσι μὴ δὲ κημένους, ἢ μὴ μὲν οἱ γενόμεοι ἢ ἀχαριστίας δι
 κάζειν δίδόσασιν ἢ τῶν εὐεργετῶν μὴ ἀντιποιόντων. ὁ ἢ πρὸς τῶ
 μὴ ἀμείβεσθαι, ἐπὶ αὐτοῖς οἷς, εὐπέπονθε κολάζειν ἀξιῶν, σκέψασθε
 εἰ ἂν ὑπερβολῶν ἀδικίας ἀπολέλοιπεμ. ὡς μὲν οὐκ οὐτε ἀποκκερῦ
 τειν ἐν τῶν ἔξεσι, ἀπαξ ἢ δὴ τῶν πατρικῶν δέξασθαι ἀπεπληρώσαντα, ἢ
 κημένους τῶν νόμοις, οὐτε ἄλλως δίκαιομ εὐεργετῶν ἐς τὰ τεκλιναῦτα
 γεγεννημένον ἀποθεῖσθαι, ἐπὶ τῶν οἰκίας προσεῖσθαι, ἢ κανὼν οἰμα δέδρακται.

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Nunc autem ad ipsam abdicationis causam ueniamus, & crimen cuiusmodi sit expendamus. At rursus ad mentem eius qui legem condidit, recurramus necesse est. Etenim ut istud tibi donemus ad breue tempus licere, quotienscunq; uelis abdicare, utq; præterea potestatem istam tibi largiamur, etiã aduersus benemeritum, haud tamẽ simpliciter, opinor, neq; quibuslibet de causis abdicabis. Neq; hoc dicit legis conditor. Quicumque utcunq; criminatus fuerit pater abdicato, ut satis sit tantum uoluisse queri. Nam si id esset, quid opus erat iudicio? Verum uos istud expendere iubet iudices, num grauibus ac iustis de causis irascatur pater, nec ne. Hoc igitur in præsentia cõsiderate. Exordiar autem ab ijs, quæ protinus huius insaniam sunt consecuta. Iam primum omnium quod feci sanæ mēti reditus, illud erat. Rescidit abdicationē. Ego seruator, beneficus, breuiter omnia eram. In his nisi fallor, nihil adhuc esse poterat, quod cum crimine uideretur esse coniunctum. Deinde quid est omnium quod accusat? Quod obsequium, quam curam filio dignam prætermisi? Quando foris cubui? quas intempestiuas potationes, quas comestationes obiicis? Qui luxus? Quis leno pulsatus est? Quis accusauit? Nemo pfecto. Atq; hæc sunt, ob quæ præcipue lex permittit abdicare. Cæterum coepit ægrotare nouerca. Quid istud mihi uertis crimini? morbiq; pœnam à me reposcis? Non reposco, inquit. Sed quid? Quod eam curare iussus recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego quidem cuiusmodi sint ista quæ iubet, in quibus quia non possim obsequi, uideor immorigerus, paulisper differemus. Sed illud prius in totum dico. Neque lex huic concedit, ut quiduis imperet, neque mihi necesse est in omnibus omnino parere. Quædam enim mandata sunt huiusmodi, ut si non parueris, non sis obnoxius pœnæ, quædam id genus, ut nisi obtemperaris, ira, supplicioq; sis dignus, ueluti si ægrotes ipse, & ego non curem. Si quid rerũ domesticarũ curandũ sit, & ego negligã.

Si quid

ΛΟΓΙΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

ἦδη δὲ καὶ ἐπὶ αὐτῶν πῶς αἰτία μ' ἔλθωμαι εἰ ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ
 ἔγκλημα δεξιάσωμαι, ὁποῖόν ἐστιμ' ἀνάγκη δὲ αὐδῆς ἐπὶ πῶς γνώ-
 μην ἀναδραμῆν τοῦ νομοθέτου. ἵνα γὰρ σοὶ τοῦτο πρὸς ὀλίγον δῶ-
 μεν τὸ δεῖναι ὁσάντις ἂν ἐδέλῃ ἀποκηρύττειν, καὶ κατὰ γὰρ τὸ εὐεργ-
 γέτω προσέειπὼν δεξιάσωμαι ταύτῃ συγχωρήσωμαι, οὐχ' ἀπλῶς οἶ-
 μα, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀποκηρύξῃς, οὐ δὲ τὸ δὲ ὁ νομοθέτης
 φησὶν, οὐδ' ἂν τύχη ὁ πατήρ ἀΐλιασάμενος, ἀποκηρύττειν, καὶ ἀπό-
 ρηθῆσαι μόνον καὶ μέμψασθαι. τί γὰρ ἂν ἐδὲ δικαστῆρι; ἀλλ'
 ὑμᾶς ποιῆται, ὧς ἄνδρες Δικασταί, σκοπεῖν, εἴτ' ἐπὶ μεγάλοις καὶ
 δικαίοις ὁ πατήρ ὀργίξῃ, εἴτε κῆ μή. οὐκ ἔστιν ἦδη, ἐξετάσῃ. ἄρξο-
 μαί ἢ ἀπὸ τῆν μετὰ πῶς μανίαν εὐδύνει. τὰ μὲν δὲ πρῶτα τὸ σωφροσύ-
 νης τοῦ πατρὸς λύσις ἢ εἰ ἀποκηρύξεως, καὶ σωτῆρ καὶ εὐεργέτης,
 καὶ πάντα ἢ ἐγὼ, καὶ οὐδὲν οἶμαι τῶτοις ἔγκλημα προσέειπαι ἐ-
 δῶκα. τὰ μετὰ ταῦτα δὲ τί τῆν πάντων αἰτία; τίνα θεραπείαν; τί-
 να ἐπιμέλῃαν ἢ παρήκα; πότε ἀπόκοιτος ἐγενόμην; τίνας πότῃς
 ἀκαίρους, τίνας κώμους ἐγκαλεῖς; τίς ἀσωτεία, τίς πορνοβοσκός ὑβρι-
 σαι; τίς ἠτιάζῃ; οὐδὲ εἶς; καὶ μὴν ταῦτά ἐστιν, ἐφ' οἷς μάλιστα ὁ νό-
 μος ἀποκηρύττειν ἐφίησιν. ἀλλὰ νοσῆν ἤρξατο ἢ μή; τί οὐκ ἔμοι-
 τ' ἐγκαλεῖς, εἰ νόσος δίκῃ ἀπαιτεῖς; οὐ φησὶν. ἀλλὰ τί; οὐκ ἀπευ-
 ἔμ προσάττομαι οὐδέλῃς, κῆ δὲ τὰ τ' ἂν ἀξίου εἶης ἀποκηρύξεως,
 ἀπεθῶν τῶ πατρί. ἐγὼ δὲ τὸ μὴ οἶα προσάττοναι αὐτῶν, ὑπακῶ-
 ἔμ οὐδ' ἀνάγκη ἀπεθῆν δ' οὐκ ἔμ, πρὸς ὀλίγον ὑπερβήσομαι. πρότερον
 δ' ἀπλῶς ἐκείνῳ φημι, ὡς οὐ πάντα προσάττην, ὅτι τῶ δίδωσι ὁ
 νόμος, ὅτι μοι τὸ πείθεσθαι πᾶσι πάντως ἀναγκαῖον. εἴδ' οὐκ ἔστιν
 προσάττων τὰ μὲν ἀνεύθυνά ἐστιν, τὰ δὲ ὀργῆς κῆ ἡμωρίας ἀξία. ἐὰν
 νοσῆς αὐτῶν, ἐγὼ ἢ ἀμελῶ, ἐὰν τ' κατ' οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δὲ ὀλιγοῦ-

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Si quid rem rusticam curandam mandes, atque ego recusem. Hæc omnia atque id genus alia, probabiles adferunt causas paternæ querelæ. Porro cætera nostri sunt arbitrij, nempe quæ ad artes, & artium usum pertinent: Maxime si nulla in re fiat iniuria patri. Iam si cui pictori præcipiat pater: Hæc pinge fili, illa nequaquam: Rursum musico, hanc pulsa harmoniam, illam ne pulsa: Tum fabro ærario: ista cude, illa ne cude: num quisquam hunc patietur abdicare filium propterea, quod nõ ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. Atqui mendendi ars, quanto est honoratior, uitæque conducibilior, tanto conuenit esse liberiores qui hac utuntur, ac iustum est, ut ars aliquo gaudeat priuilegio in exercendi facultate, ut neque cogatur usquam, neque ferat imperium, res sacra, deorum doctrina, uirorum eruditorum cura. Neque in seruitutem trahatur legis: neque timori, poenisque tribunalium, neque calculis, ac patris minis, & indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam ac simpliciter ad hunc modum respondiissem: Nolo curare cum possim, sed artem soli mihi didici, ac patri, cæteris omnibus imperitus esse uolo, quis est tyrannus usque adeo ferox, ut cogat etiam nolentem uti arte? Siquidem istiusmodi officia blanditijs, precibusque, ni fallor, non legibus, ira, iudicijs, cõuenit elicere. Persuadere medico oportet, nõ iubere, ut uelit non ut metuat: neque ad sanandũ adigendus est, sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsionem patris. Immunis est ars ipsa, quando quidem ciuitates quoque publicitus honores, præminentias, immunitates, priuilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiã si tu me illam docuisses. Si multum studiũ, multum pecuniarũ insumpsisses, ut discerem, & unam hanc curationẽ, etiã si eiusmodi esset, ut præstare possem, recusassem. Nunc illud cogita, quàm rem modis omnibus ingrata & iniqua facias, quinõ sinas me, à meipso mihi partis libere uti. Hanc ego artem tum cū nõ essem filius tuus, perdidici, neque tuis subiectus legibus.

Atque hanc

ΛΟΓΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

εἰ μὲν κατ' ἀγρὸν ὑπὸ σκοπέῳ προσάτηρ, ἐγὼ δὲ ὀκνῶ. πάντα ταῦτα
 τὰ ριαῦτα εὐλόγως ἔχει τὰς προφάσεις, ὅτι τὰς μέμψεις πατρικάς, τὰ
 δ' ἄλλα, ἐφ' ὑμῖν ὅτι τῆς παισίμ, ὄντα τῆς τεχνῶν καὶ τῆς τῶν ἰατρῶν
 ὁ μάλιστα, εἰ μὴ μ' αὐτὸς ὁ πατήρ ἀδικῆται. ἐπεὶ τὸ ἄμ τῶν γραφῶν πα
 τῆρ προσάτηρ ταῦτα μὴ τέκνον γραφεῖ, ταυτί δὲ μὴ καὶ τῶν μουσικῶν, τῆς δὲ
 τῆς ἁρμονίᾳ κρῖνε, τῆς δὲ μὴ, ὅτι τῶν χαλκεύοντων, ριαῦτα μὴ χάλκευε, ρι
 αῦτα δὲ μὴ, ἄρα ἄμ ἡ ἀνάχοιτ' ἀπὸ κηρύττοντα, ὅτι μὴ καὶ τὰ ἐκείνω
 δοκῶντα ὁ παῖς κηρύττῃ τῆς τέχνης, οὐδὲ εἰς οἶμα. τὸ δὲ τῆς ἰατρικῆς ὅσω σεμ
 νότερόν ἐστι καὶ τῶν βίω κηρσιμώτερον, τὸ τῶν καὶ ἐλευθεριώτερον εἶναι προ
 σήκη τοῖς κηρσιμώτοις, καὶ ἵνα προνομείαμ ἔχῃ πρὸς τὴν τέχνην δίκαιο
 τῆς ἰατρικῆς τῆς κηρσιμῶτος, ἀναγκάσει δὲ μηδὲν, μὴ δὲ προσάτηρ πρᾶξι
 μα ἰερόν καὶ θεῶν παῖδ' ὄντα, καὶ ἀνθρώπων σοφῶν ἐπιτήδ' ὄντα, μὴ δὲ
 ὑπὲρ δ' αὐτῶν γενέσθαι νόμον, μὴ δὲ ὑπὲρ φόβου καὶ ἡμωρίαν δικασκρίσθαι, μὴ
 δὲ ὑπὲρ ψῆφου, καὶ πατρὸς ἀποφλῦν, καὶ ὀργῶν ἰδίω καὶ κινῶν. ὡς τε καὶ εἰ τὸ
 σοὶ ἄφως οὐτως ἢ καὶ διαξῆσθαι ἔλεγον, οὐ βόλομαι, οὐδὲ θεραπεύω δύ
 νάμην, ἀλλ' ἐμαυτῶν μόνω πρὸς τὴν τέχνην οἶδα καὶ τῶν πατρῶν, τῆς δ' ἄλλ
 οῖς ἀπάσιμ ἰδιώτης εἶναι βόλομαι, τίς τῶν τῶν οὐτω βίαιος, ὡς ἀ
 ναγκάσει ἄμ ὅτι ἀκούσα κηρσιμῶ τῆς τέχνης, τὰ δὲ ριαῦτα ἰκετεύει, ὅτι δὲ
 σεσθ' οὐ νόμοις καὶ ὀργαῖς καὶ δικασκρίοις ὑπὸ ἀγῶν οἶμα προσήκη. πεῖθε
 οὐδὲ τῆς ἰατρῶν κηρσιμῶ, οὐ κηρσιμῶ, βόλεσθαι, οὐ φοβῆσθαι, ἐπὶ τῆς θεραπεύει
 οὐκ ἄσθαι, ἐκόντα δὲ ἐρχόμενον ἢ δέσθαι. πατρικῆς δὲ ἀνάγκης ἀμοιβῶν, ἀ
 τελῆς ἢ τέχνης. ὅπως γε τοῖς ἰατροῖς, καὶ δημοσίᾳ αἰσῶν ἡμᾶς ὅτι προε
 δρίας καὶ ἀτελείας, καὶ προνομείας διδῶσιν. ταῦτα μὴ οὐκ, ἀπλῶς ἄμ εἰχ
 εἰσῶν ὑπὲρ τῆς τέχνης, εἰ καὶ σὺ διδάξαμένον με, καὶ πολλὰ ὑπὸ μελεθῆν
 τος καὶ ἀναλώσαντος, ὡς μάθοιμι, πρὸς μίαν ὅμως θεραπείαν ταύτην δύ
 νατ' ὄντα, ἀντέλεγον. νῦν ἴδε, καὶ κηρσιμῶ ἐννόησον, ὡς παντάπασιν ἀσ
 θωμον πεῖθε οὐκ εἶμ με κηρσιμῶ μετ' ἐλευθερίας ἐμῶ κτήματι. ταύτην
 εἰσῶ τῆς τέχνης οὐκ ἔμ σὺ σὺ μεσθ' ἐμάθοιμι, οὐδὲ τῶν σὺ νόμων ὑπὲρ κηρσιμῶ οὐκ.

καὶ ὁμοίως

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Atque hanc tamen tibi didici. Huius fructum primus sensisti, cum nihil adiumenti contuleris ad eius cognitionem. Quem præceptorem mercede conduxisti? Quem pharmacorum apparatus comparasti? Nullum omnino, uerum inops, ac rerum necessariarum indigēs, à præceptoribus mei miseris sum edoctus. Nam abs te patre huiusmodi mihi dabatur ad discendum uaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum auersatio. Pro istis itaque factis postulas uti arte mea, uisq; earum rerum esse dominus, quas mihi parauit tum cum mihi non esses dominus. Boni consule, si quid antehac ultro, nullo prouocatus officio, bene de te sum meritus, cum nullo nomine ullam abs te gratiam possem reposcere. Cæterum non conuenit sanè, ut meum beneficium mihi in reliquū tempus pariat necessitatem: ut quod uolēs beneficio iuui, uertatur in occasionem, ut postea nolenti præcipias, iamq; in consuetudinem trahatur, ut qui semel sanauerit aliquē, semper deinde curet omnes quoscunq; uoluerit is, qui sanatus est. Etem ad istum modum fieret, ut quos curaremus, eos dominos nobis creauerimus, nosq; metipso illis tradiderim, mercedis loco seruitutem accepturi, & ad omnia quæ iusserint obtēperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te grauiter a deo laborantem restitui, ob id existimas tibi ius esse arte utendi mea? Atq; hæc quidem dicere poterā: si mihi hic imperasset ea, quæ meæ sint facultatis, atq; ego nō omnino modis omnibus, uel inuitus obtemperassem. At nunc tandē perpendite, cuiusmodi sint huius imperata. Quādoquidē, inquit, me laborantē insania, sanasti: insanit aut & uxor, eodēq; tenetur morbo, sic enim opinatur, & à cæteris medicis ad eundē modū destituta est: tuq; potes omnia, id quod re demonstrasti: sanato hęc quoq; ac morbo leuato. Id si quis simpliciter ad hunc audiat modum, uehemēter æquum uideatur, præsertim illiterato, artisq; medicinæ imperito. Sinaut me auscultetis artis nomine respondentem, intelligetis nimirum, nec omnia esse nostræ facultatis neq; con-

ΛΟΓΙΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

καὶ ὁμοίως ἀντιῶ μεμάθηκά σοι, καὶ πρῶτος αὐτῆς ἀπολέλαυκας, οὐ
 δὲμ πρὸς σὺ πρὸς τὸ μαθεῖν ἔχωμ. τίνα διδάσκαλομ ἐμιθώσω, τί
 να φαρμάκωμ πρὸς ἀσκονήμ; οὐδ' ἦμ ἴνα οὐῶ, ἀλλὰ πενόμην ἐγὼ, ὅτι
 ἦν ἀναγκάωμ ἀπορῶμονος, καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλωμ ἐλεῶμονος,
 ἐπαδ' ἐσόμενωμ. καὶ μοι τοιαῦτα πρὸς τῶν πατρῶος ἦμ πρὸς τὸ μαθεῖν
 ἐφόδ' ἴα, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος οἰκείωμ, καὶ ἀποστροφῆ
 συγγενῶμ. ἀντὶ τούτων φίνωμ ἡθ' ἀμ τῆ τέχνη ἀξιοῖς, ὅτι δεσπό
 τῆς εἶναι θέλεις, ἢ ὅτι οὐκ ἦθα δεσπότῆς πεπορισμῶμ. ἀγάπα εἰ ἴ
 σε, καὶ πρότερομ ἐκῶμ, οὐ προσφείλωμ, εἰ ἐποίησα, μὴ ἢ μίαν, μὴ ἢ τὸ γε
 χάριμ ἀπατῶσθαι δ' ἀμύλωμ. οὐ δ' ἦ δ' εἶ πῶν εὐποιίαν τῆ ἐμῶν ἀνάγ
 κῆς τὸ λοιπὸμ μοι γενέσθαι, οὐδὲ τὸ ἐκόντα εὐεργετῆσαι ἀφορμῶν ἢ
 ἄκοντα κελεύεσθαι καταστῆναι, οὐδ' ἔθος ὑπάρξαι ἢ τ, τὸ ἄπαξ ἴνα ἴα
 σάμωμ πᾶντας ἐς αἰθεραπέυειμ, ὅπως ἂμ ὁ θεραπυδῆς δέλη.
 ἐπεὶ δεσπότας ἂμ οὕτω καθ' ἡμῶν εἰκμον τῆς θεραπυνομῶς κεχα
 ροτηκότες. ὅτι μισθὸμ τὸ δ' ἀλεύρημ αὐτῆς, ὅτι τὸ πάντα κελεύσσιμ ὑπὸ
 ρετῆρ προσεδωκότες, οὐ τί γένοιτ' ἂμ ἀδικώτερομ; διὸ ἴσε νοσήσαν
 τα χαλεπῶς οὕτως ἀνέσκησα, διὸ τὸ νομίζεις δεῖν αἰ σοι καταχρη
 σθαι μὲ τῆ τέχνη; ταῦτα μὲ οὐῶ εἶχον ἂμ λέγειμ, εἰ ὅτι δωατά μοι
 οὐτος προσέτατῆμ, ἐγὼ δὲ μὴ πάντως ἄπασι, μὴ δε πρὸς ἀνάγκη
 ὑπῆκτομ. νῦν δὲ ἦδη σκέψασθε καὶ διαβῆτε αὐτοὶ τὰ ὑπὸ τὰ γμα
 τα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἴασω φησὶ μεμνηότα, μέμνηε δὲ καὶ ἡ γυνή, καὶ
 τὰ ὅμοια πάχα, ἢ ὅτι οἰεῖται ὅτι ὑπὸ τῶν ἄλλωμ ὁμοίως ἀπέγνωσα,
 δάσασα δὲ σὺ πάντα ὡς ἐδ' ἔλας, ἴω ὅτι ταύτῃ, ὅτι ἀπάλλαττε ἦδη τ
 νόσος. τοιοῦτο ἢ, οὕτως ἢ ἀπλῶς ἀκῶσα, πάνυ εὐλογομ ἂμ δόξαε, ὅτι
 μάλισα ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρω ἰατρικῆς. εἰ δὲ μὲ ἀκῶσατε, ὑπερ τῆ τέχνης
 δικαιολογημῶς, μάθοιτ' ἂμ ὡς οὐτε πάντα ἡμῖν δ' ἀπατά ὄβριμ.

Υ οὐδ' αὖ

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palàm fiet, quantum intersit, nolis quippiam, an non possis. Vos interim patienter auscultate me, hisce de rebus philosophantem: existimantes nec inelegantem fore, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestiuam de his disputationem. Iam primum: Naturæ corporum, ac temperaturæ, haud quaquam eadem sunt: tametsi maxime in cōfessio est, iisdem ex elementis constare. Verum alia de his, alia de illis magis aut minus participant: idc̄q; loquor adhuc de corporibus uiro- rum: quæ neque similia sunt omnibus, neq; eadem temperatu- ra, neque eadem constitutione. Vnde necessario consequi- tur: ut morbi quoq; tum magnitudine, tum specie differentes, his accidant: utc̄q; alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa: alia rursus prorsus desperata: ut quæ & fa- cillime corripiantur, & grauissime à morbis prehendantur. Proinde si quis existimet, quamlibet febrim, aut quamuis ta- bem, aut peripneumoniam, aut insaniam, quolibet in corpore unam atq; eandem esse genere, is non uideatur ponendus in- ter sobrios, neq; doctos, neque inter eos, qui in rebus huius- modi exquirendis elaborarūt. Quin idem malum in hoc cor- pore facile sanabitur, in hoc minime. Quemadmodum uideli- cet triticum, si idem in diuersos ej̄cias agros: aliter proue- niat in plano solo, profundo, irriguo, aprico, uentis salubribus exposito, exculto: nimirum ubere, læto, copiosoque fructu. Rursus aliter in montuosa, petricosaque terra, aliter, in opa- ca, aliter in subiecta montibus. In summa: pro cuiusque lo- ci diuersa natura, uarie proueniet. Itidem & morbi, pro ra- tione corporum, in quæ inciderint, aut maiores & uberio- res, aut minores eueniunt. Verum his omissis pater, nec o- mnino discussa re, uult quamuis insaniam in quouis cor- pore consimilem esse, similemque desiderare curationem.

Super

ΑΥΤΟΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

Ουδ' αὖ τῶν νοσημάτων φύσεις πρὸς ἀπλήσιοι, οὐ τ' ἴσως ἢ αὐτῆ, οὐτε
 φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰχυρά. Ἐτότ' ἔσα δ' ἕλωρ ὡς πᾶσι
 πολυτῶς μὴ βόλεθαι ἕρ, μὴ δ' αὖ αὖθις διαφέρει. ἀνάχεσθε δέ με τὰ
 πρὶ τούτων φιλοσοφούντος, Ἐ μὴ ἀπερόκαλον, μὴ δ' ἄλγώνιον, μὴ
 δ' ἀλλότριον, ἢ ἀκαρσον ἠγήσασθε τ' πρὶ τ' ῥιζῶν λόγον. πρῶτα μὲν δὲ
 σώματων φύσεις Ἐ κρᾶσας οὐχ' αὖ αὐταί, καὶ οὐ μάλιστα ἐκ τῶν ὁ-
 μοίων σωεσάναι ὁμολογῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν, τ' ἕ, τὰ ἕ, τῶν δὲ μάλλον ἢ
 ἔλαττον μετέχῃ. Ἐ λέγω τ' ἕρ ἕρ πρὶ τῶν ἀνδρείων, ὡς οὐδὲ ταῦτα
 πᾶσι μ' ἴσ, ἢ ὁμοία, οὐτε τῆς κρᾶσῃ, οὐτε τῆς συστάσῃ. διαφορά δὲ ἢ κῆ με-
 γέθη Ἐ εἶδα ἀνάγκη, κῆ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς, Ἐ τὰ μὲν εὐί-
 ατα εἶναι, Ἐ πρὸς τὴν θεραπείαν ἀναπεπῆα μὲν αἰ. τὰ δὲ τέλειον αἰ-
 πεγνωσμῶν, Ἐ ῥαδίως ἀλισκόμενα, Ἐ κατακράτες ὑπὸ τῶν νοση-
 μάτων λαμβανόμενα. τὸ ρίνυμ οἷον πᾶντα πυρεθ' μ, ἢ πᾶσιν φθο-
 κῆ, ἢ πρὶ πνευμονίαν, ἢ μανίαν, μίαν κῆ τ' αὐτῆ ὄντα τῶν γένει ὁμοίων
 ἐπὶ πάντες εἶναι σώματα, οὐ σωφρονούντων, ἔν ἕ λελοπισμένων, οὐ δὲ
 ἰατρία ἕρ ἕρ ἀκότων ὅτι μ' ἀνθρώπων, ἀλλὰ τ' αὐτ' ἕρ μὲν τῶν ῥαδ' ἕ
 ἰάσθαι, ἕρ ἕρ τῶν ἕρ οὐκ ἕρ, ὡς πρὸς οἶμα κῆ πυρεθ' μ ἢ μ' τ' αὐτ' ἕρ ἐς διαφόρους
 χώρας ἐμβάλλῃ, ἄλλως μὲν ἕρ τῆς πεδινῆς κῆ βαθείας, κῆ περὶ ζομῶν, κῆ
 εὐκλίω, κῆ εὐκνέμω Ἐ ἕρ ἕρ ἀσμῶν ἀναφύετ, εὐσαλῆς οἶμα κῆ εὐ-
 στροφος κῆ πλύχῃς καρπῆς, ἄλλως δὲ ἕρ ὄρει κῆ ὑπολίθω γκδ' ἕρ. ἄλ-
 λως ἕρ ἕρ δυσκλίω, ἄλλως δὲ ἕρ ὑπωρείας, κῆ ὄλως διαφόρως καθ' ἕρ
 εἰς τόπους. οὕτω δὲ κῆ τὰ νοσήματα, πρὸς τ' ἕρ ὑποδείξα μὲν εἰς τό-
 πους, ἢ εὐφορα, ἢ εὐζύφα, ἢ ἐλάττω γίγνεται. τὸ ρίνυμ ὑπὸ βᾶς ὁ-
 πατῆς, καὶ ὄλον ἀνεξέτασον καταλιπῶν, ἀξιῶι πᾶσιν μανίαν τῶν
 ἕρ ἕρ ἀπαντὰ σώματα, ὁμοίαν εἶναι κῆ τὴν θεραπείαν ἴσην.

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Super hæc tam multa, muliebria corpora plurimum differre à uirorum corporibus, uel ad morbi corruptionem, uel ad sanandi spem, aut desperationem, facile fuerit cognoscere. Si quidem uirorum corpora bene compacta sunt, neruosa: laboribus, agitationibus, uita sub dio acta, exercitata. Contra foeminarum, flaccida, male compacta, in umbra alita: cãdida ob sanguinis inopiam, calorisq; penuriam, & humoris superuacanei abundantiam. Quare facilius corripiuntur, quàm uirorũ: utpote morbis exposita, nec ferentia curationem: præcipue uero ad insaniam procliuïora. Nam cum multum habeant iracundiæ ac leuitatis, facileq; cõmoueantur: porrò corporis exiguæ sint uires, facile in hoc malum prolabuntur. Proinde non conuenit, in utrisq; eandem à medicis sanandi rationem requirere: Cum intelligatis, hæc ab illis longissimo distare interuallo iam ab ipso protinus ortu discreta: tum tota uitæ ratione, tum actionibus omnibus, tũ studijs atq; exercitijs uniuersis. Quare cum dicis, Insania laborat: adde hoc quoq; , laborat mulier. Neque confundas hic omnia sub unam & eandem insaniam referens appellationem. Verum discretis ijs, quemadmodum & natura discreuit, quid in quoq; præstari possit considera. Nam nos, quemadmodum initio dixisse memini, illud in primis spectamus, ægroti corporis naturam, ac temperaturam, & cuius qualitatis magis sit particeps, calidius an frigidius, uigens an ætate deficiens, magnum an pusillum, crassum an macilentum: reliquaque id genus omnia. Quæ si quis penitus expendit, is demum erit idoneus cui fides habeatur, uel desperanti, uel recipienti. Quandoquidem & insaniam innumerabilia sunt genera, & causæ complures: nec uocabula quidem eadem. Neq; enim idem, desipere ac delirare, rabire & insanire. Verum hæc omnia nomina significant magis aut minus obnoxium esse morbo. Porrò causæ aliæ sunt uiris, aliæ foeminis.

Rursum

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ἈΡΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

πρὸς δὲ τούτοις τοσούτοις οὖσι, ὅτι τὰ γυναικῆα σώματα πάμπολυ
 πρὸς ἀνδρείωμ δ' ἰαφέρει πρὸς τε νόσῳ δ' ἰαφθοράμ, καὶ πρὸς θεραπείας
 ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιμ, ῥαδ' ἴομ καταμαθεῖμ. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀνδρῶμ ἐν
 παγῆ καὶ ἔυρνα, πόνοις καὶ κινήσει, ἢ ὑπατρίω δ' ἰαίτη γεγυμνασμέ
 να. τὰ δὲ ἔκλυτα καὶ ἀσυμπαγῆ ἐν σκίῳ τετραφημύα, ἢ λουκὰ αἶμα
 ρε ἐνδεία, ἢ θερμῶ ἀπορία, καὶ ὑγρῶ πριττῶ ὑπὲρ ῥοία. ἐυαλωτότε
 ρα τοίνυμ τῶν ἀνδρείωμ, καὶ ταῦτε νόσοις ἐκκείμνω, καὶ πλὴν ἰασίμ οὐ
 πριμλύνοντα, καὶ μάλισα πρὸς μανίας ἐυχερέςερα. ἅ τε γὰρ πολὺ τὸ
 ὀργίλομ ἢ κῶφομ, ἢ ὀξυκίνητομ ἔχουσαι, ὀλίγη δὲ πλὴν τῶ σώματε
 αὐτῶ δάναμιμ, ῥαδ' ἴωε ἐς τὸ πάθος τῶ καταλιθαίνεσιμ. οὐ δ' ἴκαμ
 ομρίνυμ πρὸς τῶ ἰατρῶμ πλὴν ὁμοίωμ ἐπ' ἀμφοῖμ θεραπείω ἀπα
 τεῖμ, εἰδότες, ὡς πολὺ τούτω μέσω βίω παντὶ ἢ πράξεσιμ ὅλας, ἢ
 πᾶσιμ ἐπιτηδεύμασιμ, ὅτι ἀρχῆς ἐυδύς κεχωρισμύωμ. ὅταν τοίνυμ
 λέγηε, ὅτι μέμνηε, προσίθει, ὅτι ἢ γυνῆ οὐκ ἀμέμνηε, ἢ μὴ σύγχρη ταῦ
 τα πάντα τῶ τῆ μανίας ὑπάγωμ ὀνόματι ἐνί, καὶ τῶ αὐτῶ δ' οὐκ ἐνί.
 ἀλλὰ χωρίως ὡς πέρ ὄσιμ, καὶ ὁμ' τῆ φύσει δ' ἰωαδ' ἐφ' ἑκάστῳ σκό
 πῃ. καὶ ἢ ἡμεῖς ὅπως ἐν ἀρχῆ τῶ λόγωμ εἰπὼμ μέμνημαί, τῶ πρῶ
 τῶ ἐπισκοπῶμ, φύσιμ σώματε τῆ νοσῶντε, καὶ κρᾶσιμ, καὶ τίνος
 πλείονος μετέχῃ, ἢ εἰ θερμότερομ, ἢ ψυχρότερομ, ἢ ἀκμάζομ, ἢ πρηνῆ
 κός, ἢ μέγα, ἢ μικρόμ, καὶ πιμελέε, ἢ ὀλιγόσαρκομ, καὶ πάντα τὰ ριαῦ
 τα. ἢ ὅλως ἄρ' ἴωε αὐτὰ προεξετάση, πάντω ἀξιόπιστος ἄμ' εἰκ' ἀπογι
 νώσκωμ τί ἢ ὑπὸ χυμύωμ. ἐπεὶ ἢ τῆ μανίας αὐτῆ μυστῆ εἶδη ὄσι, ἢ
 παμπόλλωτε ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ αὐτὴ τὰς προσηγορίας αὐτὰς ὁ
 μοίας. οὐ γὰρ ταυτῶμ πρᾶνοῖμ, καὶ πρᾶπαίμ, καὶ λυτῶμ ἢ μεμνη
 νείω. ἀλλὰ ταῦτα πάντα τοῦ μάλομ ἢ ἢ τῶμ ἔχεσθαι τῆ νόσῳ ὀνό
 ματὰ ὄσιμ. αἰτίωμ τε τῆ μὲν ἀνδρείωμ ἀλλοίω, ταῦτε δὲ γυναιξίμ ἔπερα

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Rursum inter ipsos uiros, alia iuuenibus, alia senibus: puta iuuenibus immodica ferme repletio, senibus autem importuna calumnia, ira impotens, qua saepenumero incidit aduersus domesticos. Haec initio perturbant animum: deinde paulatim uergit in insaniam. Porro mulierum corpora & multae res infestant, & facile in morbum adducunt. Praecipue uero si quem oderint uehementius, aut si inuideant inimico, secundis rerum successibus utenti, aut si quid molestum sit, aut si cui succenseant. Haec paulatim subgliscentia, multoq; alita tempore, tandem in insaniam euadunt. Eiusmodi rerum aliquid uxori quoque usu uenit pater: & haud scio, an nuper aliquid illi aegritudine aliquam attulerit. Nihil enim illa oderat, quanquam morbo sane tenet, neq; his malis ullius medici cura poterit eripi. Quod si quis alius se facturum receperit, aut si quis eam liberarit: tum me oderis licet, uelut iniurium. Tametsi ne illud quidem uerebor dicere pater. Etiam si non prorsus esset, ut est, desperandum: sed adhuc aliqua salutis spes leuis ostenderetur, nec sic quidem facile manum admouerem: neq; statim audere ministrare portionem: uidelicet ueritus fortunam, ac multorum hominum obtrectionem. Vides, ut oes arbitrantur, priuignos inuisos esse nouercis omnibus, etiam si probae fuerint, easq; hanc ceu communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facile suspicatus fuisset aliquis, si malum hoc secus euenisset, neq; profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris quidem res pater ad hunc sese habent modum: idque loquor, quod prorsus exploratum habeo: nunquam melius est habitura, etiam si milies biberit pharmacum: eoq; non operae precium conari: nisi me in hoc solum urges ut frustrer, idq; uis ut foedam mihi famam accersam. Patere, ut mihi eiusdem artis professores inuideant. Quod si me rursum abdicaris ego quidem etiam si ab omnibus deserar, tamen tibi nihil imprecabor graue. Sed qd si, quod auertat deus, redeat morbus.

Solent

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ Ἀποκηρυγτομένος.

καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν, τοῖς μὲν νέοις ἄλλα, τοῖς δὲ γεγηρακόσι δ' ἰάφοροι, οἰομνέοις μὲν, πλῆθος ὡς τὸ πολὺ, γέρονσι δὲ δ' ἰαβολὴ ἄκαρος, καὶ ὄργη ἄλογοις πολλὰκις κατ' οἰκείων ἐμπεσοῦσα, δὲ μὲν πρῶτον δ' ἰετάραξεν, εἶτα κατ' ὀλίγον εἰς μανίαν περὶ ἑτέρωθεν γυναικῶν δὲ πρὸς καδικνείῃ, καὶ ῥαδίως εἰς τὴν νόσον ἐπάγετο. μάλιστ' αὖ μῖσος, κατὰ τὴν πολὺν, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρῶν εὐτυχῶν, ἢ λύπης ἢ ὄργης κατ' ὀλίγον. ταῦτα ὑποτυφόμενα, καὶ μακρῶ χρόνῳ ἐντρέφόμενα μανίαν ἀποτελεῖ. ριαντὰ σοι, ὦ πάτερ, ἢ ἢ γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τί λελύπηκεν αὐτὴν ἔναγχος. οὐδὲρ γὰρ ἐκείνη ἐμίση, πλὴν ἔχεταί γε ἢ οὐκ ἄρ' ἐκ τῶν πρῶτων, ὑπὸ ἰατρῶν θεραπευθῆναι δ' ἄνωγον, ὡς εἰ γε ἄλλός τις ὑπόχοιτο, εἰ τις ἀπαλλάξαι μίση τότε, ὡς ἀδικῶντα ἐμὲ, καὶ μὴ κακῆνο, ὦ πάτερ, οὐκ ἄρ' ὀκνήσαμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ μὴ τελέως οὕτως ἀπέβωσο, ἀλλὰ τις εἰς σωτηρίας ἐλπίς, ὑπεφαίνετο. οὐκ ἄρ' οὐ ἢ οὕτω ῥαδίως προσκτάμενος, οὐδ' αὖ πρὸς χεῖρας φάρμακον ἐσχέαι ἐτόλμησα, δεδιὼς τὴν τύχην καὶ τὴν πρὸς τῶν πολλῶν δυσφημίαν. ὄργας ὡς οἰοντες πάντες εἶναι τὴν μῖσος πρὸς τοὺς προσόντες πάσαις μητρῶν, καὶ ὡς ἰχθῆσαι, καὶ τὴν κοινὴν μανίαν ταύτην, γυναικίαν αὐτὰς μεμνηέναι; τάχα οὖν τις ὑπώπτευσεν, ἄλλως χαρήσασθαι τὴν κακῶν καὶ τῶν φαρμάκων οὐδὲν κινδύνων, κακοήθη ἢ δ' ὀλερὰ μὲν τὴν θεραπεῖαν γέγονέναι. καὶ τὰ μὲν φησὶ γυναικός, ὦ πάτερ οὕτως ἔχει, καὶ πάντως σοι τετρηκῶς λέγω, ὅτι οὐποτε ῥᾶρον ἔξει, καὶ μὴ μυριάκις πῶς τῶν φαρμάκων. δ' ἰὰ τὸ ἐπιχερῆ οὐκ ἄξιον. εἰ μὴ πρὸς μόνον, τὸ ἀποτυχεῖν με κατεπέειλε, καὶ κακοδοξία πρὸς ἀλλῶν θέλεις, ἔασον ὑπὸ τῶν ὁμοτέχνων φθονεῖσθαι. εἰ μὲν δὲ με ἀποκηρύξῃς πάλιν, εἰδὼς μὲν καὶ τὴν πάντων ἔρημος γενόμενος, οὐδὲν κατὰ σὸ δεινὸν εὐξομαι. τί δ' ἄρ' ὅπως μὴ γένοιτο ἄνθις ἢ νόσος ἐπ' ἀνέλθοι.

εὐλαγῶ

LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

solent istiusmodi fermè mala irritata recurrere, quid erit mihi faciendum? Curabo, ut nosti, tum quoque: neq; unquam defuturus sum officio, quod liberis natura præscripsit: neque generis, quoad in me fuerit obliuiscar. Deinde si resipueris, num credere debeo futurum, ut me denuo recipias: illud uide. Iam ista quum facis, accersis morbum, pestemq; refricas: heri ac nudius tertius è tantis elapsus malis, contendis, uociferaris: quodq; grauissimum est, irasceris: ad odium propensus es: leges reuocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant superioris inſanitiæ tuæ proœmia.

ABDICATI FINIS, DESIDERIO
ERASMO ROTERODAMO
INTERPRETE.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΙΤΤΟΜΕΝΟΣ.

Ὡλῆ δ' ὡς τὰ ταιαῦτα ἐρεθίζόμενα παλινδρομῆμι. τί με πρᾶξι
δείξει; θεραπεύσω μὲν, ἔνθα ἴθι καὶ τότε, καὶ ὅσποτε λείψω πλὴν τὰ
ξίμ, ἢ μὲν παῖδας ἔταξεν ἢ φύσις, οὐ δὲ τῶ γένος τὸ ἐπὶ ἐμαυτοῦ
πῶ λήσομαι. εἴτ' ἄν σωφρονήσῃς, αὐτίκα ἀναλαμβάνημι πῶποτε π
σεῦσά με δ' εἶ; ὄρα δ' ἤδη καὶ ταῦτα ποῖωμ ἐπιπᾶ πλὴν νό
σομ, καὶ ὑπομιμνήσκεις τὸ πάθος χθές, καὶ πρόημα
ἐκ τηλικῶτων κακῶν ἀνασφάλας δ' ἰατρίαν, ὅ
βοᾶς, καὶ τὸ μέγιστον ὀργίζῃς, καὶ πρὸς
μῖσος πρέσῃ, καὶ τοὺς νόμους ἀνα
καλῆς. οἴμοι πάτερ ταῦτ
ἔμσθ καὶ φη πάλα
μανίας τὰ προί
οίμια.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΚΗΡΙΤΤΟ
ΜΕΝΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΕΛΟΣ.

Z

LYSIAE ATHE

NIENSIS ORATIO DE HERATOSTHENIS
ADULTERI NECE DEFENSIO.

LVRIMI certe facerem, uiri Atheniēses si tales uos iudices meam in causam præberetis, quales uestram, ubi eiusmodi sitis affecti cōtumelia, susciperetis. Nam probe scio, si ea in alios, qua in uos estis mente extiteritis, uestrum neminem fore, qui minus perpetrata facinora grauius ac moleste ferat. Sed omnes potius, non satis eos dignis supplicijs plectendos censeatis, quicumq; huiusmodi flagitijs student: neq; uos hæc duntaxat, sed omnis utiq; Græcia. De hoc enim solo crimine, tum in populari, tum in paucorum principatu, eadē poena imbecilliores potentioresq; mulctantur. Quo fit ut obscuriores eadem cum clarioribus, sortiantur. Sic itaq; iudices hæc contumeliam mortales omnes grauissimam putant. Quam magna igitur animaduersione illi plectendi sunt, qui huiusmodi facinora perpetrarint, idem uos omnes sentire puto. Neq; uestrum quenquam hebeti adeo negligentiq; ingenio esse censeo, qui ignoscendum illis arbitretur. Oportere autem existimo iudices, ut demōstrem Heratosthenem impurissimū hominem, adulterium mea in domo, meam in uxorem admisisse illamq; uitiasse, ac meos filios dedecore, & ipsam me contumelia affecisse. Enim uero nulla mihi secū alia inimicitiarū causa,
præter

ΛΥΣΙΟΥ ΤΟΥ

ΡΗΤΟΡΟΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΒΡΑΤΟΣΘΕ

ΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Περί πολλῶν ἄνθρωπων πρὸς αὐτὸν ἄνδρες, ἰσχυροὺς
ὑμᾶς ἐμοὶ δικάσαντες πρὸς τὸς τῶν πραγμάτων
γενέσθαι, οἷοί μοι εἰσὶν ὑμῶν αὐτῶν, εἰ εἴτε τὰ αὐτὰ
πεπονθότες. ἐγὼ δὲ οἶδ' ὅτι εἰ πῶς αὐτῶν ἐνώμιον πρὸς
ἑτέρων ἔχοιτε, ἢ μοι πρὸς ὑμῶν αὐτῶν, οὐκ ἄν εἴκ
οὐδ' ἴσως οὐκ ἐπὶ τῆς γεγενημένης ἀναγκαστοίην, ἀλλ

ἀλλὰ πάντες ἄνθρωποι πρὸς τὰς αὐτὰς ἰσχυροὺς τὰς ζημίας μα-
κρὰς ἢ γαῖθρε. καὶ τὰ αὐτὰ οὐκ ἄν εἴκ μόνον παρ' ὑμῶν οὕτως ἐγνωσμέ-
να, ἀλλὰ ἐν ἅπασιν τῆς Ἑλλάδος. πρὸς τὸς τῶν μόνων ἑκάστης ἀδικήματος, καὶ ἐν
δημοκρατίᾳ, καὶ ὀλιγαρχίᾳ, καὶ αὐτῆς ἡμωρίας τῆς ἀδυνεστίας πρὸς
τοὺς τὰ μέγιστα διακινῶντες ἀποδέσσει, ὡς τε ἐν χείριστον τῶν αὐτῶν
τυχεῖν βελτίστον, οὕτως, ὡς ἄνδρες, ταύτῃ τῶν ὑβρίων ἅπαντες ἄν-
θρωποι δυνάστες ἢ ἔντες. περὶ μὲν οὖν τῆς μεγέθους τῆς ζημίας, ἅπαντες
ὑμᾶς νομίζω τῶν αὐτῶν δυνάστεων ἔχειν, καὶ οὐδένα οὕτως ὀλιγώρως δῖα-
κῆσαι, ὅς τις οἴεται δῖαμ συγγνώμης τυχεῖν, ἢ μικρὰς ζημίας ἀξίους ἢ
γαῖτα τοὺς ἑκάστης ἔργων ἀτίους. ἡγῶμαι δὲ, ὡς ἄνδρες, ἴστω με δῖαμ
ἰσχυροὺς, ὡς ἐμοὶ χενεμ ἐρατοσθένος τῶν γαῖτα τῶν ἐμῶν, καὶ ἐκείνῳ τὸ
διέφθαρσε, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς ἤχυνε, καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὑβρίσεν εἰς πῶς
δικίαν πῶς ἐμῶν εἰσιῶν. καὶ οὐτε ἔχθρα ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ οὐδέμια ἦν,

Z z πλὴν

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

præter hanc, fuerat: neque pecuniarum gratia, quo è paupere diues redderet: neque ob aliud quod uis lucrum, nisi ut de eo supplicium legitimum sumerem, à me hæc gesta sunt. Ego itaque ab initio uobis omnem rem meam ostendam, nihil prorsus omittam, sed quæ uera sunt eloquar. Nam hanc solam mihi salutem reor, si qui uero omnem rem uobis exponere. Ego enim uiri Athenienses, postea quàm uisum est mihi nubendum esse, ac in domum uxorem ducere, reliquum quidem tempus eum me præstiti, quem nec sibi illa tristem haberet, neque omnibus in rebus, quas uellet, morosum, sed ut par est, eius obseruantem ac facilem. Sed ubi puerum ex ea suscepissem, credebam iam illi, atque omnia mea tradidi. Existimabam enim hanc necessitudinem esse maximam. Priore itaque tempore, uiri Athenienses, erat una omnium optima mulier. Nam & rem domesticam probe gubernabat, & per simonia pulchre utebatur, & per belle omnia gerebat. Cum uero mater mihi diem obiisset, cunctorum mihi malorum causa moriens extitit. Cum enim efferretur funus, mea secuta est uxor: ab hoc nefario & perditissimo homine, qui eam esset conspiciatus tandem uiciatur. Is namque ancillam, quæ forum peteret, obseruans, eiusque utens internuntio, eam perdidit. Primum itaque iudices, nam & hæc uobis narrem necesse est, adiculae duplex sunt mihi, quæ superius inferiusque eundem habeant habitandi ordinem: & circa mulierum, & circa uirorum sedes. Cum autem puer nobis natus esset eum lactabat mater. Quare, ne cum lauari oporteret, periculi quippiam scalis descendens ea pateretur: ego quidem superiora, mulieres uero inferiora habitabant. Itaque consuetum iam erat, ut frequenter uxor inferius ad infantem abesset cubatura: quo & ubera sibi porrigeret, & ne uagiret obseruatura. Et hæc nonnihil temporis hoc pacto se habuere. Ego autem nihil sum unquam mali suspiciatus. Sed usque adeo lapideum me præstabam, ut omnium huiusce urbis foeminarum pudicissimam meam uxorem existimarem.

Progressu

ΑΪΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

πλὴν ταύτης, οὐτε χημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλῆσθῶς ἐκ
 πένητος γένομαι, οὐτε ἄλλου κέρδους οὐδ' ἐνός, πλὴν φιλοτινόμενος ἡ
 μωρίας ἐγὼ κρίνω ὅτι ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ ἐμαυτῆ πρός
 ματα, οὐδὲμ πρῶτα λέγωμ, ἀλλὰ λέγωμ τ' ἀληθῆ. ταύτῃ γ' ἐμαυτῆ
 μόνῃ ἠγάσμαι σωτηρίαν, ἐὰν ὑμῖν εἰσῆμ δυνήθῃ ἅπαντα τὰ περὶ
 πραγμάτων. ἐγὼ δὲ, ὡς ἄνδρες, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι, καὶ γυναικὰ ἠ-
 γασόμεναι εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ μὴ ἄλλομ χόνον οὕτω δ' ἵεκείμην, ὥς τε μή
 τε λυπῆμ, μή τε λίσσῃ ἐπ' ἐκείνη εἶναι, ὅτι ἂν δέλη ποιῆμ. ἐφύλαττον
 τε ὡς οἰόμεν ἡμ, ὅτι προσέχομ δὲ νοῦν ὡς πρὸ εἰκός ἡμ. ἐπειδὴ δ' ἐμοὶ
 παιδίον γένετ', ἐπίσθον ἤδη, καὶ πάντα τὰ ἐμαυτῆ ἐκείνη πρὸ ἔδω
 κα, ἠγάσμενος ταύτῃ διοικήσῃτα μέγιστῃ εἶναι. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ
 χόνω, ὡς ἄθηνάεσι, πασῶμ ἡμ βελτίσῃ. καὶ δὲ οἰκονόμος δ' ἦν, καὶ φειδωλός
 ἀγαθῆ, ὅτι ἀκριβῶς πάντα διοικῶσα. ἐπειδὴ δ' ἐμοὶ ἡ μήτηρ ἐτελεύτη-
 σε, πάντων ἢ καὶ ἄποθανῶσα, αἰτία μοι γεγένηκε, ἐπ' ἐκφορὰμ αὐ-
 τῆ ἀκολούθησα ἡ ἐμὴ γυνή, ὑπὸ τούτῳ τῷ ἀνδρῶσ ὀφθῆσα, χόνω
 διαφθείρεται. ἡ δὲ τῶν ἢ πλὴν θεράπωνων πλὴν εἰς πλὴν ἀγορὰμ βαδί-
 ζεσα, καὶ λόγους προσφέρωμ ἀπόλεσεμ αὐτῷ. πρῶτῃ μὲν οὖν, ὡς ἄν-
 δρες, δ' εἶπ' ἡ ταῦτ' ὑμῖν διηγῆσα, οἰκίδιον ἐστὶ μοι διπλοῦν ἴσα
 ἔχομ τὰ ἄνω τοῖς κάτω, καὶ πλὴν γυναικωνίτῃ καὶ πλὴν ἀνδρωνί-
 τῃ. ἐπειδὴ ἡ τὸ παιδίον ἐγγύετ' ἡμῖν, ἡ μήτηρ αὐτῆ ἐθήλαζεμ. ἵνα ἡ μή
 ὁπότε λείπει δέοι, κινδυνεύει καὶ τὸ κλίμακος καταβαίνεσα, ἐγὼ μὲν
 ἄνω διατόμιμ, αἱ ἡ γυναικὲς κάτω. καὶ οὕτως ἤδη σωφισμῶμ ἡμ, ὥς τε
 πολλάκις ἡ γυνή ἀπὴ κάτω καθυδῆσασα ὡς τὸ παιδίον ἵνα τὸμ ἂν
 δὲ αὐτῆ δίδω, καὶ μὴ βόα. καὶ ταῦτα πολὺν χόνον οὕτως ἐγίνετ',
 καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπθασα. ἀλλ' οὕτως ἠλιθίως δ' ἵεκείμην, ὥς τε ἔ-
 μην πλὴν ἐμαυτῆ γυναικὰ πασῶμ σωφρονεσάτῃ εἶναι ἢ ἐν τῇ πόλει

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Progressu uero temporis, cum insperato ex agro uenissem, ac posteaquam coenati sumus, filiulus uagiret, turbareturque uehementer, quippe quem ancilla summopere tristem afficeret, ut hæc nauaret, homo enim ille intus erat. cuncta nanque postremo didici. Cumque uxorem ipse ad lactandum puellum, quo uagitu cessaret, iuberem ire, ea quidem primo refragabatur, perinde atque libenter me ex agro, post temporis curriculum redeuntem intueretur. Vbi uero iam stomacharer, abireque se iuberem, eo inquit, istuc agis, quo pedissequam ipse tentes, & prius quoque madidus eam attrectasti. Ego autem ridebam. Illa uero assurgens, abiensque, portam, quasi per ludum, claudit, atque educit clauem. Et ego nihil horum, neque animaduertens, neque considerans, obdormiui quam dulcissime: utpote qui ex agro lassus reuertissem. Verum cum iam dies appropinquasset, uenit illa, ostiumque aperuit. Me autem rogante, quid noctu fores concrepuerint, ait se lucernam, quæ apud infantem esset, extinctam, ex uicinis accendisse. Obticui, & eam uera loqui arbitrabar. Verum uisa est mihi iudices, eius facies depicta cerusa: cum nondum tamē frater triginta dies ex hac luce migrasset. Sed neque sic tamen de re quicquam locutus sum, quin egrediens taciturnus exibat foras. Postea uero iudices & tempore interim labente, & me uehementer ob mala presentia consumpto, adit me anus quædam, quam mulier clam miserat, cuius adulter ille, ueluti mihi postea renunciatum est, commercio uteretur. Ea namque iracundia percita & iniuria sese affici rata, quoniam non æque ac prius ad se is accederet, obseruauit quo ad rei causam edidicit. Cum ergo anus illa, quæ prope domum obseruarat, me adisset: salue amice, inquit, ne ulla curiositate me adisset te putes uelim. Nam uir ille, qui te tuamque uxorem affecit contumelia, inimicus est nobis. Si igitur ancillam, quæ forum petit, uobisque ministrat ceperis, cruciatibusque admoueris: omnia profecto cognosces.

Patrator

ΔΙΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

προϊόντες δὲ τῶν ἡσίων, ὡς ἄνδρες, ἤκουσάν με ἀπροσδοκῆτως ὅτι ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ δῆπνον, δὲ παιδίον ἐβόα, καὶ ἐδυσκόλωνεν ὑπὸ τῆς θρασυαίας ἐπίτηδες λυπόμενον, ἵνα ταῦτα ποιῆ. ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐνδὸς ἡμῶν ὑσερον δὲ ἅπαντα ἐπυθόμην. Ἐγὼ τὴν γυναικὰ ἀπιέναι ἐκέλευον, καὶ δεῖναί τε παρὰ τὸν ἰατρόν, ἵνα παύσκηται κλαῖον. ἢ ἢ, τὸ δὲ πρῶτον οὐκ ἠθέλησεν ἄρ' ἀσπλύν με ἐωρακῆσα, ἤκουσα δὲ δὲ ἰὰ ἡσίων. ἐπεφθῆ δὲ ἐγὼ ὡργιζόμενος καὶ ἐκέλευον αὐτὴν ἀπιέναι, ἵνα σύ γε ἔφη παρὰ τὴν ταῦτα δα τὴν παιδίσκην, καὶ πρότερον ἢ μεθύωμ' εἰλκεσθε αὐτὴν, καὶ γὰρ μὲν ἐγέλωρ. ἐκείνη ἢ ἀναστῆσα καὶ ἀποιοῦσα προστίθησι τὴν θύραν προσπρισμύνη παύσειν, καὶ τὴν κλῆρον ἐφέλκεται. καὶ γὰρ τὸ τῶν οὐδὲν ἐνθυμῶμαι, οὐδὲ ὑπονοῶν, ἐκὰθ' οὐδὲ ἄσπλυν ἤκουσάν με ἀγροῦ. ἐπεφθῆ δὲ ἢ ἢ πρὸς ἡμέραν, ἤκεμ' ἐκείνη, καὶ τὴν θύραν ἀνέωξεμ'. ἔρομύθ' δὲ με, τί ἂν δύρα νύκτωρ φοφοῖται, ἔφασκε τὸ λύχνον ἀπρσβεθεῖναι τὸ παρὰ τῷ παιδίῳ, εἶτα ἐκ τῶν γαστροῦν ἀνάστασιν. ἐσιώπων ἐγὼ, καὶ ταῦτα οὕτως ἔχον ἡγόμενος. ἐδοξε δὲ μοι, ὡς ἄνδρες, τὸ πρῶτον ἐπιμυθισθῆναι, τὸ ἀδελφῶν τεθνεῶν οὐπω τρεῖς ἄκονθ' ἡμέρας. ὅμως δὲ οὐδὲ οὕτως οὐδὲμ' εἰπὼν πρὸ τῶν πραγμάτων, ὅτι ἐλθὼν ὡς χόμην ἐξω σιωπῆ. μετὰ ἢ ταῦτα, ὡς ἄνδρες, ἡσίων μετὰξὺ διαγενομύθ', καὶ ἐμῶν πρὸς ἀπληλεμμένον τὸ ἐμαυτὸ καὶ, προσέρχεται μοι τίς πρεσβύτης ἄνθρωπος ὑπὲρ γυναικὸς ὑπὸ πεμφοθεῖσα ἢ ἐκφύσος ἐμοίχευεν ὡς ἐγὼ ὑσερον ἤκουσάν. αὐτὴ δὲ ὡργιζομένη καὶ ἀδικεῖσθαι νομίζουσα, ὅτι οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐφοίτα παρὰ αὐτὴν, ἐφύλαττεμ', ἔως ὅτι εὐρεμ' ὅτι εἶναι τὸ αἶμα. προσελθεῖσα οὖν μοι ἐγὼ ἢ ἄνθρωπος φιλῶν οἰκίας τὸ ἐμῆς ὑπὸ τῆς, ἐυθείλητε ἔφη μὴ ἢ μίαν πλυπρασμοσάνη προσελκλυθέναι με νόμιζε πρὸς σὺν. ὁ δὲ ἄνθρωπος ὁ ὑβρίζων εἰς σὲ καὶ τὴν γυναικὰ, ἐχθρὸς ὡς ἡμῶν τυγχάνει. ἐὰν οὖν λάβῃς τὴν θρασυαίαν τὴν εἰς αἰγροῦν βαδίζουσα, καὶ δὲ ἰακονθῆσθαι ὑμῶν, καὶ βαρύνεισθαι ἅπαντα πεύσθαι.

ἔσι δ' ἔφη

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Patrator autem harum rerum Heratosthenes Oethensis est, qui non tuam uxorem solum, sed etiam alias permultas uiciauit. Hanc enim is artem habet. Quæ cum illa dixisset, iudices, abiit. Ego uero turbatus sum illico, & omnia mente uolutabam, eramque suspitione quã refertissimus. Recordabar, ut domi occlusus fuerim: reminiscebar, ut illa noctu, & quod intus aulae, extra aulam esset hostium, concrepuisset: id quod antea nunquam accidit, utque uxoris mihi gipsea facies uisa esset. Hæc mihi omnia mentem agitabant, eramque plenus suspitione. Cũ uero uenissem domum, iussi ancillæ in forum me sequeretur. Quam posteaque ad familiarem quendam duxissem, dixi me quæcunque domi gesta essent accepisse. Proinde licet quidem tibi, inquam, è duobus utrum mauis eligere, aut uerberibus cæsam in pistrinum dedi: eo pacto ut nunquam ab ea te sim miseria exempturus, aut si ueritatẽ dixeris mali passuram nihil, sed erratorum potius à me ueniam adepturam. Mentita autem nihil, eloquere omnia quàm uerissime. Et illa quidem inficias ibat primo, & quicquid collibuisse ut efficerem, iubebat, scire & enim aiebat nihil. Sed posteaquam in Heratosthenis mentionem incidissem, dixissemque hunc esse qui ad uxorem proficisceretur, expauit illa, quippe quæ me omnia planè didicisse existimasset. Quare tunc ad mea procidens genua, impunitatisque fidem à me capiens enarrauit: primũ quidem ut post elatum funus Heratosthenes se adierit: deinde ut operã ipsam nauans eum uxori exposuerit, utque illa & tempus & aditus, accedendi que modum constituerit: & ut denique ad Thesmophoria, quæ Cereris festa sunt, cum ipse rus issem, petierit templum cum Heratosthenis matre: ac reliqua quæque accuratissime narrauit. Cum uero omnia declarasset, dixi, ne quis omnium hæc sentiat, caueret. Quod si minus, inquam, effeceris, nihil tibi eorum quæ mihi confessa es, firmum & ratũ erit. Te uero etiam atque etiam & hortor & rogo, ut hæc mihi in præsentis facinore ostendas. Non enim mihi uerbis est opus, sed rem

ΛΥΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ἔσι δ' ἔφη ἔρατοθένης οἰκιστὴρ ὁ ταῦτα πράττων, ὃς οὐ μόνον πλὴν σὺν
γυναικῶν διέφθαρκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλὰς. ταύτων δὲ πλὴν τέχνων
ἔχοντα ταῦτα εἰσὶν ἄνδρες, ἐκείνη δὲ ἀπηνάγη, ἐγὼ δὲ εὐθέως ἔταρατ-
τόμην, καὶ πάντα με εἰς πλὴν γνώμην εἰσήει, καὶ μεσοῦς ἦμ' ὑποψία, ἐνθυ-
μῶντος δὲ ὡς ἀπεκλείσθη ἐν τῷ δωματίῳ, ἀναμιμνησρόμηνος δὲ
ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐφόφει ὁ μέταυλος δύρα καὶ ἡ ἀυλός, ὃ οὐδέποτε
ἐγένετο. ἐδοξετέ μοι ἡ γυνὴ ἐπιμυθισθῆναι, ταῦτα με πάντα εἰς πλὴν
γνώμην εἰσήει, καὶ μεσοῦς ἦμ' ὑποψία, ἐλθὼν δὲ οἰκιστὴρ ἐκέλευον ἀκολου-
θεῖν μοι πλὴν δευράπανων εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀγαθὸν δ' αὐτὴν ὡς τὴν ἡμετέραν
δείων ἴνα, ἔλεγον ὅτι ἐγὼ πάντα εἶην πεπυσμῶος τὰ γινόμενα ἐν τῇ
οἰκίᾳ. σοὶ οὖν ἔφην ἔξῃσι δυοῖν ὁπότερον βέλτε ἐλέσθαι, ἢ μασιγῶθαι
καὶ εἰς μύλωνά ἐμπεσεῖν, καὶ μηδέποτε παύσασθαι κακοῖς τριῶν σάων
χομένῳ, ἢ πατασθῆναι ἅπαντα τὰ ληθῆ, μηδὲν παθεῖν κακόν, ἀλλὰ
συγγνώμης παρ' ἐμῶν τῶν ἡμετέρων φεύσῃ καὶ μηδὲν, ἀλλὰ πάν-
τα τὰ ληθῆ λέγει. καὶ ἐκείνη τὸ δὲ πρῶτον ἔξαυτος ἦμ', καὶ ποιῶν ἐκέλευε μὲν ὅ,
ὡς βέλτομα, οὐδὲν δὲ εἰδένα. ἐπεὶ δὲ ἡ ἐγὼ ἐμνήσθη ἔρατοθένης πρὸς
αὐτὴν, καὶ εἶπον ὅτι οὗτος ὁ φοιτῶν εἶη πρὸς πλὴν γυναικῶν, ὅτι ἐπλά-
γη, ἡ γὰρ ἐμὴν με πάντα ἀκριβῶς ἐγνωκέναι. καὶ τότε ἦδη πρὸς τὰ γόνα
τὰ με πεσεῖν, καὶ πῖσι με παρ' ἐμῶν λαβῆναι μηδὲν πείσεσθαι κακόν, κατὰ
τόρον. πρῶτον δὲ ὡς μετὰ πλὴν ἐκφορὰν αὐτῆς προσίοι, ἔπειτα ὡς αὐτὴ τε
λυτῶσθαι εἰσάγειται, καὶ ὡς ἐκείνη τῷ χρόνῳ προσδείκῃ, καὶ τὰς εἰσόδους οἷς
ἔσομαι προσίοι, καὶ ὡς θεσμοφοροῖσι ἐμῶν ἐν ἀγρῶ ὄντος ὥχεται εἰς τὸ ἱερὸν
μετὰ τὴν μητρὸς τὴν ἐκείνης, καὶ τὰ ἄλλα τὰ γενόμενα πάντα, ἀκριβῶς διηγήσασθαι
ἐπειδὴ ἡ ἐπ' αὐτὰ εἴρηται αὐτῆς, εἶπεν ἐγὼ, ὅτι τίνυντα ταῦτα μηδὲν ἀνθρώ-
πων πείσῃ. εἰ δὲ μή, οὐδέμ σοι κύριον ἔσομαι πρὸς ἐμὴν ὁμολογημένον.
ἀξιῶ δὲ σε ἐπ' αὐτοφώρῳ ταῦτά μοι ὑποδείξαι. ἐγὼ δὲ οὐδὲν δέομαι λόγον

Αα ἀλλὰ τὸ

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

sed rem ipsam manifesto uelim deprehendere, an ita se habeat. Quæ quidem omnia se facturam affirmauit. Postea uero dies quatuor aut quinque, ueluti certissimis uobis coniecturis demonstrabo, præteriere. Primum autem narraturus sum quæ die ultimo acta fuerint. Sostratus mihi, & necessarius & amicus erat: huic post solis occasum, ex agro redeunti obuiam factus, cum scirem eum ita uenientem nihil domi rerum necessariorum reliquisse, iussi apud me cœnaret. Petentes autem meam domum, ac superius cœnaculum ascendentes, cœnabamus. Vbi uero pulchre se habuisset ille, domum ire perrexit, ipse autem cubui. Herasthenes tunc, iudices, ingreditur, & me ancilla continuo expergeficit, significat hominem intus esse. Cui cum iussissem hostium obseruaret, silentio, scalis descendens domo egredior, hunc & illum peto. Et alios quidem domi offendo, alij uero aberant. E quibus quàm plures potui mecum assumens ibam. Accipientesque faces ex proxima taberna foribus patefactis, obseruatisque ab ancilla, ædes ingredimur. Impellentes autem cubiculi hostium, nos quidem qui primi intraremus eum uxori meæ accubantem uidimus, hi uero postea in cubiculo nudum stantem, ego, iudices, illum, premens, atque urgens humi deicio, & circumactis retro manibus atque deuictis, ex eo percontabar: quid meam ingressus domum, contumelia me afficeret. Et ille iniuriam quidem fatebatur, orabat autem deprecabaturque, ne se occiderem, sed argentum mercedem sumerem. Ego autem, inquam, non à me ipse, sed à publica lege, quoniam prætergressus es, interimeris. Illam namque longe minorem quam uoluptates duxisti: maluisti que huiusmodi erratum aduersus meam uxorem, & in meos filios delinquere, quam legibus decorique parere. Sic, inquã, iudices, ille admissi sceleris culpam sortitus est, quemadmodum eos leges puniendos iubent, quæ talia deliquerint: neque è uia raptus est, neque in larē profugit, ut hi narrat.

Quo

ΛΙΣΙΟΙ ΑΠΟΛΟΓΙ' Α.

ἄλλὰ τὸ ἔργον φανερόν γενέσθαι εἰ πρὸ οὕτως ἔχῃ, ὡμολόγηται ταῦτα πρὸς
 σεμ, ὅτι μετὰ ταῦτα δ' ἴσθ' ἐνόησε ἡμέρας τέσσαρες ἢ πέντε, ὡς ἐγὼ μετὰ
 τοῖς ὑμῖν τεκμηρίοις ὑπὸ δείξω. πρῶτον δὲ δικηγόρως βόλομαι τὰ πρα-
 χθέντα τῆς τελευταίας ἡμέρας. σώφρωνος ἦμ μοι ὑπὸ τῆς φωνῆς, ὅτι φίλος, τὸ
 τῶν ἡλίθιων δ' ἐδουκότος ἰόντι δὲ ἀγρῶ ἀπὸ τῆς εἰδῶς δ' ἐγὼ οὐκ ἔκρινε καὶ
 ἀφαιρέσει, οὐδὲ μὲν ἀμ καταλήφοις οἴκοι τῶν ὑπὸ τῆς εἰδῶς, ἐκέλευσε σω-
 φρονεῖν, καὶ ἐλθόντες οἴκαδ' ἐως ἐμὲ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπὸ τῶν ἐδειπνῶ-
 ντων, ἐπειδὴ ἡ δὲ καλῶς αὐτῶν εἶχε, ἐκείνος μὲν ἀπὸ τῶν ὡχρεῖται, ἐγὼ δὲ ἐκ
 θούλου, ὁ δὲ ἐρατοθένης, ὡς ἄνδρες, εἰσερχέσθαι, καὶ ἡθεράπαινα ἐπεγεύρασα
 με εὐθύς, φράξῃ οὐκ ἐνδομ' ἐσίμ. καὶ γὰρ εἰπὼν ἐκείνη ὑπὸ μελεῖσθαι τὰς θύ-
 ρας, καταβάς σιωπῆ δὲ ἐρχομαι, καὶ ἀφαιρέσει εἰς τὸ, ὅτι τῶν μὲν
 ἐνδομ' κατέλαβον, τῶν δὲ οὐκ ἐπιδέκχοντες εὐρομ, πρὸ λαβῶν δ' ὡς οἰόμ-
 τε ἦμ πλείους ἐκ τῶν πρὸντων ἐβάδιζον, ὅτι δ' ἄδ' ἀε λαβόντες ἐκ τῶν ἐγγυ-
 τάς κάπκλεισθαι, εἰσερχόμεθα, ἀνεωργμῶν τῶν θύρας ὅτι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
 πρὸς σκδυασμένης, ὡς ἄντες δὲ πλὴν δύσαν τῶν δωμάτων, οἱ μὲν πρῶτον εἰ-
 σιόντες ἐν ἰδομ' αὐτῶν κατακείμην πρὸ τῆς γυμνασθῆναι, οἱ δὲ ὑστερον ἐν τῆ
 κλίνῃ γυμνῶν ἐσκότα. ἐγὼ δὲ, ὡς ἄνδρες, πατάξας καταβάλλω αὐτῶν, ὅτι
 τὸ χεῖρε πρὸς ἀγαθῶν εἰς τὸ ὑπὸ τῶν, ὅτι δ' ἄδ' ἠρώτῃ, διὰ τὴν ὑβρίσθαι εἰς τῶν
 οἰκίαν πλὴν ἐμὴν εἰσιῶν. καὶ ἐκείνος ἀδικεῖν μὲν ὡμολόγηται, ἠντιβόλη δὲ ὅτι
 δικέτνε μὴ αὐτῶν κτεῖναι, ἀλλ' ἀρνησίον πρὸς ἀξίως. ἐγὼ δὲ εἶπομ' ὅτι οὐκ
 ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῶν πόλεος νόμος, ὅμ σὺ πρὸς ἀβάνωμ, πρὸ ἐλάτ-
 τονος τῶν ἡδονῶν ἐποίησας, ὅτι μᾶλλον εἰλεσθαι οὐτὸν ἀμάρτημα δὲ α-
 μαρτάνειν εἰς πλὴν γυμνασθῆναι πλὴν ἐμὴν, ὅτι εἰς τῶν παῖδας τῶν ἐμοῦ, ἢ
 τοῖς νόμοις πείθεσθαι, καὶ κόσμιος εἶναι. οὕτως, ὡς ἄνδρες, ἐκείνος τῶν
 ἔτυχε μὲν πρὸς καὶ νόμοι κελεύσσει τὸν τὰ ριαῦτα πρὸς ἀπὸντας, οὐκ εἶσθαι
 παθεῖς ἐκ τῶν ὁδῶν, οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἐσίαν καταφυγῶν, ὡς πρὸς οὐρι λέγεται.

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Quo enim pacto eò perfugere potuisset, qui in cubiculo caesus continuo concidisset? Circumuerti autem eius manus. Intus erant tot homines, quos effugere haud poterat: utpote qui neque ferrum, neque lignum, neque aliud haberet quicquam, quo ingruentibus repugnaret. Verum puto, & uos uiri Athenienses nequaquam ignorare, ut iniusti homines, minime fatentur, quod ueritatem sapiat, inimicos loqui, sed hi obnoxij mendacio, ac talia quaedam machinantes, auditores aduersus iustos in iram trahunt. Primum itaque legem recita. **LEX** Non in ambiguo Heratosthenes fuit, uiri Athenienses, sed iniuriam intulisse confessus est, & ne interimeretur orauit, ac supplex deprecatus est pecuniasque soluere uoluit: ego autem eius crimini dandam ueniam haud censeui, sed ciuitatis legem reddidi firmiorem, & hanc de impurissimo homine poenam sumpsi, quam uos ipsi iustissimam esse rati, his qui huiusmodi egerunt facinora plane sanxistis. Mihi autem harum rerum testes adsunt.

TESTES. Recita mihi hanc quoque legem, ex tabula, quae in Ariopagi columna incisa est. Auditis uiri Athenienses, ut ipso ex Ariopagi iudicio, cui & patrium est, & à uobis permissum, homicidij causas iudicare, manifeste dicitur: non esse hunc homicidij puniendum quicumque apud suam uxorem adulterum deprehendens, hoc in eum supplicio animaduertent. Quin uehementer adeo legum lator, in nuptis mulieribus iusta haec esse putauit, ut etiam circa humillimas pellices eandem poenam constituerit. Et enim luce est clarius, si quod grauius supplicium circa nuptas mulieres habuisset, instituisset id quidem. Sed cum atrociozem in illis mulctam excogitare nequiuisset, eadem etiam circa pellices esse dignum existimauit. Recita autem mihi hanc legem. **LEX.** Auditis ne iudices, ut lex iubet, si quis hominem liberum aut puerum, dedecore uiolenter affecerit, duplo plectatur.

Sin autem

πῶς γὰρ ἄν τις ἐν τῷ δωματίῳ ποδὴ γῆς κατέπεσερ ἐυθύς, πρὶν
 εἶτα δ' αὐτὸ τὸ χεῖρε. ἐνδομὴ ἢ ἄνθρωποι τσῶρι οὐδ' ἴαφυ γῆ
 οὐκ ἠδ' ἄνατο, οὐτε σίδηρον, οὐτε ξύλον, οὐτε ἄλλο οὐδέμ' ἔχωρ, ὡς τὸς
 εἰσελθόντας ἄν ἡμάατ'. ἀλλ', ὡς ἄνδρες, οἶμαι ἑὶ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οἱ
 μὴ τὰ δίκαια πράττοντες, οὐχ ὁμολογῶσι τὸς ἐχθροὺς λέγειν τὰ λη-
 ρῆ, ἀλλ' αὐτοὶ ψευδόμενοι, ἑὶ τὰ ριαῦτα μηχανόμενοι, ὁρῶντες τοῖς
 ἀκούουσι ἢ τῶν τὰ δίκαια πράττοντων πρῶσ κδυάζουσι. πρῶτον μὲν
 οὐκ ἀνάγνωθι τὸν νόμον. νόμος. οὐκ ἡμῶσθε ἢ, ὡς ἄνδρες, ἀλλ'
 ὡμολόγησθε ἀδικεῖν, ἑὶ ὅπως μὴ ἀποθάνῃ, ἢν ἡ βόλα ἑὶ ἰκέτθουε. ἀ-
 ποτίνεμ δ' ἔριμος ἢν ρήματα. ἐγὼ δὲ τῷ μὴ ἐκείνσ ἡμῆματι οὐ συ-
 νεχώρσθ, τὸν δὲ τὸ πόλεως νόμον ἢ ἰσθμ εἶναι κυριώτερον, ἑὶ ταύτῳ
 ἔλαβορ πλὴν δίκῳ, ἢν ὑμεῖς δικαιοτάτηρ εἶναι ἢ γησάμενοι, ρῆς τὰ
 τοιαῦτα ὑπὸ τῆσ δ' ἐνσθμ ἐτάξατε, ἑὶ μὴ ἀνάθετε τῶσ μάρτυρεα.

Μαρτυρία. Ἀνάγνωθι δέ μοι ἢ τῶσ τὸν νόμον ἐκ τῆσ ἡλικῆσ τῆ
 δ' εἰς ἀρεῖσ πάγσ. Ἀκούετε, ὡς ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστήρῳ, τῷ δ' εἰς
 ἀρεῖσ πάγσ ὡς ἑὶ πάξιόρ ὅσθι ἑὶ ἐφ' ὑμῖν ἀποδέδοτῆ τὸ φόνσ τὰς δ' ἰ-
 κας δικάζειν, δ' ἰαρήδῆρ εἰρηκτῆ τῶσ μὴ καταγινώσκῆρ φόνσ. ὡς ἄν
 ἐπὶ δ' ἀμαρτῆ ἑαυτῷ μοιχόρ λαβῶρ, ταύτηρ τῷ ἡμωρίαμ ποιήσῆτῆ.
 ἢν οὐτω σφόδρα ὁ νομοθέτηρ ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια
 ταῦτα ἢ ἑὶ εἶναι, ὡς τε ἢ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάτθονοσ ἀξί-
 οσ τῶν αὐτῶν δ' ἰκῆρ ἐπέδῆκε. καί τοι δ' ἡλον ὅτι εἶναι εἶχε ταύτησ
 μείζω ἡμωρίαμ ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς, ἐποίησθμ ἄν. νῦν δὲ οὐχ ὀίος τε
 ὡρ ταύτησ ὑχυροτέραμ ἐπ' ἐκείναισ δ' εἰς οὐρεῖμ, πλὴν αὐτῶν ἑὶ ἐπὶ ταῖς
 παλλακαῖς ἢ ἰώσε γίνεσθαι. ἀνάγνωθι δέ μοι τῶσ τὸν νόμον.

Νόμος. Ἀκούετε ἄνδρες, ὅτι κελεύθ, ἐὰν τις ἄνθρωπομ ἐλεύθει-
 ρομ, ἢ παῖδ' εἰς ἀχάωρ βία, διπλῶρ πλὴν βλάβῆρ ὀφείλαμ.

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Sin autem mulierem hisce in rebus quibus morte mulctatur, isdem supplicijs obnoxius sit. At qui sic iudices, ut uidetis minore eos mulcta qui uim cuiquam intulissent, quam qui suadendo suam in sententiam tradidissent, legum lator plectendos uoluit. Nam illos morte, hosce uero duplo afficiendos supplicio censuit. Putauit enim uim inferentes, a coactis odio haberi: suadentes uero ita eorum animos uitiare, ut obsequentiores sibi alienas uxores quam uiri sint faciunt, omnemque ipsis domum subiiciant, incertumque efficiant uirorum filij, uirorum ne, an moechorum sint: pro quibus quidem legum lator mortis supplicio in eos animaduertendum duxit. Me igitur, iudices, leges ipsae non decreuere solum iniuriarum absoluere, uerum ut & hanc de illo poenam sumerem iussere. In uobis autem situm est iudices, utrum hasce leges firmas esse, an contemni prorsus oporteat. Ego quidem arbitror ciuitates omnes eo leges ferre, quo quibus de rebus ambigamus, ad leges perfugiētes, quid nobis faciendum sit, intueamur. Haec itaque, illos qui huiusmodi delicta patrauerunt tali mulcta plectendos iubent. Quare ut eadem ipsi, qua leges inspicimus, mente sitis & oro, & rogo. Neque uero talem impunitatem adulteris facite, ut & fures hoc praetextu se adulteros fingant, non ignari, si talem de se excusationem adferant, & hoc nomine domos alienas se ingressos fuisse dicant, neminem praeterea fore qui eos uel ausit attingere. Omnes enim ingredientur hac occasione, quod leges de adulteris latas irritari oportere inquit, ac contra uestram de his abrogandis sententiam ratam esse debere. Nam hoc unum omnium huius ciuitatis efficacissimum est suffragium. Considerate igitur iudices. Nam me accusant, tanquam ego ancillam illa die qua deprehensus est, iuuenem accersere iusserim. Verum non iniuste me facere arbitror, uiri Athenienses, si quomodocunque uxoris meae corruptorem deprehendam. Si enim, quod susurrari audio, uerum ni fallor, iniuria, illum accedere iussissem, iam merito crimini forem obnoxius.

Quod

ΔΙΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ἔαμ δὲ γυναικὰ ἐφ' αἷς πρὸ ἀποκτείνεω ἕξεσιμ, ὅτι αὐτοῖς ἐνέχεω.
 οὕτως ὡς ἄνδρες, τοὺς βίαζομῶσ ἐλάττονος ζημίας ἀξίως ἠγήσασθαι
 ναί, ἢ τοὺς πείθοντα. τῶν μὲν γὰρ δάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διωλῆν ἐπίκη
 σε πλὴν βλάβω, ἢ γόμοι, τὸ μὲν δὲ διαπραττομῶσ βία, ὑπὲρ τῶν βίασθέν
 τωμ μισῶσ, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθείρειμ, ὡς
 τ' οἰκιοτέρως αὐτοῖς ποιῆμ τὰς ἀλλοτριὰς γυναικὰς, ἢ τοῖς ἀνδράσι
 ἃ πᾶσαν ἐπὶ ἐκείνοις πλὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ τοὺς παῖδας ἀδήλας εἶ
 ναί, ὁποτέρωμ τυχεάντισιμ ὄντες τῶν ἀνδρῶν ἢ τῶν μοιχῶν. ἀνθ' ὧμ ὁ
 νόμομ ἕθεῖς θάνατον αὐτοῖς ἐποίησε πλὴν ζημίων. ἐμὸ ποίνω, ὡς ἄν
 δρες, οἱ μὲν νόμοι, οὐ μόνον ἀπεινωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικῆν, ἀλλὰ ἃ κεκε
 λυκότες, ταύτω τ' δίκω λαμβάνειμ. ὅτι ὑμῖν ἄξι πότερομ καὶ τὸ
 τὰς ὑπερούς ἢ μηδενὸς ἀξίως εἶναι. ἐγὼ ἔδομα πᾶσαν τὰς πόλιν
 διατάξω τοὺς νόμους τίθεωσ, ἵνα πρὸ ὧμ ἅμπραγμάτων ἀπορῶμ,
 πρὸ τῶν ἐλθόντων σκεψόμεθα, ὅτι ἡμῖν ποικτέρομ εἰμ. οὐρι τοί
 νω πρὸ τῶν τοιῶτων τοῖς ἀδικημένοισι ριαύτω δίκω λαμβάνειμ
 πρὸ ἀκελεύοντη, οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ πλὴν αὐτῶν γνώμω ἐχθρ. εἰ δὲ μὴ ριαύ
 τω ἀδφωμ τοῖς μοιχοῖς ποιήσετε, ὡς ἃ τοὺς κλέπτας ἐπαρῆτε φά
 σκεμ μοιχοὺς εἶναι, εἰ εἰδότες ὅτι ἔαμ ταύτω πλὴν αἰτίαν πρὸ ἑαυτῶν
 λέωσι, ἃ ἐπὶ τῶν φάσκωσιμ εἰς τὰς ἀλλοτριὰς οἰκίας εἰστέναι, οὐ
 δεῖς αὐτῶν ἄφετ, πάντες γὰρ εἰσοντη, ὅτι τοὺς μὲν νόμους τ' μοιχείας χα
 ρημ ἔαμ δὲ, πλὴν ἢ ψῆφομ ὑμετέρωμ δεδτέναι. αὐτῆ ἔπι πάντων τ' ὅ
 τῆ πόλι κυριωτάτη, σκέψασθε, ὡς ἄνδρες, κατηγορῶσι γάρ μὲ ὡς ἐγὼ τ' ἔ
 θεράπωναν ὅτι ἐκείνη τῆ ἡμέρα μετελθῆμ ἢ κέλδωσ ἔμ νεανίσκομ. ἐγὼ
 δὲ, ὡς ἄνδρες, δίκωμ ἐμὲ ἅμ ποιῆμ ἢ γόμω, ὅτι νιῶμ τρὸπω ὅμ πλὴν
 γυναικὰ τ' ἐμὴν διαφθείραντα λαμβάνωμ. εἰ μὲν ἔλογωμ εἰρημένωμ
 ἔργω ἢ μηδενὸς γεγονεμῶσ, μετελθῆμ ἐκέλδομ ἐκείνομ, ἢ δίκωμ ἄρ
εἰ δὲ ἔδομ

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Quod si omnibus iam peractis, eum qui saepe numero meam esset ingressus domum, quacunque ratione cepissem, catum me profecto, prudentemque uirum existimarim. Verum animadvertite hæc ab istis mendacio dici, quæ quidem rem facillime ex hisce intelligetis. Nam mihi uiri Athenienses, id quod & antea dixeram, Sostratus, quo amicissime familiarissimeque uterer ad solis occasum ex agro redeunti obuiam factus cœnauit mecum. Is postea quæ se pulchre in cœna inuitasset, cœnatus abiit domum. Atqui illud primum uelim meminertis, animoque uerfietis uiri Athenienses, si ea nocte insidias Heratostheni tendere potuissem, quod mihi potius fuerat, aut apud alium cœnare, aut cœnaturum mecum inducere. Sic enim minus ille ausus sit ingredi domum meam. Deinde uideatur ne uobis, eum qui mecum cœnarat, dimisso me, solum relinqui, ac desereri: an potius iubere is apud me maneret, quo mecum unam moechum plecteret. Nolim deinde uobis sim uisus iudices, familiaribus interdum mandauisse, iussisseque in eorum aliquam, qui in proximo habitarent, amicorum domum congregarentur, magis quam ubi extemplo rem noctu sensissem, circumcursasse, inscius quem domi, quem foris, offenderem, & si ad Armodium ac Dinem qui haud quaquam aderant ueni. Hos enim abesse nesciebam, alios autem domi non offendissem. Quos autem licuit mecum sumens profectus sum. At qui si rem præcissem nonne putatis, & seruos præparassem, amicisque demandassem, ut ipse quam tutissime ingrederer? Quid enim scire poteram, si quid ille ferri secum haberet. An quo pluribus cum testibus rem conficerem? Nunc autem futurorum nescius, per id noctis, quos licuit assumpsi mecum, quarum rerum uos mihi testes adeste. TESTES Testium dicta audistis uiri Athenienses, considerate uero, ac uobiscum animo uoluntate, ita hac de re queritantes, si quæ mihi aduersus Heratosthenem inimicitiae unquam fuerint. Præter hæc certe inuenietis nullas. Nam neque me, conscriptis tabellis, unquam per calumnias accusauit, neque ex

ΛΥΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

εἰ δὲ ἤδη πάντων διαπεπραγμένων, ὅσοι πολλὰ κίε εἰσεληλυθότες εἰς
 πλὴν οἰκίαν τῆς ἐμῆς, ὁ Ἰνίου ἄρχοντος ἐλάμβανον αὐτῶν, σωφρονεῖν ἐμαυ
 τῶν ἠγάθων. σκέψασθε ἡ ὅτι καὶ ταῦτα ψεύδον, ῥαδίως δὲ ἐκ τῶνδε γνώ
 σεσθε. Ἐμοὶ δὲ, ὡς ἄνδρες, ὅτι πρῶτον εἶπον φίλος ὡς σώστρα
 τος καὶ οἰκείος διακείμενος, ἀπαντήσας δὲ ἀγροῦ πρὶ ἡλίου δυσμῶν σωσε
 δείκναι, καὶ ἐπειὴ καλῶς εἶχεμ' αὐτῶν, ἀπιώμ' ὡχέρ. καί τι πρῶτον ἢ
 ὡς ἄνδρες, ἐνθυμήθητε, ὅτι εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεσθλόνομ' ἐρατοδί
 νη, πότερον ἢ μοι κρείττον' αὐτῶν ἐτέρωθι δείκναι, ἢ τὸν σωδὲ φωνήσου
 τα εἰ ἀγαγεῖν. οὕτω δὲ ἄν' ἤπρον ἐτόλμησεν ἐκείνος εἰσελθεῖν εἰς πλὴν
 οἰκίαν, εἶτα δὲ οὐκ ἄν' ὑμῖν τὸν σωδὲ φωνήσαντα ἀφείε, μόνος καταλα
 φθῆναι, ὅτι ἔρημος γενέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκείνον μῶναι, ἵνα μετ' ἐμῶν τῶν
 χόρ' ἐμωρεῖτο. ἔπειτα, ὡς ἄνδρες, οὐκ ἄν' εἰδοὺ ὑμῖν τοῖς ὑπὸ τῆς εἰ
 οῖς μεθ' ἡμέραν πρῶτα γαῖλα, καὶ κελεύσαι αὐτοὺς συλλεῖσθαι εἰς οἰκίαν
 ἢ τὸν φίλων τῶν ἐγγυτάτων, μᾶλλον ἢ ἐπὶ τῆς τάχιστα ἠερόμην τῆς νυκτὸς
 πρὶ ἡλίου, οὐκ εἰδὼς ὅτι ἵνα οἴκοι καταλείψομαι, ὅτι ὅτι ἵνα ἔξω, ὅτι
 ὡς ἀρμόδιον ἢ καὶ τὸν δεινὰ ἡλθον οὐκ ἐπίδηκοντα. οὐ δὲ ἤδη, ἐτέ
 ρος δὲ οὐκ ἐνδον ὄντας, κατέλαβον. οὐδὲ ἡ δίοις τε ἢ λαβὼν ἐβάδιζον,
 καί τι γε εἰ προῆδον, οὐκ ἄν' εἰδοὺ ὑμῖν, ὅτι θεράποντας πρῶτα σκιδνάσ
 ας, ὅτι τῶν φίλοις πρῶτα γαῖλα, ἵνα ὡς ἀσφαλέςατα ἢ αὐτὸς εἰσῆιμι. τῶν
 δὲ ἡδον, εἰ καὶ ἐκείνος εἶχε σιδήριον, ὡς μεταπλείσω καὶ μαρτύρων τῶν
 ἐμωρεῖαν ἐποιέμην. νῦν δὲ οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἐσομῶν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ,
 οὐδὲ δίοις τε ἢ πρῶτα λαβον, καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

μαρτυρία. τῶν ἢ μαρτύρων ἀνηκόατε, ὡς ἄνδρες. σκέψασθε ἡ παρ
 ὑμῖν αὐτοῖς οὕτως πρὶ τούτων τῶν πραγμάτων ζητούντες, εἰ τις ἐμοὶ
 καὶ ἐρατοδίνοι ἐχθρὰ πώποτε γέγονται. πλὴν ταύτης, οὐδὲ μί
 αμ γὰρ ἐυρήσετε. οὐτε γὰρ συκοφαντῶν γραφὰς με ἐγράψατο,

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

neq; ex urbe tentauit eicere, neq; priuatam aduersus me causam ullam egit, neq; improbi alicuius mihi facinoris eram conscius, quod ueritus ne quis crederet, eum perdere concupierim, neq; si hac patrauissem ditior fieri eius morte sperabam. Pleriq; & enim huiusmodi rerum gratia, mortem inuicem fabricantur. Tantum itaq; oportet, aut maledictum, aut conuictum, aut iurgium, aut contumelia, aut alia quapiam inter nos contentio interuenit, at illum hominem nisi ea nocte, uideram nunquam. Quam igitur ob rem huiusmodi ipse periculum adhassem, nisi id in me ille delictum perpetrasset, quod unum omnium est maximum: deinde aduocatis testibus domum egressus essem. Ac licuerat, si quidem iniuria eum perdere cupissem, horum conscius mihi adesse neminem. Ego itaque uiri Athenienses haud pro me priuato hac de scelestissimo homine multam, sed pro omni potius ciuitate sumptam existimo. Nam qui agere talia consueuerint, cum uiderint qualia praemia huiusmodi facinoribus posita sunt, minus aduersus alios errabunt, ubi scilicet & uos eadem esse mente intueantur. Sin uero secus facere animati estis, longe praestiterit, latis iam legibus abrogatis, nouas ferre, quibus & his multa sancita sit, qui suas uxores custodierint: & his summa licentia constituta qui in eas deliquerint. Longe namq; id iustius sit, quam a legibus insidias ciuibus tendi, quae scilicet iubent, si quis adulterum comprehenderit, quamuis in eum potestatem habeat, certamina uero grauiora sunt his qui susceperint iniuriam constituta, quam his qui praeter leges in alienas uxores dedecus admiserint. Nam ipse nunc & de capite, & de fortunis, ac de reliquis rebus omnibus periclitor, quod ciuitatis legibus paruerim.

F I N I S.

ΑΓΓΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

οὐτε ἐκβάλλω ἐκ πόλεως ἐπεχείρησεν, οὐτε ἰδίᾳς δίκας ἐδικᾶ
 ζετο, οὐτε σωήδῃ κακὸν οὐδὲν, ὃ ἐγὼ δεδιώς μή τις πύθεται, ἔπει-
 θήμην αὐτὸν ἀπολέσαι. οὐτε εἰ ταῦτα διεπραξάμην, ἔλπιζον μὴ
 χεῖματα λήψεσθαι. ἔνιοι γὰρ τοιούτων πραγμάτων ἕνεκεν, θάνατον
 ἀλλήλοισι ὑπὸ βλεύσει. τοσοῦτα τοίνυν εἴη λιοδορία, ἢ προινία, ἢ
 ἄλλη τις διαφορὰ ἡμῖν γεγονέναι, ὥς τε οὐτε ἑώρακώς ἦμ τὸν ἄνθρω-
 πον πώποτε πάλιν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί οὖν βυλόμην ἐγὼ τρι-
 οῦτον κίνδυνον ἐκινδύνομεν, εἰ μὴ τὸ μέγιστον τῶν ἀδικημάτων ἦν
 ὑπὸ αὐτῷ ἡδικημένον; ἔπειτα προκαλέσας αὐτὸς μάρτυρας ἠσέβην,
 ἐξὸν μοι εἰ περ ἀδίκως ἐπεθύμησεν αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδ' ἕνα μοι τού-
 των σωιδέναι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες, οὐκ ἰδίᾳν ὑπὲρ ἑμαυτοῦ νο-
 μίζω ταύτης γενέσθαι τὴν ἱμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆ πόλεως ἀπάσης.
 οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὀργῶντες διὰ τὰ ἄθλα πρόκειται τῶν τρι-
 των ἀμαρτημάτων, ἥττον εἰς τοὺς ἄλλους ἰσχυραμαρτήσομεν. ἔαμ δὲ ὑ-
 μᾶς ὀργῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας. εἰ δὲ μὴ πολὺ κάλιον, τοὺς
 μὲν κηλεύεις νόμους ἰσχυραλέψαι, ἑτέρας δὲ θῆναι, οἱ ἕνεκα τοὺς μὲν φυ-
 λάττοντας τὰς ἑαυτῶν γυναικας, ταῖς ζημίαις ζημιώσασσι, τοῖς δὲ
 βυλομένοις εἰς αὐτὰς ἀμαρτάνειν, πολλὴν ἔνδειαν ποιήσασσι. πολὺ
 γὰρ οὕτω δίκαιοτερον, ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεύε-
 σθαι. οἱ κελεύει μὴ ἔαμ τις μοιχὸν λάβῃ, ὅτι ἔαμ βύλκται χεῖρα. οἱ
 δ' ἀγῶνες δεινότεροι τῆς ἀδικημένων καθεσθήκασι, ἢ τοῖς περὶ τοὺς
 νόμους τὰς ἀλλοτριὰς καταχύνει γυναικας. ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ πε-
 ρὶ τῷ σώματι, καὶ περὶ τῶν χεῖμάτων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάν-
 των κινδυνεύω, ὅτι τοῖς πόλεως νόμοις ἐπειθόμην.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Bb 2

LYSIAE ORA=

TORIS, FVNEBRIS ORATIO PRO

ijs Atheniensibus qui Corinthijs aduersus Lace
dæmonios auxiliũ ferentes prælio interiere.

SI FIERI posse existimarem, ó uiri, qui huic funeri adestis, ut eorum qui hoc loci conditi sunt, fortium uirtus hominũ oratione ostendi posset, accusarem profecto illos qui paucos dies de istorum laudibus dicendum statuissent. Sed cum neq; omnis ætas cunctis mortalibus parem orationem præclaris horum facinoribus præstare quiret: eo & ipsa ciuitas uidetur mihi breue temporis curriculum præscripsisse, quippe quæ his consulere uoluerit, qui hic uerba facturi sunt. Sic enim illos ueniam ab auditoribus facilius assecuturos arbitrabatur. Verum tamen hac mihi de re oratio est habenda. Certamen tamen omne non circa horum res gestas, sed aduersus eos qui antea de istorum laudibus dixere, uersatur. Tãtam enim horum uirorum inaudita & incredibilis penè uirtus ubertatem, tantam materiam, tantam copiam præstitit, & his qui poëmate ualent, & his qui dicendi elegantia uti uolũt, ut & multa quidem & pulchra, ñ qui de ipsis antea uerba habuere planè dixerint: multa uero, & ab illis relicta fuerint, quæ satis superq; dicendi argumenta posteris omnibus allatura sint. Nullius enim ñ neq; terræ, neq; maris cuiuspiam rudes extitere. Ubique immortales horum uirtutes celebrantur.

Primum

ΛΥΣΙΟΥ ΤΟΥ

Ρ' ΤΟΡΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ

ΒΟΗΘΟΙΣ.

Ἰ μὲν ἠγάμην διοόντες εἶναι, ὡς πρόντες, ἐπὶ τῷ
δε τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλώσας πῶς τῶν ἐνθάδε
κημύων ἀνδρῶν ἀρετῶν, ἐμεμφάμην ἅμ τῷ
ἐπαγγείλασιν ἐπ' αὐτῆς ὅλιγων ἡμερῶν λέ
γῃ. ἐπειδὴ δὲ τῷ πᾶσι ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρό
νος οὐκ ἰκανὸς λόγῳ ἴσον προεσκεύασα τοῖς

τότῳ ἔργοις, δι' ἃ τὸ κῆ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προνοσμενικῶν ἐνθά
δε λεγόντων, ὅτι ὅλιγος πῶς πρόσταξις ποιῆσθαι, ἠγάμην οὕτως ἅμ
μάλις αὐτῶν ἀνδρῶν παρὰ τῶν ἀκασάντων τυγχάνειν, ὅμως ἔ
δ' ἢ λόγος μοι περὶ τότῳ, ὁ δ' ἀγῶν οὐ πρὸς τὰ τούτῳ ἔργα, ἀλ
λὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτῆς εἰρηκότας, τσαύτῳ γὰρ ἀφθονί
αμ προεσκεύασε ἡ τούτῳ ἀρετῆ, καὶ τοῖς ποιῆμ δ' ὡσαμύοις, καὶ
τοῖς ἐπιπῆμ βδληθῆσιν, ὡς τε καλὰ ἢ πολλὰ τῷ προτέροις, πρὶ αὐ
τῶν εἰρηθῆσαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελειφθῆσαι, ἰκανὰ δὲ καὶ
τοῖς ὑπὸ γιγνομύοις ὅτι ἡμ ἐπιπῆμ. οὐ τε γ' ἡ ἀφθονοί, οὐ τε δαλάτ
της οὐ δὲ μῖα, πανταχῶ δὲ καὶ παρὰ πᾶσι ἀνδρῶσιν, οἱ τὰ αὐ
τῶν πενθῶντες κακῶς τὰς τότῳ ἀρετὰς ἕμνῶσι.

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Primum itaq; uetera maiorum pericula pro celebrata famæ memoria enarrabo. Dignum est enim ut omnes homines illorum meminerint, & in præconijs cantuum extollendo, & in fortium uirorum monumentis dictitando, & in huiusmodi tempestate honoribus prosequendo, & in defunctorum operibus superstites erudiendo. Amazones enim Martis olim filia fuere: eæ ad Thermodontem fluuium habitabant. Quæ quidē solæ inter finitimos ferro armatæ, primæ omnium equos ascendere. His autem usæ insperato ob imperitiam repugnantium, & fugientes consequebantur, & insequentes longe relinquebant. Putabaturq; ob animorum magnitudinem, uiri potius quàm ob sexum mulieres. Magis namq; uiris animo præstare uidebantur, quàm specie cedere. Cum igitur permultis eæ gentibus imperitarent, & in seruitutem finitimos egissent ac de maximo huiusce urbis nomine splendoreq; accepissent, gloria & spe fretæ, assumptis bellacissimis nationibus aduersus hanc urbem exercitum ductauere, ubi probos nactæ uiros, ingenio similes animos reddiderunt. Et priore illa frustratæ opinione, ex periculorum potius magnitudine mulieres, quàm ex dissimilitudine corporum uisæ sunt. Quibus certe solis non licuit ex erratis cōmonefactis, quod factum melius in posterum foret consulere, neq; domum redeuntes, & suam nunciare calamitatem, & nostrorum patrum uirtutem referre potuerunt. Nam in hoc loco pereuntes, & amentiaæ pœnam dantes, huius quidem urbis ob uirtutis decus, immortalē memoriam effecere, suam uero patriam, ob eam quam hic cladē suscepissent, obscuram & ignobilem reddidere. Illæ itaque quæ alienum solum iniuria concupissent, suum iure perdididerunt. Adrasto autem atque Polynice aduersus Thebas legiones ductitantibus, ac prælio superatis, cū Thebani humani cadauera prohiberent, Athenienses, ubi secum æstimassent, illos si

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

πρῶτον μὲν οὖν τῆς παλαιᾶς κινδύους τῶν προσόντων δίδωμι, μνήμην
 πρὸς τὴν φήμην λαβῶν. ἄξιον ἔστι πάντων ἀνθρώποις κακίων μεμνησθῆναι,
 ἠμῶντα μὲν ἐν ταῖς ἐπιτάφιας, λέγοντας δὲ ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν γνώ-
 μασι, ἠμῶντας δὲ ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις, παρδύοντες δὲ ἐν
 τοῖς τεθνεώτων λόγοις τῆς ζώντες. ἀμαζόνες μὲν ἢ ἄρειοι μὲν τὸ παλαι-
 ὸν ἤσαν θυγατέρες, οἰκῶσαι ἢ πρὸς τὸν θερμώδοντα ποταμόν, μύνας
 δὲ ὠπλισμέναι σιδήρῳ τῶν πρὸς αὐτάς, πρῶτα ἢ τῶν πάντων ἐφ' ἵπ-
 πους ἀναβάσαι, οἷς ἀνεπίσως δὲ ἀπέρριαν τῶν ἐναντίων, ἤρουσαν μὲν τῶν
 φεύγοντας, ἀπέλησαν δὲ τῆς διώκοντες. ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐφυ-
 χίαν μᾶλλον ἄνδρες, ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναικες. πλεον ἢ ἐδόξαν τῶν
 ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν, ἢ ταῖς ἰδέαις ἐλλείπειν. ἀρχισαί δε
 πολλῶν ἐθνῶν, ἢ ἔργῳ μὲν τῆς πρὸς αὐτάς καταδεδωκυμένης, λόγῳ
 δὲ πρὸς τὴν ἑαυτῶν χώρας ἀκέραια κλέος μέγα, πολλῆς δόξης ἢ μεγά-
 λης ἐλπίδος χάρις, πρὸς λαβῶσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν ἐθνῶν, ἐστρά-
 τευσαν ἐπὶ τῆς πόλιος, τυχεῖσαι δὲ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ὁμοίως ἐκ
 τῆς αὐτῆς ψυχᾶς τῆ φύσει, ἢ ἐναντίαν τῆ δόξαν τὴν προτέρως λαβῶ-
 σαι, μᾶλλον ἐκ τῶν κινδύων, ἢ ἐκ τῶν σωμάτων ἐδόξαν εἶναι γυναι-
 κες. μύνας δὲ αὐταῖς οὐκ ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρτημένων μαθῶσαι
 πρὸς τῶν λοιπῶν ἀμφοῖν βαλεύσας, οὐ δὲ οἰκαδὲ ἀπελθῶσαι ἀπαγ-
 γῆλαι τῆς σφειτέρων αὐτῶν δυσυχίαν, ὅτι τὴν ἡμετέρων προγῶ-
 των ἀρετῶν. αὐτῶν ἢ ἀποθανῶσαι, ἢ δῶσαι δίκην τῆ ἀνοίας, τὴν ἢ τὴν πᾶ-
 λεως διὰ τὴν ἀρετῶν, ἀθάνατον μνήμην ἐποιήσαντες, τὴν δὲ ἐαυτῶν πα-
 τριδᾶ, διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορᾶν, ἀνώνυμον κατέσταν. ἐκείνοι μὲν
 οὖν τὴν ἀλλοτρίως ἀδίκως ὑπὸ θυμῆσαν, τὴν αὐτῶν δίκαιως ἀπώλεσαν.
 ἀδράστῳ ἢ ἢ πλυνείκως ἐπὶ θήβας στρατῶν πάντων, καὶ ἠτληθέντων μά-
 χης, οὐκ ἐόντων τῶν καδμείων θάπτῳ τῶν νεκρῶν, ἀθηναῖοι ἡγεσάμενοι
ἐκείνων

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

illos si quid per iniuriam patrauissent, poenam morte dedisse maximam, manes uero haud ea sortiri, quæ sua forent, quippe quod per sacrorum piacula, dii superi impietate irritentur. Primum quidem missis præconibus, eos deprecatur, ut mortuos humari sinerent. Existimabant enim uirorum fortium esse, in uiuos hostes animaduertere, meticulorum autem ac suis uiribus diffidentium in mortuorum corpora animi magnitudinem ostentare. Cum id uero assequi nequissent, aduersus illos exercitus eduxere. Nec ulla prorsus contentionis seges maioribus nostris aduersus Thebanos fuerat. Neque Argiuis superstitionibus gratificari uoluere. Verum cum dignum ducerent, eis qui bello perissent iusta persolui, aduersus alteros, pro utrisque periculum subierunt. Pro illis quidem, ne in defunctos uita, etiam delinquentes, maiore ludibrio deos insequerentur: pro alteris uero, ne prius quam in suam patriam abiissent, honorem patrium minus sortirentur, Græcisque legitimis priuati, spe etiam communi planè frustrarentur. His itaque freti rationibus, ac belli fortunas communes omnium hominum arbitrantur, & si hostes sibi quidem permultos comparauere, iure tamen muniti socio, superiores prælio extiterunt. Neque secundis tamen elati rebus maius ex Thebanis supplicium affectarunt, sed illis quidem pro nephario eorum facinore, suam demonstrauere uirtutem. Eaque consecuti, quorum gratia uenerant, Argiuorum cadauera in sua Eleusine sepeliere. Aduersum septem igitur regum, Thebanæ expeditionis interemptas legiones, Athenienses tales se præstiterunt. In posterum uero tempus, postea quam Hercules humanis rebus excessit, & eius filii, Eurystheum fugientes, à Græcorum nemine exciperentur: utpote quibus plus terroris Eurysthei uis quam splendor rerum ab eo gestarum pudoris afferrent, sese in hanc urbem recipientes, supplices pro aris consedere. Eos autem Eurystheo exposcanti, Athenienses tradere quidem noluerunt, sed Herculis uereri uirtutem, quam suam formidare periculum maluere, pro infir

Εκείνους μὲν εἶναι ἠδίκους, ἀποθανόντας δὲ κλυτὰν μέγιστον, τὸν δὲ
 κάτω τὰ αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ μίαινομένων τὸν ἄνω θεοῦς
 ἀσεβῆσθαι, τὸ μὲν πρῶτον πέμψαντες κύρκας, ἐδέοντο αὐτῶν δύναιτο νε
 κρῶν ἀναίρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν ἀγαθῶν εἶναι ζῶντας τῶν ἐχθρῶν
 ἡμωρίσθαι, ἀπιστόντων δὲ σφίσι αὐτῶν ἐν τῆς τῶν τεθνεώτων σώμα
 σι πλὴν εὐφυχίαν ἐπιδείκνυσθαι. οὐ δὲ ἠδύμενοι ἢ τῶν τυχεῖν, ἐστράτευ
 σθαι ἐπὶ αὐτοῖς, οὐ ἢ μιᾶς διαφοράς πρότερον πρὸς καθ' ἑμῶν ὑπερ
 σθαι, οὐ δὲ τῶν ζῶσιν ἀργείων χαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεώτας ἐν τῷ
 πολέμῳ ἀξιῶντες τῶν νομιζομένων τυχεῖν πρὸς τοὺς ἑτέρους, ὑπὲρ
 ἀμφοτέρων ἐκινδύνουσαν. ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μηκέτι εἰς τοὺς τεθνεώτας
 θύμαρτάνοντες, πλείω πρὸ τῶν θεοῦς θύμαρτάνωσιν. ὑπὲρ ἢ τῶν ἑτέρων,
 ἵνα μὴ πρότερον εἰς τὴν αὐτὴν ἀπέλθωσι, παρῆς ἡμῶν ἀτυχεῖσθαι, ὅτι
 ἑλλωρικῶς νόμος σερχθέντες ἢ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. ταῦτα δια
 νοκθέντες, ὅτι τὰς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχας, κοινὰς ἀπάντων ἀνθρώπων
 νομίζοντες, πολλοὺς μὲν πολεμίους κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμ
 μαχον, ἐνίκων μαχόμενοι. ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῆς τύχης ἐπαρθέντες, μείζονος
 πρὸς καθ' ἑμῶν ἡμωρίσθαι ἐπεθύμασαν, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς εὐσεβεί
 ας, πλὴν αὐτῶν ἀρετῶν ἐπεδείξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἀδύνατα ὧν πρὸ
 ἐνεκα ἀφίκοντο, τοὺς ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν ἐλευσίῃ. πε
 ρὶ μὲν οὖν τοὺς ἀποθάνοντας τῶν ἐπιτὰ ἐπὶ θήβας, τριῶν γεγονόσιν.
 χερσέρω ἢ χρόνῳ ἐπερὶ ἠρακλῆος μὲν θύμαρτάνωσιν ἀνθρώπων ἠφανίσθη. οἱ ἢ παρ
 ὅθεν αὐτὸν ἐφύγοντο μὲν εὐρυθεία, θύμαρτάνωσιν δὲ ὑπὲρ πάντων τῶν ἑλλήνων,
 αἰχαιομένων μὲν τῶν ἔργων, φοβόμενων ἢ πλὴν εὐρυθείας δάμασιν,
 ἀφικόμενοι εἰς τὴν πόλιν, ἠκέτι ἐπὶ τῷ βωμῷ ἐκαθέζοντο.
 θύμαρτάνωσιν ἢ αὐτῶν εὐρυθείας, ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδύναι, ἀλλὰ
 τῶν ἠρακλέους ἀρετῆν μάλλον ἠδύνοντο, ἢ τῆς κίνδυνον τῶν αὐτῶν ἐφοβῶντο.

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

& pro infirmioribus, iuste concertare, quàm potioribus obsequentes, affectos ab illis iniuria dedere, dignius censuerunt. Quam ob rem, cum Eurysteus tum suis, tum eorum qui per id temporis Peloponnesum tenerent, fretus uiribus aduersum hanc urbem legiones, ductitasset, neq; in tam praesenti discrimine, maximisq; terroribus maiores nostros poenituit, qui ea sese mente ac sententia praestiterunt, qua antea extitissent. Nam tametsi, neq; boni priuatim quippiam ob eorum patrem susceperant, neq; illos norant cuiusmodi, qui nam essent futuri uiri, tamen suae iusticiae esse duxere, ut uel nullis antea in Eurysteum inimicitijs, neq; ullo praeter gloriae praemium, quaestu posito, tantum pro ijs periculi susciperent. Enim uero & iniuriam patientes miserebantur, & inferentes odio insequerentur. Proinde & hos arcere ab iniuria pergebant, & his auxilium ferre dignum arbitrabantur. Existimabant enim libertatis argumentum, nihil inuitos facere, iusticiae uero iniuria laceffitibus auxilio esse: magnanimitatis autem pro his utrisq; si opus fuerit, pugnando interire. Vtriusq; autem usq; adeo elatis animis erant, ut neq; qui cum Eurysteio sentiebant, quicquam ab inuitis assequi poscerent, neq; Athenienses dignum ducerent, ut Eurysteus ipse supplicans supplices Herculis filios ab sese extruderet. Cum uero priuatis uiribus in aciem contra perrexissent, ex omni Peloponneso inferentes se legiones praelio superarunt. Sicq; Herculis filijs, prospexere, ut & eorum corpora in tuto constituerent, & omni sublata formidine, animos etiam ob patris uirtutem liberarent. Illos certe suis periculis ipsi coronantes, longe meliore fortuna usos ostenderunt, quam unquam pater extitisset. Ille namq; & si plurimorum mortalibus bonorum fuisset autor, uitam sibi & laboriosam, & contentiosam ambitiosamq; constituens, iniustos quidem alios multauit, in Eurysteum uero, qui & inimicus esset, & iniuria se afficeret, aduertere haud potuit. Eius autem filij, huiusce urbis beneficio, uiderunt eodem die & se saluos factos, & inimicos supplicio affectos. Eum uero per multa maioribus nostris suberant, quibus una eadem sententia, iusticiae

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

καὶ ἡξίον ὑπὲρ τῶν ἀδυνεσέρων μετὰ τῆς δικαίας διαμάχης μάλ-
 λον, ἢ τοῖς δ' ἀδικημένοις χαριζόμενοι τοὺς ὑπὸ ἐκείνων ἀδικημένους ἐκ-
 δοῦναι. ἐπιστρατεύσαντος δ' εὐρυθέως μετὰ τῷ τῶν ἐκείνων χρόνῳ πλο-
 πόννησον ἐχόντων, οὐκ ἔγωγε τῶν δεινῶν γενόμενοι μετέγνωθον, ἀλ-
 λά τὸ αὐτὸ εἶχον γνώμῃ, ἢ μὴ πρότερον. ἀγαθὸν μὲν οὐδὲμ' ἰδίᾳ ὑπὲρ
 τῆς πατρὸς αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους τ' οὐκ εἰδότες ὁπτιοὶ ἕνεκεν ἄνδρες
 ἔσοντες γενόμενοι. δίκαιον ἢ νομίζοντες εἶναι, οὐ προτέρως ἐχθρῶν ὑπὲρ
 χάσκειν πρὸς εὐρυθέα, οὐδὲ κέρδιον προκειμένους πάλιν δόξης ἀγαθῆς,
 τοσοῦτον κίνδυνον ὑπὲρ αὐτῶν ἤσαντο, τοὺς μὲν ἀδικημένους, ἐλεοῦντες,
 τοὺς δ' ὑβρίζοντας, μισθύντες, οἱ τοὺς μὲν κωλύειν ὑπὸ χερσίν, τοῖς δ' ἐπι-
 κερῆν ἀξιῶντες, ἡγεμόνοι ἐλευθερίας μὲν σκῆθον εἶναι, μή τι ποιῆν ἄ-
 κοντα, δικαιοσύνης ἢ τοῖς ἀδικημένοις βοήθειαν, εὐψυχίας δ' ὑπὲρ τῶν
 τῶν ἀμφοτέρων εἰ δέοι, μαχομένους ἀποθνήσκειν. τοσοῦτον δ' ἐφρόντο
 ἀμφοτέρω, ὡς θ' οἱ μὲν μετ' εὐρυθέως οὐδὲμ' παρ' ἐκόντων ἐζήτησαν ἐυρί-
 σκεσθαι, ἀθηνᾶσιν ἢ οὐκ ἡξίον εὐρυθέα αὐτῶν ἰκετεύοντα, τῶν ἰκέτας αὐτῶν
 ἐξελεῖν. πρῶτα γὰρ οἱ δ' ἰδίᾳ δ' ἀνάμει πλὴν δὲ ἀπάσης πελοποννήσου
 στρατῶν ἐλθόντων ἐνίκων μάχομενοι. καὶ τῶν παίδων τὰ μὲν σώματα εἰς
 ἀδύνατον κατέσκηθον, ἀπαλλάξαντες τῆς δ' εὐδαιμονίας τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωθον.
 διὰ τὴν τῆς πατρὸς ἀρετὴν, ἐκείνους ἢ τοῖς αὐτῶν κινδύνοις ἐσεφάνωθον.
 τοσοῦτον ἢ εὐτυχέστεροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο τῆς πατρὸς. οὐ μὲν οὐ καὶ περὶ
 τῶν ἀγαθῶν πλεονέκτητος ἀίλιος ἀπασιν ἀνθρώποις, ἐπίπνομον οὐκ ἐπιλόνημον,
 καὶ ἐπιλόνημον αὐτῶν κατασκήθον ἐμπίστον, τοὺς μὲν ἄλλους ἀδικούντας ἐκό-
 λασον, εὐρυθέα ἢ οὐκ ἐχθρὸν ὄντα, καὶ εἰς αὐτῶν ἑξομαρτάνοντα, οὐκ οἰσ-
 τε ἢ ὑμῶν ἡμετέρας. οἱ δὲ παῖδες αὐτῶν διὰ τὴν δὲ τὴν πόλιν τῆς αὐτῆς ἐ-
 δον ἡμέρας πλὴν εἰς αὐτῶν σωτηρίαν, οἱ πλὴν τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν ἡμετέρας. πλεονέ-
 κτην οὐκ ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις μῆτις γνώμη χρωμένους

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

iusticiæ certamē caperēt. Nā & ipsa uiuēdi primordia iusticia sequebat. Nō em̄ ueluti alij multi undiq; cōfluētes, alienū solū prioribus expulsis colonis, incoluerūt, sed indigenæ hāc ipsā sibi, & matrē & patriā nacti sunt. Idē uero & primi ea tēpestare soliq; extitere, q; tyrānis ex hac ora eiectis, populi principatum constituerent. Existimabant enim communem omniū libertatem, concordiam esse maximam. Quare cum spe inter se communium pericula agitent, rem publicam liberis animis gerebant, lege quidem, bonos honorando, malos autem iure plectendo. Censebant enim beluarum esse, ut uim sibi inuicem afferrent: decere autem homines, lege quidem ius diffinire, oratione autem persuadere, re uero hisce inseruire: quippe quod à lege regantur, ab oratione autem doceantur. Itaque & honeste geniti, & honesta sentientes, plurima certe, horum qui hoc loci positi sunt progenitores, & pulchra facinora admirabiliaq; gessere. Qui uero ex illis orti sunt trophæa certe sua uirtute, tum memoratu digna, tum magna, tum ubique gentium reliquere. Soli namq; aduersus multa barbarorum milia pro omni Græcia dimicarunt. Darius enim Asiæ rex, haud contentus præsentibus bonis, sed sperans Europam in seruitutē agere, quingentorum milium hominum exercitum misit. Hī autem rati, siue hanc ciuitatem sua sponte amicam fecerint, siue inuitam superarint, facile reliquis Græcis imperari posse, Marathonem occupauere. Ita namq; destitutum iri socijs Græcos arbitrabantur, si trepidante adhuc Græcia, quo pacto inuadētib; repugnādum sit periculū fecerint. Accedebat ad rē, quod his de hac urbe ex prioribus rebus gestis opinio innotuerat, ut si quidē aduersus aliā prius urbē ire perrexerint, & illos fore Atheniensesque repugnantes habituri, quippe quod summa cum animorum alacritate, auxilium iniuste affectis scirent alaturus: si autem copias huc egerint, nullos Græcorum alios fore, qui pro aliorum salute, belli molem subire, præsumerent

manifestasq;

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

πρὶ τῆς δικαίας διαμάχεως, ἢ τε β' ἀρχὴ τῆς εἰς δικαίαν οὐ γὰρ ὡς πρὸς
 πολλοὶ πανταχόθεν σωμαλιγμένοι, ἢ ἐτέρους ἐκβάλλοντες, τὴν ἄλλο
 τριῶν ὠκνητοί, ἀλλ' αὐτοχθονεῖς ὄντες, τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο μητέρα ἢ
 πατρίδα. πρῶτοι δὲ ἢ μόνοι, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβάλλοντες τὰς
 πρὸς αὐτοῖς διωασείας, δημοκρατίαν κατεσκήσαντο, ἢ γ' ὄμνητοι τῶν
 πάντων ἐλευθερίαν, ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην. κοινὰς δ' ἀλλήλοις τὰς
 ἐκ τῆν κινδύων ἐλπίδας ποιήσαντες, ἐλευθέρους τὰς ψυχὰς ἐπλι-
 τεύοντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς ὑμῶντες ἢ τῶν κακῶν κολάζοντες. ἢ γ' ἢ
 σάμνοι δικίω μὴ ἔργον εἶναι ὑπὸ ἀλλήλων εἰς κρατείαν, ἀνδρώ-
 ποιῶν ἢ προσήκειν, νόμῳ μὲν ὁρίσασθαι τὸ δίκαιον, λόγῳ δὲ πείσασθαι, ἔργῳ δὲ
 τῶν ὑπηρετῶν, ὑπὸ νόμῳ μὲν βασιλευσμένους, ὑπὸ λόγῳ ἢ διδασκο-
 μένους. ἢ γὰρ τῶν φῶντες καλῶς ἢ γνόντες ὁμοίαν, πολλὰ μὲν κα-
 λὰ ἢ θαυμάσια ὅτι πρόγονοι τῆν εὐθάρδ' ἐκείνων ἐργάσαντο, αἰμυνησα
 δὲ ἢ μεγάλα, ἢ πανταχῶς ὅτι δὲ ἐκείνων γεγονότες, τρόπον δ' ἰὰ τὴν
 αὐτῆν ἀρετὴν κατέλιπον. μόνοι δ' ὑπὲρ πάντων τῆν εὐθάρδ' ἢ
 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῆν βαρβάρων διεκινδύωσαν. ὅτι τῆς ἀσίας
 βασιλεὺς οὐκ ἀγαθῶν τῶν ὑπὸ ἀρχισιμ ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίσω ἢ τὴν
 εὐρώπῳ δ' ὀλώσεως, ἐσφλε πεντήκοντα μυριάδας στρατῶν. ἢ γ' ἢ
 νοι ἢ εἰ τὴν δὲ τῶν πόλιν, ἢ ἐκστῶν φίλων πηρήσαντο, ἢ ἀκῶν κατὰ
 φαντο, ῥαδίως τῶν πολλῶν ἐλλώων ἀρξίμ, ἀπέβησαν εἰς μαραθῶνα, νομί-
 σαιτες οὕτως ἀμ' ὅς * θωπέτῃ εἶναι συμμάχων τῶν ἐλλώων
 εἰ ἐν σασιαζόσης τῆς ἐλλάδος ὡς ἐπιόντας ἀμύνας τῶν κινδύων
 πηρήσαντο. ἐν δ' αὐτοῖς ἐκ τῶν προτέρων ἔργων πρὶ τῆς πόλεως τοιαύτης
 δόξης * ἐπὶ ἀλλῶν πόλιν ἴωσι ἐκείνοις, ἢ ἀθηναίοις πλεμῆ-
 σαι * τοῖς ἀδικημένοις ἢ ῥοι βοηθήσοντες, εἰ δ' εὐθάρδ' ἐπρῶ-
 τον ἀφίξοντο, οὐδ' ἕνα ἄλλαν τῶν ἐλλώων τολμήσειμ' ἐτέρους σώζοντας

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

manifestasq; prolis inimicitias aduersum se illorū irritare. Barbari itaq; huiusmodi sententiā fuere. Maiores autē nostri non cogitatione ac metu quodam, belli pericula internoscentes, ac existimantes potius gloriosum letum, probis uiris immortalē laudem relicturnum, nequaquam hostium multitudinē formidarunt, sed propriæ uirtuti potius fisi, & eo pudore acti, suum Barbari agrum occupassent, expectare noluerūt, quo ad socjū persuasi auxilio uenirent. Neq; rati quidē sunt, oportere ut ipsi reliquis Græcis, sed reliqui sibi potius haberent salutis gratias. Quæ cum omnes una mente sentirēt, obuiam processere, & pauci illi aduersus multos. Putabant enim mortē sibi cū multis esse cōmuniorem, fortium autem uirorū esse, ut parua muniti manu alienas animas sua morte redimerent, ac memoriā ex periculis priuatam relinquerēt. Non autē absurde censebāt quos minus soli uicissent, neq; cum socjīs quidem possent, & ut uicti quod parum ante alios interirent. Si uero uicerint, & reliquos quoq; liberarint. Quapropter, cū probos se uiros præstitissent, uirtutis autem gratia uitam contempsissent, magisq; suas apud leges ueriti essent, quam belli periculum timuissent, Trophæa de Barbaris, qui auri cupiditate, in alienum solū impetum fecissent, pro Græciæ libertate, ad Atticæ confinia firmare. Tanta uero cum celeritate, id discriminis confecerunt, ut illi ipsi Barbarorum in hunc agrum aduentum, nostrorumque patrum uictoriam cæteris nunciarint. Et enim pro futuro periculo metuit reliquorum nemo. quin de sua libertate certiores effecti incredibili quadam læticia gaudiōque perfusi sunt. Nihil itaque mirum cesserit, si ob uetera præclaraque facinora, perinde atque si noua essent, & iam hoc tempore cuncti mortales nostrorum maiorum uirtutem admirentur æmulenturque. Post hæc autem Xerxes Asiæ rex, cum esset Græciam aspernatus, suaque illum fefelisset spes, & ob rem male gestam sese inhonoratum intueretur, excrucieturque animi, autoribus calamitatis iratus, utpote

ΛΥΣΙΟΙ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

φανερὰν ἔχθραν πρὸς ἐκείνους ὑπὲρ αὐτῶν καταδέσθαι. οἱ μὲν τῶν
ταῦτα δ' ἰενοοῦντο, ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῶν εἰδότες
τοῦ ἐν τῷ πολέμῳ κινδύου, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐκλεῆ θάνατον,
ἀθάνατον πρὸ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν λόγον, οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ
πληθὺς τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς μάλλον ἐπίσθηνον. οἱ
αἰχμαλωμένοι οὐκ ἦσαν οἱ βάρβαροι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, οὐκ ἐνέμειναν
πυθιέσθαι, οὐδ' ἐβοηθῆσαι τῶν συμμάχων, οὐδ' ἐπὶ τῆς δ' ἑσθ' ἐτέρους
ἐπι σωτηρίας χάριμ εἰδέναι, ἀλλὰ σφίσιμ αὐτοῖς τοῦ ἄλλου Ἑλλήνων.
ταῦτα μὲν γνῶμη πάντες γνόντες, ἀπὸ πάντων, ὀλίγοι πρὸς πολλούς.
ἐνόμιζον γὰρ

ταῦτα ἔλεγε ἐν ἀντιγράφῳ τῷ παρ' ἄλλῳ τετυπωμένῳ

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

utpote qui neq; malorum quicquam passus, neq; fortissimos uiros expertus esset, quos decennium compararat: cum nauibus mille ac ducētis ueniebat, peditum autem infinitam adeo multitudinem agebat, ut si quis eas nationes, quæ eum sequebantur, numero complecti uoluerit, laboriorissimum admodum sit. Quod uero maximum est argumentum multitudinis, cum sibi liceret ad angustissimū Hellepontum omnes pedestres copias, ex Asia in Europam traicere, haud uoluit. Putabat enim hoc pacto non parum sibi temporis terendū. Quare & natura ingenitas, diuinasq; res, atque humana ingenia aspernatus, per ipsū mare iter aggressus est, & nauigatione per continentem facta Hellepontum iunxit, Athon diffodit, nemo sustinuit, nemo restitit. Sed alij quidem inuiti paruere, alij uero se ultro dedidere. Nam hi quidem satis ad repugnandum uirium nō habebant, hi uero pecunijs uiciati corruptiq; fuerant. Vtrōq; autem inclinabātur & quæstu, & metu. Athenienses uero in hoc Græciæ statu, naues ipsi ascendentes ad Arthemisum auxilia contulere. Lacedæmonij autem & ex socijs aliqui ad Thermopylas obuiam facti sunt. Putabant em̄ ob locorum angustias, transitum tueri posse. Cum periculum uero appteret, per idem temporis, Athenienses quidem nauali bello superiores euasere, Lacedæmonij autem, haud animorum inopes facti, sed eorum decepti multitudine, & quos pro locorū præsijs futuros existimassent, & aduersum quos dimicaturi forent, haud quidem ab hostibus uicti, sed quo in loco ad pugnandum politi fuerant, interempti sunt. Hoc igitur pacto Lacedæmonijs ea calamitate percussis Persæ qui transitus potiti essent, in hanc urbem castra mouebant. Maiores autem nostri, ubi de Lacedæmoniorum clade accepissent, ancipiti in periculo constituti erant, haud ignari, si quidem terrestribus copijs cum barbaris congregiantur, adnauigantes illi cum mille nauibus, uacuam urbem capient: sin autem triremes inscendere uoluerint, à pedite capientur. Vtrunq; uero nequiverint,

πλὴν στρατῶν ἐκ τῆς ἀσίας εἰς πλὴν εὐρώπῳ, οὐκ ἠθέλησε, ἢ ἔμμενος
 πλὴν διατριβῶν αὐτῶν πολλὰ ἐσεῖς, ἀλλ' ὑπερδῶν, καὶ τὰ φύσει πε-
 φυκότα, καὶ τὰ θεῖα πράγματα, καὶ τὰς ἀνθρωπίνους διανοίας, ὁ δὲ οὐ
 μὴ διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιήσῃτο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέ-
 σθαι. Ζεύξας μὲν τὸν ἑλλάσποντον, Διὸς ἕξας δὲ τὸν ἄνω, ὑψισταμένου
 θεοῦ, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακούντων, τῶν δὲ ἐκόντων προ-
 σιδόντων. οἱ μὲν οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύασι, οἱ δὲ ὑπὸ χημάτων
 ἐφθαρμένοι. ἀμφοτέρωθεν δὲ ἡμῶν αὐτῶν τὰ πείθοντα, κέρδος, καὶ δέος.
 ἄθηνάων δ' οὕτω διακείμενης τῆς ἐλλάδος, αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς εἰσι-
 βάντες, ἐπὶ ἀρτεμίσιοι βοήθησαν, λακεδαίμονιοι δὲ καὶ τῶν συμμά-
 χων ἐνίοι εἰς δερμοπύλας ἀπήντησαν, ἢ γέμονοι διὰ πλὴν σενόκτητα
 τῶν χωρίων, πλὴν πάροδοι οἷον τε ἐσεῖς διαφυλάξαι. γενομένων δὲ
 τοῦ κινδύου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἄθηνάων μὲν ἐνίκων τῆς ναυμα-
 χίας, λακεδαίμονιοι ἢ οὐ δὲ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεδεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ
 τοὺς πλείους ψυθέντες, καὶ οὐς φυλάξαι ἔβουλον, καὶ πρὸς οὐς κινδυνεύ-
 σαι ἐμελλομῶν οὐχ ἠτήθεντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐ πρὸ
 ἐτάχθησαν μάχεσθαι. Τότε δὲ τῶν πρόπων τῶν μὲν δυσυχησάντων, τῶν
 δὲ τῆς πρὸς ἑαυτοὺς κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο ἐπὶ τῶνδε πλὴν πόλιμ.
 οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι μὲν πλὴν γεγενημένῳ λακεδαίμο-
 νίοις συμφορᾷ, ἀπορῶντες δὲ τῆς πρὸς ἑαυτοὺς πράγμασι, εἰδόν-
 τες δὲ οὐ μὴ κατὰ γῆς τῆς βαρβαροῦς ἀπαντήσοντα, ὑπὸ πλεύσαντες
 χιλιάς ναυσὶν ἐρήμῳ πλὴν πόλιμ λήφοντα. εἰ δὲ εἰς τὰς τριήρεις
 ἐμβέσοντα, ὑπὸ τῆς περὶ στρατῶν ἀλόσονται. ἀμφοτέρωθεν δὲ

LYSIAE ORATIO INCERTO, INTERP.

nequiverint, & repugnare & praesidij satis relinquere. Proinde duabus difficultatibus positus *utrum relinquenda sit patria, an cum Barbaris congressi, Græcos in servitutem agant.* Rati satius esse, cum uirtute & paupertate, & fuga libertatem, quam cum probro, atq; opulentia, patriæ servitutem, quo Græciæ cōsulerent, urbem deseruere. Sic enim ex parte, aduersus utraq; non autem aduersus ambas unà uires, belli discrimen subeāt. Quare & filijs, & uxoribus, & matribus ad Salaminam positis, congregarunt, & aliorum sociorum classem. Nec multis post diebus, omnis Barbarorum, tum pedes, tum classis, aduentarat. Quod quis intuens non pertimuerit? Quàm magnum terribileq; periculum, huic ciuitati, pro Græcorum libertate susceptum est. qua uero mente fuerant, uel eos intuentes qui in illis nauibus essent: praesertim cum & eorum salus in ambiguo, & periculum foret in limine, aut qui pro necessitudine, proque praemijs apud Salaminios posita fuissent, naualem pugnam dimicaturi essent. Tanta uero hostium multitudine circumdabantur undiq; ut inter praesentia mala minimum sibi foret, mortem suam ante se uidere. Maximam uero miseriam à uictoribus Barbaris superatos passuros credebant. Vbi propter instantem difficultatem, & saepenumero inuicem complexati sunt, & merito sese deplorarunt. Videbant enim & naues suas admodum paucas, & hostium classem permagnam esse. Sciebant & urbis solitudinem factam, & agrum praedæ datum, Barbarisque refertum: templa exusta, omnes in extremis positos calamitatibus. Audiebant in eodem Græcum Barbaricumque Pæanem commisceri. Vtrinque autem ingruerat, & pereuntium clamor, & mare cadaueribus plenum, cum permulta fierent, & amicorum, & hostium naufragia, cum multum temporis mutuo inter se classes cōcertarent.

Cum

ΛΙΣΙΟΙ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

οὐ δυνήσοντο, ἀμύαθαί τε κὴ φυλακῶν ἰκανῶν καταλιπεῖν. οὐοῖν ἢ
 προκίμνοι μὲν πρότερον καὶ τὴν πατρίδα ἐκκλίνας, ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
 ῥωμαιομένων καταδύλωσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἢ γησάμενοι κρητῶν εἶναι
 μετὰ ἀρετῆς, κὴ πενίας, ἢ φυγῆς ἐλευθερίαν, ἢ μετ' ὀνειδῆος κὴ πλῆθος
 δουλείας τῆς πατρίδος. ἢ ἐλίπερ ὑπὲρ φιλῆ ἀλλόδοσ τὴν πόλιν, ἢ ἐν μέ
 ρει πρὸς ἑκατέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κιν
 δουεύσωσι μὲν, ὑπεκθέμενοι παῖδας, κὴ γυναικας, ἢ μητέρας εἰς ἑλα
 μῆνα, σωήθροισιν κὴ τῶν ἄλλων συμμάχων ναυικόμ. οὐ πλάσσει
 δ' ὑπερομῆμερας, ἢ λῆθε κὴ ἢ περὶ τὴν στρατιάν, κὴ τὸ ναυμαχικόμ τῶν βαρ
 βάρων, ὅτι οὐκ ἀμ' ἰδῶν, ἐφοβήθη, οἷος μέγας ἢ δεινός τῆδε τῆς πόλεως
 κίνδυνος ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας ἠγωνίσθη. ποίαν δὲ γνώμην
 εἶχον ἢ οἱ θεοὶ οὐκ ἴδοντες ἐν ταῖς ναυσὶν ἐκείνας, οὐσης ἢ τῆς αὐτῆς σω
 τηρίας ἀπίστος, κὴ τῆς προσίοντος κινδύνου, ἢ οἱ μέλλοντες ναυμαχίαν
 ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ὑπὲρ τῶν ἀθλῶν ἢ ἐν σαλαμινίοις. τούτων πάντων
 χόδον προφθνήκη πλῆθος πολεμίων, ὥς τε ἐλάχισον μὲν αὐτοῖς εἶναι
 τῶν πρῶτων καὶ τὸ θάνατον τῆς αὐτῆς προειδένα, μερίστω ἢ συμφο
 ρὰ μὲν τῶν βαρβάρων εὐτυχισάντων, τῶν ὑπὸ ἐκτεθέντας ἠλπιζον πεί
 σεσθαι. ἢ πᾶσι δ' ἵα τῶν ὑπάρχουσιν ἀπορίαν, πλάκεις μὲν ἐδειξίωσαν, ἀλ
 λήλως, εἰκότως ἢ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο. εἰδότες μὲν τὰς σφετέρας
 ναῦς ὀλίγας οὐσας, ὀρῶντες ἢ πολλὰς τὰς τῶν πολεμίων. ἐπιστάμοι ἢ
 τῶν μὲν πόλιν ἠρημομένω. τῶν ἢ χώραν κρηθμένω, κὴ μεσῶν τῶν βαρβάρων.
 ἢ ἐρωτῶν ἢ κακομένων, ἀπάντων δ' ἐγγύς ὄντων δεινῶν. ἀκρόντες δ' ἐν
 ταῦτων συμμεμιγμένους ἑλληνικῶν καὶ βαρβαρικῶν παιᾶνος, πρᾶκελον
 σμῶν δ' ἀμφοτέρων, κὴ κραυγῆς τῶν διαφθρομένων, κὴ τῆς θαλάττης με
 σῆς τῶν νεκρῶν, ἢ πλῶν μὲν συμπιπτόντων, ἢ ἐπιπτόντων, ἢ πολεμίων
 ἢ ναυαγίων, ἀντιπάλους δὲ πολλῶν κρηθόντων οὐσης φιλῆ ναυμαχίας.

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Cum uiderentur quandoq; superiores & salui facti, interdum uero & superati & perdit. Vbi ob instantem formidinē, multa uidisse existimabant quæ non uidebāt, ac multa audire quæ minime audierant. Quæ autem deorum supplicationes factæ non sunt, aut sacrificiorum recordationes, & filiorum commiseratio, uxorū desiderium, patrum matrumque lamentatio? Consideratio autem omnis, si minus prospere successisset, futurorum malorum fuerat. Quis autem deorum ob periculi magnitudinem, non eorum misertus esset, aut quis hominū minus collachrymasset, aut quis deniq; eorum audentia delectatus non esset? Longe profecto cæteris hominibus uirtute maiores illi nostri, tum consilijs, tum armis, præstitere. Nam & urbem relinquendo, & naues incendendo, & sese paucos aduersus tantas Asiæ copias morituros opponendo, naualis prælij uictoria potiti, cunctis mortalibus ostenderūt, longe præstitisse, cum paucis pro libertate tuenda dimicare, quàm cū multis seruitute pressis pro patria seruitutem agere. Plurima uero illi facinora atq; pulcherrima pro Græciæ libertate contulerūt. Et ducem quidem Themistoclem illum qui oratione, & consilio rebusq; gerendis, nemini omnium cederet, qui naues plures quàm reliqui omnes socij, uiros præterea experimento singulari duceret, tametsi aliorum Græcorum nonnulli sese his & consilio & multitudine comparandos uoluerint. Quapropter nō iniuria præmia naualis pugnae, ab ipsa Græcia haud im merito susceperunt. Pulchre uero & ipsam fortunā periculis congruentem adepti sunt: propriam autem atq; ingenitam uirtutem suam, Asiaticis Barbaris ostenderunt. Cum tales igitur se Athenienses in bello nauali præstitissent, ac periculorum lōge plurimum ipsi pertulissent, priuata uirtute, publicam sunt & reliquæ Græciæ libertatem assecuti. Postero uero tempore, cū Peloponenses muro Isthmon cingerent, suaq; salute contenti esset, putarēt aut maritime se discrimine liberatos, ac reliquos

Græcos

δοκῶντες, τό τε μὴ νενικηκέναι ἐσσεῶν, ἢ τὴν ἡπείρου, ἐκ ἀπολα-
 λέναι. ἢ ὅτι διὰ τὸν πρῶτον φόβον πολλὰ μὴ ᾤθησαν ἰδῆν ἕμ' οὐκ
 εἶδον, πολλὰ δ' ἀκῶσαι ἕμ' οὐκ ἤκτισαν. ποῖαι δ' οὐχ ἰκετῆαι θεῶν
 ἐγένοντο, ἢ δυσίων ἀναμνήσεις, ἔλεός τε παίδων ἢ γυναικῶν πόθος,
 οἰκτός τε πατέρων ἢ μητέρων; λογισμὸς δ' εἰ δυσυχῆσαι μὴ μελ-
 λόντων ἔσεσθαι κακῶν. τίς οὐκ ἂν δεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς μεγέθους
 τῆς κινδύου, ἢ ἕως ἀνῶν οὐκ ἀνεδάκρυσεν, ἢ τὴν τόλμης αὐτοῦ οὐκ ἂν ἠσέ-
 σθη; ἢ πολὺ πλεῖσον ἐκείνοι, καὶ πῶς ἀρετῶν ἀπάντων ἀνθρώπων δι-
 κνέγκαν, ἐκ τῶν τῆς ἐπιθυμίας ἐκ τῶν τῆς πολέμου κινδύου. ἐκλι-
 πόντες μὴ τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐσεάντες, τὰς δ' αὐτῶν ψυχὰς ὀλί-
 γας ὄντας ἀντιτάξαντες τῶν πλείων τῶν Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ πᾶσι μὴ
 θρώπις νικήσαντες τῆς ναυμαχίας, ὅτι κρητῆρον μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλθού-
 σεως κινδυνεύειν, ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευμένων ὑπὲρ τῆς αὐτῶν δει-
 λείας. πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκείνοι ὑπὲρ ἡμῶν. ἢ ἡλλήνων ἐλθούσεως
 αὐτῶν σωεβάλλοντο. στρατηγὸν μὴ δεμισοκλέα ἰκανώτατον ἕμῳ, καὶ γνώ-
 ναι, ἐκ τῆς πρῆξι, ναῦς ἢ πλείους ἢ ἄλλων συμμάχων, ἀνδρας δ' ἕμῳ
 σφροτάτους, καὶ τινες ἂν τούτοις ἢ ἄλλων ἡλλήνων ἤριον γνώ-
 μη, ἐκ τῆς πλείους, καὶ ἀρετῆς, ὡς τε δικαίως μὴ ἀναμολισβηκτικῶς ἀρι-
 στεῖα τῆς ναυμαχίας ἔλαβον, παρὰ ἡμῶν ἡλλάδος, εἰκότως δὲ πῶς εὐτυ-
 χίαν ὁμοιοῦσαν τοῖς κινδύου ἐκτίθειντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐτόχθον
 νατοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάρους ἢ αὐτῶν ἀρετῶν ἐπεδείξαντο.

Ἐμὲ μὲν οὐκ τῆς ναυμαχίας τοιοῦτος αὐτοὺς παραχόντες, ἐκ πολὺ
 πλεῖσον ἢ κινδύου μεταχόντες τῆς ἰδίας ἀρετῆς, κοινῶν τῶν ἐλθούσε-
 ρίαν τοῖς ἄλλοις ἐκτίθειντο. ὕψιστον δὲ πελοποννησίωμ τῆς χιζόντων
 τὸν ἰσθμὸν, ἐκ τῆς ἀγαπώντων μὲν τῆς σωτηρίας, νομιζόντων δ' ἀπλη-
 λάχιστα τῆς κατὰ θάλατταν κινδύου, ἐκ τῆς διανοουμένων τοὺς ἄλλους

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Græcos in Barbarorum seruitutem deuenturos arbitrarentur, atque contemnerent, irati Athenienses illis, consulere, si ita sint animati, omnem potius Peloponesum muro circumdarent. Nam si à Græcis hi proditi cum Barbaris futuri sint, neque illis mille nauibus opus erit, neque his proderit Isthmi murus: quippe quod maris principatum rex sit uel sine discrimine habiturus. Edocti uero Lacedæmonij putantesque nec iuste facere, nec recte consulere, Athenienses autem, & iure facere, & eos monere quàm optime, ad Plataeas auxilium tulere. Noctu uero, cum sociorum plurimi, ob hostium multitudinem, se ex ordinibus subduxissent, Lacedæmonij quidem & Tegeatæ in fugam Barbaros uertere. Athenienses autem atque Plataenses, Græcos omnes qui de libertate desperarent, seruitutemque paterentur, pugnando uicere. Illo itaque die pulcherrimum exitum superioribus periculis apponentes, firmam quidem Europæ libertatem præstiterunt, & omnibus in periculis declarantes uirtutem suam, & soli & sociati, & pedestri naualique certamine, & in Barbaros & in Græcos, ab omnibus digni habiti sunt, tum à socijs, tum ab hostibus qui Græciæ præessent. Postea uero tempestate Græcanico bello ob præteritarum æmulationem, gestarumque rerum inuidiã, & ipso constituto, cum magni se omnes facerent, ac parua singuli crimina deprecarentur, Atheniensibus aduersus Aeginetas & eorum socios prælio nauali belligerantibus, septuaginta eorum cepere nauis. Eodem uero tempore cum Athenienses Aegyptum, Aeginamque bello premerent, iuentusque nauibus ac terrestri expeditione abesset, Corinthij, Corinthiorumque socij rati, aut huic urbi solitudinem inducere, aut ex Aegina exercitum educere, egressi ad unum omnes Geraniam Megaridis montem occuparunt,
Athenienses

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ἕλληνας προιδῆμ. ὑπὲρ τῆς βαρβάρου γενουμένης, ἡγεμόντες ἀθηναῖοι, σω-
 εβόλον ἄνθρωποι εἰς ταύτῃ τῷ γνώμῃ ἐξοσιμὸν πρὸς ἅπαντα τῷ πελο-
 πόνησον τῆχος προβαλῆμ. εἰ δὲ αὐτοὶ ὑπὲρ ἑλλήνων προδιδόμῃοι μετὰ
 τῶν βαρβάρων ἔσοντ, ὅτι τὸ ἐκείνοις δέησιν χιλίων νεῶν, οὐτε τὸ τῶν
 ὠφελήσιν δὲ ἐν ἰσθμῷ τῆχος. ἀκινδύως δὲ ἔσεσθαι τῷ τῆς θαλάσσης ἀρ-
 χὴν τῆς βασιλείας διδασκόμῃοι ἢ ἢ νομίζοντες αὐτοὶ μὴ ἀδίκῃ τε ποι-
 ῆμ ἢ κακῶς βουλευέσθαι, ἀθηναῖοι δὲ δίκαιά τε λέγειν, καὶ τὰ βέλιστα ἄν-
 τῆς προβαλῆμ, ἐβοήθησαν εἰς πλαταιάς, ἀποδράντων ἢ ὑπὲρ νύκτα τῶν
 πλείων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλεῖθος τῶν πολεμίων.
 λακεδαίμονιοι μὴ καὶ τεγεάται, οὓς βαρβάρους ἐτρέψαντο, ἀθηναῖοι δὲ ἢ
 πλαταιῆς πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐνίκων μάχῃοι, τοὺς ἀπογνόντας
 τῆς ἐλευθερίας, καὶ ὑπομείναντας τῷ δουλείῃ. ἐν ἐκείνῃ ἢ τῆς ἡμέρας καλ-
 λίστῃ τελευτῶν τῆς προτέρου κινδύου ἐπιθύντες, βέβαιον μὴ τῷ
 ἐλευθερίῃ τῆς εὐρώπῃ καθίστασαντο, ἐν ἅπασιν δὲ τῆς κινδύου δόν-
 τες ἔλεγχον τῆς αὐτῶν ἀρετῆς, ἢ μόνοι, ἢ μετ' ἑτέρων, καὶ πεζομαχοῦ-
 τες, ἢ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς βαρβάρους, ἢ πρὸς τῆς Ἕλληνας ὑπὲρ πάν-
 των ἡξιώθησαν, καὶ μετ' ὧν ἐκινδύωσαν, καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμασιν ἡγεμό-
 νες γενέσθαι ἐπὶ ἑλλάδος. ὑσέρω ἢ χόρῳ ἑλληνικῶς πολέμου κατασάντες,
 διὰ ζῆλον τῶν γεννημένων καὶ φθόνων τῶν πεπραγμένων, μέγα μὴ ἄ-
 πάντες φρονῶντες, μικρῶν δὲ ἐγκλημάτων ἕκαστοι δειόμῃοι, ναυμαχί-
 ας ἀθηναῖοι, πρὸς αἰγινήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομέ-
 νης, ἐβδόμηκοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάβανον. πολιορκηθέντων δὲ κατὰ
 τῆς αὐτῆς χόρου, αἰγυπῶν τε ἢ αἰγίνων, καὶ τῆς ἡλικίας ἀπόσσης, ἔμπετα ἄν-
 ναυσί, καὶ ἐν τῷ πεζῷ στρατεύματι, κορίνθιοι καὶ οἱ ἐκείνων σύμμα-
 χοι ἡγούμενοι ἢ εἰς ἔρημα τῷ χώρῳ ἐμβαλῆμ, ἢ εἰς αἰγίνης
 ἄξιστον τῷ στρατόπεδον, ἢ ἐλθόντες παιδικῆ γερανίῃ κατέλαβον.
 ἀθηναῖοι δὲ

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Athenienses autem, neque absentes, neque prope existentes, ulla ex parte ad se aduocare uoluerunt, sed suis animis tili, & iuuadentes hostes aspernati, seniores cum ea quae domi essent pube, soli pugnam inire maluerunt. Hi quidem experimento, adolescentibus uero ingenio, uirtutem nacti. Quare cum seniores pluribus in locis probe, ac fortiter rem gessissent, hi uero illos imitarentur: illis quidem nauiter imperantibus, his autem dicto obtemperantibus, Myronida duce ad Megaricam obuiam facti, omnium illorum uires pugnando superarunt. Itaque maiores nostri manu partim defecta uiribus, partim nec dum satis roboris habente, in eos etiam qui suum in solum impetum facere putauissent, in alienum occurrentes, trophaeum pulcherrimi quidem sibi, turpissimi uero hostibus facinoris statuere. Qui quidem alteri expertes iam uirium, alteri nondum ualidi, utrique autem corporum imbecillitatem animorum praestantia superantes, pulcherrima insignes gloria, in urbem redierunt. Et hi quidem rursus disciplina exornabantur, illi uero de reliquis negocijs consultabant. Quae igitur a multis sunt perpetrata, singula quaeque ab uno enarrari, & quae in omne tempus gesta sint die uno exponi difficile certe plurimum. Quod enim tempus, quae oratio, qui rhetores, horum qui hoc loci fortissimi uiri positi sunt, praestantiam in medium afferre satis queat. Hi namque plurimis laboribus, manifestissimis certaminibus, pulcherrimisque periculis libertate Graeciam donauere, suamque patriam maximam reddidere. Nam etiam annos septuaginta maris imperium tenuerunt: quietos ac pacatos socios praestiterunt. Neque paucos pluribus dominari dignum existimarunt, sed ut aequae omnes inter se uiuerent coegere, neque imbecilles socios effecere: quin & illos robore firmauerunt. Eas autem suas uires demonstrarunt, ut & magnus ipse rex, ne non solum aliena amplius non appeteret, sed & de suis etiam daret, atque in posterum pertimesceret:

neque

ΑΥΣΙ' ΟΥ ΕΠΙΤΑΨΙΣ ΑΔ' ΓΟΣ.

ἄθνηαῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγύς ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν
 μεταπέμψασθαι, ταῖς δ' αὐτῶν ψυχαῖς πισεύσαντες, ὅτι τῶν ἐπιόντων
 καταφρονήσαντες οἱ γεραίτεροι, καὶ οἱ τ' ἡλικίας ἐν τὸς γεγονότες, ἡξίον
 αὐτοῖ μόνοι τὸ κίνδυνον ποιήσαντες, οἱ μὲν ἐμπειρία τῶν ἀρετῶν, οἱ δὲ
 φύσιν κεκτημένοι, ὅτι μὲν, ἀυτοῖ πρὸς ἀγαθὰ γεννημένοι, οἱ δὲ, ἐν
 κείναις μιμῶσαι. τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἀρχῆν ὑπὸ ἀμύμων, τῶν δὲ νεω-
 τέρων τὸ ὑπὸ ἀπρόμηνον ποιῆσαι δαυαμύμων, μυρωνίδου στρατηγούτου
 ἀπαντήσαντες αὐτοῖς τῶν μεγάλων, ἐνίπων μαχόμενοι ἀπαρῶν τῶν
 δ' αὐτῶν τῶν ἐκείνων. τοῖς ἡδὲ ἀπειρηκόσι, καὶ τοῖς οὐ πω δαυαμύμοις
 τοῖς εἰς τῶν σφειτέρων ἐμβαλεῖν ἀξιόσάντας εἰς τῶν ἀλλοτρίων ἀπαντή-
 σαντες, τρόπον δὲ σήσαντες καλλίστου μὲν αὐτῶν ἔργου, ἀχύστου δὲ τοῖς
 πολεμίοις. οἱ μὲν οὐκ ἐν τοῖς σώμασι. οἱ δ' οὐ πω δαυαμύμοι, ταῖς δὲ
 ψυχαῖς ἀμφοτέρω κρείττωσιν γενόμενοι, μετὰ καλλίστης δόξης εἰς τῶν αὐτῶν
 ἀπελθόντες, οἱ μὲν πάλιν ἐπαδεδύοντο, οἱ δὲ πρὸς τῶν λοιπῶν ἐβύλευοντο.
 καθ' ἕκαστον μὲν οὐ ξάδιον τὰ ὑπὸ πρὸς κίνδυνον ἐνέτα, ὑφ' ἐνός ῥηθῶ
 να. οὐδέ τὰ ἐν ἀπαντῶν ῥόνω πρὸς ἀχθέντα, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλοθῆναι.
 τίς δ' ἄν ἡ λόπος, ἡ ῥόνος, ἡ ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο μιλύσαι τῶν τῶν ἐνθάδε
 δε κειμύων ἀνδρῶν ἀρετῶν, μετὰ πλείων ἢ πόνων, καὶ φανερωτά-
 των ἀγώνων, ὅτι καλλίστων κινδύων, ἐλευθέρων μὲν ἐποίησαν τῶν ἐλ-
 λάδα, μεγίστων δ' ἀπέδειξαν τῶν ἐαυτῶν πατρίδα. ἐβδόμηκοντα μὲν
 ἐν τῶν θαλάττης ἀρξάντες, ἀσασιάστας δὲ πρὸς ἀχόντες, τοῖς συμμάχοις,
 οὐ τοῖς ὀλίγοις τοῖς πολλοῖς δ' ἐλεύθῃ ἀξιόσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅ-
 πάντας ἀναγκάσαντες, οὐ δὲ τοῖς συμμάχοις ἀδειεῖς ποιού-
 ντες, ἀλλὰ κακείνας ἰχυροῦς καθισάντες, καὶ τῶν αὐτῶν δαυαμύμων τοῖς
 σαύτην ὑπὸ δειξάντες, ὡς δ' ὁ μέγας βασιλεὺς, οὐκ ἐν τῶν ἀλλοτρίων
 ἐπεθύμη, ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἐαυτῶν, ὅτι περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβῆτο,

Εε καὶ οὐτε

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

neque triremes, id temporis ex Asia soluerent. Neque tyrannus inter Græcos emerſit, neque Græca urbs aliqua à Barbaris in captiuitatem acta eſt: tantam ſui & obſeruantiam, & metum horum diuina uirtus cunctis hominibus præbuit. Quapropter hi certe ſunt quos ſolos tum Græcorum duces eſſe, tum urbium principes conuenit. Non autem in ſecundis rebus ſolū, uerum & in diuerſis maiores noſtri ſuam probitatem oſtendere. Nam cum in Hellesponto naues perſiſſent, ſiue ducis id uicio, ſiue deorum uoluntate acciderit, cumque calamitate nō ipſi nos modo, uerum & reliqui omnes Græci miſere perculſi eſſent, declararunt non multo poſt temporis curriculo, huius rei publicæ uires, ſalutem Græciæ extitiſſe. Nam cum imperiū apud Alos foret, qui Barbari antea in mare egreſſi eſſent, hi Græcos nauali pugna ſuperarunt, in Europamque nauigarunt. Seruiunt Græcorum urbes, inſurgunt tyranni, partim poſt noſtram calamitatem, partim poſt Barbarorum uictoriam. Quam ob rem, cum par Græciæ fuerat ſuper hoc funere, & deplorare, & lugere hoſce qui hic ſepulti iacent, nimirū quod eorum libertas cum horū uirtute ſepulta ſit. O infelicem Græciam, quæ talibus uiris orbata fuerit: fortunatum uero Aſiæ regem, qui alijs aduerſus ſe ducibus uſus ſit. Nam his orbatam ſeruitus Græciam circumſepſit, & alijs certe imperatoribus maiorum noſtrorum, conſilij deſiderium magis magisque indices, & renouatur & creſcit. Verum hoc pro omni Græcia deplorare perpulſus ſum. Illorum autem uiroꝝ dignum fuerat & priuatim & publicæ meminiffe, qui ſeruitutem fugientes, & pro iure pugnantes, proque damnato populari inſurgentes, cunctis ſibi hoſtibus factis, in Piræum deſcendere. Neque id quidem coacti legibus, ſed natura inducti publicis periculis ueterem progenitorum uirtutem imitati communem & reliquis hanc urbem uendicarunt. Mortis cum libertate magis quam uitæ cum ſeruitute opinionem habuere

non minus

ΛΥΣΙΟΙ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ἢ οὐ τε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ ἔθρῳ ἡρόνῳ ἐκ τ᾽ Ἀσίας ἐπλοῦσαν, οὐ τε τύραννοι ἐν τοῖς Ἑλλησὶ κτεέσκ, οὐ τε Ἑλληνικὴ πόλις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠνδραποδίσθη. τσαύτῳ σωφροσύνῳ κῆδέος ἢ τῶν ἀρετῆ πασι μᾶνθρώποις πρῶτον, ὡς ἐνεκα δ᾽ ἑμόνων, κῆ προσάτας τῶν Ἑλλήνων, ἃ ἢ γεμόνας πόλεων γίγνεσθαι. ἐπέδρασαν ἢ ἃ ἐν ταῖς δυσυχίαις πλὴν ἑαυτῶν ἀρετῶν. ἀπολλυμένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ, εἰ τε ἢ γεμόνοις κακίαι, εἰ τε θεῶν δ᾽ ἰανοία, ἃ συμφορὰς ἐκείνης μεγίστης γενομένης, ἃ ἡμῖν τοῖς δυσυχίαις, κῆ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησὶ ἐδήλωσεν, οὐ πολλῶν ἡρόνῳ ὑπερομ, οὐ ἢ τ᾽ πόλεως δ᾽ ἀνάμεις τ᾽ Ἑλλάδος ἢ σωτηρία. ἐτέρων γὰρ ἡγεμόνων γενομένων, ἐνίκησαν μὲν ναυμαχῶντες οὐκ Ἑλληνας, οἱ πρότερον εἰς πλὴν θάλασσαν οὐκ ἐμβαίνοντες, ἐπλοῦσαν δ᾽ εἰς τὴν Ἑυρώπῳ. δ᾽ ἄλλοις ἢ πόλεως τῶν Ἑλλήνων, τύραννοι δ᾽ ἐγκαθίστασι. οἱ μὲν μετὰ τῶν ἡμετέρων συμφορᾶν, οἱ δὲ, μετὰ πλὴν νίκῃ τῶν βαρβάρων, ὡς τε ἄξιον ἢ ἐπιτῶν δ᾽ ἐθρῳ τάφῳ τότε κείρασθαι τῆ Ἑλλάδι, ἃ πενθήσαντες ἐνθάδε κειμένους, ὡς συγκαταθρομῆνης τ᾽ αὐτῶν ἐλευθερίας τῆ τῶν ἀρετῆ, ὡς δυσυχῆς μὲν ἢ Ἑλλάδος, τῶν ἀνδρῶν ὀρφανὴ γενομένη, εὐτυχῆς δ᾽ οὐ τ᾽ Ἀσίας βασιλεύς, ἐτέρων ἡγεμόνων λαβόμῳς. τῆ μὲν ἢ, τῶν σερκείσθαι δ᾽ ἄλλοις, πρῶτον δ᾽ ἄλλων ἀρετῶν, ἡ ἡλος ἐγγίνεσθαι τ᾽ τῶν προγόνων δ᾽ ἰανοίας, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑπερ πάσης ὀλοφύρασθαι τ᾽ Ἑλλάδος, ἐκείνων ἢ τῶν ἀνδρῶν ἀξιον κῆ ἰδία, κῆ δημοσία μεμνησθαι, οἱ φεύγοντες πλὴν δ᾽ ἄλλοις, ἃ πρὶ τοῦ δικαίου μαχομένοι, ἃ ὑπερ φῶν δημοκρατίας εἰσῆσθαι, πάντας πολεμίους κεκτημένοι, εἰς τὴν παρὰ κατῆλθον, οὐχ ὑπὲρ νόμου ἀναγκασθέντες, ἀλλ᾽ ὑπὲρ φύσεως πασθέντες καινοῖς κινδύνοις τῶν παλαιῶν ἀρετῶν τῶν προδοτῶν μιμησάμῳι, ταῖς αὐτῶν ψυχῶν κοινῶν πλὴν πόλις, ἃ τοῖς ἄλλοις κτησάμῳι θάνατον μετ᾽ ἐλευθερίας ἀιρῶμῳι, ἢ βίον μετὰ δ᾽ ἄλλοις.

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

non minus pudoris susceperunt ex cladibus, quam inimicis succensuere: inter suos mori quam aliena incolentes uiuere maluerunt. Sicque iusiurandum atque foedera pro socijs habentes, hostes autem nacti eos qui itidem antea extitissent ac ciues suos, nullo tamen terrore ex aduersa multitudine partiti, quin suis corporibus discrimen adorsi, trophaeum de hostibus posuerunt, suae autem uirtutis maiores nostri testimonium praebent Lacedaemoniorum quae huius monumenti in proximo sunt sepulchra. Enim uero magnam potentemque pro parua & imbecilla, urbem reddiderunt, concordem ex seditiosa ostenderunt: muros pro ruinis erexerunt. Ipsorum autem nepotes consilia horum, qui hoc loci conditi sunt, rebus similia ostendentes, non in hostium supplicia, sed in reipublicae salutem conuersi sunt. Qui cum neque detrimento affici possent, & suo ipsi contenti essent, suae quidem libertatis eos qui seruire uellent participes fecere, illorum uero ipsi seruitutis se participes fieri, haud dignum arbitrati sunt. Maximis autem praecclarisque facinoribus demonstrarunt, neque suo uitio, neque hostium uirtute, urbem antea cladem pertulisse. Nam si inter se ui dissidentes praesentibus Peloponensibus aliisque hostibus eorum agrum inuadere potuerunt, perspicuum profecto est, ut facile his concordem repugnassent. Illos itaque ob Piraei discrimina omnes homines admirantur. Dignum est autem, ut & peregrinos hic positos laudibus prosequamur, qui sua multitudine auxilium afferentes, proque salute nostra fortiter dimicantes & patriae loco uirtutem rati, talem uiuendi exitum praestiterunt. Horum autem rerum gratia, eos ciuitas, & luctu, & publica sepultura prosecuta est. Et his honoribus in omne tempus ornari uoluit, quibus & ciues ipsi ornarentur. Hi uero quorum nunc funus agitur, in Corinthiorum auxilium, qui a ueteribus amicis iniuria premerentur,
 publici

ΑΤΣΙ' ΟΡ ΕΠΙΤΑΨΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

οὐχ ἥτιον ταῖς συμφοραῖς ἀχαιόμενοι, ἢ τῆς ἐχθροῦς ὀργιστοῦμαι
 μάλλον βδελυθέντες ἐν τῇ αὐτῇ ἀποθνήσκῃ, ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν
 δικαῦτες, συμμάχους μὲν ὄρετες, ἑ σωθήκας ἔχοντες, πολεμίους δὲ
 τῶν πρότερον ὑπάρχοντες καὶ τοὺς πολίτας τῶν ἑαυτῶν. ἀλλ' ὅμως οὐ
 τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων φοβηθέντες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τῆς ἑαυτῶν
 κινδυνεύοντες, ἔροπαον μὲν τῶν πολεμίων ἔσκησαν, μάρτυρας ἢ τ' ἀνι
 στήν ἀρετῆς ἐγγύς ὄντας τ' δὲ τῶν μνημάτων τῶν λακεδαίμωνιων τάφους
 πρὸ ἔχοντες. καὶ γὰρ οἱ μέγαλον μὲν ἀντὶ μικρῶν ἀπέδειξαν τὴν πόλιν
 ὁμοιοῦσαν ἢ ἀντὶ σασίαιζόσης ἀπέφλωσαν, τείχην ἢ ἀντὶ τῶν καθηρημέ
 νων ἀνέσκησαν. οἱ ἢ κατελθόντες αὐτῶν ἀδελφὰ τὰ βουλευματα τῆς ἐρι
 γοῖς τ' ἐνθάδε κειμένων ὑπὸ δεικνύτες, οὐκ ἐπὶ ἡμωρίων τῶν ἐχθρῶν,
 ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίων τ' πόλεως ἐτράποντο, ἑ οὐτε ἐλαττοῦσι δυνάμε
 νοι, οὐ τ' ἀντὶ πλέον ἔχῃ δειόμενοι, τ' μὲν αὐτῶν ἐλθουδερίαις, ἑ τῆς
 βυλομυῖαις δ' ἐλευθῆρ μετέδωκαν, οἱ δ' ἐκείνων δ' ἐλείπει ἀντὶ μετέ
 χῃ οὐκ ἠξίωσαν, ἔροποις ἢ μεγίστοις καὶ καλλίστοις ἀπελογοῦσαν, ὅτι οὐ κα
 κία τῆς αὐτῶν, οὐ δ' ἀρετῆς τ' πλεμίων, πρότερον ἐδυσύχησαν ἢ πόλις. ἐι
 ρε σασίαιζόντες πρὸς ἀλλήλους βία πρὸντων πελοποννησίων καὶ τῶν
 ἄλλων ἐχθρῶν εἰς τὴν αὐτῶν οἰοί τε ἐγίνοντο κατελθεῖν, δ' ἕλον ὅτι
 ἔαδίας ἀμ ὁμοιοῦτες πολεμῆν αὐτῆς ἐδύσαντο. ἐκείνοι μὲν οὐ
 διὰ τοὺς ἐν πρῶτον κινδύνους ὑπὸ πάντων ἀνδρώπων ζήλοντα. ἀ
 ξίον δὲ καὶ οὐκ ξένους τοὺς ἐνθάδε κειμένους ἐπαπέσσει, οἱ τῶν πλήθους
 βοκλήσαντες ἑ πρὶ τ' ἡμετέρας σωτηρίας μαχοῦμαι, παρὶδία τὴν ἀρε
 τὴν ἡ γκασάμμοι, τοιαύτως τῶν βίβ τελευτῶν ἐποιοῦσαν. ἀνδ' ὧν ἢ
 πόλις αὐτῶν καὶ ἐπένησε, καὶ ἔταξε δημοσίαις, καὶ ἐδωκεν ἔχειν αὐτῆς
 τῶν ἀπανταχόνομ τὰς αὐτῶν ἡμῶν τῆς ἀσοῖς. οἱ δὲ νῦν διαπτόμε
 νοι, βοκλήσαντες κορινθίοις ὑπὸ παλαῶν φίλων ἀδικομυῖαις,

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

publici socij, non eam, qua Lacedæmonij fuerant, mentem præ se tulere. Illi & enim bonis illorum inuidebāt : hi uero eorum quoniā iniuste paterentur miserebātur. Neq; hi quidem priorum inimicitiarum memores, sed præsentem amicitia plurimipendentes, uirtutem suam cunctis mortalibus ostenderunt. Ausi enim sunt, quo Græciæ magnitudini consulere, non solum pro sua salute dimicare, quinimo, & pro hostium libertate interire. Nam Lacedæmoniorum socijs adiuncti, pro illorum libertate decertarunt. Illos etenim si uicissent, paribus secum muneribus dignabantur. Sin autem uicti essent, seruitutem Peloponensibus certe relinquebāt. Illis igitur ita affectis, miserabilis quidem uita, mors autem fuerat admodum exoptanda. Hi uero, & uiui, & mortui admiratione digni sunt, quippe qui & in maiorum suorum probitatem eruditi, & ubi uirilem in ætatem euasissent, & eorū tum gloriam attigissent, tum suam ipsi uirtutem declarassent, plurimarū pulcherrimarumq; rerum auctores patriæ extiterunt. Et quæ aliorum erratis calamitates accidissent, sua uirtute emendarunt, & procul à patrio solo bellum auerterunt. Eam autem mortem obiere, quæ probis uiris ac fortibus digna iudicetur. Alimenta enim patriæ persoluere, parentibus uero mœrore luctumq; reliquerunt. Quas ob res, haud iniuria superstites & hosce lugeant, & se deplorent, & suorum in omnem uitam misereantur. Quid enim hi uoluptatis iam reliquum habent talibus orbatu uiris, qui omnia uirtute minora ducentes, se luce priuaere, uxores uiduas effecere, parentibus optatos filios reliquere, fratribus patribus ac matribus solitudinem intulerunt. Sed in tanta malorum multitudine, acerbitateque, istorum quidem filios beatos existimo, qui iuniores sunt, quàm ut nosse per ætatem liceat, quibus parentibus sunt orbatu. Eorum autem è quibus isti sunt geniti, miseret me plurimum, quod seniores sint, quàm ut suæ calamitatis obliuisci possint.

Quid

ΛΥΣΙΓΟΡ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ποῖνοι σύμμαχοι γενόμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην λακεδαίμονίοις
 ἔχοντες. οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αυτοῖς ἐφθόνην, οἱ δὲ ἀδικημάτων αὐτῶν
 ἠλέειν, οὐ τὴν προτέρως ἔχθραν μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν πρὸς ἑαυτοὺς φιλί-
 αμ πρὸς πολλοὺς ποιεῖν παῖσι ἀνδρώποισι, φανερὰ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν
 ὑπιδείξαντες. ἐτόλμησαν γὰρ μέγαν πρὸς ἑλλάδα, οὐ μόνον
 πρὸς τὴν αὐτῶν σωτηρίαν κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν πολέμιων ἐ-
 λυθέριας ἀποθνήσκειν. τῆς δὲ λακεδαίμωνι συμμάχου, πρὸς τὴν ἐκεί-
 νων ἐλυθέριας ἐμάχοντο. νικήσαντες μὲν δὲ ἐκείνους τῶν αὐτῶν ἠξίωσαν, οὐ
 συχίσαντες δὲ βέβαιον τὴν δούλειαν τῆς ἐν τῇ πελοποννήσῳ κατέ-
 λιπον. ἐκείνοισι μὲν οὖν οὕτω δῖα κηλυίοισι, ὁ βίος οἰκτρὸς, καὶ ὁ θάνατος
 εὐκτὸς, οὗτοι δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ζηλωτοί. παιδὸς θέντες μὲν ἐν
 τῆς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς, ἄνδρες δὲ γενόμενοι, τὴν τε ἐκείνων δόξαν
 διασώσαντες, καὶ τῆν αὐτῶν ἀρετὴν ὑπιδείξαντες, πολλῶν μὲν καλῶν,
 αἰετοὶ γεγέννηται τῆν αὐτῶν πατρίδι. ἐπὶ κινήσασαν δὲ, τὰ ὑφ' ἐτέρων οὐ
 συχθέντα, πόρρω δὲ ἀπὸ τῆν αὐτῶν τὸν πόλεμον κατέστησαν. ἐτελεύθη
 ἑαυτοὺς δὲ τὸν βίον, ὡς πρὸς καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποθνήσκειν. τῆν μὲν δὲ πατρίδι
 τὰ προφῆα ἀποδόντες, τοῖς δὲ τρέφασιν λύπας καταλιπόντες. ὡς τε
 ἀξίον τοῖς ζῶσι τότ' ἔπειτα κηλεῖν, καὶ σφῶν αὐτοὺς ὀλοφύρεσθαι, καὶ τοὺς προσή-
 κοντας αὐτῶν ἐλεῖν τῆν ὑπὸ λείπασ βίον. τίς δὲ αὐτοῖς ἐν ἠδονῆν καταλεί-
 πεται, τῆν ἰδῶν ἀνδρῶν διαπρωμένων, οἱ πάντα πρὸς ἐλάττηνον ἐν ἀρετῆ
 ἠγάμενοι, αὐτοὺς μὲν ἀπεσέστησαν βίον, κηλεῖν δὲ γυναικας ἐποιήσαντο
 ὀρφανούς δὲ τὰς αὐτῶν παῖδας ἀπέλοιπον, ἐρημους δὲ ἀδελφούς καὶ
 πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὑπαρχόν-
 των, τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζηλωτοὺς ἰεώτεροί εἰσι, ἠὲ ὡς τε εἰδέν-
 ναί οἱων πατρῶων ἐσέστηται. τῆν ὡν δὲ οὗτοι γεγονασιν οἰκτεῖρω,
 ὅτι πρὸς βύτατοι ἠὲ ὡς τε ὑπὸ λακείσασ ἐν δυσυχίας τῆς αὐτῶν

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Quid enim aut luctuosius aut tristius quā filios parere, educare, sepelire? In senectute uero corpore quidem imbecillos, & omni desolatos spe, sine amicis, sine opibus degere: & quibus ante admirationi haberentur commiserationi nunc esse: mortis deniq; desiderium uitæ acerbitati anteponere. Nam quo hi uiri meliores fuerant, eo superstitionibus grauiorem luctum reliquerunt. Quo autem pacto hi luctu ac mœrore uacent, in ciuitatis ne cladibus? At opus tunc est ut eorum aliqui quoq; meminerint. An in publicis fortunæ bonis? At hoc ipso uehementius dolendum est, quod & natos suos diem obijisse, & superstites uirtutis illorum præmijs frui uideant, intueanturq; suis in periculis eos quibus antea familiarissime uterentur, suam fugere orbitatem: in inimicos autem in horum miserijs longe exultare. Hanc solā, mea sententia, his qui hic conditi sunt gratiam retulerimus, si quidem ipsorum parentes æque atq; illi consueuerant, plurimi fecerimus, filios uero non secus ac ipsi patres dilexerimus: uxoribus autem tales nos ipsos auditores præbuerimus, quales illi cum luce fruerentur extiterant. Quos enim ex his, quos hic sepultos intuemur, cumulatiorē honore recte prosequamur: quos autem ex superstitionibus iustius permulti faciamus, quā horum necessarios, quibus horum uirtute iuxta, atq; alijs frui licuit? Ex morte autem soli miserix sunt planè participes. Verū tamen, haud scio quid luctu eiulationeq; opus sit. Non enim ignoramus nos ipsos mortales esse. Quam ob rem quid oportet quæ futura expectemus, his angere hoc tempore, aut usque adeo ferre grauius naturæ calamitates: præsertim cum nec nos lateat, & malis mortem, & bonis communem esse. Nam neque ignauos despicit, neq; p̄bos suspicit, sed parē se cūctis præstat.

Nam si

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

τῆς ἀμείνων ἀντιφάσεως γένοιτο, ἢ τεκῆμ μὲν ἐθρέψαι, καὶ θάψαι τὴν
 αὐτῶν, ἐν ᾧ τῶν κήρα, ἀδωάτους μὲν εἶναι τῶν σώματι, πασῶν δ' ἀπεισι-
 ρημύσεσσι ἐλπίδων ἀφίλως καὶ ἀπόρως γεγονέναι, ὑπὲρ δὲ τῆς αὐτῶν πρό-
 τερον ζῆλῳσσι, ἐνὶ νῦν ἐλεῖσσι; ποθηνότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸ θάνατον ἢ
 εἶσσι. ὅσων ἢ ἀνδρες ἀμείνων ἦσαν, τούτων τῶν καταλειπομένων τὸ πέν-
 θος μέζον. πρὶν δ' αὐτοῖς καὶ λῆξαι τὴν λύπην, πότερον ἐν ταῖς τῶν πό-
 λεως συμφοραῖς, ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκός καὶ τοὺς ἄλλους μεμνησθῆναι, ἀλλ'
 ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς, ἀλλ' ἵκανόν τε λυπεῖσθαι. τῶν μὲν σφετέρων
 τέκνων τετελευτηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυόντων τὴν τῶν ἀρετῆς,
 ἀλλ' ἐν τῶν ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν ὀργῶσι τῶν μὲν πρότερον ὄντας φίλως,
 φεύγοντας τῶν αὐτῶν ἀπορίαν, τοὺς δ' ἐχθρούς μέγα φρονούντας ἐπι-
 ταῖς δυστυχίαις ταῖς τῶν. μόνοι δ' ἄρ μοι δοκῶμεν ταύτῃ τοῖς
 ἐνθάδε κειμένοις ἀποδίδναι χάριμα, εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν ὁμοίως
 ὡς πρὸς ἐκείνοις πρὶν πολλῶν ποιοῦμεθα, τοὺς δὲ παῖδας οὕτως ἀσπασί-
 μεθα ὡς πρὸς αὐτοὺς πατέρας ὄντας, ταῖς δὲ γυναιξίμα, εἰ τοιούτους βοκ-
 ροὺς ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχομεν, οἷοί πρὸς ἐκείνοις ζῶντες ἦσαν. τίνας γὰρ
 ἄρ' εἰκότως μᾶλλον ὑμῶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων, τίνας δ' ἄρ' τῶν
 ζώντων δικαιότερον περιπολλῶν ποιοῦμεθα, ἢ οὐς τούτοις προσή-
 κοντας; οἱ γὰρ μὲν τούτων ἀρετῆς, τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν,
 ἀποθανόντων δὲ μόνοι γνησίως γὰρ δυστυχίας μετέχουσιν.

Ἀλλὰ γὰρ οὐκ εἶδ' οὐδ' εἴ τι αὐτὰ ὀλοφύρεσθαι. οὐ γὰρ ἐλάνθανο-
 μεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντας θνητοί. ὡς τε τί δ' εἴ τι πάλαι προσεδόκω-
 μεν πείσεσθαι, ὑπὲρ τούτων νῦν ἀχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως
 φέρειν ἐπὶ ταῖς γὰρ φύσεως συμφοραῖς; ἐπισαμύσεσσι οὐδ' ὁ θάνατος
 κοινός, ἐπὶ τῶν χαρίσσι, ἐπὶ τῶν βελτίσσι. οὐτε ἢ τοὺς πονηροὺς ὑπὲρ
 ἄλλων, οὐδ' οὐς ἀγαθοὺς δαυμάζει, ἀλλ' ἴσον ἑαυτῶν πρὸς ἑαυτοὺς
 εἶ μὲν

LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Nam si quidem fieri potuisset, ut hi qui belli discrimina effugissent, reliquum tempus æterni forent, dignū profecto esset, ut uiui interemptos in omnem uitam lugerēt: nunc autem, & natura ipsa, tum morbis, tum senectuti obnoxia est. Et genius qui nostrum fatum sortitus est euitari nullo quidē pacto potest. Decet igitur quā felicitissimos hosce arbitremur, qui proximis pulcherrimisq; facinoribus dimicantes, itaq; diē obeuntes, neq; de se fortunæ decernendum permisere, neq; maturam mortem expectarunt: quin præclaram potius elegerūt. Et em̄ ipsorum memoriam nulla unquam delebit obliuio. Honores autem huiusmodi sunt, ut apud omnes homines sint q̄ comēdatissimi, mortales autem celebrabuntur, perinde atq; uirtute immortales. Nam & publice humari meruere. Et in ipsorū laudes uirium sapientiæ opumq; certamina cōstituta sunt. Quasi hi qui in bello perierint, iisdem sint honoribus honestādi, quibus immortales deos prosequimur. Ego itaq; istos beatos esse duco quod huiusmodi letum obiere, & admiror admodū uehementer, hisq; mortalium solis optime consultum cēseo, qui cum essent mortales corporibus, immortalē uirtute memoriā reliquere. Veruntamen priscos ritus seruemus, ac pro patrijs legibus sepultos deploremus necesse est.

LYSIAE ORATIONIS FVNEBRIS FINIS.

ORDO AVTORVM ET DECLAMATIONVM
seu orationum huius libri.

Libani declamationes III.

Isocratis orationes II.

Luciani declamationes II.

Lysiae orationes II.

APVD INCLYTAM BASILEAM IN OF-
ficina Io. Frobenij Cal. Maij. AN. M. D. XXII.

ΛΙΣΙ'ΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ΞΙ Μ' ΔΙΟΜ ΤΕ ΗΡ ΤΟΙΣ ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΩ ΠΟΛΕΜΩ ΚΙΝΔΥΝΟΙΣ ΔΙΑΦΥΓΟΥΣΙΜΟΙΣ
 ΘΑΝΑΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝ ΛΟΙΠΟΝ ΧΟΝΟΜ, ΑΞΙΟΜ ΤΙΣ ΖΩΣΙ ΤΟΜ ΑΠΑΝΤΑ ΧΟΙ
 ΤΟΜ ΠΕΝΘΕΡ ΤΟΥΣ ΤΕΔΝΕΩΤΑΕ, ΝΑΥ ΔΕ Η ΤΕ ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΝΟΣΩΜ Η ΠΩΜ Η ΓΗ
 ΡΩΕ, Ο, ΤΕ ΔΑΙΜΩΜ Ο ΠΛΩ ΗΜΕΤΕΡΑΜ ΜΟΙΡΑΜ ΕΙΛΗΧΩΕ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕ, ΩΕ
 ΤΕ ΠΡΟΣΗΚΗ ΤΕΤΤΕΣ ΕΥΔΑΜΟΝΕΣΑΤΤΕΣ Η ΓΕΩΤ, ΟΙ ΖΙΝΕΣ ΥΠΕΡ ΜΕΓΙΣΩΜ
 ΚΑΛΛΙΣΩΜ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝΤΕΣ, ΟΥΤΩΕ ΤΟΜ ΒΙΟΜ ΕΤΕΛΕΥΤΗΘΕΜ, ΟΥΚ ΩΠΙΣΤΕΥΑΝ
 ΤΕΣ ΠΡΙ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΤΥΧΗ, ΟΥ ΔΕ ΑΝΑΜΕΙΝΑΝΤΕΣ Τ' ΑΥΤΟΜΑΤΟΜ ΘΑΝΑΤΟΜ, ΑΛ
 Λ' ΕΚΛΕΞΑΜΕΝΟΙ ΤΟΜ ΚΑΛΛΙΣΟΜ, ΚΑΙ ΤΙ ΓΩ ΑΓΗΡΑΤΙ Μ', ΑΥΤΗΝ ΑΙ ΜΝΗ
 ΜΑΙ, ΖΗΛΩΤΑΙ ΔΕ ΥΠΟ ΠΑΝΤΩΜ ΑΝΘΡΩΠΩΜ ΑΙ ΖΙΜΑΙ, ΟΙ ΠΕΝΘΟΥΝΤΗ Μ'
 ΔΙ' Α ΠΛΩ ΦΥΣΙΜ ΩΕ ΔΗΚΤΗ, ΥΜΝΟΥΝΤΑΙ Ή ΩΕ ΑΝΘΑΝΑΤΙ ΔΙ' Α ΠΛΩ ΑΡΕΤΙΩ
 ΚΑΙ ΓΑΡ ΤΙ ΘΑΠΗΟΝΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΙΝΕΝΤΑΙ ΕΠ' ΑΥΤΟΙΣ, ΕΩΜΚΕ
 ΚΑΙ ΣΟΦΙΑΕ ΚΑΙ ΠΛΑΤΤ, ΩΕ ΑΞΙΣ Ε ΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΩ ΠΟΛΕΜΩ ΤΕΤΕ
 ΛΥΤΗΚΟΤΑΕ ΤΑΙΕ ΑΝΤΑΙΕ ΖΙΜΑΙΣ ΚΗ ΖΙΣ ΑΝΘΑΝΑΤΟΥΣ ΖΙΜΑΙΣ. ΕΓΩ Μ'
 ΟΥ ΑΥΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΖΩ Τ' ΘΑΝΑΤΤ ΚΑΙ ΖΗΛΩ, ΚΗ ΜΟΝΟΙΕ ΑΝΘΡΩΠΩΜ ΔΙ
 ΜΑΙ ΚΡΕΙΤΤΟΜ ΕΙΝΑΙ ΓΕΝΕΩΤ, ΟΙ ΖΙΝΕΣ ΕΠΕΙ Η ΔΗΚΤΩΜ ΣΩΜΑΤΩΜ ΕΤΥΧΟΜ,
 ΑΝΘΑΝΑΤΟΜ ΜΝΗΜΙΩ ΔΙ' Α Τ' ΑΡΕΤΙΩ ΑΥΤΗΝ ΚΑΤ' ΑΛΙΠΟΜ, ΟΜΩΕ Δ' ΑΝΑΓ
 ΚΗ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΕ ΕΘΕΣΙ ΧΗΘΑΙ, ΕΙ ΘΕΡΑΠΕΥΟΝΤΑΣ ΕΝ ΠΑΤΡΙΟΜ ΝΟΜΟΜ
 ΟΛΟΦΥΡΕΘΑΙ ΤΟΥΣ ΘΑΠΗΟΜΕΝΟΥΣ.

ΛΙΣΙ'ΟΥ ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΟΡΙΝ

ΘΙΟΙΣ ΒΟΗΘΩΝ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΤΕΛΟΣ.

ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΣΗΜΟΤΑΤΗ ΤΩΝ ΡΑΙΡΑΚΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ, ΡΑ

ΡΑ ΙΩΑΝΝΗ ΤΩ ΦΡΩΒΕΝΙΩ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΩ.

